

Η ΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΕΤΡΑΣ

ΚΑΙ ΤΟ
ΘΥΜΑ ΑΥΤΗΣ.

«Εν παντί οὐ καιρὸς τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν»
«Πλοῦτος πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρᾶται ποιεῖν»

ΑΘΗΝΗΣ.

1865.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

LAN

Te

m

Η ΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΕΤΡΑΣ
ΚΑΙ ΤΟ
ΘΥΜΑ ΑΥΤΗΣ.

« Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν »
« Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν »

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΗΣΙ.

—
1865.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

1881

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πολίτης Ἑλλήν, ὀνομαζόμενος Δημήτριος Π. Καριοκέ-
ρης καὶ μετερχόμενος ἐμπόριον ἐν Βάρῃ, ἤλθεν εἰς διερέ-
ξεις μετὰ τῶν ἐμπόρων Γεωργίου Ζαρίφη, Νικολάου Ζα-
ρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἀποτελούντων Ἑταιρίαν
ἐμπορικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ Ἑταιρία αὕτη προσoi-
κειωμένη, κύριος οἷδε διὰ τίνων μέσῳ, τὸν ἐπιτετραμμένον
τὰς ἐλληνικὰς ὑποθέσεις Κ. Ζάρον καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸν δημο-
σίους ὑπαλλήλους, διέπραξε κατὰ τοῦ Δημητρίου Π. Κα-
ριοκέρη, ὅτι ἄδικον, ὅτι παράνομον, ὅτι βάρβαρον καὶ
ἀπάνθρωπον δύναται τὰ συλλογισθῆναι ὁ ἀνθρώπος. Τὸ προ-
κείμενον Φυλλάδιον φέρει εἰς φῶς τὰ συμβάντα εἰς τὴν ὑπό-
θεσιν ταύτην, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ σημείου εἰς ὃ σήμερον
εὑρίσκεται. Ὁ τίμιος καὶ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης κρινέ-
τω περὶ τοῦ ἀγῶνος ὃν ἡ αἰσχροκέρδεια, ἡ διαφθορά καὶ ἡ
ἀτιμία ἤγειραν ἀ μ ἔ σ ω ς μὲν κατὰ τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς
περιουσίας πολίτου, ἐ μ μ ἔ σ ω ς δὲ κατὰ τῆς δικαιοσύνης
τῶν νόμων καὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἑλληνισμοῦ.

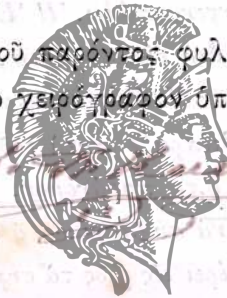

220

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ παρόντος φυλλαδίου φέρουσι
τὴν κατωτέρω χειρόγραφον ὑπογραφήν,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ο Γ. ΖΑΡΙΦΗΣ.

Ο ΕΠΗΤΕΤΡΑΜΜΕΝΟΣ ΤΑ ΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝ- ΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ II

Π. ΖΑΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ

καὶ πάντων τούτων τὰ κακουργήματα.

Α.

Παρίστανται πράξεις ἐν τῇ κοινωνίᾳ πολλάκις καὶ παρουσιάζουσι γεγονότα, ἡ ἐκτίμησις τῶν ὁποίων οὐ μόνον ἀποβαίνει δυσκολωτάτη εἰς τοὺς ἐμβριθεστέρους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν ἀλήθεια διαστρέφεται καὶ ἡ τύχη τῶν δρώντων προσώπων κρίνεται ἐκ τῆς κακῆς προκαταλήψεως, ἐκ τῆς ἐσφαλμένης φήμης, καὶ ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῶν ἐχόντων συμφέρον πρὸς τὴν παραμόρφωσιν αὐτῶν.

Τοιούτων παραδειγμάτων βρίθει ἡ ἱστορία καὶ ἤθελον ἐκτραπῆ τοῦ σκοποῦ ἐὰν ἡσχολούμεν εἰς τὴν παράθεσιν αὐτῶν ἐνταῦθα.

Τὰ γεγονότα ἅτινα εἰσὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν λέγονται ἐθνικά, ὅσάκις ὑπὸ ὀλοκλήρου Κράτους διαπράττονται καὶ εἰσὶ δημόσια· ὀνομάζονται δὲ ἰδιωτικά ὅσάκις ὑπὸ ἐνὸς ἀτόμου ἢ ὁμάδος τινὸς διενεργοῦνται καὶ ἰδιωτικά ὅπως ἀντικείμενα ἀποβλέπουσιν. Πολλάκις ὅμως καὶ ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς γεγονόσι διαδραματίζεται τοσαύτη ποικιλία σκηνῶν καὶ παρουσιάζεται τοσαύτη συρροὴ διαφόρων ζητημάτων δικαίου, ὥστε δύνανται νὰ θεωρηθοῦν τὰ γενικώτερα τῶν γεγονότων, τὰ μᾶλλον διαφέροντα οὐ μόνον τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη ἐν μέρει, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει.

καὶ κατὰ συνέπειαν ἄξια νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὅπερ εἶναι ἡ Κοινὴ Γνώμη, διότι κοινῶν δικαστηρίων ἡ κρίσις ἀποβαίνει ἀνεπαρκῆς καὶ ἀσθενεστάτη πρὸς διατύπωσιν ἀληθοῦς πεφωτισμένης καὶ ἀναμφισβητήτου ἐτοιμηγορίας.

Παρόμοιον τι γεγονός περιχλεῖον ὑφίστην σπουδαιότητα, ἔξοχον διαφέρον καὶ ἔκτακτον βαρύτητα, ἔλαβε χώραν πρὸ δέκα τεσσάρων μηνῶν ἐν Τουρκίᾳ καὶ αὐτοῦ ἡ ἀνάπτυξις ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις θέλει μὲ ἐπασχολήσῃ ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ, ὅπερ δίδω εἰς τὴν δημοσιότητα, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς μικρὰ λαμπὰς πρὸς διαφώτισιν τοῦ δημοσίου πνεύματος καὶ ὡς βάσις ἐφ' ἧς θέλει δυνηθῇ νὰ στήσῃ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἰδίας ἐτοιμηγορίας ἢ κοινῇ πεποίθησις περὶ τοῦ βίου τῶν παραμενοντων ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων.

Πέποιθα δὲ, ὅτι ὁ ἀναγνώστης, ἐκτιμῶν τὸ ὕψος τῆς μεγάλης ἀληθείας, ἣν ἔθεσα ὡς ἀρχήν, θέλει μὲ ἀκολουθήσῃ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐμβριθείας μέχρι τέλους, ἂν καὶ τὸ ζήτημα δὲν ᾔται ἐκ τῶν δυναμένων νὰ παρουσιάσῃσι θέλγητρα καὶ νὰ διεγείρῃσιν εἰς τὴν καρδίαν τέρψεις, καθόσον εἶναι θετικόν, καὶ στηρίζεται ἐπὶ ἐγγράφων ὁμολογιῶν καὶ ἄλλων ἐμπορικῶν διατυπώσεων.

Ἐν τούτοις ἐν γεγονόσι ὅπερ διεχύδευσε τὴν τιμὴν ἐμοῦ τοῦ ὑπογεγραμμένου κάτωθεν πολίτου, ὅπερ κατέστρεψε τὴν περιουσίαν τῆς ἀδυνάτου πολυαριθμοῦ οἰκογενείας μου, ὅπερ ἀποδεικνύει πῶς ἐννοεῖται ἡ ἐμπορικὴ πίστις καὶ τιμὴ ὑπὸ τῶν διαχειριζομένων ἑκατομμύρια καὶ ἀπολαμβανόντων τὴν πρωτίστην ὑπόληψιν παρὰ τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ, καὶ ὅπερ ἐπὶ τέλους διακηρύττει ὁποίας προστασίας τυγχάνουσι τὰ εὐγενῆ τῆς Πατρίδος τέχνα, τὰ τιμῶντα τὸ ἑαυτῆς ὄνομα, ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπεύοντων αὐτήν, νομίζω ὅτι δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὰ περιφανέστερα θέλγητρα καὶ τὰς ἡδυπαθεστέρας τέρψεις, εἰς τοὺς ἐννοοῦντας ὅτι ἐκ παρομοίων γεγονότων ἐξαρτᾶται ἐν συνόλῳ ὁ θρίαμβος ἢ τὸ ναυάγιον τῆς ἐλληνικῆς ἀπρωτολῆς.

Ἰδοὺ διατί εἶπον εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ὑψίστης σπουδαιότητος, ἐξόχου διαφέροντος καὶ ἐκτάκτου βαρύτητος. Ἰδοὺ διατί φρονῶ, ὅτι ἕκαστος Ἑλλήνι θέλει μετὰ προθυμίας καὶ ὑπομονῆς διεξέλθει τὰ γραφόμενα, ὅχι ἀπλῶς ὡς Ἑλλήνι, ἀλλὰ καὶ ὡς πολίτης καὶ ὡς μέλος τῆς ἀνθρωπότητος.

Καὶ τί θελκτικώτερον εἰς τὸν εὐσυνείδητον καὶ τίμιον πολίτην, τοῦ νὰ ἴδῃ ἀποδιδομένην τὴν τιμὴν εἰς ὁμοίον του; τὴν τιμὴν! τὸ πολύτιμον, τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο κεφάλαιον, τὸ ἀποκτώμενον δι' ἰδρώτων καὶ ἐξαγοραζόμενον δι' αἵματος; Τί δὲ περιφανέστερον εἰς τὸν Ἑλληνα τοῦ νὰ ἴδῃ τίνες οἱ λάτρεις τῆς Ἑθνικῆς του περιφλαυρίας, καὶ τίνες οἱ κήληλοι τῆς ἀξιοπρεπείας, τῆς ἀποστολῆς του, τοῦ ὀνόματός του; Εἰς τὸν Ἑλληνα ἡ περιγραφή σκηνῶν σπαραξικαρδίων καὶ ἰσως πρωτοφανῶν καὶ πρωτακούστων εἰς τὸν χρόνον καθ' ὃν ζῶμεν, αἵτινες ἀφορῶσιν ἓνα ὁμοεθνή των, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ διεγείρῃσιν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν σφρίκην, πλὴν ἂς χρησιμεύσωσιν ὡς διδασκαλίαι εἰς αὐτήν, καὶ ὡς ἐνδειχῆς μερίμνας τοῦ πῶς νὰ προληφθῇ παρόμοια ἐν τῷ μέλλοντι. Τί πρὸς τούτοις δύναται νὰ ᾖ τερπνότερον εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦ νὰ κατανοήσῃ ποῖα ἡ ἐννοια τῆς ἐμπορικῆς πίστεως ἐν μιᾷ μεγαλουπόλει τῆς ὑψηλίου καὶ ποῖος ὁ βαθμὸς τῆς εἰλικρινείας ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐγγράφων του καὶ προφορικῶν ὑποσχέσεων, προσώπων ἐπηρεαζόντων διὰ τῶν συναλλαγῶν τὴν τύχην χιλιάδων ἰσως κατοίκων ἐπὶ τῆς ὑδρογείου; Παραθέτων ταῦτα ἐν προοιμίῳ, ἃς ἀνοίξω ἤδη τὴν σκηνὴν καὶ ἃς ἀρχίσω τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ δράματος κατὰ τὴν προεκτεθεισάν τάξιν ἐγκαταλείπων ἐλευθέραν τὴν διάνοιαν τοῦ ἀναγνώστου ὅπως ἐκ τῶν μερικῶν παραστάσεων σχηματίσῃ ἰδίαν πεποίθησιν καὶ κρίσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς πράξεως καὶ ἐξενέγκῃ κατόπιν τὴν αὐστηράν ἀλλὰ δικαίαν καὶ ἀληθῆ ἐτοιμηγορίαν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὅπερ Κοινὴ Γνώμη ἀποκαλεῖται.

Ἐάν ἡ ἐτυμηγορία αὕτη ἐκφρασθῇ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ πα-

θόντος ἐκέρδισα τὸν περιδοξότερον στέφανον ὅστις δι' ἐ-
 μέ ἔσεται ἢ σωστικωτέρα παρηγορία τῶν δυσπραγιῶν
 καὶ θλίψεων, συνάμα δὲ καὶ τὸ ψυχαγωγικώτερον βάλ-
 σαμον βαθέων ἀνοιχθεισῶν πληγῶν, ὥστε οὐ μόνον εἰς
 οὐδὲν θέλω θεωρήσει τὰς παρελθούσας δοκιμασίας, τὰς
 κακώσεις καὶ τὰ μαρτύρια, οὐ μόνον θέλω λησμονήσει
 τὴν πικρίαν τοῦ μέχρι τρυγὸς καταποθέντος ποτηρίου
 τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τῆς συκοφαντίας, ἀλλὰ καὶ τὴν θέ-
 σιν μου θέλω θεωρήσει ἀνωτέρα τοῦ ἀντιπάλου, ὅσον
 ὑψηλὰ καὶ ἂν ἴσταται οὗτος, καὶ μᾶλλον ἐπιζήλον κα-
 θόσον ἐγὼ μὲν θέλω ὑψώσει μέτωπον περιεστεμμένον
 διὰ τῆς τιμῆς καὶ κεκοσμημένον διὰ τῆς ἀληθείας πρὸς
 ὃ δὲν θέλει ἀντισταθμίσει τὸ βαρύτιμον ὄνομα τοῦ πλού-
 του καὶ ἡ φήμη προσπεποιημένης ἀρετῆς καὶ γενναιο-
 φροσύνης.

Β.

Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐνῶ
 εὐρίσχομην ἐν μέσῳ τοῦ εὐρυτάτου ἐμπορίου μου ἐν
 Βάρνῃ δημητριακῶν καρπῶν κατεπατήθη καὶ παρεβιάσθη
 δι' ἐνόπλου δυνάμεως τὸ αὐτοῦ τῆς οἰκίας μου, ἡρπά-
 γην ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας μου, ἡχθὴν εἰς
 τὰς φυλακὰς τοῦ Προξενείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
 Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ ἐκεῖθεν, μετὰ ἐνὸς μηνὸς κρά-
 τησιν, παρεδόθη κατὰ διαταγὴν τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμ-
 μένου Π. Ζάνου παρὰ τὰς συνθήκας καὶ τὰ νενομισμένα
 εἰς τὰ ἐγγχώρια ὁθωμανικὰ δικαστήρια· ἐσφαγίσθησαν αἱ
 ἐν Βάρνῃ Ἀποθῆκαι μου, ἐδημεύθησαν καὶ ἐπωλήθησαν
 τὰ ἐν αὐταῖς γεννήματά μου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης δια-
 τυπώσεως, ἐνῶ πρὸ μιᾶς ὥρας διεχειρίζομην χιλιάδας
 λίρας καὶ παρὰ πάντων ἐμακαρίζομην ἐπὶ τῇ ἐξαιρετικῇ
 ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσει μου, αἶφνης εὐρέθην εἰς τὴν θέσιν
 τοῦ καχοῦργου καὶ ληστοῦ. Ἴδου τὸ γεγονός ὅπερ θέλει
 μὲ ἐπασχολήσει καὶ ἐφ' οὗ ἐπέστησα ἐκ προσομίῳ τὴν
 προσοχὴν τοῦ κοινοῦ.

Περιήλθον δὲ ἐν τῇ οἰκτρᾷ ταύτῃ θέσει συνεπεία τοῦ ἐξῆς ἐγγράφου ὅπερ ἐπέδωκεν ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος κατ' ἐντολήν τοῦ Κυρίου Γεωρ. Ζαρίφη πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, καὶ ἔχει οὕτω·

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ὁ υποφαινόμενος ὑπήκοος Ἕλλην νά ἐκθέσω τὸ παρὰ πόδας γεγονός, ἐξαιτούμενος τὴν προστασίαν τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

«Εἰς τὰς 12/24 τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἡμέραν Σάββατον ἀπέστειλα εἰς Βάρναν τὸν ὑπάλληλόν μου Γεώργιον Ἑλευθεριάδην ἐγχειρίσας αὐτῷ τὴν ποσότητα λιρῶν ὀθωμανικῶν 2500 μὲ ῥητὴν διαταγὴν, ὅπως, φθάνων εἰς Βάρναν, καταθέσῃ αὐτὴν τὴν ποσότητα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐκεῖ κυρίου Παρασκευᾶ Νικολαΐδου καὶ ἀκολουθῶς μεταχειρισθῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας μου. Εἰς τὸ ἴδιον ἀτμόπλοιο μετ' αὐτοῦ, ἐπεβιβάσθη καὶ ὁ κύριος Δ. Π. Κανισκέρης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχω ἤδη λαμβάνειν σημαντικὰ ποσὰ χρημάτων καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεποιτῶν να κάμω τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν. Σήμερον ἀπροσδοκῆτως λαμβάνω τὸ ἐπισυνημμένον τηλεγράφημα, ἐξ οὗ δῆλον, ὅτι ὁ ῥηθεὶς κύριος Δ. Π. Κανισκέρης, μετὰ τῶν ἀνθρώπων του, ἐλήστευσαν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν ἀποσταλέντα ἀνθρωπὸν μου τὸ ποσὸν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000, ἐξαιτούμαι ὅθεν ὅπως δοθῶσιν ἀμέσως αὐστηραὶ καὶ κατεπείγουσαι διαταγαὶ εἰς τὸν ἐν Βάρνῃ κύριον Πρόξενον Ἕλληνα, ὅπως ποιήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάκρισιν, πράξῃ κατὰ τὸν νόμον, καὶ δοθῶσι ταυτοχρόνως ὁδηγίαι ὅπως τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐν Βάρνῃ ἀντιπροσώπου μου κυρίου Γ. Ἑλευθεριάδου, γίνῃ κατάσχεσις ἐπὶ πάσῃ κινήτῃ καὶ ἀκινήτῃ περιουσίᾳ τοῦ κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων μου, διὰ τε τὸ ποσὸν τῶν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000, καὶ δι' ὅσα ἄλλα ἔχω ἤδη λαμβάνειν παρὰ τοῦ ῥηθέντος κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη.»

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14/26 Ὀκτωβρίου 1863.

(ὁ πογρ.) Διὰ τὸν Γ. Ζαρίφην Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος.

Ὁ τὰ τῆς Πρεσβείας ἐπιτετραμμένος κύριος Π. Ζάνος ἐπισημείωσε τὰ ἑξῆς.

«Διευθύνεται κατεπειγόντως ἡ παρούσα ἀναφορὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τοῦ κυρίου Γ. Ζαφειροπούλου, εἰς τὸ ἐν Βάρνη Ὑποπροξενεῖον τῆς Ἑλλάδος, παραγγελλόμενον νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου. Ὁ διοικητὴς Βάρνης θέλει προσκληθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὸ Ὑποπροξενεῖον πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς ἐ'ασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη. Ἐννοούμεν δὲ ἡ ἀνάκρισις νὰ γείνη αὐστηροτάτη καὶ ἡ τῆς κατασχέσεως ἐνέργεια νὰ προχωρήσῃ κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀργοπορίας. Ἀναμένομεν δὲ σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς παρούσης νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ὁ κύριος Κούταβος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντόνων καὶ δραστηρίων ἐνεργειῶν του.»

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1863.

Ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος
(ὑπογρ.) Π. ΖΑΝΟΣ.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀρτίμεν τῷ κυρίῳ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1620, διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Πέραν τὴν 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.) Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ἐκ τοῦ παρατεθέντος ἐγγράφου, κατανοεῖ ἕκαστος τὸ ποιητικὸν αἶτιον τοῦ προκειμένου γεγονότος, ὃπερ κατετάραξε τὴν κοινωνίαν, ἀνησύχισε τὸν ἐμπορικὸν κόσμον καὶ ἐβύθισεν εἰς τὸ ἀχανὲς πέλαγος ἐμὲ τὸν δυστυχεῖ πολίτην μετὰ πολυμελοῦς ἀδυνάτου οἰογενείας.

Πρὸ εἴκοσιν περὶπου ἐτῶν μετέρχομαι τὸ ἐπὶ τῇ καλῇ τῇ πίστει στηρηζόμενον ἐπάγγελμα τῆς ἐμπορικῆς οἰκίας Κανισκέρῃ γνωστῆς πρὸ αἰῶνος σχεδὸν ἐν τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ καὶ διακριθείσης πάντοτε ἐπὶ τιμιότητι καὶ εὐλκρινείᾳ ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς μετὰ παντὸς μετερχομένου τὴν ἐμπορίαν. Κατὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα ἔτη,

ἤτοι κατὰ τὸ 1858—1859 ὅτε τριχυμιώδης ἐποχὴ ἐπέφερε σπουδαίαν κρίσιν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἠνάγκασε τοὺς μεγαλειτέρους ἐμπορικοὺς οἴκους νὰ ὑποκύψωσιν εἰς πτωχεύσεις, τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως, ἐνῶ ἡδυνάμην διὰ μιᾶς στερεοτύπου φράσεως «ἀναστέλλω τὰς πληρωμάς μου» νὰ κερδοσκοπήσω ἐπὶ τῶν ἀλλοτρίων κεφαλαίων καὶ νὰ ὠφεληθῶ χιλιάδας λιρῶν, προετίμησα νὰ ἰδῶ τοὺς ἄλλους πράττοντας τοῦτο ἐπὶ τῶν ἰδίῳ κεφαλαίῳ, νὰ ἐξοφλήσω ταῦτα μέχρι ὀβολοῦ, καὶ νὰ μείνω μὲ τὸ ἀναπαλλοτρίωτον καὶ ἀνεκτίμητον κεφάλαιον τῆς τιμῆς.

Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ὁ καταγγελλόμενος ἐπὶ ληστείας διὰ βίας 2000, ἢ 2500 λιρῶν ἐπὶ τῇ μυνήσει τοῦ φιλογενεστάτου κυρίου Γ. Ζαρίφη.

Πόσον εἶναι δυστυχὴς ἡ ἀνθρωπότης!

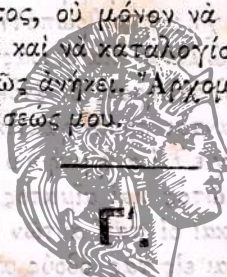
Ὑπολήψεις ἀποκτώμεναι διὰ σειράς γεγονότων ἀπαρτιζόντων ἱστορίαν ὀλόκληρον, δι' ἐνδείξεων ἀνατρέπονται ἄρδην καὶ καθίστανται προβληματικαὶ δι' ἐνὸς ἐγγράφου ὅπερ κατὰ γυμνάσια ἀποκαλεῖται. Περὶ οὗτοι δὲ δι' ἰδρώτος καὶ αἵματος κεντημέναι, καταστρέφονται ἀπόνως καὶ οἱ παρ' αὐτῶν ἐξαρτῶντες τύχην καὶ ὑπαρξιν, ρίπτονται εἰς τὰς ὁδοὺς μετ' ἀπαθείας στωϊκῆς. Πλὴν παντοῦ ἄρά γε συμβαίνει τοῦτο; δὲν ἔχει ὁ τίμιος ἐγγυήσεις καὶ ἡ ἀρετὴ προμαχῶνας κατὰ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τῆς συκοφαντίας; ὅχι δὲν συμβαίνει παντοῦ, διότι τότε ἡ κοινωνία δὲν ὑφίστατο ἀλλ' ἤθελεν ἀποσυντεθῆ. Μόνον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπισυμβαίνουνσι τὰ τοιαῦτα καὶ ἐξαιρετικῶς εἰς τοὺς χαίροντας τὸ εὐεργέτημα νὰ προστατεύωνται ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς Ἑλλάδος κυρίου Π. Ζάνου, καὶ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, οἵτινες τὴν πλουτοκρατίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι καὶ τὰς ἀρετὰς περιφρονοῦντες, διατάττουσι νὰ καταστραφῶσι τὰ πάντα, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀσφαλίσθῃσι τὰ δικαιώματα τοῦ κατασθέντος τοῦ κυρίου Ζαρίφου.

Ἀλλ' ἔστι δίκης ὑφθλμὸς, θ; τὰ πάνθ' ὀρᾷ!

Ἡ ἀρετὴ, ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ἀθωότης, ἐπισκοτιζονται ὑπὸ τῆς ἀπάτης, τοῦ ψεύδους, καὶ τῆς συκοφαντίας, καθὼς καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν νεφελῶν, πλὴν ἔρχεται ὁ καιρὸς καὶ ἀναφαίνονται τελειότεραι καὶ μάλλον περιαιγεῖς, καθὼς αὐτὸς ὅταν διαλύωνται τὰ νέφη. Τοῦτ' αὐτὸ θέλει ἐπισυμβῆ καὶ ἡδῇ, ἀρκεῖ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ.

Τὸ κοινὸν ἡδῇ γνωρίζει τὸ γεγονός. Ἐπειδὴ ὁμῶς εἶπον ἐν προαιμίῳ ὅτι τὰ γεγονότα εἰσὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν, προερχομένων ἐκ τῶν σχέσεων αὐτῶν, ἔπεται ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ πληροφορηθῇ τὰ τῶν σχέσεων αἵτινες συνέδεον ἐμὲ τὸν Δ. Κανισκέρην μετὰ τοῦ μηνυτοῦ μου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ἵνα δυνηθῇ οὐ μόνον νὰ κατανοήσῃ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ βάρος τοῦ γεγονότος, οὐ μόνον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς συνεπείας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ καταλογίσῃ τὴν ἐγκληματικότητα πρὸς ὃν ἀληθῶς ἀνήκει. Ἀρχομαι ἀμέσως τῆς διηγήσεως τῆς ὑποθέσεώς μου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὸ 1861 κατόπιν συνηγορήσεώς μου μετὰ τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικὸν κατάστημα «Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη» συνέδεσα μετ' αὐτοῦ φιλικὰς καὶ ἐμπορικὰς σχέσεις, ὅπως ἐγὼ μὲν ὡς ἐντολοδόχης ἀποστέλλω εἰς αὐτοὺς ὡς ἐντολοδέκτας δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμὸν μου δημητριακοὺς καρποὺς, τοὺς ὁποίους τὸ κατάστημα τοῦτο ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐκποιῇ ἄλλοτε μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἄλλοτε δὲ ἐν τῇ Δύσει διὰ τῶν ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Λονδίῳ ὑποκαταστημάτων του κατὰ τὰς γραπτὰς ὁδηγίας μου.

Συμφωνία δὲ μεταξὺ ἡμῶν ἐγένετο ὡς ἐξῆς. Τὸ κατάστημα κατὰ τὴν ἀπὸ 16/28 Νοεμβρίου 1861 ἐπιστολήν του πρὸς ἐμὲ ὑπεχρεοῦτο μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν φορτωτικῶν ἐκάστου φορτίου μου νὰ μοῦ προπληρῶνῃ

ἀνά δέκα ὀκτώ (18) φράγκα ἐπὶ ἐκάστης Κάρυκας (μέτρον γαλλικὸν ἰσοδυναμοῦν πρὸς τέσσαρα κοιλὰ καὶ μισὸ Κωνσταντινουπόλεως) μετὰ δὲ τὴν πώλησιν καὶ ἐκκαθάρσιν ἐκάστου φορτίου νὰ μοῦ ἐμβάξῃ τὸ ὑπόλοιπον, ἀφοῦ πρότερον ἀφαιρέσῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δύο τοῖς ἑκατὸν εἰς προμήθειαν καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν ὡς δικαίωμα ἀσφαλιστηρίου ἐγγυήσεως διὰ τὸ ἀξιόχρεον τοῦ ἀγοραστεῦ.

Ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ ἐγὼ μὲν ἐπελήφθην ἀμέσως τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἀμέσως ἐπίσης μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ πρώτου φορτίου μου, τοῦ σταλέντος διὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου «Γαριβάλδης», παρετήρησα τὴν ἐξῆς ἀθέτησιν τῆς ὑποχρεώσεως, τουτέστι, ἐνῶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ τῆς 16|28 Νοεμβρίου 1861 ὁ Κύριος Ζαρίφης λέγει ὅτι «Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον εἰμποροῦμεν νὰ σᾶς κάμωμεν καὶ τοῦτο πρὸς χάριν σας, εἶναι νὰ σᾶς ἀβαντζάρωμεν (προπληρώσωμεν) δέκα ὀκτὼ φράγκα τὴν Κάρυκαν εἰς τὴν λήψιν τῆς φορτωτικῆς ἐκάστου φορτίου σας, καὶ λαμβάνετε τὸ παρακαλοῦμεν εἰς καλὴν σημαίωσιν» ἐνῶ λέγω διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ λέγει ταῦτα, ἅμα ὅμως ἐγένετο κάτοχος τοῦ φορτίου μου, ἡλάντωσε τὴν προπληρωμὴν εἰς ὀλιγώτερον τῶν 15 φράγκων· καὶ ἐγὼ μὲν ἀμέσως τότε δὲν εἵλεψα νὰ κάμω τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις· ἀλλ' οὗτος εἰς ἀπάντησιν διὰ τῆς ἀπὸ 29|10 Δεκεμβρίου 1861 ἐπιστολῆς τοῦ μετὰ μακροῦ καὶ σοφιστικοῦ προοιμίου περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ σιτοφορτίου μου τούτου, μοι λέγει τὰ ἐξῆς·

«Καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών σας μοι κάμετε ἐπὶ τῆς προπληρωμῆς σας ἐκάμαμεν διὰ τὸ φορτίον σας μὲ Γαριβάλδης, καὶ μὲν σας εἶχομεν εἰπεῖ 18 φράγκα τὴν Κάρυκα, πλὴν τότε τὰ σιτάρια μερῶν σας ἐτιμῶντο φράγκα 35 τὴν Κάρυκα, ἥδη δὲ κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις ἔχομεν τῶν σίτων μερῶν σας ἐξ Εὐρώπης μόλις ἀξίζουν περὶ τὰ 28 φράγκα τὴν Κάρυκα· δύνασθε λοιπὸν καὶ μόνον σας νὰ ἐννοήσητε, ὅτι ἡ προ-

πληρωμή σᾶς ἐκάμαμεν εἶναι ἀνάλογος, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν σᾶς χάμει προπληρωμὴν ἀνάλογον τῶν εἰδήσεων λαμβάνομεν ἐξ Εὐρώπης, καὶ τοῦτο σᾶς παραναλοῦμεν λάδετέ το ὑπὸ καλὴν σημείωσιν.»

Διὰ τοῦ μακροῦ καὶ σοφιστικοῦ τούτου προοιμίου τοῦ ὁ Κύριος Ζαρίφης προσπικεῖ πρὸς τοῦτοις νὰ μὲ προκαταλάβῃ ὅτι δῆλον τὸ φορτίον ἦτο εἰς κακὴν κατάστασιν καὶ ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ὥρισε τὴν προπληρωμὴν 18 φράγκα τὴν Κάρικα τὸ εἶδος ἐτιμᾶτο ἐν Εὐρώπῃ φράγκα 35. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρῶ πρῶτον ὅτι ἡ συμφωνία κατὰ τὴν ἀπὸ 16|28 Νοεμβρίου 1861 ἐπιστολὴν τοῦ ἦτο ῥητὴ νὰ μοὶ προπληρώνη ἀνά 18 φράγκα τὴν Κάρικα, χωρὶς νὰ λαμβάνηται καθ' ὅλου ὑπ' ὄψιν ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν οὔτε ἐν Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν Βάρνῃ, ἀλλὰ καὶ ἡ τιμὴ τῶν 35 φράγκων εἶναι ψευδὴς καθόσον ποτὲ δὲν ἔφθασε τὴν τιμὴν αὐτὴν εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καὶ διότι καθ' ἣν μὲν ἐποχὴν ἐγένετο ἡ συμφωνία τὰ σιτηρὰ ἦσαν ὑποτετιμημένα, καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν ἐλήφθη ἡ φορτωτικὴ τοῦ πλοίου «Γαριβάλδη» τὰ σιτηρὰ ἦσαν ὑπερτιμημένα ὡς ἐξαγεται τοῦτο ἐκ τῶν πρὸς ἐμέ ἐπιστολῶν τοῦ καταστήματος. Παρατηροῦμεν δὲ δεῦτερον ὅτι τὸ φορτίον μετὰ τετραμήνον διάπλουν οὐχὶ μόνον ἔφθασεν εἰς Ἀγγλίαν καὶ παρεδόθη ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτοις ἀπήλαυσε καὶ τιμὴν πρώτης ποιότητος ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ ἐκκαθαρίσεως, ὃν βραδύτερον ἐπεμψεν εἰς ἐμέ ὁ Κύριος Ζαρίφης.

Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς κοινὸν νοῆμον εἶναι περιττὸν νὰ παρατηρήσω ὅτι τὰ σοφιστικὰ ταῦτα προοίμια τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ἐγένοντο μόνον ἵνα μὲ ἐκπλήξῃ ἐξ ἀρχῆς καὶ μὲ ἔχῃ διὰ βίου δεδουλευμένον καὶ ὑποχείριον ὥστε, ἐν περιπτώσει ῥήξεως καὶ ἀποκαλύψεως τῆς δολιότητος, αὐτὸς μὲν νὰ παρίσταται ὡς δῆλον εὐεργέτης μου, ἐγὼ δὲ, μὴ ἐνδόσας νὰ σαγηνευθῶ, νὰ παρίσταμαι ὡς ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος.

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν νὰ τῷ πέμπω πάντοτε τὰ φορτία μου, ἐλπίζων ὅτι διὰ τῆς ἐντίμου διαγωγῆς μου

ἤθελον ἀναγκάσει αὐτὸν καὶ ἄκοντα νὰ σεβασθῇ ἑαυτὸν πλειότερον καὶ νὰ μὲ θεωρῇ ὡς γαλακτοφόρον ἀγελάδα μᾶλλον ἢ ὡς θῦμα.

Ὁ Κύριος Ζαρίφης ἠθέλει μίαν πρὸς μίαν τὰς ὑποσχέσεις του· τοιαύτη δὲ κατάστασις πραγμάτων μὲ ἠνάγκασε νὰ ἔλθω μετ' αὐτοῦ εἰς νέαν τινὰ καὶ ὀριστικὴν ἐξήγησιν ἣτις ἐπέφερε τὴν ἀμετάτρεπτον συμφωνίαν τοῦ νὰ μοὶ χορηγῇ μὲν τὴν προπληρωμὴν οὐχὶ φράγκα 18 ἐκάστην Κάρικα, ἀλλὰ μόνον φράγκα 15, ἀλλὰ νὰ μοὶ χορηγῇ πρὸς τούτοις καὶ μίαν πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ φράγκα 25,000, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν λοιπὴν συμφωνίαν τῆς προμηθείας καὶ τοῦ ἡμίσεως τοῖς ἑκατὸν ὅπερ ἐλάβανεν ὁ Κύριος Ζαρίφης ὡς δικαίωμα ἀσφαλιστηρίου ἐγγυήσεως διὰ τὸ ἀξιόχρεον τοῦ ἀγοραστοῦ, αἱ λοιπαὶ λέγω συμφωνίαι ἔμειναν ὡς ἦσαν καὶ πρότερον ἀμετάτρεπτοι, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ ἐξηκολούθουν ἀποστολαὶ φορτίων· πρὸς ἀποφυγὴν δὲ πάσης παρεξηγήσεως τοῦ ἀναγνώστου παραθέτω τὸν ἐξῆς παράγραφον τῆς ἀπ' 10/22 Δεκεμβρίου 1862 ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίου Ζαρίφη πρὸς ἐμέ.

«Τὰ ἄνω τρία σιτοφορτία σας ἐκ Καρινῶν 12,500 περίπου πρὸς φράγκα 15 ἀβάριτζο τὴν Κάρικα σέρουσι φράγκα 187, 500 καὶ προσθέτει τῆς πιστώσεως σᾶς ἐχορηγήσαμεν εἰς τ' ἀνοικτὰ φράγκα 25,000, ὁμοῦ φράγκα 212,500, σᾶς ἀναλογοῦσι καὶ σᾶς ἔχομεν ὡς ὀπισθεν δοσμένα φράγκα 205,200, ὥστε σᾶς ἀναλογοῦσι φράγκα 7,300 νὰ λάβετε».

Ἐπὶ τῇ βάσει ὅλων τῶν ἀνωτέρω συμφωνιῶν κατὰ Μάϊον τοῦ 1863 ἔχων χρηματικὴν ἀνάγκην ἔδωκα ἐντολὴν νὰ μοὶ πωληθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ πεμφθέν μὲ τὸ ἐλληνικὸν πλοῖον «Ἀχιλλεὺς» φορτίον μου ἐάν ἐπιτευχθῶσιν οἱ ὅροι τῆς ἐντολῆς μου.

Ὁ Κύριος Ζαρίφης δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀνακαλύψῃ ὅτι τῷ προσφέρεται νέα εὐκαιρία νὰ ἐμπήξῃ τοὺς ὀνυχὰς του βαθύτερον εἰς τὸ θῦμά του· ἐνῶ ἐσυμφωνήσαμεν νὰ τῷ παρέχω ἡμισυ μόνον τοῖς ἑκατὸν ὡς ἀσφαλιστήριον ἐγ-

γύψιν διὰ τὸ ἀξιόχρεον τῶν ἀγοραζόντων τὰ φορτία μου, αὐτὸς ἐκμεταλλευθεὶς τὰς χρηματικὰς μου ἀνάγκας μοι ζητεῖ νὰ τῷ παραχωρήσω τρία τοῖς ἑκατὸν ὡς δικάϊωμα ἐγγυήσεως, καὶ τοῦτο καθ' ἣν ἐποχὴν εἶχεν ἤδη εἰς τὰς χεῖράς του τὴν φορτωτικὴν τοῦ φορτίου μου, καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν προέβλεπον ὅτι ἐγὼ ἤθελον ὠφεληθῆ κατὰ τι πλεονεκτήριον ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πωλήσεως τοῦ φορτίου μου ἐρωτῶ ἤδη τὸν ἐμπορικὸν κόσμον, ἐάν ἐπιτρέπεται εἰς ἔμπορον, καυχώμενον μάλιστα ἐπὶ φιλογενεῖᾳ καὶ πατριωτισμῷ, νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνταποκριτῶν του, νὰ ἀθετῇ ῥητὰς καὶ ἀμετατρέπτους συμφωνίας, καὶ ἐκάστοτε νὰ προτείνῃ νέους ὅρους, νέας συμφωνίας καὶ νέας παραχωρήσεις ἀναλόγως τῶν προβλεπομένων κερδῶν τῶν ἀνταποκριτῶν του, ἢ ἀναλόγως τῶν ἐνδεχομένων χρηματικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

Βλέπων τὴν ἀδικίαν ταύτην τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ἀξιώσιν, τῷ ἀπηύθυνα τὰς δεούσας παρατηρήσεις, δὲν ἐλείψα δὲ νὰ τῷ ἀναμνήσω καὶ τὰ ὀριστικῶς καὶ ἀμετάτρεπτος συμφωνηθέντα, ἀλλ' οὗτος διὰ τῆς ἀπὸ 13/25 Μαΐου 1863 ἐπιστολῆς του μοι λέγει τὰ ἑξῆς: «Ὅσον δὲ διὰ τὴν προμήθειάν μας ἐγγυήσεως, ἦτις σὰς ἐφάνη πολὺ τρία τοῖς ἑκατὸν σὰς ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἶναι πολὺ μικρά, κατόπιν τῶν κινδύνων διατρέχοντες ἐγγυώμενοι τοσούτων μεγάλων φορτίων.» Ὡς νὰ ἐπιτρέπεται ποτε εἰς τίμιον ἔμπορον σήμερον μὲν νὰ συμφωνῇ ὡς ὅσον στερεὸν καὶ ἀμετάτρεπτον ὅτι ἀρκεῖται μὲ ἀσφαλίστήριον ἐγγυήσιν ἡμῖς τοῖς ἑκατὸν, ὅπερ εἶναι ὁ γενικὸς καὶ ἀμετάτρεπτος κανὼν τῶν τιμῶν καὶ ἀδόλων ἐμπόρων ἐπὶ πωλήσεων, αὖριον δὲ νὰ ζητῇ τρία τοῖς ἑκατὸν καὶ νὰ τῷ φαίνεται μάλιστα μικρά καὶ αὐτῇ, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ ἴδιος πωλεῖ, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐκλέγει τὸν ἀγοραστήν καὶ εἶναι εἰς βέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τοῦτον. Περισσότερον δὲ εἶναι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἂν τυχὸν ὁ ἀγοραστής εἶναι ἀναξιόχρεος ὁ ἐντολοδόχος οὔτε ἐπὶ ἐννενηκόντα ἐννέα τοῖς ἑκατὸν ἐγγυᾶται.

Πεισθείς ἐκ τούτων ὅτι ὁ κύριος Ζαρίφης ἔχει πρόθεσιν νὰ μὴ μὲ θεωρῇ ὡς γαλακτοφόρον Ἀγελάδα, ἀλλὰ πάντοτε νὰ μὲ ἔχῃ ὡς θῦμα καὶ ἀναλογιζόμενος τὴν γιγαντιαίαν αὐξήσιν τῶν ἐπιχειρήσεών μου, αἵτινες ἀπασαι ἠθέλον ματαιωθῇ ἐφ' ὅσον εὐρισκόμην εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου Ζαρίφη ὡσπερ τὸ στρουθίον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐρωτήσαντος μὲ κακὴν πρόθεσιν τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἂν τὸ ἀνά χεῖράς του στρουθίον εἶναι ζωντανὸν ἢ τεθνεὸς, ἀπεράσιμα νὰ μεταβῶ καὶ αὐθις εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα ἔλθω εἰς νεωτέρας ἐξηγήσεις καὶ συμφωνίας.

Ἄφ' οὗ δὲ παρέστησα τὸ μέγεθος τῶν μελλουσῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὰς ἐντεῦθεν προσδοκώμενας εἰς ἀμφοτέρους ὠφελείας συμφωνήσαμεν πρῶτον μὲν προφορικῶς κατόπιν δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν, τῶν ὁποίων χωρία κατόπιν θέλω παραθέσει, τὰ ἑξῆς:

Ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ καταθέσῃ ὡς ἐπιδοθητικὰ κεφάλαια λίρας ὀθωμανικὰς ὀκτὼ μέχρι δέκα χιλιάδων, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώσω τὸν νόμιμον ἐμπορικὸν ἐτήσιον τόκον, καὶ νὰ παραλάβω μὲ δαπάνην μου ἀνθρωπίνην τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ὡς ἐπιτηρητῆν τῶν πράξεών μου. ὡς τοιοῦτον δὲ ἐξελέξατο τὸν ὑπάλληλόν του Γεώργιον Ἐλευθεριάδην ἐπὶ μηνίᾳ μισθῷ, ὑπ' ἐμοῦ πληρονομένῳ, δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσιῶν κατὰ μῆνα· μὴ εὐκαιροῦντος τότε τοῦ Ἐλευθεριάδου νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Βάρναν ἀνεβλήθη ἡ ἐκτέλεσις τῶν συμφωνιῶν τούτων, καὶ ἐγένετο προσωρινῶς ἡ ἀχόλουθος, κατὰ τὴν ἀπὸ 27|8 Αὐγούστου 1863 πρὸς με ἐπιστολήν.

Ἡ ἐκτιμῶντες τὴν παλαιὰν μεταξὺ μας φιλίαν καὶ κηδόμενοι τῆς μελλούσης προόδου σας, ἡ μόνη χάρις, τὴν ὁποίαν δύναμεθα νὰ σᾶς κάμωμεν, εἶναι νὰ σᾶς παραχωρήσωμεν μίαν πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν δύο χιλιάδων καὶ εἰς ἄμεσον παραλαβὴν τῆς φορτωτικῆς τῶν ἀποστολῶν σας γεννημάτων νὰ σᾶς προδίδωμεν (προπληρόνωμεν) τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας των. Τίποτε ὀλιγώτερον τίποτε περισσότερον τούτου δὲν ἐννοοῦμεν νὰ σᾶς κάμωμεν.

Ἡ φράσις δὲ αὕτη νὰ σᾶς προδίδωμεν (προ-
πληρόνωμεν) τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας των, ἐν-
νοεῖ τὴν ἀξίαν τῆς ἐν Εὐρώπῃ τιμῆς τῶν σιτηρῶν (ιδὲ
τὴν ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1863 καὶ ὑπ' ἄρ. 5665 ἐνορχον
κατάλυσιν τοῦ συνεταίρου τοῦ κυρίου Ζαρίφη, κυρίου Γ.
Δ. Ζαφυροπούλου τοῦ καὶ ὁμορρύθμου τῆς ὑπὸ τὴν ἐ-
πωνυμίαν Ζαφυρόπουλος καὶ Ζαρίφης ἐταιρίας· ἡ ἐται-
ρία δὲ αὕτη ὡς γνωστὸν σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν
Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ
Γ. Δ. Ζαφυροπούλου, γυνικαδέλφου τοῦ Γεωρ. Ζαρίφη·)
ὁ συνétairos λοιπὸν οὗτος κατέλεσεν ἐνόρκως πρὸς τοῖς
ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς· «Ὁ Δ. Κανισκέρης ἦλθεν ἐνταῦθα
πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ ἐξέφρασεν εἰς ἐμέ τὴν ἐπιθυμίαν, νὰ
τὸν βοηθήσω, ὅπως, στελλόμενος εἰς Βῆρναν, δυνηθῇ
διὰ τῆς προστασίας τοῦ καταστήματός μου νὰ ἐνασχο-
λῇται εἰς ἐπιχειρήσεις γεννημάτων καὶ ἐπειδὴ εἶναι γαμ-
βρὸς ἐνὸς παλαιστοῦ πλοῦ τοῦ πατρός μου, χάριν
αὐτοῦ ἐδέχθην τὴν πρότασίν του, ἀλλὰ τοῦ ἔχαμον ῥη-
τὴν συμφωνίαν, ὡς καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταποκρίσεις φαίνεται
ὅτι ποτὲ πίστῳσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν θέ-
λω τοῦ κάμει, ἐγρεώσται νὰ μοὶ πέμπῃ πρῶτον τὸ
φορτωτικὸν τοῦ πλοίου καὶ ἐπὶ τοῦ φορτωτικοῦ νὰ τῷ
δίδω τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων κα-
τὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀγοραίαν τιμὴν αὐτῶν».

Ἀμέσως μετὰ τὰς συμφωνίας ταύτας ἐξαπέστειλα τὸ
ἐκ κριθῆς φορτωτικόν μου μετὰ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον «Ge-
neral Chassè» ἐκ κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως 36500,
τὴν παραλῶν τῶν φορτωτικῶν αὐτοῦ καθὼς καὶ τὰς
προκαταβολὰς ἃς μοὶ παρεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ, μοὶ ἀνα-
φέρει διὰ τῆς πρὸς ἐμέ ἐπιστολῆς του τῆς 17/29 Αὐ-
γούστου 1863 ὡς ἐξῆς.

Κόριε Δ. Π. Κανισκέρη. Εἰς Βῆρναν.

«Ἀπαντῶμεν εὐχαρίστως εἰς τὰς δύο φιλικὰς σας τῶν 12/24
καὶ εἰς ἐκείνην τῶν 15/27 τρέχοντος μηνός, τὴν ὁποίαν σιγ-
μηδὸν λαμβάνομεν.

«Εσωκλείττα εὑρομεν α. καὶ β'. φορτωτικὴν τοῦ «General Chassè» διὰ κοιλὰ 36500 κριθῆς φορτώσατε ἀπὸ Κάβαρναν καὶ Βαλ-ζίκη τοὺς σχετικοὺς Τεσκερέδες τελωνείου, ἀπόδειξιν τοῦ πλοίαρχου διὰ λίρας ὀθωμανικὰς 110, τοῦ ἐμετρήσατε ἀπέναντι τοῦ ναύλου, καθὼς καὶ φορτωτικὴν τοῦ ἀτμοπλοίου δι' ἐν σακκί περιέχον τὸ γενικὸν δειγμα τοῦ φορτίου σας τούτου.

«Κατὰ τὰς μεταξὺ μας περὶ τόκου συμφωνίας ἐκλείσαμεν καὶ τὸν ἐνταῦθα καὶ τὸν εἰς Λονδίνον τρέχοντα λογαριασμόν σας μέχρι σήμερον, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μὲν εἰς Λονδίνον τρεχομένου σας, ὡς βλέπετε ἀπὸ τὸ ἐσωκλείστον ἀποσπασμά του εἶναι λίρας στερλίνας 2711, 8, 6, εἰς χρέος σας ἐκεῖνο δὲ τοῦ ἐνταῦθα λίρας ὀθωμανικὰς 1258, 22, εἰς χρέος σας· κατόπιν τούτων σὰς χρεοῦμεν μὲ λίρας ὀθωμανικὰς 1700, σὰς ἐμβά-ζωμεν σήμερον εἰς δύο γρόπους, λίρας 6, καὶ 20, διὰ ναῦλον καὶ ἔξοδα τῶν γρούπων μας τούτων, μὲ 1, καὶ 10, διὰ τὸ ἔξοδον ἐνός τηλεγράφου σὰς ἐπέμψαμεν χρεὺς, καὶ δι' ἔξοδα δειγμάτων σὰς ἑμὲν λίρας ὀθωμανικὰς 2965, 25, εἰς χρέος σας. Σὰς πιστοῦμεν διὰ τὴν προπληρωμὴν λιρῶν 110 ἐδώσατε ἐκ τοῦ ναύλου εἰς τὸν πλοίαρχον τοῦ «General Chassè» καὶ τὰς ὁποίας θὰ ἐκπέσωμεν ἀπὸ τὴν ὅλην προπληρωμὴν λιρῶν στερλινῶν 250, θὰ τῷ δώσωμεν σήμερον, (μένουν) λίραι ὀθωμανικαὶ 2855, 52. σὰς χρεοῦμεν ἐπίσης διὰ μεσητεῖαν συναλλάγματος αὐτῶν ἐν ὁγδοὺν τοῖς ἑκατὸν λίρας 3, καὶ 57, καὶ πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ ἐνταῦθα λογαριασμοῦ σας (τὸ ὅλον) ποσὸν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2859 καὶ 9, πρὸς τὸ τρίμηνον συναλλάγμα Λονδίνου α γρόσις 107, 25, μὲ 100 ὡς τρέχει σήμερον, λέγομεν εἰς τοὺς Λονδρέζους μας νὰ χρεώσουν τὸν λογαριασμόν σας μὲ λίρας στερλίνας 2665, 16, 4, ἀπὸ τὰς 29 Νοεμβρίου προσερχοῦς· ἐξισοῦται ὅθεν οὕτω πως ὁ ἐνταῦθα λογαριασμός σας, καὶ μένει ὁπόταν ἀποζημιωθῶμεν ἀπὸ τὰς ἀσφαλείας διὰ τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου Μπαχρί νὰ σὰς ἀναγνωρίσωμεν ἐγκαίρως.

«Εἰς δὲ τοὺς κυρίους Λονδρέζους μας χρεωστεῖτε λίρας στερλίνας 2711, 8, 6, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐσωκλείστου τρεχομέ-

νου των ὡς ἄνω, λίρας στερλίνας 2663, 16, 4, τὸ ἄνω κον-
δύλι, 250 τὴν προπληρωμὴν ναύλου δίδομεν σήμερον εἰς τὸν
πλοίαρχον τοῦ «General Chassè» τὸ ὅλον λίρας στερλίνας
5627, 4, 10, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο συμπληρεῖ τὰς συμφωνη-
θείσας προδόσεις μας (προπληρωμᾶς) ἀπέναντι τοῦ κριθοφορ-
τίου μας μετὰ «General Chassè» καὶ τὴν συμφωνηθείσαν πί-
στωσιν εἰς τὰ ἀνοικτὰ λίρας ὀθωμανικᾶς 2000, ἀπέναντι τοῦ
ὑπὸ φόρτωσιν κριθοφορτίου μετὰ Lucca ὅπου τὰν δὲ μᾶς στείλετε
τὴν φορτωτικὴν αὐτοῦ θὰ σᾶς ἐμβάσωμεν ὅτι ἡμᾶς ἀναλογεῖται.

Κατὰ τὸν ἐνταῦθα σταλέντα μοι λογαριασμὸν φαίνο-
μαι καθαρὸς χρεώστης, εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ ὑποκατάστημα
τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ λίρων στερλινῶν 5627, 4, 10, ὅ-
περ συμπληροῖ κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ κυρίου Ζαρίφη τὴν τε
προπληρωμὴν τοῦ φορτίου μου καὶ τὴν πίστωσιν εἰς τ' ἀ-
νοικτὰ, ὁ λογαριασμὸς ὅμως ὅστος, ἐκ κακῆς προθέσεως
γεγόμενος, ἀντιφάσκει εἰς τὰ συμφωνηθέντα, ὅπως ἀ-
κολούθως ἐπιφυλάττωμαι νὰ ἀποδείξω δι' ἀκριβοῦς λο-
γαριασμῶν. Τοῦτο δὲ μένον ἐκ προοιμίων ἐνταῦθα λέγω,
ὅτι ὁ κύριος Ζαρίφης καμινῶν τοιούτους ὑπολογισμούς,
κύριον σκοπὸν ἔχει νὰ μὲ παρίστα ὁ δὴθεν χρεώστην τοιού-
των κεφαλαίων, σιωπᾷ δὲ καὶ ὁλοκληρίαν, ὅτι εἰσέ-
πραξε διὰ λογαριασμὸν μου τὸ προϊόν τοῦ ναυαγηθέν-
τος φορτίου μου μετὰ Μπαχοῦ, λίρας πλειοτέρας τῶν χι-
λίων καθὼς ἐπίσης σιωπᾷ καὶ τὴν προπληρωμὴν τοῦ ναύ-
λου 250 λίρων ἃς ἐπλήρωσε μὲν πρὸς τὸν πλοίαρχον
ἀπέναντι ναύλου, ἀφοῦ πρότερον ἀφῆρεσε τὰ δικαίωματα
τῆς προμηθείας του καὶ ἀσφαλείας, ἀλλ' ἐσυμψήφισε ἀ-
κολούθως ἐκ τοῦ ὅλου τοῦ ναύλου του, ἀφαιρουμένων
λοιπὸν τῶν κονδυλίων τούτων τὸ πρὸς τὸν Ζαρίφην χρέος
μου μένει πολὺ ὀλιγώτερον τῶν συμφωνιῶν ἃς ὑπεχρεού-
το ὁὗτος νὰ προκαταβάλλῃ ἀμέσως μετὰ τὴν παραλα-
βὴν τῆς φορτωτικῆς τοῦ φορτίου μου κατὰ τοὺς συμφω-
νηθέντας ἀμετατρέπτους ὅρους μας· σιωπᾷ δὲ καὶ ἄλ-
λας λεπτομερείας, διότι ταῦτα, ὡς προεῖπον, θέλω ἀ-
ναπτύξει ἀκολούθως.

Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἐνταῦθα ἐστὶν ὁ κύριος Ζαρίφης

Κατόπιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ φορτίου τούτου ἔδωκα ῥητὴν ἐντολὴν νὰ πωλήσῃ ὑπὸ ὅρους καὶ διὰ μὲν τῆς ἀπὸ 24|5 Σεπτεμβρίου 1863 ἐπιστολῆς του πρὸς ἐμὲ ἀνεγνώρισε τοὺς ὅρους τούτους ὡς ἑξῆς· «Ἐσημειώσαμεν ὅτι τότε μόνον δύνανται νὰ προπωλήσωσιν οἱ Λονδρέζοι μας τὸ κριθοφορτίον σας μὲ «General Chassé» ὅταν ἤθελον ἐπιτύχῃ τὰ 24, 6, ἄλλως δὲ νὰ φυλάξωσι τὸ εἰς Φαλμουτ φθάσιμόν του καὶ τότε νὰ τὸ δώσωσιν εἰς τὸ συμφερώτερον σας»· διὰ δὲ τῆς ἀπὸ 28|10 Ὀκτωβρίου ἐτέρας ἐπιστολῆς του μοῦ ἀναγγέλει τὴν πώλησιν αὐτοῦ κατὰ παραβάσιν τοῦ ὅρου τῆς ἐντολῆς μου, πωλήσαντος δηλαδὴ ἀυθαίρετως τὸ φορτίον μου εἰς Σελίνια 23, ἐν ᾧ μέχρι τῶν 30|12 Ὀκτωβρίου μοῦ ἐσημείωσε διὰ συνεχῶν ἐπιστολῶν του ὅτι ἡ τιμὴ τῶν κριθαρίων τῆς ποιότητος αὐτῆς ἦταν Σελίνια 25 καὶ οἱ κερδοσκόποι δὲν ἦταν εὐδιάθετοι νὰ προσφέρωσι περισσotέραν τιμὴν· ὥστε ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς τιμῆς καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἐγένετο ἡ εἰκονικὴ αὐτὴ πώλησις τοῦ φορτίου μου ἦτο μέχρι τῶν 25 Σελινίων· ἐκ τῆς αὐτῆς λοιπὸν αὐτοῦ ὁμολογίας ἐξάγεται ἡ ἀδόλος πρόνοια τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε τὸ κατὰ-σημα τοῦτο ὑπὲρ τῶν συμφερόντων μου· ἐντεῦθεν δύναται τις νὰ εἰκάζῃ κατὰ πόσον ἐπεθύμει ὁ Κ. Ζαρίφης τὴν προαγωγὴν μου καὶ ποίαν ἀξίαν ἔδιδεν εἰς τὴν μετὰ τοῦ κυρίου πενθεροῦ μου φιλίαν του.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐν Βάρνη εὐρισκόμεν ἑν τῶ μέσῳ τεραστίου συναγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν, ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ τῆς ἐσοδίας ἦτο μόλις εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, ἐπειδὴ εἶχον ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀναλάβει ἀπείρους ὑποχρεώσεις, ἐξηκολούθησα τὴν φόρτωσιν καὶ ἀποστολὴν φορτίων εἰς τὸν Ζαρίφην· ὅθεν κατόπιν τοῦ μνημονευθέντος φορτίου μου μὲ «General Chassé», καὶ πρὶν ἔτι μάθω τὴν κατὰ παράβασιν τῶν ὅρων τῆς ἐντολῆς μου πώλησιν τοῦ φορτίου αὐτοῦ, ἔπεμψα εἰς παραλαβὴν του ἕτερα δύο φορτία, ὡς καὶ τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 7|19 Σεπτεμβρίου 1863 δι' ἧς ἀναφέρει τὰ ἑξῆς.

« Ἐν καιρῷ ἐλάβομεν τὰς φιλικὰς τῶν 12, 14, καὶ 5[17 τρέχοντος μηνὸς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν μᾶς ἐνεχείρησεν ὁ πλοῖ-
αρχος τοῦ Αὐστριακοῦ πλοίου Lucca εἰς τὸ ὅποιον ἐφορτώ-
σατε κριθὴν κοιλὰ 28260, κατὰ τὰς φορτωτικὰς καὶ τὸν Τε-
σκερὲ τοῦ τελωνείου, εὗρομεν ἐσώκλειττον τὴν φορτωτικὴν τοῦ
Ἀγγλικοῦ πλοίου Ἀχιλλεὺς κοιλὰ 26928 κριθῆς φέρουν
Κουάρτερ 3300, τὸν Τεσκερὲ τοῦ τελωνείου του καὶ τὸ γενι-
κὸν δεῖγμα τοῦ φορτίου σας τούτου.

« Κατὰ διαταγὴν σας ἐπληρώσαμεν εἰς τὸν κύριον Καλή-
γερον τὸ Βόνο σας ἐκ λιρῶν 50, ὑπεδέχθημεν προσέτι τὰς τρεῖς
τράτας σας ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 1550 καθὼς καὶ τὰς προη-
γουμένας τέσσαρας ἐξ ἡμοῦ λιρῶν ὀθωμανικῶν 1633. Μὲ τὰ
πόσά ταῦτα σᾶς ἔχομεν ὡς βλέπετε μὲ τὸ παραπάνω δοσμένα
τὰ συμφωνημένα ἀβάντζα, ἐπειδὴ ὅμως βλέπομεν ὅτι ἔχετε
ἀνάγκην χρημάτων τώρα ὅτε μᾶς λέγετε ὅτι καταγίνεσθε εἰς
προβλέψεις σίτου, διὰ τὰς εὐκολύνωμεν σᾶς ἐμβάζομεν σή-
μερον εἰς ἓνα γροῦπον λίρας ὀθωμανικὰς γιλιὰς τὸν ναῦλον τῶν
ὀπείων ἐπληρώσαμεν καὶ φροντίσετε τὴν παραλαβὴν τῶν οὐ-
νάμει τῆς ἐσώκλειστου φορτωτικῆς. Λάβετε ὅμως ὑπὸ καλὴν
σημείωσιν ὅτι ἂν δὲν μᾶς στείλητε φορτωτικὸν νέον κίμμιαν
χρηματικὴν ἄλλην εὐκολίαν δὲν ἔχετε νὰ μᾶς ζητήσητε ἐπο-
μένως πρὸ τῆς ἀποστολῆς φορτωτικοῦ μὴ μᾶς σύρετε οὐδ' ὀβο-
λὸν διότι δὲν θὰ ὑποδεχθῶμεν τὰς τράτας σας.

Ἡ ἀξιοσημείωτος αὕτη ἐπιστολή του ἤθελε κάμει εἰς
ἕκαστον ἀδιάφορον ἄνθρωπον τὴν μεγαλητέραν ἐντύπω-
σιν· ἀλλ' ἀπὸ ἔμπορον ἀθετήσαντα ἢ ὑπεκφυγόντα καὶ
τὰς πρώτας καὶ τὰς δευτέρας καὶ τὰς τρίτας συμπεφω-
νημένας ὑποχρεώσεις του, καὶ προσπαθοῦντα παντοίους θε-
μιτοῖς καὶ ἀθεμίτοις τρόποις νὰ ὠφελῇται ἐκ τοῦ θύμα-
τός του, δὲν ἦδυνατο νὰ προσδοκᾷ βεβαίως πλειότερον
σεβασμὸν τῆς ὑπολήψεώς του.

Ἀπόδειξις δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου τούτου εἶναι τὰ
ἐξῆς· ὅτι δηλαδὴ μέχρι τῆς παραλαβῆς τοῦ φορτίου μου
General Chassé ὁ κύριος Ζαρίφης διὰ τῆς 17[29 Αὐ-

γούστου 1863 ἐπιστολῆς του ἔλεγε « τοῦτο συμ-
πληροῦ τὰς συμφωνηθείσας προδόσεις
(προπληρωμᾶς) ἀπέναντι τοῦ φορτίου σας General Cbas-
se». ἤδη δὲ λημζάνει εἰς τὴν κατοχὴν του δύο ἑτερα
φορτία μου συγχείμενα ἐκ κοιλῶν Κωστ. 55188 κρι-
θῆς καὶ ἐν ᾧ ἔπρεπε κατὰ τὴν φράσιν τῶν συμφωνιῶν
μας νὰ μοῦ ἐμβάσῃ λίρας Ἀγγλικὰς 6024 περίπου,
μοὶ ἐμβάζει μόνον 3919, 1, 16, καὶ μάλιστα λέγει
ὅτι μοῦ ἐμβάζει καὶ καθ' ὑπέρβασιν πρὸς χάριν μου λί-
ρας χιλίας· ἐρωτῶ πάντα τίμιον ἄνθρωπον ποῦ εἶναι ἢ
ὑπέρβασις; ποῦ εἶναι ἢ χάρις καὶ ἢ προστασία ἣν ὁ
τίμιος ἄνθρωπος ὑπεσχέθη; Τίς ἐκ τῶν δύο ἡμῶν πα-
ρέβη τὰς ὑποσχέσεις του οὐχὶ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις;

Βλέπων καὶ ἐνταῦθα πρόδηλον τὴν κακὴν διάθεσιν
τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ προσπαθῶν νὰ πείσω ἑμαυ-
τόν, ὅτι ταῦτα πιθανὸν νὰ προέρχωνται καὶ ἐξ ἄλλου
τινός, ἀπεφάσισα νὰ αἰτήσω ἐπιμόνως κατὰ τὰς πρώ-
τας μου συμφωνίας τὴν παρ' ἐμοὶ ἀποστολὴν τοῦ ἀν-
θρώπου τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἵνα μὴ ὑπόκειμαι πάν-
τοτε εἰς τοιαύτας κατὰ χάριν μου ὑπέρβασεις
καὶ ἵνα ἐνεργῶ τὰς ἐπιχειρήσεις μου ἀπροσκοπτώτερον.
ὄθεν τὴν 19[1 7βρίου 1863 τῷ διεύθυνᾳ τὴν ἐξῆς
ἐπιστολήν μου.

Κύριοι Ζαρ. καὶ Ζαρίφη.

«Σὰς ἐπικυρῶ τὴν προλαβοῦσαν μου τῶν 16|28 λήξαντος,
τὴν ὁποίαν σὰς ἐνεχείρησα τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου
καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἀντίγραφον εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ πέμψητε
διὰ τῆς πρώτης σας ἐπειδὴ διὰ τὸ στενὸν τοῦ τότε καιροῦ δὲν
ἐπρόφθασα νὰ τὸ λάβω. Ἐμα τῇ ἀφίξει μου ἐνταῦθα ἔλαβα
γνώσιν τῶν τιμῶν καὶ ποσότητος ἀμαζῶν καθ' ἐκάστην μᾶς
ἔρχονται, καὶ ἀμέσως σὰς εἶχον διευθύνει τὸ τηλεγράφημά μου
διὰ νὰ μάθετε τὴν θέσιν τῆς ἀγορᾶς μας, καὶ σήμερον ὁ ἀριθ-
μὸς τῶν ἀμαζῶν ὑπερβαίνει τὰς 2000, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ
πλείστον μέρος εἶναι δέκατα· ἐκ τούτων κύριοι παρατηρεῖτε,
ὅτι εἶναι ἡ μοναδικὴ περίστασις κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἔχων δια-

θέσιμα χρήματα δύναται νὰ κάμῃ ἀγορὰς εἰς λίαν συμφερού-
σας τιμὰς.

» Ἐὰν λοιπὸν κύριοι ἔχετε τὴν διάθεσιν νὰ κάμωμεν μερικὰ
φορτία διὰ συντροφικὸν λογαριασμὸν ἐξ ἡμισείας, ἢ νὰ μοῦ πα-
ρέξητε τὴν χρηματικὴν ἀφθονον εὐκολίαν σας διὰ λογαρια-
σμὸν μου ὡς εἴχομεν μείνει σύμφωνοι δεόν νὰ μὲ προφθάσῃτε
διὰ πρῶτον ἀτμοπλοίου ἱκανὸν ποσὸν χρημάτων εἰς ἀκέραια
πεντάρια, Μετζιτιέδες, καὶ μέρος εἰς λίρας ἢ μὲ τὸν κύριον
Ἑλευθεριάδην ἂν ἦναι ἤδη εἰς καιρὸν, ἢ μὲ ἄλλον τῆς ἐμπι-
στοσύνης σας ὑπάλληλον, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἔρους καὶ συμφωνίας
ὡς εἴχομεν συγγενοηθῇ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσφαλείας σας
καὶ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ὑπαλλήλου σας ».

Εἰς ἀπάντησιν δὲ τῆς ἐπιστολῆς μου ταύτης ὁ κύριος
Ζαρίφης μοῦ ἔγραψε τὴν ἐξῆς ἀξιομνημόνευτον ἐπιστο-
λὴν τοῦ τῆς 21|3 Ὀκτωβρίου 1863.

Κύριε Δ. Π. Καριακέρη.

« Ἀπαντῶμεν εὐχαρίστως εἰς τὰς φιλικὰς σας 16|28 λη-
ξάντος, καὶ 19|1 τρέχοντος μηνός. Τὴν πρώτην μᾶς ἐγράψατε
κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν σας, σας ἐσωκλείομεν δὲ ἀντίγρα-
φὸν τῆς ἀφ' οὗ μᾶς λέγετε ὅτι δὲν εἴχατε προφθάσει νὰ λάβῃτε
τὸ ἀντίτυπὸν τῆς. Μᾶς ζητεῖτε πάλιν νέας χρηματικὰς εὐκο-
λίας, πλὴν ἀφ' οὗ σᾶς ἔχομεν, φίλε, προδοσμένην (προκαταβε-
βλημένην) ὅλην περίπου τὴν ἀξίαν τῶν τριῶν κριθοφορτίων σας
καὶ 3500, λίρας πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν χρεωστεῖτε νὰ
περιμένετε οὐδ' ὀβολὸν πλέον, πρὶν μᾶς ἀσφαλῆσῃτε διὰ φορ-
τωτικοῦ, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν ὅταν ἔλθῃ ἐκ Μασσαλίας ὁ ὑμέτε-
ρος κύριος Γεώρ. Δ. Ζαφειρόπουλος δυνηθῶμεν νὰ στείλωμεν
αὐτόθι κανένα ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης μας διὰ νὰ κάμω-
μεν συντροφικὰς μαζὶ σας πράξεις ὅπως συνομιλήσαμεν ἐν-
ταῦθα ».

Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔδωκα ἐντολὴν διὰ
τῆς ἐπιστολῆς μου τῆς 23|5 86ρίου 1863 νὰ μοὶ ναυ-
λώσουν δύο πλοῖα τὸ μὲν διὰ δύο ἐκ τῶν τριῶν λιμέ-
νων Καδάρνας, Μπαλτζίκη καὶ Βάρνας, λαμβάνων τὴν

διαταγήν μου ἐκ τοῦ τελευταίου, ἢ τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συμβολαίου τοῦ Αὐστριακοῦ Lucca, νὰ ἐκτελέσωσι καὶ τοῦ ρηθέντος τὴν ναύλωσιν ὅπως παραλάβῃ τὸ φορτίον του εἰς κριθὴν· τὸ δὲ κατ' εὐθείαν διὰ τὸν λιμένα Βάρνης, τοῦ ὁποίου τὸ φορτίον εἰς σῖτον εἶχον ἤδη ἑτοιμον εἰς τὰς ὑποθήκας μου, συγχρόνως δὲ ἔγραφον πρὸς αὐτοὺς εἰς ἀπάντησιν τὰ ἐξῆς·

« Ἀναφορικῶς τοῦ ἐμβάσματος, σᾶς ἐζήτησα εἶδον νὰ μοι λέγετε ὅτι δὲν θὰ μοι κάμντε τοιοῦτον πρὶν σᾶς ἀσφαλίσω διὰ φορτωτικῶν, ἢ ἐκτὸς μόνον, ὅταν ἀπολαύσητε τὸν ὑμέτερον Κύριον Γ. Δ. Ζαφειρόπουλον καὶ ἀποφασίστη μετὰ τοῦ ἰδίου, ὅπως μοι πέμψητε ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας διὰ νὰ κάμωμεν συντροφικὰς ἐπιχειρήσεις, ἢ διὰ λογαριασμόν μου ὡς εἶχομεν συρομιλήσει. Καγὼ Κύριοι γνωρίζω ὅτι ἐξ ἑνὸς μὲν ἐπιθυμεῖτε τὴν πρόοδον καὶ ὠφέλειάν μου, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν ἐννοεῖτε συνάμα νὰ ἐκτίθεσθε καὶ με ποσότητος χρημάτων ἀπέναντί μου. Ὡς πρὸς τοῦτο νομίζω δὲν ἔλειψα συγχρόνως με τὴν αἰτησίαν μου περὶ ἐμβάσματός σας νὰ σᾶς συστήσω ὅπως μοι πέμψητε καὶ τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας. Τὰς αὐτὰς δὲ συστάσεις ἀναγκάζομαι κατ' ἐπανάληψιν νὰ σᾶς ὑποβάλλω καὶ αὖθις· διότι αὕτη καὶ μόνη εἶναι ἡ κατάλληλος περίστασις ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐλπίζω νὰ ὠφεληθῶ· ὥστε πρέπει νὰ με βοηθήσητε με ὅποιονδῆποτε τρόπον ὑμεῖς ἐγκρίνετε ἀσφαλέστερόν σας· διότι Κύριος εἶδε πότε πάλιν θὰ παρουσιασθῇ τοιαύτη περίστασις κτλ. Εὐχομαι ἐκ καρδίας νὰ μάθω ἐκ πρώτης σας τὴν αἰσίαν ἐπάνοδον τοῦ ὑμετέρου Κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου καὶ συγχρόνως τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀπόφασίν σας περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνθρώπου σας ἐνταῦθα, ὅπως ἐμβῶμεν εἰς συντροφικὰς ἐπιχειρήσεις. Εἰς περίστασιν ὅμως κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἴσθε εἰς καιρὸν νὰ ἀποφασίστητε ἀμέσως τὸ τοιοῦτον, παρακαλῶ μὴ με ἀφήσητε ἄνευ χρημάτων κλπ. »

Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔλαβον τηλεγράφημά των δι' οὗ μοι ἀνήγγειλαν τὴν ναύλωσιν καὶ ἐτοιμότητα

πρὸς ἀπόπλουν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου *Anne*, ὅπερ με-
τὰ δύο ἡμέρας καὶ ἀγκυροβόλησεν εἰς τὸν ὄρμον Βάρνης
διὰ νὰ λάβῃ τὰς διαταγὰς μου. Διὰ δὲ τῆς ἀπὸ 28|10
88βρίου ἐπιστολῆς του μοὶ ἀνήγγειλε τὰ ἐξῆς·

Κύριε Α. Π. Κανισκέρη.

«Μᾶς γράφετε ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο ὑπεχρεοῦτο νὰ φορτώσῃ
εἰς Κάβαρναν καὶ Μπαλτζίκην ἀπὸ τὸ ἀνὰ χειρὰς σας ὅμως
Ναυλοσυμφωνητικόν του θὰ ἴδῃτε, ὅτι εἰς μίαν ἐκ τῶν τριῶν
σκαλῶν Βάρνας, Καθάρνας καὶ Μπαλεζικίου θὰ γείνη ἡ φόρτω-
σις, καὶ ἐπομένως ἂν δὲν τὸ φορτώσῃτε εἰς Κάβαρναν μόνον,
χρεωστεῖτε νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃτε διὰ νὰ τὸ κοινοποιήσωμεν εἰς
τὰς ἐν Λονδίῳ ἀσφαλείας. »

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης βλέπει ὁ ἀναγνώστης πό-
σον ἐσέβετο ὁ Κύριος Ζαρίφης ἑαυτὸν καὶ τὰς ἐντολάς
μου· τὸν παραγγέλλω νὰ μὴ ναυλώσῃ πλοῖον διὰ νὰ
παραλάβῃ ἐκ δύο λιμένων τὸ φορτίον του, καὶ οὗτος τὸ
ναυλώνει διὰ νὰ τὸ παραλάβῃ ἐξ ἑνὸς μόνου· με παραγ-
γέλλει διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλω τοῦτο μόνον ἵνα τὸ
καὶ νοποσώσῃ εἰς τὰς ἐν Λονδίῳ ἀσφα-
λείας· οὐδεμίαν δὲ λαμβάνει ὑπὲρ ἐμοῦ πρόνοιαν οὔτε
συλλογίζεται τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἀπέναντί μου εὐθύνην·
ὥς νὰ ἦτο δυνατόν νὰ μεταφέρω τὸ ἥμισυ ἐνὸς ὁλοκλή-
ρου φορτίου μου εἰς ἓνα μόνον λιμένα, ἢ νὰ συμπληρώ-
σω ὅλον τὸ φορτίον ἐν αὐτῷ, ἢ καὶ δοθέντος, ὅτι κα-
τωρθοῦτο τοῦτο, ὥς νὰ μὴν ἐγίνωσκεν ὁ Κύριος Ζαρίφης
ὁπόσαι ζημίαι ἤθελον ἀκολουθήσει καὶ ὁπόσῃ βραδύτης,
ἐν καιρῷ μάλιστα χειμῶνος, καὶ ὥς νὰ ἄγνός, ὅτι
ταῦτα πάντα ἤθελον ἐπιβαρύνει αὐτὸν καὶ μόνον. Ἐπει-
δὴ δὲ ὁ μὲν πλοίαρχος δὲν συγκατετίθετο νὰ ἀπέλθῃ
ἵνα φορτώσῃ καὶ εἰς ἕτερον λιμένα, ἢ δὲ συμπλήρωσις
τοῦ ὅλου φορτίου τοιαύτης μάλιστα χωρητικότητος ἦτο
ἀδύνατον νὰ γίνῃ εἰς ἓνα μόνον λιμένα· ἐπειδὴ ἀπὸ
στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιέμενον τὴν ἀφίξιν καὶ τοῦ ἐτέ-
ρου πλοίου, τοῦ ὁποίου τὴν ναύλωσιν καὶ ἀναχώρησιν διὰ
τηλεγραφήματος μοὶ ἀνήγγειλε, καὶ τοι δυνάμενος νὰ

διαμαρτυρηθῶ καὶ νὰ ἐγλαταλείψω εἰς λογαριασμόν τοῦ τὴν παρά τὰς διαταγὰς μου ναύλωσιν τοῦ πρώτου πλοίου, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ ὁμως ῥῆξις μεταξύ ἐμοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, καθ' ἣν ἐποχὴν εὐρισκόμην εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν ἐργασιῶν μου καὶ ἤμην πολὺ ἐκτεθειμένος, ἡναγκάσθην νὰ φορτώσω καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον παρά τὴν θέλησιν καὶ τὰ συμφέροντά μου διὰ σίτου ἐκ Βάρνης καὶ οὕτω ἀνεδέχθην τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προετοιμάσω ἐν διαστήματι ὀλίγων μόνον ἡμερῶν τῶν δύο τούτων πλοίων τὰ φορτία, συνιστάμενα ἐκ σιτηρῶν ἄνω τῶν πεντήκοντα χιλιάδων κοιλῶν. Εὐρεθεὶς οὕτω ἐκτεθειμένος εἰς μέγας δυσχερείας ἐνεκα τῆς ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ζαρίφη παραβιάσεως τῆς ἐντολῆς μου, παρεκάλεσα αὐτὸν δι' ἐπανειληγμένων ἐπιστολῶν μου νὰ μοὶ κάμῃ εὐκολίας τινὰς χρηματικὰς, καὶ πρὸ τῆς παραλαβῆς τῶν φορτωτικῶν, ὅπως διορθώσω τὸ λάθος τοῦ, συνάμα δὲ τοῦ ἀνήγγειλον τὴν ἐναρξιν τῆς φορτώσεως τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου οὐχὶ διὰ κριθῆς ὡς εἶχον παραγγεῖλει, καὶ εἰς ξεχωριστοὺς λιμένας, ἀλλὰ διὰ σίτου καὶ ἐκ τοῦ λιμένας Βάρνης· ἐνῷ λοιπὸν ὁ Κύριος Ζαρίφης ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα τοῦ καὶ νὰ συναισθανθῇ κάλλιον τὴν δυσχερῆ θέσιν μου, αὐτὸς τούναντίον ἠρνήθη τὴν δικαίαν ταύτην αἰτησίαν μου, ἀντὶ δὲ εὐκολιῶν μοὶ ἔπεμψε τὸ ἐξῆς ὅπως ἀπροσδόκητον τηλεγράφημα.

Κύριε Καρισκέρη.

Κωνσταντινούπολις, 14 8βρίου 1863.

«Ἐλαβον τὰς ἐπιστολάς 12 καὶ 13. Ὅταν θὰ γείνωμεν κάτοχοι τοῦ φορτίου Anne θὰ σᾶς κάμωμεν ἐμβάσματα, σμειώσατε καλῶς τὴν ἀπόφασίν μας καὶ μὴ ἐκδώσητε τίποτε, διότι θέλομεν ἀφήσει ὑπὸ διαμαρτύρησιν. »

Ζαφειρόπουλος.

Τοῦ τηλεγραφήματος τούτου τὴν ἐκτίμησιν ὑπὸ τε τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἠθικὴν ἀφίνω νὰ κάμῃ ἕκαστος πολίτης· πιστεύω δὲ ὅτι οὐδένα θὰ διαλάβῃ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἂν δὲν παρέβαινε τὴν ἐντολήν μου ὁ

Κύριος Ζαρίφης δὲν ἤθελον εὐρεθῇ οὕτω ἐκτεθειμένος· διότι ἄλλη εἶναι ἢ τιμὴ τῆς κριθῆς, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχον παρογγείλῃ νὰ μοὶ ναυλώσῃ τὸ πλοῖον, καὶ ἄλλη ἢ τοῦ σίτου δι' οὗ ἠναγκάσθην νὰ φορτώσω αὐτό· ἄλλο εἶναι τὸ νὰ φορτώσῃ τις πράγμα ἐτοιμον, καὶ ἄλλο τὸ νὰ ἐτοιμάσῃ ἀμέσως πράγμα διὰ νὰ φορτώσῃ 25,000 κοιλῶν πλοῖον διὰ σίτου. Δὲν θέλει διαλάβει ἐπίσης τὸν ἀναγνώστην πιστεύω, καὶ τὸ ἐξῆς συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ἔνεκα τῆς παραβιάσεως τῆς ἐντολῆς μου, μοὶ ἔμειναν νεκρά καὶ ἀκίνητα προσωρινῶς καὶ τὰ κεφάλαια, ὅσα εἶχον δαπανήσῃ πρὸς ἀγορὰν τῆς κριθῆς.

Καὶ τοι δὲ καλῶς ἐννοήσας τὴν τε δριμύτητα καὶ ἀπανθρωπίαν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου, ἀποδίδων ὁμῶς αὐτὰ μόνον εἰς ἐμπορικὴν φειδωλίαν καὶ εἰς ἐνδεχομένης εἰσηγήσεις ἄλλων, ἐξηκολούθησα δραστηρίως τὴν φόρτωσιν τοῦ πλοίου, διὰ δὲ τοῦ ταχυδρομείου ἔγραψα τὰ ἐξῆς·

Ἐν Βαζερ, τῇ 3/15 86ρίου 1863.

Κύριε Ζαφειροπούλε καὶ Ζαρίφη.

«Σᾶς λέγω ὅτι μὲ ὅλους τοὺς κακοὺς καιροὺς ὁποῦ ἐξακολουθεῖν θέλω προσπαθῆσαι νὰ φορτώσω τὸ Anne διὰ νὰ σᾶς προφθάσω τὰ φορτωτικά, ἂν ὅμως πάλιν καὶ δὲν προφθάσω, διὰ πρῶτου ἀτμοπλοίου, μὴ λείψετε, παρακαλῶ, μὲ τὸ ἀνωτέρω ἔμβασμα σας νὰ μοὶ πέμψητε καὶ ἐπὶ τούτου ἀνθρώπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇτε ἀπὸ κάθε ἀνφιβολίαν καὶ ἀνησυχίαν καὶ ἰδίους ὀφθαλμοῖς νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν πράξεών μου πρὸς ἠθικὴν μου εὐχαρίστησιν καὶ ἱκανοποίησίν μου ἐνταῦτ' ἐνώπιον τῶν φρονερῶν, οἵτινες ἐπιβουλεύονται τὰ συμφέροντά μου. Τὰ ἔξοδα καὶ ἀντιμισθία τοῦ ἀπεσταλμένου σας ἀναδέχομαι ὥς καὶ προφορικῶς σᾶς εἶχον εἶπει, καὶ μέ τινα παράβλεψιν ἀκόμη ἐν ἀνάγκῃ· διότι προτιμητέον δι' ἐμὲ εἶναι νὰ ὑποστῶ τοιοῦτον ἔξοδον καὶ νὰ ἀκολουθῶ τὴν ἐργασίαν μου μὲ ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν ἐν ὅσῳ θεωρῶ τὰς τιμὰς συμφερούσας καὶ ἡμεῖς συνάμα νὰ μένετε καθ' ὅλα ἡσυχοὶ καὶ ἀσφαλεῖς,

παρά συνεχῶς νὰ σᾶς ἐνοχλῶ ἕνεκα ἀπροσδοκῆτων περιστάσεων καὶ νὰ θυσιάζωνται ἐνταυτῷ τὰ συμφέροντα καὶ ἡ ὑπόληψίς μου. »

Συνάμα μὲ τὴν ἐπιστολὴν μου ταύτην ἔσुरα καὶ συναλλαγμα 257 λίρων ὀθωμανικῶν.

Ἄλλ' ἀντὶ εὐμενοῦς τινὸς ἀπαντήσεως εἰς τὴν εἰλικρινῇ καὶ πλήρῃ ἐμπιστοσύνης ταύτην ἐπιστολὴν μου, ἀντὶ νὰ συνέλθῃ ὁ Κύριος Ζαρίφης καὶ συναισθανθῇ τὴν θέσιν μου καὶ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς μὲ ἐξέθεσεν ἕνεκα τοῦ σφάλματός του, ἀντὶ νὰ μὲ βοηθήσῃ κατὰ τι νὰ διορθώσω τὸ σφάλμα του τοῦτο καὶ νὰ ἐξέλθω τῆς δυσγεροῦς θέσεώς μου, ἀντὶ τούτων ὅλων ἀποσιωπᾶ καθολοκληρίαν τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστολῆς μου, λησμονεῖ δὲ καὶ τὰς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ προγενεστέρας συμφωνίας καὶ μοὶ ἀπήντησεν διὰ τῆς ἀπὸ 5/17 ὁβρίου 1863 ὡς ἐξῆς·

Κύριε Καρισχέρη,

« Τώρα λαμβάνομεν τὴν ἐπιστολὴν σας τῶν 3/15 ἐξῆς βλέπομεν μὲ μεγάλῃν μας δυσπαρέσκεϊαν, ὅτι μᾶς ἐσύρατε λίρας ὀθωμανικὰς 257, τὴν τράταν σας ταύτην θέλομεν ὑποδεχθῇ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους· πρῶτον διότι τὴν ἐσύρατε πρὶν λάβητε τὸ τηλεγράφημά μας καὶ ἐπὶ τῇ διαθεβαίῳσει σας, ὅτι σᾶς ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν ἀκυρώσητε· δεύτερον διότι τὸ ποσὸν εἶναι μικρὸν καὶ μὲ ὅλην μας τὴν δυσπαρέσκεϊαν δὲν ὑπάγει ἡ καρδιά μας διὰ τόσον μικρὸν ποσὸν νὰ βλάψωμεν τὴν ὑπόληψίν σας· σημειώσατε ὅμως καλῶς νὰ μὴ μᾶς σύρετε πλέον τίποτε πρὶν ἡμεῖς σᾶς εἰπῶμεν, ἀφ' οὗ λάβωμεν τὴν φορτωτικὴν τοῦ Anne· διότι ἀφίνοντες κατὰ μέρος κάθε αἴσθημα φιλίας δὲν θὰ ὑποδεχθῶμεν κατ' οὐδένα τρόπον. »

Καί τοι δικαιούμενος μετὰ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην νὰ διαχόψω πᾶσαν ἐμπορικὴν σχέσιν μου μετὰ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, διὰ νὰ μὴ τῷ δώσω ὅμως τὸ ἐνδόσιμον νὰ δικαιολογῆται ὅτι ἐγὼ ἤμην ὁ παραίτιος ἐξηκολούθουν μετὰ τὴν μεγαλητέραν ἀταραξίαν τὸ ἔργον μου, ἐφόρτωσα τὸ

Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne ἀξίας 5000 λιρῶν, τῷ ἀνήγγειλα τοῦτο διὰ τηλεγραφήματος καὶ δι' ἐπιστολῆς μου τὴν 7[19 863 τοῦ 1863, τῷ ἐπανελάβον τὴν τελείαν φόρτωσιν αὐτοῦ, τῷ ἐπεμψά ἐσώκλειστον τὴν φορτωτικὴν, τεςκερὲ τοῦ τελωνείου καὶ ἀπόδειξιν τοῦ πλοιάρχου διὰ τὴν προπληρωμὴν ναύλου.

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν συμφωνιῶν μου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τηλεγραφήματός του τῆς 14 ὅταν θὰ γείνωμεν κάτοχοι τοῦ φορτωτικοῦ Anne θὰ σὰς κάμωμεν ἐμβάσματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπὸ 5[17 863 τοῦ 1863 ἐπιστολῆς του, τῷ ἔσυρα δύο συναλλαγματικὰς 900, καὶ 800 λιρῶν, συγχρόνως δὲ ἔγραψα νὰ μοὶ ἐμβάσῃ τὸ ὑπόλοιπον τῶν προκαταβολῶν εἰς χρηματοδέματα ...

Ἄλλ' ὁ φιλογενὴς καὶ εὐσυνείδητος κύριος Ζαρίφης, ἀφ' οὗ ἔβαλεν εἰς τοὺς θυλάκας του τὸ φορτίον μου, λησμονήσας πάσας τὰς περὶ προκαταβολῶν συμφωνίας μας, λησμονήσας τὸ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου τηλεγράφημά του, λησμονήσας τὴν ἀπὸ 5[17 Ὀκτωβρίου ἐπιστολὴν του, ἀντὶ ὑποδοχῆς τῶν συναλλαγμάτων μου καὶ ἀποστολῆς τοῦ υπολοίπου τῶν προκαταβολῶν εἰς χρηματοδέματα, μοὶ ἐπεμψε τὸ ἐξῆς κεραυνοβόλον τηλεγράφημα.

Κωνσταντινούπολις 21 863 τοῦ 1863.

Κύριε Κανισκέρη!

«Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τηλεγράφημα σας, λυπούμεθα πολὺ διότι δὲν δυνάμεθα νὰ σὰς κάμωμεν τοιαύτας χάριτας, ἀφίνομεν ὑπὸ διαμαρτύρησιν κάθε συναλλαγματικὴν σας μέχρι τῆς παραλαβῆς καὶ τοῦ φορτωτικοῦ τοῦ ἐτέρου Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου «Anne Howitz».

Ἄς ἀναγνώσῃ τις ἂν δύναται μὲ ἀταραξίαν ψυχῆς τὸ τηλεγράφημα τοῦτο, ἃς ἀναλογισθῇ τὰς γραπτὰς πρὸς ἐμὲ ὑποχρεώσεις τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἃς παραβάλλῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο τηλεγράφημα μὲ τὸ προηγούμενον τῆς 14 Ὀκτωβρίου καὶ μὲ τὴν ἐπιστολὴν τῆς 5[17

88βρίου, καὶ ἅς κρίνῃ τις τῶν δύο ἡμῶν εἶναι «ληστής».

Περὶ τὸν δὲ εἶναι νὰ εἶπω ὅτι τοιαύτη πράξις ἐὰν ἐλάμβανε χώραν εἰς ἕτερον εὐνομούμενον Κράτος, ὁ κύριος Ζαρίφης ἤθελε σήπεσθαι πρὸ πολλοῦ εἰς τὰς φυλακάς. Περὶ τὸν εἶναι ἐπίσης νὰ παρατηρήσω ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne τοῦ ὁποίου τὸ φορτίον ἐλάβεν ἤδη εἰς τοὺς ὄνυχάς του ὁ κύριος Ζαρίφης, χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ οὐδεμίαν οὔτε τῶν γραπτῶν ὑποχρεώσεων του, οὔτε τῶν διὰ τοῦ τηλεγράφου τῆς 14 καὶ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 5/17 Ὀκτωβρίου ἐπαναληφθεῖσων ὑποσχέσεων του, καὶ ἄλλο εἶναι τὸ Anne Howitz Μεκλεμβουργικόν, τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἤθελε νὰ βάλλῃ εἰς τοὺς γαμψοὺς ὄνυχάς του τὸ φορτίον καὶ ἔπειτα, ὡς ἔλεγε διὰ τοῦ τελευταίου τηλεγραφήματός του, τῆς 21 88βρίου, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐντίμους ὑποχρεώσεις καὶ ὑποσχέσεις του. Παρακαλῶ ὁμῶς τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴν ἐπισπεύσῃ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του, διότι μετ' οὐ πολὺ θέλει ἰδεῖ ἄλλας ἐντιμότερας πράξεις τοῦ κυρίου Ζαρίφης καὶ θέλει πεισθῇ ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκ τῆς ἑδρας τοῦ κομποῦ γραφείου του ὁ ἐντίμος κύριος Ζαρίφης, ὁ καυχώμενος ἐπὶ τιμιότητι καὶ φιλογενείᾳ, ἐφήρμοσεν εἰς εαυτὸν ἀξιολογώτατα τὸ «Φωνάζει ὁ κλέπτης διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ οἰκοκύριος».

Ἐκ τοῦ ὄντως ἀπαισίου καὶ ἀπροσδοκίτου τούτου τηλεγραφήματος ὅλος ἐμβρόντητος γενόμενος ἀπεφάσισα, ὡς ὑπὸ ληστῶν διωκόμενος, νὰ μεταβῶ κατεσπευμένως εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπως λάβω προφορικὰς παρὰ τοῦ κυρίου τούτου διασαφήσεις καὶ πληροφορηθῶ τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης αἰφνιδίου πρὸς ἐμὲ κακῆς προθέσεώς του, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιστάσει κατέστρεφεν ἄνευ νομίμου λόγου ἢ ἄλλης αἰτίας τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μου, συνάμα δὲ ὅπως ἐξασφαλίσω καὶ τὴν περιουσίαν μου, ἥτις δυστυχῶς μέχρι σήμερον εὐρίσκεται εἰς τοὺς ὄνυχάς του.

Ἄμα τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀφίξει μου διευθύν-
 θην πρὸς τὸν φιλογενῆ κύριον Γεώργιον Ζαρίφην πρὸς
 ὃν ἐξέθηνα τὰ δίκαια παράπονά μου. οὗτος δὲ διὰ τρό-
 που εὐγενοῦς μὲν ἀλλ' ὑπόουλου μοι εἶπε, «λυποῦμαι
 διὰ τὰ δυσάρεστα ταῦτα περιστατικά σου, πλὴν μὴν ἀ-
 νησυχῆς πῆγαινε νὰ ἡσυχάσῃς καὶ αὖριον θὰ καταβῶ
 ἀφεύκτως εἰς τὸ γραφεῖον καὶ διορθώσω τὴν δουλειάν
 σου».

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐθεώρησα καλὸν νὰ ἀνταμώσω καὶ τὸν
 κύριον Γ. Δ. Ζαφειρόπουλον γυναικάδελφον καὶ συνέται-
 ρον ὁμόρρυθμον τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη, ὃν καὶ ἔτυχον
 ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ἄμα ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ κυρίου τούτου, οὗτος
 μὲ τρόπον ὅλως βάρβαρον καὶ ἀπότομον, μὲ τρόπον
 οὐδόλως συνάδοντα πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν του, καὶ
 ἐναντίον καὶ αὐτῆς τῆς κοινῆς ἀγωγῆς «δὲν σοῦ ἐτήλε-
 γράφησα μοῦ λέγει, ὅτι κατ' οὐδένα λόγον δὲν δέχομαι
 τὰς συναλλαγματικές σου, ἀν' πρῶτον δὲν μοι πέμ-
 ψῃς καὶ τὰς φορτωτικές τοῦ Μετλεμβουργικοῦ πλαιοῦ
 Anne Hovitz;».

Ἐν ᾧ δὲ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀνελπίστων τού-
 των λόγων του καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του ἤρχισα νὰ τῷ
 ἐπιφέρω δικαίως τινὰς παρατηρήσεις καὶ ἐν ἐναντίᾳ πε-
 ριπτώσει νὰ τὸν παρακαλέσω, ὅπως τέλος πάντων χά-
 ριν εὐσυνειδησίας καὶ φιλανθρωπίας, ὑποστηρίξωσιν τὴν
 ἀδίκως θυσιαζομένην τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μου, οὗτος
 ἀπ' ἐναντίας χωρὶς νὰ μ' ἀφήσῃ τοῦλάχιστον λόγῳ
 ἀπλῆς φιλοφροσύνης νὰ φέρω εἰς πέρας τὰ λεγόμενά μου.

«Εἶμαι ἀρκετὰ συγχυσμένος, μὲ διακόπτει, ἀπὸ τὰ
 περιστατικά τοῦ ὑπαλλήλου μας, ὅστις μᾶς ὑπεξαίρεσε
 περὶ τὰς 9000, λίρας ὀθωμανικὰς» (δικαίᾳ ἄραγε τοῦτο;
 ὁ καιρὸς θ' ἀνακαλύψῃ πολλά). Ἄλλ' ἐπέπρωτο φαίνε-
 ται ἡ παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου των ὑπεξαίρεσις τῶν 9000
 λιβρῶν νὰ πέσῃ εἰς βάρος τῆς κεφαλῆς μου καὶ τῆς ἐμ-
 πορικῆς μου πίστεως καὶ νὰ κινήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν
 τῶν κυρίων τούτων ἐναντίον ἐμοῦ, ὅλως ἀθῶου καὶ εἰς

ἀμοιδαίας μετ' αὐτῶν πρὸ τόσου κειροῦ ἐμπορικῶς ἐνεργείας διατελοῦντος!

Ἄλλ' ἔστω ἤδη κατατεθλιμμένος καὶ ἀπηλπισμένος ἀπῆλθον.

Αὐθμερὸν μετέβην περὶ τὴν 10 π. μ. εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἐντολοδόχων μου ἐνθα ἔτυχον τοὺς ἀδελφοὺς κυρίους Γεώργιον καὶ Νικόλαον Ζαρίφην μετὰ τινὰ δὲ συνδιάλεξιν μὲ εἶπον « Ἐπειδὴ πρόκειται νὰ φορτώσῃς καὶ τὸ Μεκλεμβουργικὸν πλοῖον Anne Howitz ἀπεφασίσαμεν ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ Ζαφειροπούλου (κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ τούτου φθάσαντος) νὰ σὰς παραχωρήσωμεν 2500 λίρας ὀθωμανικᾶς εἰς μετρητάς, καὶ μετὰ τὴν ἀποφόρτωσιν καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ φορτωτικοῦ καὶ αὐτοῦ νὰ σοὶ κάμωμεν τὰ ἀναγκαῖα ἐμβάσματα. » Κατὰ συνέπειαν σκεφθεὶς ὠρμώτερον τὴν κινδυνώδη θέσιν μου, εἰς ἣν ἀπροσδοκῶν μὲ ἔφεραν, παραλαβὼν τὸ ῥηθὲν ποσὸν παρ' αὐτῶν ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει κατὰ τὸ σῦνηθες τῆς αὐτῆς χρονολογίας (12 24 Ὀκτωβρίου 1863) ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου, τὸν ὁποῖον μοὶ ἐδῶκαν κατ' αἰτήσιν μου ὡς συμβοηθὸν καὶ ὑπομίσθιον ἐκ μέρους μου ὑπάλλληλον, διότι πρὸ μηνῶν, ὅπως ἐκ τῆς μεταξὺ ἡμῶν ἀλληλογραφίας ἐμφαίνεται, εἶχον προφορικῇ τε καὶ ἐγγράφῳ συνεννόησιν, ὅπως μοὶ πέμψωσιν ἀνθρωπὸν τῶν τινὰ διὰ νὰ μὲ βοηθῇ καὶ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα τῶν εἰσερχομένων εἰς τὰς ἀποθήκας μου σιτηρῶν δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμόν μου.

Τέλος ἐπιβιβασθεὶς μετὰ τοῦ Ἐλευθεριάδου ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, λαβὼν μάλιστα ἐν καὶ μόνον εἰσητήριον τῆς διευθύνσεως τοῦ Αὐστριακοῦ ἀτμοπλοίου δι' ἀμφοτέρους, εἶδον κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου νὰ ἐγχειρισθῶσιν εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην ἐπιστολαὶ ἐκ μέρους τοῦ καταστήματος, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον μοὶ εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστον.

Τὸ γεγονός τοῦτο τῆς μεταγενεστέρας ἐγχειρίσεως τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν ὑστέρων, ἦτοι ἐκ τῶν μέχρι σή-

μερον διαδραματισθέντων, μοι δίδει ἀφορμὴν νὰ ὑποπτευ-
θῶ, ὅτι οἱ Κύριοι οὗτοι μετὰ τὴν πρὸς ἐμὲ παράδοσιν τῶν
χρημάτων μετέβαλον γνώμην δώσαντες ἴσως ἄλλας
ὁδηγίας παρὰ τὰ συμφωνηθέντα μετ' αὐτῶν πρότερον.

Α.

Τὴν Κυριακὴν 13|25 Ὀκτωβρίου 1863 ὥραν Γ μ. μ.
κατεπλεύσαμεν εἰς Βάρναν· ἐξερχόμενος δὲ τοῦ ἀτμο-
πλοίου παρέδωκα τὸν σάκκον μου, ἐν ᾧ περιείχετο τὸ
ποσὸν τῶν 2500 λιρῶν εἰς τὸν λεμβοῦχον, καὶ μετὰ τὴν
εἰς τὴν ἀποβάθραν ἀπόδασίν μου παρέδωκα ἰδίους χερ-
σὶν αὐτὸν εἰς τὸν Κύριον Φωταῖον Εὐαγγελῆτον γνωστόν
μοι διὰ τε τὴν τιμιότητα καὶ αἰλικήν προσόντα, ὅπως
κατὰ τὴν διαταγὴν μου φέρεται αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν μου,
ὅστις καὶ ἐξετέλεσε κατὰ ῥοήμην τὴν παραγγελίαν μου.
Ἐξελθόντες ἤδη εἰς τὴν παραλίαν μετὰ τοῦ Κυρίου Ἐλευ-
θεριάδου, ἀφ' οὗ πρὸς ἐμὲ παρέδωκα τὸν σάκκον μου εἰς
τὸν Κύριον Φωταῖον Εὐαγγελῆτον, ἐξηκολούθησαμεν
μετὰ τοῦ Κυρίου Ἐλευθεριάδου τὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἄ-
γουσαν ὁδὸν ἐν μέσῳ πληθούσης τῆς ἀγορᾶς, χαιρετῶντες
καὶ ἀντιχαιρετῶμενοι ὑπὸ τῶν γνωρίμων μας· ἔξωθεν δὲ
τῆς οἰκίας τοῦ Κυρίου Τετέσκη συνηπαντήσαμεν τὴν ἄλ-
λοτε οἰκοδόσποιον τοῦ ρηθέντος Ἐλευθεριάδου Κυρίαν
Σουλτανὴν Χ. Δανιὴλ καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς συνω-
μίλησε μετ' αὐτῆς διέταξεν ὥστε τὰ ἐπιπλά του, ἅτινα
ἤρχοντο κατόπιν δι' ἑνὸς ἀχθοφόρου, νὰ μετακομισθῶσιν
εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ρηθείσης, καὶ πάραυτα ἡ ἐλθούσα του
ἐξετελέσθη. Ἐγὼ δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς ρηθείσης ἐξηκο-
λούθησαμεν τὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἄγουσαν ὁδὸν, ἐνθα καὶ
φθάσαντες διεμείναμεν ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα ὥραν. Ἐντὸς
δὲ τοῦ ἰδιαίτερου ὀωματίου μου μετ' ἄλλων ὁμιλιῶν εἶπον
αὐτῷ ὅτι θεωρῶ πρωτίστην ἀνάγκην χάριν τῆς ὑπολήψεώς
μου, τὴν ὁποίαν οἱ προϊσταμένοι σου ὡς καλῶς γνωρίζεις
ἀνευ λόγου προσέβαλον, νὰ πληρώσω τὰ ὀφειλόμενα

ἀπὸ τῆς ἀξίας τοῦ φορτίου Anne, ὅπερ οἱ Κύριοί σου ἔλαβον
πρὸ ἡμερῶν εἰς χεῖράς των, καὶ ἀκολούθως νὰ φροντίσω καὶ
περὶ τῆς φορτώσεως τοῦ Μεκλεμβουργικοῦ Anne Howitz
πλοίου. Ἐπειδὴ ὁμως βλέπω ὅτι δὲν θέλουσιν ἐξαρκέσει
τὰ χρήματα ταῦτα, ἅτινα ἔλαβον, ἂν τὸ ἐγκρίνης γράψον
νὰ μᾶς ἐμβάσωσι καὶ ἄλλα χρήματα πρὸς τὸν σκοπὸν
τῆς φορτώσεως τοῦ πλοίου.

Ταῦτα καὶ ἄλλα παραπλήσια ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, ὅστις
ὁμως ἐφαίνετο ἐναντίος τῶν σχέψεών μου, ἐνεκα (φαίνε-
ται) τῶν ἰδιαιτέρων ὁδηγιῶν του τὰς ὁποίας εἶχε λάβει
παρὰ τοῦ Κυρίου Δ. Παντζήρη ὑπαλλήλου τοῦ καταστή-
ματος, ὅστις τῷ εἶχεν ἐγχειρίσει τὰς ἐπιστολάς κατὰ τὴν
στιγμὴν τοῦ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀπόπλου τοῦ ἀτμο-
πλοίου.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐξῆλθεν οὗτος τοῦ οἴ-
κου μου, παραπονούμενος καὶ ὀργισμένος ἐναντίον μου.

Αἰφνης δὲ περὶ τὴν 5 ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας M. M.
ὁ διευθύνων τότε τὸ ἐν Βάρνη ὑποπρυφεύειον Κύριος Ὁ-
ράτιος Β. Σούτερ, συνοδευόμενος παρὰ τοῦ Κυρίου Γ. Ἐ-
λευθεριάδου καὶ παρὰ τινος Ξενοφώντος Ἀγγλίου, εἰσελ-
θὼν εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἤρχισεν ἐρωτᾶν με προφορικῶς
τοὺς λόγους τῆς παρανόμου δῆθεν κατακρατήσεως τῆς
τξάντας τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου, τῆς ἐμπεριχούσης κατὰ τοὺς
διισχυρισμοὺς αὐτοῦ, ἐν ποσὸν χρημάτων δώσας δὲ εἰς
αὐτὸν τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύ-
της, ὅτι δηλονότι ἔχω ἀνά χεῖράς μου τὰ χρήματα ἅτινα
οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐντολοδόχοι μου μοὶ παρέδω-
καν ἀπέναντι τοῦ μεταξὺ ἡμῶν ὑφισταμένου ἀμοιβαίου
λογαριασμοῦ, καὶ ἀποκρούσας τὰς παραλόγους καὶ ὅλως
πρωτοφανεῖς καὶ πρωτακούστους δι' ἐμὲ ἀπικιτήσεις τοῦ
Ἐλευθεριάδου, ὃν ὡς ἄνθρωπον συμβοηθὸν μου παρέλα-
βον μετ' ἐμοῦ κατὰ τὴν ἐκεῖθεν ἀναχώρησίν μου, καὶ τὸν
ὁποῖον τότε παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εἶδον ἀπαιτητὴν
τῶν χρημάτων τούτων, καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτων, οὐδενὸς
έτέρου γεγονότος ἔχω γνῶσιν, προσέθεσα περὶ τοῦ παρα-
νόμου τρόπου καὶ τῆς ἀνευ οὐδεμιᾶς νομίμου διατυπώ-

σεως ἐνεργείας τοῦ ὡς ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκτελοῦν-
τος κυρίου Διευθυντοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν 2 ὥρων ἐπανέρχεται ὁ αὐτὸς κύριος
Διευθυντῆς μετὰ τινων μαρτύρων τοῦ διερμηνέως τῆς ἐν
Βάρνη τοπικῆς ἀρχῆς κυρίου Κομνηνοῦ Κοραλίου, τοῦ
Καδάση τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου καὶ δέκα χωροφυ-
λάκων τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, εἰσέρχονται βιαίως εἰς τὴν
οἰκίαν μου, μὲ ἀνακρίνει ἐκ δευτέρου περὶ τῆς αὐτῆς ὑπο-
θέσεως, φερόμενος πρὸς ἐμὲ μὲ τρόπον βίαιον καὶ αὐθαί-
ρετον, μὲ τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον δὲν φέρονται οὔτε εἰς
τοὺς ἐπικινδυνωδεστέρους κακούργους. Πρὸς ἀποφυγὴν
παντὸς ἀπεικταίου εἰσῆλθον εἰς τὸν συζυγικόν μου θάλα-
μον, διασωθεὶς οὕτω πρὸς στιγμὴν περιφρουρούμενος ἔ-
ξωθεν ὑπὸ τοῦ κυρίου Διευθυντοῦ καὶ τῆς ἐνόπλου δυνά-
μεως ἐπὶ μίαν ὥραν, μεχρὶς οὗ εἰς τῶν ἐν τῷ οἴκῳ μου
εὑρισκομένων εὐυπολήπτων ἐμποδίων ὁ κύριος Α. Φραγ-
γόπουλος ἐγγυήθη περὶ τῆς μὴ διαφυγῆς μου, καὶ οὕτω
διελύθη ἡ τραγικὴ αὕτη σκηνὴ τῆς νυκτὸς ἐκείνης. Κα-
τόπιν τῶν διαδραματισθέντων καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς
Κυριακῆς ἐκείνης καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡσθένησα βαρέως.

Ταῦτα δὲ πάντα, ὡς ἀκολουθῶς ἔμαθον, ὁ κύριος Σού-
τερ ἐνήργει κατὰ διαταγὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἑλληνικῆς Πρεσβείας· διότι μόλις κατ' ἐκείνην τὴν ἡ-
μέραν εἶχε φθάσει ὁ Ἕλλην ὑποπρόξενος κύριος Κούτα-
βος καὶ δὲν εἶχε παραλάβει ἔτι τὰ ἀρχεῖα, ἐν ἐλλείψει δὲ
Ἕλληнос Προξένου ἐξετέλει ἐπὶ ἑξ μῆνας τὴν ὑπηρεσίαν
τοῦ ἐν Βάρνῃ Ἑλλήν. Προξενείου ὁ Ἀγγλὸς Πρόξενος.

Μάταιαι δὲ ἀπέβησαν πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι τοῦ κατὰ
τηλεγραφικὴν διαταγὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλ-
ληνικῆς Πρεσβείας ἐνεργοῦντος Ἀγγλοῦ Προξένου τοῦ
νὰ μοῦ ἀποσπάσῃ τὰ εἰς ἐμὲ ἀνήγοντα χρήματα, ἀδύνα-
τον ἀπέβη ἐπίσης ν' ἀποπλεύσω τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Κων-
σταντινουπόλιν, διότι ἡ ἐκ τῶν τραγικῶν περιστατικῶν
τούτων νόσος μου πρῶδευσε μεγάλως καὶ δύο ἰατροσυμ-
βούλια, συγχείμενα ἐξ ὅλων τῶν ἱατρῶν τοῦ τόπου τὰ
ὅποια ἐπροκάλεσεν ὁ κύριος ὑποπρόξενος Κούταβος ἀ-

πεφάνθησαν, ὅτι δὲν δύναμαι οὔτε τῆς κλίνης μου νὰ μετατοπίσω ἄνευ πιθανοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς μου.

Μετὰ δέκα ὁμῶς ἢ ὀδώδεκα ἡμερῶν διηνεκὴ Θεραπείαν ἡ ὑγεία μου ἐβεβηρώθη, καὶ ἀμέσως τότε ἐζήτησα οἰκοθεν ν' ἀπέλθω εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ ὑποπροξενεῖον δὲν ἔλειψε νὰ μὲ συνοδεύσῃ μὲ φρουρὰν ὡς κακοῦργον καὶ νὰ μὲ διευθύνῃ εἰς παραλαβὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας· ἐκεῖθεν ἐστάλην εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον, καὶ ἐκεῖ ἐβλήθη ἐν εἰς τὰς φυλακὰς αὐτοῦ.

Ἀπέναντι λοιπὸν τοιαύτης φύσεως ἀλληλογραφίας, ἀπέναντι ὠρισμένων βάσεων καὶ ὑποχρεώσεων ἐγγράφων τοῦ καταστήματος Γ. Ζαρίφη πρὸς ἐμὲ, ἀπέναντι τῆς διὰ πλείστων ὅσων ἄλλων ἐπιστολῶν ἐναργέστατα ἀποδεικνυομένης ἐπιμόνου αἰτήσεώς μου πρὸς ἀποστολὴν τοῦ ἀνθρώπου των Ἑλευθεριάδου, ἡ ἀλλοῦ οἰουδὴποτε τῆς ἐμπιστοσύνης των, ἀπέναντι προγενεστέρων προφορικῶν τοῦ Κυρίου Γ. Ζαρίφη καὶ ἐμοῦ συνεννοήσεων, καὶ ἀπέναντι ἐκκρεμοῦς ληψοδοσίας ὀφειλόμενα περίπου χιλιάδων λιβρῶν προερχομένων ἀπὸ 267248 κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως σίτου καὶ 91688 κοιλῶν κριθῆς, τὰ ὅποια ποσὰ ἐν διαστήματι 20 μηνῶν ἐπέμψα πρὸς τὸ κατάστημά του δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμὸν μου καὶ ὠφελήθη οὗτος ἀπὸ δικαίωμα προμηθείας κλπ. ἄνω τῶν 4000 λιβρῶν ὀθωμανικῶν ἀπέναντι λέγω τῆς σειρᾶς ταύτης τῶν γεγονότων, ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ὁ καυχώμενος διὰ τὸν πατριωτισμὸν καὶ φιλογενεϊάν του μεγαλέμπορος Κύριος Ζαρίφης διὰ τοῦ πληρεξουσίου του καὶ ὁμορρύθμου συνεταίρου καὶ γυναικαδέλφου του Γ. Δ. Ζαφειροπούλου κατηγορῶν με ὅτι διὰ τῆς βίας ἐλχέστευσα μετὰ τῆς συμμορίας μου παρὰ τοῦ ἀνθρώπου του Ἑλευθεριάδου 2500 ἢ 2000 λίρας Ὀθωμανικὰς κατὰ τὴν μήνυσιν αὐτοῦ, ἥτις ἂν καὶ ἀνεγνώσθη ἐν προοιμίοις, μολταῦτα ἅς παραθέσω αὐτὴν ἐνταῦθα, διὰ τὴν σαφήνειαν, ἂν καὶ γνωρίζω πόσον ὀχληρὰ εἶναι ἡ ἐπανάληψις.

ΠΡΟΣ ΤΙΝΣ ΣΕΒΑΣΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ὃ ὑπορκινόμενος ὑπὲρ ἑλλήνων ἐκθέσω τὸ παρὰ πόδας γεγονὸς ἐξαιτούμενος τὴν προστασίαν τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

«Εἰς τὰς 12/24 τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἡμέραν Σεβδάτου ἀπέστειλα εἰς Βάρνην τὸν ὑπάλληλόν μου Γεώργιον Ἐλευθεριάδην, ἐγχειρίσας αὐτῷ τὴν ποσότητα λιρῶν Ὀθωμανικῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων, μὲ ῥητὴν διαταγὴν ὅπως φθάνων εἰς Βάρνην καταθέσῃ αὐτὴν τὴν ποσότητα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐκεῖ Κυρίου Παρασκευᾶ Νικολαΐδου καὶ ἀκολουθῶς μεταχειρισθῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας μου. Εἰς τὸ ἴδιον ἀτμόπλοον μὲ αὐτὸν ἐπεβιδάσθη καὶ ὁ κύριος Δ. Π. Κανισκέρης ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔχω ἤδη λαμβάνειν σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων καὶ πρὸς τὸν ὅποιον ἀπεποιήθη νὰ κάμω τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν.

«Σήμερον ἀπροσδοκῆτως λαμβάνω τὸ ἐπισυντηκένον τηλεγράφημα ἐξ οὗ φηδὲν ὅτι ὁ βεληγεὶς κύριος Δ. Π. Κανισκέρης μετὰ τῶν ἀνθρώπων του ἀνέστειλται διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν ἀποσταλέντα ἀνθρωπὸν μου τὸ ποσὸν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000. Ἐξαιτούμαι ὅθεν ὅπως δοθῶσιν ἀμέσως αὐστηραὶ καὶ κατεπεύγουσαι διαταγαὶ εἰς τὸν ἐν Βάρνῃ κύριον Πρόξενον Ἑλληνα ὅπως ποιήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάκρισιν, πράξῃ κατὰ τὸν Νόμον, καὶ δοθῶσι ταυτοχρόνως ὁδηγίαι, ὅπως τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐν Βάρνῃ ἀντιπροσώπου μου κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου γίνῃ κατάσχεσις ἐπὶ πάσῃ κινητῇ καὶ ἀκινήτῳ περιουσίᾳ τοῦ κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη πρὸς ἐξασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων μου διὰ τε τὸ ποσὸν τῶν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000, καθὼς καὶ δι' ὅσα ἄλλα ἔχω ἤδη λαμβάνειν παρὰ τοῦ ῥηθέντος κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14/26 Ὀβρίου 1863.

Διὰ τὸν Γ. Ζαρίφην

Γ. Δ. Ζαριφόπουλος.

Ἐπὶ τῆς μηνύσεως ταύτης ὁ ἐπιτετραμμένος τὰ τῆς Πρεσβείας κύριος Π. Ζάνος ἐκτελεῖ τὴν ἀκόλουθον πράξιν.

«Διευθύνεται κατεπειγόντως ἡ παροῦσα ἀναφορὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τοῦ κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου εἰς τὸ ἐν Βάρνη ὑποπροξενεῖον τῆς Ἑλλάδος παραγγελλόμενον νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου. Ὁ Διοικητὴς Βάρνης θέλει προσκληθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ὑποπροξενεῖον μας πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς ἐξασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἐννοοῦμεν δὲ ἡ ἀνάκρισις νὰ γείνη αὐστηροτάτη καὶ ἡ τῆς κατασχέσεως ἐνέργεια νὰ προχωρήσῃ κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀργοπορίας.

«Ἀναμείνομεν δὲ σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς παρούσης νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ὁ κύριος Κούταβας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντόνων καὶ δραστηρίων ἐνεργειῶν του».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14 Ὀδρίου 1863.

Ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος

Π. ΖΑΝΟΣ.

«Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀρίμεν τῷ κυρίῳ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1620 διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας».

Πέραν, τῇ 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος καὶ Διευθυντὴς

(Τ. Σ)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ἐκ τῆς πράξεώς ταύτης καταφαίνεται ὅτι ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ἐνήργει ἐπὶ καταμηνύσει ὑπηκόου Ἑλλήνου κατὰ ὑπηκόου ἐπίσης Ἑλλήνου, καὶ διὰ τοῦτο διέταξεν ἵνα γίνωσι ταῦτα πάντα κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους. Ἀλλὰ τὰ πλείστα τούτων ἐξετελέσθησαν ἐν Βάρνῃ τὸ ἑσπέρας τῆς 13 Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ καταμηνύσις φέρει ἡμερομηνίαν τὴν 14 Ὀκτωβρίου. Ὁ Κύριος ὅμως ἐπιτετραμμένος διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν φιλογενῆ Κύριον Γ. Ζαρίφη, ἐπὶ μόνων τῶν προφορικῶν παραστάσεων αὐτοῦ τούτου τοῦ μηνυτοῦ μου,

διέταξε τηλεγραφικῶς τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων αὐτῶν καὶ πρὶν ἀκόμη λάβῃ ἔγγραφον μὴνυσιν· δοθείσης δὲ καὶ ταύτης, καὶ παραπεμφθείσης εἰς τὸ ὑποπροξενεῖον Βάρνης, τοῦτο, τὸ μὲν πρῶτον ἐσφράγισε τὰς ἀποθήκας μου, ἔπειτα δὲ ἐξεποίησεν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐδῆμευσεν τὴν ἐν αὐταῖς περιουσίαν μου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διατυπώσεως, παρεβίασε τὸ ἄσυλον τῆς οἰκίας μου ἐν ὥρᾳ νυκτός δι' ἐνόπλου δυνάμεως καὶ ἐπραξεν ἐν γένει, κατὰ διαταγὴν τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμένου Π. Ζάνου, ὅσα σεβόμενος τοὺς ἀναγνώστας δὲν τολμῶ νὰ ἐκθέσω λεπτομερῶς.

Ἐρωτῶ ὅθεν ποίους τύπους ἐτήρησεν ἡ προϊσταμένη ἀρχὴ διατάξασα τὴν καταστροφὴν ὑπῆκούου Ἑλλήνος καὶ πρὶν ἐτι λάβῃ ἔγγραφον μὴνυσιν ἐν ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ; Ἄφ' οὗ δὲ ἔλαβε ταύτην καὶ ἐνήργησε τὰ πάντα, καὶ κατόπιν, ἀφ' οὗ ἔλαβε ὑπ' ὄφιν τοῦ τὴν ἀπολογίαν ἐμοῦ τοῦ καταμηνυομένου, καὶ ἀφ' οὗ ἀνέγκωσεν ὅλας τὰς ἐνόρκους καταθέσεις μόνον τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας, ἀφ' οὗ ἐκ τούτων μόνον ἐπίσθη περὶ τῆς ἀθωότητος ἐμοῦ, διατί τὸν μὲν ἄφινε νὰ σπῆται εἰς τὰς φυλακάς, τὸν δὲ καταμηνύσαντα συνεβούλευσε νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὴν χλαμίδα τῆς δῆθεν ὑπῆκοότητος τοῦ γυναικαδέλφου καὶ συνεταίρου του Γεωρ. Ζαφειροπούλου, ἵνα μὴ ὑποστῇ τὰς συνεπειὰς τῆς ἀδίκου καταμηνύσεως; Ἐπὶ τίνι δικαιώματι καὶ ὑπὸ ποίους τύπους παρέδωκεν ὁ Κύριος ἐπιτετραμένος τὸν ὑπῆκοον Ἑλληνα εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια; Ὅτ' ὀρίξῃ βεβαίως ὁ ἀναγνώστης καὶ ἴσως δὲν θὰ πιστεύσῃ, ἀλλ' ὑπεσχέθη καὶ ὑπόσχομαι νὰ ἀποδείξω πάντας τοὺς ἰσχυρισμούς μου διὰ πραγμάτων καὶ ἐπισήμων ἀποδείξεων αἵτινες ἐξάγονται ἐκ τῆς περιλήψεως τῶν ἀκολούθων πρὸς τὴν Πρεσβείαν ἐπισήμων ἐγγράφων. Τοῦτέστι ἐκ τῆς ἀπὸ Βάρνης, ἐνθα ἡσθένουν βαρέως, ὑπὸ χρονολογίαν 23 Ὀκτωβρίου 1863 ἀπολογητηρίου ἐκθέσεώς μου κατὰ τῆς προσαφθείσης μοι κατηγορίας, ἐν ἣ κατεχώριζον ἐπιστολὰς τοῦ καταμηνυτοῦ μου καταδεικνύουσας τὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις μου καὶ τὸ ἀνυπόστατον τῶν λόγων τῆς μηνύσεως. Ἐκ τῆς αἰτήσεώς μου ὑπὸ ἡμε-

ρσμηνίαν 5 Νοεμβρίου 1863 δι' ἧς ἐξητούμην παρὰ τῆς Πρεσβείας νὰ διατάξῃ τὸ ὑποπροξενεῖον Βάρνης τὴν ἐνέργειαν τῶν ταχτικῶν ἀνακρίσεων, καὶ κατεδείκνυον ἐπανειλημμένως τὴν συκοφαντίαν. Ἐκ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 11 Νοεμβρίου 1863 αἰτήσεώς μου δι' ἧς καὶ πάλιν ἐζήτουν νὰ προχωρήτῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός της ἀναβαλλούσης αὐτὸ ἐπ' ἄπειρον. Ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Νοεμβρίου 1863 αἰτήσεώς μου δι' ἧς ἐξητούμην ὅπως ἐγγράφως μοι ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀρμοδιότητος ἢ μὴ τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς μου μετὰ τῶν λόγων τῆς ἀποφάσεώς της, καὶ ἥτις ἔφερε τὸν τύπον διαμαρτυρήσεως. Ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Νοεμβρίου 1863 ἀναφορᾶς μου δι' ἧς ἀφοῦ εἶδον οὐ μόνον ἀπορρίπτομένας τὰς ἀνωτέρω δικαίας ἀπαιτήσεις μου, ἀλλὰ καὶ τὴν διαταγὴν παρὰ τῆς Πρεσβείας, ὅπως αὐθωρεὶ μεταβῶ εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, ἐζήτουν νὰ μοι δοθῇ ἡ ἀδεία ὀλίγων μόνον ἡμερῶν ὅπως διελευθέρω τὰς κατεπευχόμενας οἰκογενειακὰς καὶ λοιπὰς υποθέσεις μου καὶ διαρρίψω πληρεξουσίαν μου, ὅπερ δὲν μοι ἐπετράπη.

Ἰδὼν ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ὅτι δὲν ἐξάγεται οὐδ' ἔχνος ἐγκληματικῆς πράξεως, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν τῆς κατηγορίας καταθέσεων, ἃς ἀμέσως κατωτέρω θὰ δημοσιεύσω, συνεβούλευσε τὸν συνέταιρον καὶ γυναικάδελφον τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, Κύριον Γεώρ. Δ'. Ζαφειρόπουλον, νὰ καταμηνύσῃ καὶ τὸν πτωχὸν Φωτεινὸν Ἀγγελάτον ὑπήκοον Ἀγγλον, τὸν συμπράξαντα δῆθεν μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν ληστείαν. Δυνάμει δὲ τῶν συνθηκῶν πείθεται ὁ Πρόξενος Ἀγγλος νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, δὲν παραπέμπει ὅμως καὶ τὸν ὑπήκοον Ἀγγλον εἰς τὸ Τουρκικὸν κατέργον.

Ὡρελούμενος τῆς περιστάσεως ταύτης ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος καὶ παρὰμορφῶν τὴν ἀλήθειαν, ζητεῖ ὁδηγίας, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον μὴ γινώσκον τὰς λεπτομερείας, διατάσσει τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον νὰ

συμμορφωθῇ με τὰς ἐπὶ τούτου πράξεις τοῦ Ἀγγλου Προξένου. Αἰφνης λοιπὸν ἐνῶ περιέμενα νὰ ἴδω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια τῆς πατρίδος μου κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους, ἔστω καὶ μεμόνας τὰς μαρτυρίας τῆς κατηγορίας, καὶ ἐν ᾧ ὁ Κύριος ἀνακριτὴς Ν. Σαχόπουλος εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἔγγραφον περὶ τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεώς μου πρότασίν μου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Νοεμβρίου 1863 ἔχουσιν ὡς ἐξῆς.

Κύριε Ἀνακριτά !

«Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀδασίμου καὶ ἀνυποστάτου τῆς κατ' ἐμοῦ περὶ ληστεύσεως δῆθεν 2500 λιρῶν κατηγορίας καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἐν ταῖς πρὸς τὴν Σεβαστὴν Πρεσβείαν ἐκθέσεών μου περὶ τῆς ἀθωότητός μου ἀναφερομένων.

Προτάινω

«Τοὺς ἐξῆς ἐν Βάρῃ μαρτυρᾶς 1) τὸν Ὀθωμανὸν ἀρχιφύλακα τῆς προκουαίας ἐπὶ τῶν διαβατηρίων, 2) τὸν Ἀρχιτελώνην Βάρνης, 3) τὸν ἀρχιφύλακα τοῦ Τελωνείου, 4) τοὺς λοιποὺς ἀμέσως ὑποδεεστέρους φίλακας τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς τοὺς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐνεργοῦντας τὰ τῆς ὑπηρεσίας των, 5) τὸν ὑγειονόμον, 6) τοὺς δύο σκοποὺς στρατιώτας τοὺς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐν τῇ πύλει τοῦ Τελωνείου φρουροῦντας, 7) Κωνσταντῖνον Σχινᾶ λεμβοῦχον Ἕλληνα, 8) Ἰωάννην Ἀμουργιανὸν ὁμοίως, 9) τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ εὐρεθέντας δύο Ὀθωμανοὺς, ὧν τὰ ὀνόματα γνωρίζει ὁ λεμβοῦχος, 10) Φουντουκλὴν ἱατρὸν Ἕλληνα, 11) Πανάρετον Σιμάτου Ἴόνιον, 12) Ἀθανάσιον Ἀρσενικόν, 13) Γεώργιον Δρύτζαν (Μουστάκαν), 14) τὸν Ὀθωμανὸν Μαουνιάρην οὐτινος τὸ ὄνομα ἢ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ Ἕλληνος Ἰωάννου Ἀρσενικοῦ, 15) Θεοδόσιον Παππαδοπούλου Ὀθωμανόν, 16) Ἀγγελον Φραγγόπουλον, Ἴόνιον, 17) Χαράλαμπον Φωκᾶ, 18) Στέφανον Σασιλόπουλον Ἕλληνα, 19) Σπυρίδωνα Ἀλιμπράντη Ἴόνιον, 20) Γρηγόριον Κουτουφᾶ Ἴόνιον, 21) Γεώργιον Κομισόπουλον Ἕλληνα, 22) Ἰωάννην Βαλκίνδα ἱατρὸν Ἕλληνα, 23)

Παρασκευᾶν Νικολαΐδην Ὀθωμανόν, 24) Μιχαήλ Χ. Δανιήλ
 ὠσαύτως, 25) Μικέλην Ἰγγλέσσην Ἰόνιον, 26) Γεώργιον Βα-
 τζινᾶ Ἕλληνα, 27) Γεράσιμον Φωκᾶ Ἰόνιον, 28) Γεράσιμον Δό-
 ριζα ὠσαύτως, 29) Παναγῆν Ἰγγλέσσην, 30) Ἀχιλλέα Καλλι-
 πολίτην Ἕλληνα, 31) Βελισσάριον Ν. Βελισσαρίου Ὀθωμανόν,
 32) Νικόλαον ἀνεψιόν τοῦ Κωνσταντίνου Μπεκίρη οὔτινος τὸ
 ἐπώνυμον δὲν ἐνθυμοῦμαι, 33) Κωνσταντίνον Μοδινόν Ἕλληνα,
 34) Ἐμμανουήλ Ταταράκην Ἰόνιον, 35) Χριστόφορον Μπατέτην,
 36) Ἀναστάσιον Σιμάτον, Ἰόνιον, 37) Μιχαήλ Φραγγόπουλον
 ὠσαύτως, 38) Φραγγιᾶν Κινίγαρον Ἕλληνα, καὶ τὰς κατὰ
 τὴν στιγμὴν τῆς εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδη
 ἀφίξεώς μου παρευρεθείσας κυρίας, 39) Ἐλεονώραν Μ. Νιώτη
 Ἑλληνίδα, 40) Ἐλένην Ἰωάν. Ἀρσενικοῦ ὠσαύτως, 41) Σουλ-
 τανὴν Χ. Δανιήλ ὑπήκοον Ὀθωμανίδα καὶ 42) τὴν Μαρίαν (Πα-
 λίτισαν) τῆς ὁποίας τὸ ὀνοματεπώνυμον ἀγνοῶ».

ὑποστηρίζεται εὐσεβᾶτως

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφιεμένον τῷ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ δια-
 ταγὴν τῆς Πρεσβείας.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως 18 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ.

Αἴφνης, λέγω, ὁ Κύριος οὗτος καί τοι ἔχων ὑπ' ὄψιν
 τὴν ἀναφορὰν μου ταύτην καὶ χρεωστῶν ὡς ἐκ τοῦ ἀ-
 νακριτικοῦ του καθήκοντος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκπεραί-
 ωσιν τῶν ἀνακρίσεων, ἀπεναντίας περὶ πολλοῦ ποιούμενος
 τὴν φιλίαν καὶ πλουτοκρατίαν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ὅχι
 μόνον τὸ ἱερὸν αὐτοῦ καθήκον παρηγγώνισεν ἐκ κακῆς
 προθέσεως, ἀλλ' ἀκόμη διέλυσε καὶ τὴν συζητήσιν τοῦ Δι-
 καστηρίου ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Προέδρου Κυρίου Τρι-
 ανταφύλλη, καὶ οὗτος μὲν διευθύνθη μετὰ τοῦ καταμη-
 νυτοῦ μου Κυρίου Γ. Ζαρίφη ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀμάξης
 πρὸς τὸν Ἀγγλον Πρόξενον ὅπως καταπέισῃ αὐτὸν νὰ
 παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὑπηκόου του Φωτεινοῦ Ἀγ-

γελάτου εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, ὁ δὲ Κύριος Τριανταφύλλης διευθύνθη κατεσπευμένως εἰς τὴν Πρεσβείαν ἵνα μετὰ τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμμένου συσχεφθῶσι καὶ ἀποφασίσωσι τὴν ἄμεσον παράδοσιν μου εἰς τὰ ἐγχώρια Τουρκικὰ Δικαστήρια, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὡς νὰ μὴ ἦτο ὑπήκοος Ἕλλην ὁ καταμηνυτής μου Γεώργιος Ζαρίφης καὶ νὰ μὴ ἤρουν οἱ Ἑλληνικοὶ Νόμοι ν' ἀνακαλύψωσι καὶ τιμωρήσωσι τὴν ληστείαν, ἐὰν τοιαύτη πραγματικῶς ἔλαβε χώραν.

Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἴπω, ὅτι, περὶ τοῦ ἐπίσης ἀδίκως μὲν καταμηνυθέντος ἀλλ' οὐδόλως φυλακισθέντος ὑπηκόου τούτου Ἀγγλου, δικασθείσης τῆς ὑποθέσεως ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, καὶ κηρυχθέντος ἀθώου, ὁ ἐντιμος Κύριος Γεώργιος Ζαρίφης διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ἐφρόντισε διὰ τῶν γνωστῶν του μέσων καὶ τρόπων, νὰ λάβῃ ἐπίσημον ἐξόφλησιν δι' ἧς ὁ ἀδίκως καταμηνυθεὶς Φωτεινὸς Ἀγγελάτος ὁμολογεῖ ὅτι οὐδεμίαν θὰ ἔχῃ ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως οὔτε παρὰ τοῦ ἀντιδίκου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου καὶ τοῦ καταστήματος τοῦ Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη, οὔτε παρ' ἐμοῦ.

Ἀλλ' ἐπανέρχομαι εἰς τὸ προκείμενον καὶ δημοσιεύω παραπόδας τὰς καταθέσεις.

Ε΄.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ.

—ο—

Κατάθεσις τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου καὶ κατοικοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀνακριθέντος ἐν Βέζρη τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1863.

« Ὑπηρετῶν ἀπὸ 20 ἐτῶν τὴν ἔμπορον Ζαρίφην εἶχα πρό τι-
νος καιροῦ προσκληθῇ ἀπὸ τὸν Κύριον Ζαφειρόπουλον νὰ λάβω
2500 λίρας, καὶ νὰ ὑπάγω εἰς Βάρναν, ὅπου ὁ καλούμενος Κα-
νισκέρης ἐμελλε νὰ φορτώσῃ ἐν πλοῖον, μὲ ἐντολὴν ἅμα φθάσω
εἰς τὴν μνησθεῖσαν πόλιν νὰ καταθέσω τὰ ἀνωτέρω χρήματα

εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ κυρίου Νικολαΐδου, καὶ ὅταν ὁ Κανισκέρης φορτώσῃ καὶ βάλῃ εἰς τὸ πλοῖον 11000 κοιλὰ ἐκ τοῦ φορτίου, νὰ λάβω ἀπὸ τὸν πλοίαρχον ἀποδείξιν τοῦ φορτωθέντος ἐμπορεύματος καὶ νὰ δώσω εἰς τὸν Κανισκέρην 1250 λίρας.

Καθόσον δὲ φέρεται καὶ βάλλεται εἰς τὸ πλοῖον τὸ ὑπολοιπὸν φορτίον, νὰ λαμβάνω τὰς φορτωτικὰς ἀπὸ τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ δίδω εἰς τὸν Κανισκέρην χρήματα ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἀναλόγως τοῦ εἰσαγομένου εἰς τὸ πλοῖον φορτίου.

Ταῦτα παραγγείλας μοι ὁ Ζαφειρόπουλος ἐντὸς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει καταστήματός του, μοὶ ἐνχειρίσας καὶ δύο ἐπιστολάς ἐπιγραφομένας τὴν μὲν εἰς τὸν Νικολαΐδην, τὴν δὲ εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ τὰς ὁποίας ἔδωκα πρὸς αὐτοὺς.

Ἐρώτ. Αὐτὰς τὰς 2500 λίρας τὰς ἐλάβατε; Ποῦ τὰς ἔλαβες; Πῶς τὰς ἔλαβες; καὶ τί τὰς ἔκαμες;

Ἀπόκρ. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Ζαφειρόπουλου ἐλθὼν εἰς τὸν ταμιὰν τοῦ καταστήματος, ἔλαβα αὐτὰς τὰς λίρας καὶ τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τζάντα μου· μετὰ ταῦτα ἀνταμώσας εἰς ἕνα καφφενεῖον καὶ τὸν Κανισκέρην μολοῦντι δὲν ᾔθελε νὰ ἔλθῃ εἰς Βάρναν, τὸν παρεκίνησα καὶ ἐγὼ, τὸν προέτρεψε δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ τοιουτοτρόπως ἐπεβιάσθημεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιον διὰ τὴν Βάρνην φθάσαντες δὲ αὐτοῦ, ἀπεβιάσθημεν εἰς τὴν ξηρὰν ὅπου ὁ Τελώνης παρετήρησε τὸ κιβώτιόν μου· εἰς τὸ μεταξὺ δὲ τοῦτο καὶ ἐν ᾧ εἶχον τὰς χεῖρας μου ἐπὶ τῆς τζάντας καὶ ἐκράτουν αὐτήν, βλέπω τὸν Φωτεινὸν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄλλοτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, καὶ ὥς ἐκ τούτου γνωστός μου, νὰ μὲ πλησιάσῃ καὶ νὰ μὲ ἐρωτήσῃ τί κάμνω· θὰ ὑπάγωμεν τῷ εἶπα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, καὶ ἐπειδὴ ἤθελα νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον, ὁ Φωτεινὸς πέρνει τὴν τζάντα καὶ προπορεύεται. Ὅταν δὲ ἐφθάσαμεν πλησίον τοῦ καφφενείου τοῦ Τζάκονα, ἐπειδὴ τὸν ἔχασα καὶ ἤρχισα νὰ φωνάζω, μὲ λέγουν ὅσοι τὸν εἶδον ὅτι δὲν διευθύνθη εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτον τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, ἀλλ' εἰς τὸν ἀπέναντι δρόμον. Ἐλθὼν δὲ εἰς τοῦ Νικολαΐδου ἀνέφερα εἰς αὐτὸν τὸ πρᾶγμα· ἐν ᾧ δὲ εἰδοποιηθεῖσα

ἡ ἀρχή, ἐζήτει τὸν Φωτεινὸν, ἀπαντῶ καὶ ποῖον Ξενοφῶντα Κωνσταντινοπολίτην ὁ ὁποῖος μοι λέγει ὅτι ὁ Φωτεινὸς ἔφερε τὴν τζάντα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη.

Ἀκούσας τοῦτο, πηγαίνω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ξενοφῶντα καὶ τὸν υἱὸν τῆς Σουλτάνας Μιχαήλ, ἐκεῖ εὐρίσκω τὸν Φωτεινὸν, ὁ ὁποῖος μοι λέγει «Ἰδοὺ τὴν τζάντα σου, ἐγὼ τὴν παρέδωκα εἰς τὸν Κανισκέρη καὶ ἀπαλλάττομαι τῆς εὐθύνης». Ὁ δὲ Κανισκέρης καὶ αὐτὸς δείξας με τότε ἓνα τουλάπι, μοι λέγει «Ἰδοὺ ἡ τζάντα ἐδῶ εἶναι μὴν ἀνυсуχῆς». Μολονότι δὲ ἐζήτησα τὴν τζάντα μου δὲν μοι τὴν ἔδωκαν· εἰς μάλιστα τῶν παρευρεθέντων ὁ καλούμενος Ἀναστάσιος Σιμάτος με ἠπέλιπεν. Ἐξεληθὼν τότε τῆς οἰκίας καὶ ἀπομακρυνθεὶς βήματά τινα, κατηράσθην τὸν Φωτεινὸν εἰπὼν εἰς αὐτὸν «Ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὰ εὖρης αὐτὸ ὁποῦ μοῦ ἔκαμες,» μοι ἀπήντησε τὰ ἐξῆς «Ἀντὶ νὰ ὑποφέρουν τὰ τέκνα μου, ὑπόφερε σύ καὶ ὁ Ζαρίφης.» Ἀφοῦ συνέβησαν ταῦτα εἰδοποίησα πάλιν τὴν ἀρχὴν δὸς ἀναφοράν ὅτι δὲ ὁ Κανισκέρης ἐπῆρε τὰ χρήματα διότι εἶχε λογαριασμοὺς μετὰ τὸν Ζαρίφην, τοῦτο τὸ εἶπεν ὁ ἴδιος Κανισκέρης καὶ εἰς τὸ Προξενεῖον καὶ εἰς ἄλλους.

Ἐρώτ. Εἶναι ἀληθῆ ταῦτα; ὀρκίζεσαι ἐπὶ τούτων;

Ἀπόκρ. Μάλιστα.

(ὑπογρ.)

Γ. Ἐλευθεριάδης.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως τὴν ἕκτην Νοεμβρίου 1863 ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἐνώπιον ἡμῶν Νικολάου Σακοπούλου Παρέδρου ἐκπληροῦντος τ' ἀνακριτικὰ καθήκοντα, παρουσία τοῦ Γραμματέως πρώτης τάξεως Εὐσταθίου Γλυμηνοπούλου ἐμφανίζεται ὁ κάτωθι, ἐξετάζεται ὡς ἑπεται·

Ἐρώτ. Πῶς ὀνομάζεσαι; κ. λ.

Ἀπόκρ. Γεώργιος Ἐλευθεριάδης, ἐγέννηθην καὶ κατοικῶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐτῶν 38, ἐμπορικὸς ὑπάλληλος τοῦ

καταστήματος Ζαφειροπούλου και Ζαρίφη, υπήκοος Οθωμανός, ἐτῶν 38 καὶ χριστιανός.

Ἐρώτ. Γνωρίζεις τὸν Δημήτριον Κανισκέρην καὶ συγγενεὺς αὐτῷ;

Ἀπόκρ. Τὸν γνωρίζω ἀπλῶς.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸ ἀκροκτήριον ἐμφάνισις τοῦ μάρτυρος καθίσταται ἀνέφικτος ἕνεκα τῆς ἐν ἀλλοδαπῇ διαμονῆς του, ὡρίσθη οὗτος ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς ποιν. δικονομίας.

Ἐρώτ. Μετέβης κατ' αὐτὰς εἰς Βάρνην, εἶχες χρήματα καὶ τί σοὶ συνέβη;

Ἀπόκρ. Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν διατελῶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη, πρὸ 26 ἡμερῶν ἔλαβον παρ' αὐτῶν παραγγελίαν νὰ μεταβῶ εἰς Βάρνην διὰ νὰ φορτώσω ἐν Μεκλεμβουργικὸν πλοῖον σιτηρά· κατὰ διαταγὴν λοιπὸν τοῦ συνεταίρου Γ. Ζαφειροπούλου, ἔλαβον ἀπὸ τὸν ταμίαν τοῦ καταστήματος Κλεάνθην 2500 λίρας τῆς ὁποίας ἔθεσα ἐντὸς τῆς τζάντας μου, καὶ αὐθημερὸν ἐπεβίβασθην εἰς τὸ ἀτμοπλοῖον· εἶχα δὲ διαταγὴν, ἐπειδὴ τὸ πλοῖον αὐτὸ ἐπρόκειτο νὰ φορτωθῇ ἀπὸ τὸν Κανισκέρην νὰ δώσω πρὸς αὐτὸν 1250 λίρας ἅμα φορτώσῃ τὸ ἥμισυ φορτίον ἧται 11000 περίπου κοιλὰ, νὰ πληρώσω δὲ εἰς τὸν ἴδιον καὶ τὸ ἄλλο ποσὸν ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ καὶ μοὶ δοθῶσι φορτωτικαὶ εἰς τὸ ὄνομα Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη. Πρὸς τοῦτο μάλιστα εἶχα ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πλοίαρχον διὰ νὰ συγκατατεθῇ νὰ μοὶ δίδῃ φορτωτικὰς ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ. Τὸ κατὰστημα μοὶ εἶχεν ἐφοδιάσει καὶ μὲ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνην Παρασκευᾶν Νικολαΐδην, δι' ἧς μὲ ἐσύσταινεν ὡς ἀνθρωπὸν του λαβόντα 2500 λίρας πρὸς φόρτωσιν τοῦ πλοίου καὶ δι' ἧς παρεκαλεῖτο ὁ Νικολαΐδης νὰ μοὶ δώσῃ χρήματα ἂν τυχὸν μοὶ ἐλλείψωσιν.

Ὅταν παρέλαβον τὰ χρήματα, ὁ Κανισκέρης εὗρίσκετο εἰς τὸ κατάστημα Ζαρίφη, καὶ ἐπειδὴ ὡς συμπεραίνω τοῦ εἶχον διακόψει τὴν πίστωσιν, ὁ Κανισκέρης ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν ὅτι

δὲν ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Βάρνην, μοὶ ἔδωκε μάλιστα ἐν γράμμα διὰ νὰ τὸ μεταφέρω εἰς Βάρνην· κατόπιν ὅμως μετενόησε, καὶ ὅταν ἐγὼ διευθυνόμεν ἐπὶ τὸ ἀτμόπλοιο ἦλθε καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ· ἐντὸς δὲ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκοιμήθημεν εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον· φθάσαντες δὲ εἰς Βάρναν τὸ ἑσπέρας τῆς 13 8 ὁρίου ε. ε. ἡμέραν Κυριακὴν ἐξήλθομεν διὰ τῆς αὐτῆς λέμβου εἰς τὴν ξηράν, μετέβην ἐγὼ εἰς τὸ τελωνεῖον καὶ παρηκολούθει ὁ Κανισκέρης· ἐν ᾧ δὲ ἐδείκνυον εἰς τοὺς φύλακας τὸ κιβώτιόν μου ἡσθάνθη ὅτι μία χεὶρ ἔπιασε τὴν τζάντα τῶν χρημάτων ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχα τὴν χειρὰ μου· στραφείς, εἶδα τὸν Φωτεινὸν γνωστόν μου, ὅστις εἶχε τὴν χειρὰν τοῦ ἐπὶ τῆς τζάντας. Μπα σὺ εἶσαι τῷ εἶπον, καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάνταν καὶ νὰ μὲ συνοδεύσῃ κρατῶν αὐτήν· ἐν ᾧ λοιπὸν διευθυνόμεθα εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου, ὡς τὸν εἶπον εἶχον σκοπὸν νὰ μεταβῶ, αἴφνης ὁ Φωτεινὸς τρέπεται εἰς φυγὴν, ἀμέσως ἤρχισα νὰ φωνάζω καὶ διευθύνθη εἰς τοῦ Νικολαΐδου. Μετὰ τοῦ Νικολαΐδου ἐπήγαμεν εἰς τοῦ Πασσα, ὅστις μᾶς ἔδωκε ζαπτιέδες διὰ νὰ ζητήσωμεν τὸν Φωτεινὸν καὶ διευθύνθημεν μετὰ τῶν ζαπτιέδων εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Προξενεῖον, ἐκεῖ πλησίον μᾶς ἐπλησίασε εἰς Ξενοφῶν, συναίτερος τοῦ Καλφογλου, ὅστις μᾶς εἶπεν, ὅτι ἡ τζάντα εἶναι εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Κανισκέρη· ἀμέσως διευθύνθημεν εἰς τοῦ Κανισκέρη· οἱ ζαπτιέδες δὲν ἠθέλησαν νὰ εἰσέλθωσιν· εἰσῆλθον λοιπὸν ἐγὼ μετὰ τοῦ Ξενοφῶντος· ἐκεῖ ἦσαν ὁ Σιμάτος καθήμενος εἰς τὸν καναπέ, ὁ Κανισκέρης ὄρθιος πρὸς τὸ μέρος τοῦ τουλάπιου καὶ ὁ Φωτεινὸς ὄρθιος· ἅμα εἰσῆλθον, ὁ Φωτεινὸς μοὶ λέγει, ἐγὼ ἔδωκα τὴν τζάνταν εἰς τὸν Κανισκέρην δὲν εἶμαι πλέον ὑπεύθυνος, ὁ Κανισκέρης ἀπεκρίθη ἀμέσως, μάλιστα ἡ τζάντα εἶναι ἐδῶ, εἶναι μέσα εἰς τὸ τουλάπι, ἐγὼ ἐζήτησα νὰ ἴδω τὴν τζάνταν, ἀλλ' ὁ Κανισκέρης μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι ἡ τζάντα εἶναι ἐδῶ καὶ τώρα ἂς ἔλθῃ ὁ Κύριος Ζαφειρόπουλος. Ἐπιμένοντος ἐμοῦ νὰ ἴδω τὴν τζάνταν ὁ Σιμάτος ἀπευθύνθη πρὸς ἐμὲ εἰπὼν· «ξεύρεις τί σε κάμνω ἐγώ;» ἀπελπισθεὶς νὰ πάρω τὴν τζάνταν ἐξῆλθον τῆς οἰκίας Κανισκέρη διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ Προξενεῖον, λέγων ἀπὸ

τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὕρῃς, εἰς τὸ ὅποιον δὲ ὁ Κανισκέρης ἀπῆν-
τησεν «ἀντὶ νὰ τὸ εὕρῃ ἐγὼ νὰ τὸ εὕρῃς σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.»
Εἰς τὸ προξενεῖον εὗρον τὸν Ἀγγλον Πρόξενον ὅστις παρακλη-
θεὶς παρ' ἐμοῦ καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων Νικολαΐδου Κουτουφᾶ
καὶ Γεωργίου Καμπυρόγλου μετέβη μετὰ κλητῶν εἰς τὴν
οἰκίαν Κανισκέρη, ἀνέβη μετ' ἐμοῦ καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Καν-
ισκέρη τὴν τζάνταν μὲ τὰ χρήματα, ἀλλ' ὁ Κανισκέρης δὲν
τὴν ἀπέδωκε, λέγων ὅτι αὐτὸς ἔλαβε τὰ χρήματα ἀπὸ τὸν
Ζαρίφην, ὁ Πρόξενος ἀνεχώρησε, ἀλλ' ἔπειτα προηγηθείσης ὑπὲρ
ἐμοῦ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ διερμηνέως τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, ὁ Πρό-
ξενος μετέβη νὰ κάμῃ ἔρευναν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη
μετὰ τοῦ διερμηνέως, ἐγὼ δὲν ἦμην ἐκεῖ, ἀλλ' ὡς ἔμαθον ὁ
Κανισκέρης εἰσῆλθεν εἰς τὴν κάμαρα τῆς συζύγου του οὕσης
λεχῶ, καὶ οὕτω δὲν ἔκαμε τίποτε ὁ Πρόξενος, μὴ θελήσας νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὸν θάλαμον τῆς συζύγου του.

Ἐρώτ. Ἔχεις ἄλλο τι νὰ προσθέσῃς;

Ἀπόκρ. Ὁχι.
Ἀνεγνώσθη καὶ βεβαιωθείσα ὑπογράφεται.

Ὁ ἐξετασθεὶς

(ὑπογρ.)

Γ. Ἐλευθεριάδης.

Ὁ ἀνακριτὴς

(ὑπογρ.)

Ν. Σακόπουλος.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Ε. Γλυμενόπουλος.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφίεμεν τῷ Δ. Κανισκέρη κατὰ δια-
ταγὴν τῆς Πρεσβείας.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντὴς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ.

Ἀνάκρισις τοῦ Φωτεινοῦ Ἀγγελάτου Κεφαλῆρος
τῇ 21 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Ὁ Γεώργιος Ἐλευθεριάδης ζητεῖ ἀπὸ σέ μίαν τζάν-
τα τὴν ἐπῆρες; τί τὴν ἔκαμες; εἰπέ τ' ἀληθῆς.

Ἀπόκρ. Ἐχει λάθος· ἐμένα ὁ Κανισκέρης ὁ ἔμπορος μοὶ ἔδωκε μίαν τζάντα, τὴν ὁποῖαν λαβὼν ἔφερα εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἐρώτ. Ὁ Κανισκέρης ὁ ἴδιος σὲ ἔδωκε τὴν τζάντα; Ποῦ σὲ τὴν ἔδωκε; καὶ τί σὲ εἶπε;

Ἀπόκρ. Μάλιστα ὁ ἴδιος μὲ τὴν ἔδωκεν ἐπάνω εἰς τὴν σκάλαν καὶ μὲ παρήγγειλε νὰ τὴν φέρω εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου τὴν ἔφερα καὶ τὴν παρέδωκα εἰς τὴν σύζυγόν του.

Ἐρώτ. Τίνες εἶδαν καὶ ἤκουσαν ὅτι ὁ Κανισκέρης σὲ ἔδωκε τὴν τζάντα καὶ σὲ παρήγγειλε νὰ τὴν φέρῃς εἰς τὴν οἰκίαν του;

Ἀπόκρ. Ὁ ἱατρός Φουντουκλῆς, ὁ Ἰωάννης Ἀμουργιανός, ὁ Κωνσταντῖνος Σχινᾶς, ὁ Γιανναράκος Σιμάτος, ὁ Ἀθανάσιος Ἀρσενικός καὶ ἄλλοι τινὲς ἦσαν παρόντες.

Ἐρώτ. Ἀφοῦ παρέδωκες τὴν τζάντα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη ἔφυγες; ἢ ἔμεινες ἐκεῖ; τὸν Ἐλευθεριάδην τὸν εἶδες εἰς τὴν οἰκίαν;

Ἀπόκρ. Παραδῶσας τὴν τζάντα ἔφυγα· ἐπειδὴ δὲ ἤκουσα νὰ λέγουν εἰς τὴν πόλιν ὅτι ἐγὼ ἤρπασα τὴν τζάντα καὶ ἔφυγα, ἦλθα πάλιν εἰς τοῦ Κανισκέρη ὅπου ἦσαν καὶ αὐτοὶ (ὁ Κανισκέρης) ὁ ἱατρός Φουντουκλῆς, καὶ ὁ Ἀναστάσιος Σιμάτος, ἔρχεται κατόπιν καὶ ὁ Ἐλευθεριάδης φωνάζων «τὴν τζάνταν μου» τότε ἐγὼ ἐρωτῶ τὸν Κανισκέρη ἂν ἔλαβε τὴν τζάνταν τὴν ὁποῖαν μοὶ εἶχε παραδώσει ἐπάνω εἰς τὴν σκάλα. «Μάλιστα ἀπεκρίθη» ἐδῶ εἶναι, νὰ εἰσθε μάρτυρες εἶπα εἰς τοὺς παρόντας καὶ ἔφυγα.

Ἐρώτ. Εἰς τὸ Τελωνεῖον, ὅταν ὁ Ἐλευθεριάδης κρατῶν εἰς χεῖράς του τὴν τζάνταν σὲ εἶδε, εὖ εἶσαι Φωτεινέ; σὲ εἶπε, καὶ ἐπρόσθεσε ζητῶν νὰ ὑπάγετε εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου;

Ἀπόκρ. Ἐγὼ εἰς τὸ Τελωνεῖον δὲν τὸν εἶδα, οὔτε ἤκουσα ἀπ' αὐτὸν τίποτε· ἂν ὁ Ἐλευθεριάδης μὲ ἐδιδέ τι, βεβαίως ἤθελα τὸ φέρει ὅπου ἤθελε μὲ παραγγεῖλει.

Ἐρώτ. Ὅρκίζεσαι ἐπὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὅσα λέγεις;

Ἀπόκρ. Μάλιστα.»

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος Κωνσταντίνου Σχινᾶ

Ἑλληνοσ, τὴν 21 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς τῆς τζάντας ;

Ἀπόκρ. Ἐγὼ εἶμαι βαρκάρης· ὁσάκις ὁ ἔμπορος Δ. Κανισκέρης ταξειδεύει καὶ πηγαينوέρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐγὼ μεταφέρω τὰ πράγματά του· πρὸ ἑννέα ἡμερῶν ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα τὸ Αὐστριακὸν ἐπῆγα μὲ τὴν βάρκαν μου νὰ πάρω ἐπιβάτας· ἰδὼν με ὁ Κανισκέρης μὲ φωνάζει, κατεβαίνω μεν εἰς τὴν κάμαραν τοῦ βαποριοῦ καὶ δίδων με μίαν τζάντα, πάρε την μὲ εἶπε, πήγαινέ την εἰς τὴν βάρκαν καὶ πρόσμενέ με· ἐπῆγα, μετ' ὀλίγον ἔρχεται καὶ ὁ Κανισκέρης συνοδευμένος ἀπὸ τὸν Γεωργάκην (Ἐλευθεριάδην) καὶ ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιον ἀνεψιὸν τοῦ Ἀρσενικοῦ, ὅταν ἐβγήκαμεν εἰς τὴν ξηράν, ἐπειδὴ ὁ Κανισκέρης μὲ εἶπε νὰ πάρω τὴν τζάντα καὶ νὰ τὸν παρακολουθῶ, τὴν ἐπῆρα καὶ τὸν παρακολουθοῦν, ὅτε μετὰ βήματά τινα βλέπομεν ἐρχομένους μακρόθεν τὸν Ἀγγελῆ Φραγγόπουλον καὶ τὸν Φωτεινόν· ὁ Κανισκέρης πέρνει τότε τὴν τζάνταν ἀπὸ ἐμένα τὴν δίδει εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ τὸν παραγγέλλει νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐγὼ δὲ ἐπέστρεψα κατόπιν τοῦτου εἰς τὴν βάρκαν μου. Αὐτὰ γνωρίζω καὶ ὀρκίζομαι ἐπὶ τούτων.

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος Ἰωάννου Μιχαήλ Ἑλληνοσ

ἐξ Ἀμοργοῦ, τὴν 21 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Εἰπὲ τί γνωρίζεις διὰ τὴν τζάντα ;

Ἀπόκρ. Πρὸ ἑννέα ἡμερῶν ὅταν ἦλθε τὸ Αὐστριακὸν ἐπῆγα μεν μὲ τὴν βάρκαν ἐγὼ καὶ σύντροφός μου ὁ Κωνσταντῆς, εἰδομεν εἰς τὸ βαπόρι τὸν Δ. Κανισκέρην.

(Σημείωσις) Παραλείπεται ἡ περαιτέρω κατάθεσις τοῦ ἀνωτέρω Ἰωάννου Μιχαήλ οὕτω καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὴν τοῦ συντρόφου του Κωνσταντῆ.

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος ἱατροῦ Ὁρέστου Φουντουκλή
Ἐ.Ι.Ιηρος, τὴν 21 86βίου 1863.

«Ὁ εἰρημένος κατέθεσεν ὅτι εἶδε τὸν Κανισκέρην ἐγγχειρίσαν-
τα τὴν τζάντα πλησίον τοῦ Τελωνείου εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ
παραγγέλλει αὐτὸν νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του (τοῦ Κα-
νισκέρη) ὅτι ἐλθὼν εἰς τοῦ Κανισκέρη νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ πάσχον
αὐτοῦ τέκνον εἶδεν ἐκεῖ τὸν μὲν Ἐλευθεριάδην φωνάζοντα καὶ
ζητοῦντα τὴν τζάντα, τὸν δὲ Κανισκέρη ἀπαντῶντα καὶ λέ-
γοντα ὅτι ἡ τζάντα εἶναι ἰδική του, καὶ ὅτι αὐτὸς τὴν
ἔχει κ. λ. π.»

Ἀνάκρισις τοῦ Δ. Κανισκέρη Ἐ.Ι.Ιηρος
τὴν 22 86βίου 1863.

«Ἐρώτ. Ὁ Ἐλευθεριάδης ἄνθρωπος τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου,
ἔφερεν ἐδῶ 2500 λίρας καὶ λέγει ὅτι τὰς ἐπῆρες τουλό-
γου σου μετὰ τὴν τζάντα, τι λέγεις εἰς τοῦτο;

Ἀπόκρ. Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ κυρίου Ζαφίρη ἀλληλογρα-
φίαν μου, αὐτὸς ὁ Ἐλευθεριάδης εἶναι μισθωτὸς ἀνθρώπος μου·
ἐγὼ ὡσάκις πηγαίνω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν λαμβάνω χρή-
ματα ἀπὸ τὴν ἐταιρίαν «Ζαφίρη» καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν λαβὼν
ἐκεῖθεν 2500 λίρας ἔδωσα ἀποδείξιν ἑγγραφον εἰς τοῦτο, αὐ-
τὰς τὰς λίρας τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τζάνταν μου, ἡ τζάντα εἶ-
ναι ἰδική μου· ὁ Ἐλευθεριάδης δὲν ἐνέχεται τελείως εἰς αὐτάς.

Ἐρώτ. Αὐτὰς τὰς λίρας ὅταν τὰς ἔλαβες εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν καὶ τὰς ἔβαλες εἰς τὴν τζάντα σου, τὴν τζάντα τὴν
ἔδωσες εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην;

Ἀπόκρ. Τὰς λίρας ἐγὼ ὁ ἴδιος τὰς ἔλαβα καὶ τὰς ἔβαλα
εἰς τὴν τζάντα μου, εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην δὲν τὴν ἔδωκα τὴν
τζάντα· ὁ Ἐλευθεριάδης εἶχε μόνον τὸ σρῶμά του καὶ τὸ κιβώ-
τιόν του· ἤλθαρμεν μαζῇ, ἀλλ' ἡ τζάντα εἶναι ἰδική μου. Ἐγὼ
ὁ ἴδιος μετὰ τὰς χειράς μου εἰς τὸ βαπόρι τὴν ἔδωσα εἰς τοὺς
βαρκάριδες, καὶ ὅταν εὐγῆκαμεν εἰς τὴν ξηρὰν τὴν ἐνεχείρησα
εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀκολούθως

ἔταν ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἐλευθεριάδης τὸν εἶπα τὰ ἐξῆς·
«Ἡ ἐταιρία Ζαρίφη μὲ δολιεύεται, μὲ κατέστρεψαν· τοῦ λοι-
ποῦ δὲν ἐμπιστεύομαι πλέον εἰς αὐτούς· μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα
θὰ πληρώσω τὰ χρέη μου. Ἄν ὁ Ζαρίφης θέλει νὰ φορτώσω τὸ
ἐνταῦθα πλοῖον τηλεγράφησέ τον νὰ σὲ στείλῃ ἄλλα χρήματα
διὰ νὰ τὸ φορτώσῃς.»

Ἀνάκρισις τοῦ Ξεροφῶντος Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου
τῇ 30 86ρίου 1863.

«Ἐρώτ. Τί γνωρίζεις περὶ τῆς τζάντας;

Ἀπόκρ. Ἦμην εἰς τὸ τελωνεῖον, εἶδα τὸν Ἐλευθεριάδην κρα-
τοῦντα τὴν τζάντα. Ἀντικρὺ του ἐστέκετο ὁ Φωτεινός, εἰς τὸν
ὅποιον εἶπε νὰ ὑπέγῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου. Μετὰ
ταῦτα ἐγὼ ὑπῆγα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου
μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἐλθὼν ὁ Ἐλευθεριάδης ἠρώτησεν ἂν
ἤλθεν ὁ Φωτεινός, ἂν ἔφερε μίαν τζάνταν κτλ. Ἀποῦ τὸν εἶπα
ὅτι δὲν ἤλθεν οὔτε τζάντα ἔφερεν, ἀπεσπάρη κλεψῶς καὶ ἔφυγεν·
ἐπανελθὼν μετ' ὀλίγον ἀρῆσε τὰς γαλέτσας του καὶ χωρὶς νὰ
εἶπῃ τι ἔφυγε μὲ βίαν. Ἀνολούθως ἐλθὼν εἰς τὸ κατάστημα
τὸ παιδίον τῆς Σουλτάνας, ἠρώτησεν ἂν ἦτον ἐκεῖ ὁ Ἐλευθε-
ριάδης, καὶ ἐπρόσθεσεν ὅτι τὸν ζητοῦν ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Κα-
νισκέρη κλπ.»

Σημ. Οἱ Γιανναράκος Σιμάτος, Ἀθανάσιος Ἀρσενικός, Μιχαήλ
υἱὸς τῆς Σουλτάνας, ἔχοντες ἀπαιτήσεις παρὰ τοῦ Κανισκέρη,
δὲν ἀνεκριθησαν ὡς ἐκ τούτου.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῶν ἐπὶ μαρτυριῶν μεταφρασμένων
ὑπὸ τοῦ διερμηνέως τῆς ἐγγωρίου ἀρχῆς Βάρνης.

(ὕπογρα.)

Κομνηνὸς Κοραλίου.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως τὴν ἐβδόμην Νοεμβρίου
1863 ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς
ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἐνώπιον
ἡμῶν Νικολάου Σακοπούλου Παρέδρου ἐκπληροῦντες

τ' ανακριτικὰ καθήκοντα, παρουσία τοῦ γραμματέως πρώτης τάξεως Εὐσταθίου Γλυμενοπούλου, ἐμφανίζεται ὁ κάτωθεν καὶ ἐξετάζεται ὡς ἔπεται·

« Ερώτ. Πῶς ὀνομάζεσθε κ. λ. π.

Ἀπόκρ. Γεώργιος Ζαφειρόπουλος ἐγεννήθη καὶ κατοικῶ ἐν ταῦθα, ἐτῶν 33, χριστιανὸς ἔμπορος ὑπῆκοος Ὁθωμανός.

Ἐρώτ. Γνωρίζετε τὸν Δ. Κανισκέρη καὶ συγγενεῖς αὐτῶ ;

Ἀπόκρ. Τὸν γνωρίζω ἀπλῶς, συγγένειαν δὲν ἔχω (ὥρκισθη ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς Π. Δικονομίας, καθότι ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐμφάνισις τοῦ μάρτυρος καθίσταται ἀνεφικτός ἕνεκα τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν διαμονῆς του.)

Ἐρώτ. Ἡ ἐμπορικὴ οἰκία Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης ἐκ τί-
νων μελῶν σύγκειται ; καὶ ποίας ἐθνικότητος εἶναι ;

Ἀπόκρ. Σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν Ζαρίφη Γεωργίου καὶ Νικολάου ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ ἐμοῦ ὑπηκόου Ὁθωμανοῦ, ἀποτελεῖ ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν καὶ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἔχει τὴν ἰδικήν του ἐθνικότητα, ἐγὼ ὅμως προσηγορεύομαι εἰς τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καταστήματος, καὶ ἐπομένως ἡ ἰδική μου ἐθνικότης ὑπερισχθεῖ κατὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἐνταῦθα ἔθιμα, καὶ ἐπομένως ἐγὼ ἔχω τὴν ἐλλογὴν τῆς ἐθνικότητος τῆς ἐταιρίας.

Ἐρώτ. Εἰς ποίαν ἐμπορικὴν σχέσιν εὐρίσκεται ὁ Δ. Κανισκέρης μετὰ τοῦ οἴκου σας ;

Ἀπόκρ. Ὁ Δ. Κανισκέρης ἦλθεν ἐνταῦθα πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ ἐξέφραξε εἰς ἐμὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν βοηθήσω ὅπως στελλόμενος εἰς Βάνανν δυνηθῇ διὰ τῆς προσπάθειας τοῦ καταστήματός μου νὰ ἀνασχολῇται εἰς ἐπιχειρήσεις γεννημάτων καὶ ἐπειδὴ εἶναι γαμβρὸς ἐνὸς παλαιστοτάτου φίλου τοῦ πατρός μου, χάριν αὐτοῦ ἐδέχθην τὴν πρότασίν του, ἀλλὰ τοῦ ἔκκαμα ῥητὴν συμφωνίαν, ὡς καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταποκρίσεις φαίνεται, ὅτι ποτὲ πίστωση εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν θέλω τοῦ κάμει· ἔχρεώσται νὰ μὲ πέμπῃ πρῶτον τὸ φορτωτικὸν τῶν πλοίων, καὶ ἐπὶ τοῦ φορτωτικοῦ νὰ τῷ δίδω τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀγοραίαν τιμὴν αὐτῶν· κάποτε

ἐνδίδων εἰς τὸς παρικλήσεις του τῷ ἔδιδα ἕως χιλίας λίρας προκαταβολήν, ἀνευ φορτωτικοῦ, ὁπότεν εἶχε πλοία εἰς φόρτωσιν ἢ ἐντός νὰ φορτώσουν, ἀλλὰ λαμβάνων τὸ φορτωτικόν, ἐπανήρχοντο τὰ πράγματα εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν θέσιν· οὕτω ἐξηκολουθήσαμεν διὰ δύο ὁλόκληρα ἔτη χωρὶς τὴν ἐλαχίστην διαφορὰν μεταξὺ μας. Κατὰ Ἰούλιον ε. ε. ἀνεχώρησα διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ ἄφησα ῥητὰς ὁδηγίας εἰς τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ μὴ ὑπερβῶσιν, ὡς πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, τοὺς τεθέντας ὅρους, διότι πάντοτε τὸν ὑποπεύομην· ἀτυχῶς δὲν μὲ ἤκουσαν. Ἐπανήλθον ἐνταῦθα κατὰ Σεπτέμβριον ε. ε. καὶ ἐξετάσας τὸν λογαριασμὸν τοῦ Κανισκέρη, εὔρον ὅτι λογιζομένων τῶν ἀνὰ χεῖράς μας φορτίων του ὅχι πλέον εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀγοραίας ἐν Εὐρώπῃ ἀξίας των, ἀλλὰ εἰς τὴν πλήρη αὐτῶν ἀξίαν ἔμενον ἀνοικτός εἰς αὐτὸν διὰ λίρας 1500 ἢ 2000, ὑπολογίζων δὲ καὶ τὰς πιθανότητας ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς εἰς Εὐρώπην ἢ τυχοῦσης θαλασσοβλαβίας ἀπεφασίσαν νὰ μὴ τῷ κάμω πλέον πίστωσιν. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἔχον ἐπιστολήν του διὰ τῆς ὁποίας πέμψων μοι τὸ τελευταῖον φορτωτικόν μου ἀσίν· ἔπειτα πράγματα τὸν νεα, τὸν εἰδοποιεῖς τηλεγραφικῶς νὰ μὴ σύρῃ πλέον ἕως ὅτου φορτώσῃ καὶ δι' ἄλλο πλοῖον τὸ ὁποῖον εἶχον ναυλώσει διὰ λογαριασμὸν του, καθὼς ὅλαι αἱ μετ' αὐτοῦ πράξεις μου ἦσαν πάντοτε διὰ λογαριασμὸν του, ἀλλ' αὐτὸς δὲν μὲ ἤκουσε. Μὲ ἔσυρε 900 λίρας τὰς ὁποίας ἄφησα μὲ διαμαρτύρησιν, μὴ ἀποδεχθεῖς τὴν συναλλαγματικὴν του· τὴν πρᾶξιν αὐτὴν ἀνήγγειλα εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματά μου, ὡς τὸ ἀποδεικνύω ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν ἀντιγράφων τῶν ἐπιστολῶν μου, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν μου τῆς 10/22 Ὀκτωβρίου ε. ε. πρὸς τοὺς ἐν Λονδίνῳ ἀδελφοὺς Ζαρίφη καὶ συντροφία, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας δύνασθε νὰ λάβεται ἐκ τοῦ παρουσισαζομένου ὑμῖν βιβλίου τῶν ἐπιστολῶν μου. Ἀπὸ τότε ἔγραφον ὅτι ἐσχόπευον νὰ πέμψω εἰς Βάρναν ἄνθρωπόν μου μὲ λίρας 1000, ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρη, ἀποῦ λάβῃ τὸ φορτωτικόν τοῦ ἄλλου πλοίου Anne Howitz· τὴν ἐπαύριον ἦλθεν ὁ Κανισκέρης ἐνταῦθα, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὲ παρεκ-

λεσε νὰ ἀνακαλέσω τὴν ἀπόφασίν μου, τὸν ἀνέμνησα ὅτι τοσάκις τὸν παρεκάλεσα νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἐργάζεσθαι, ὅτι πολλάκις τὸν εἶπον ὅτι πιστώσεις εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν θέλω τοῦ κάμει, καὶ πρὶν ἀναχωρήσω ῥάλιστα τοῦ εἰήτησα, ὡς χάριν, εἰς ἄλλους νὰ ἀναθέσῃ τὰς ὑποθέσεις του, διότι δὲν ἤδυνάμην νὰ τὸν δουλεύσω ὅπως ἤγνόει· τέλος ἀπέκρουσα ὀριστικῶς τὰς αἰτήσεις του. Καταβὰς εἰς τὸ γραφεῖον εἶρον αὐτὸν ἐκεῖ γράφοντα, καὶ τοὺς δύο συντρόφους μου ἀδελφούς Ζαρίφη, δίδοντας διαταγὰς εἰς τὸν ἄνθρωπόν μου Ἐλευθεριάδην ὅπως παρὰ λάβῃ μετ' ἐαυτοῦ λίρας 2500, ὑπάγῃ εἰς Βάρναν, καταθέσῃ αὐτὰς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Νικολαΐδου, καὶ ἀφοῦ λάβῃ τὸ φορτωτικὸν τοῦ ἀνωτέρω πλοίου, νὰ τὰς δώσῃ τῷ Κανισκέρῃ. Κατὰ πρῶτον ἀντεστάθην ἐγὼ μὴ θέλων νὰ δώσω εἰμὴ λίρας 1000 ἀφοῦ λάβω τὸ φορτωτικόν. Τέλος συνήνεσα, καὶ ἐπειδὴ ἦτον πιθανὸν νὰ μὴ θύναται αὐτὸς νὰ φορτώσῃ ὁλόκληρον τὸ πρᾶγμα πρὶν λάβῃ χρήματα, ἔκραξα τὸν μεσίτην τοῦ πλοίου Σπυρίδωνα Στάτην, ὑπήκουον νομίζω Ἴόνιον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἰήτησα νὰ παρακαλέσῃ τὸν κυρίον Παρασκέον, εἰς ὃν τὸ πλοῖον ἦτον εὐστημένον, νὰ μὰς δώσῃ μίαν ἐπιστολὴν διὰ τὸν πλοίαρχον, διὰ νὰ υπογράρῃ φορτωτικὰ ἐκ διαλειμμάτων ἀπ' εὐθείας εἰς διαταγὴν μου, καὶ ὅχι εἰς διαταγὴν ἄλλου τινός, καὶ ὠδήγησα τὸν ἄνθρωπόν μου Γ. Ἐλευθεριάδην, λαμβάνων τοιαῦτα φορτωτικὰ, ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ, νὰ δίδῃ ἐκ τῶν ἀνὰ χεῖράς του χρημάτων. Τὸν ἄνθρωπόν μου προσέτετι τὸν ἐφοδίασα μὲ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνῃ Παρασκευᾶν Νικολαΐδην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12/24 Ὀκτωβρίου ὅπως τὸν συντρέξῃ εἰς τὴν ἀποστολὴν του, καὶ ἐν αὐτῇ γίνεται μνεῖα καὶ τῆς φορτώσεως τοῦ πλοίου καὶ τῶν λιρῶν 2500, τὰς ὁποίας τῷ ἔδωκα, ὡς τὸ ἐπισυνκμμένον ἀντίγραφον. Ὁ Κανισκέρης εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο ἔγραψεν ὀδηγίαν τῷ ἀνθρώπῳ του ἐν Βάρνῃ, μὴ σκοπεύων νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ, ὡς ἔλεγε, τὴν αἰσχύνην αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Τὰ χρήματα εἶχεν ἤδη λάβει ὁ ἄνθρωπός μου καὶ ἀπῆλθεν, ὅπότεν αὐτὸς ἤλλαξε γνώμην, καὶ ἔφυγε δρομικῶς ὅπως τὸν προφθάσῃ.

Γνωρίζω δὲ ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀνθρώπου μου ὅτι διὰ τῆς ιδίας λέμβου καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου μετέβησαν καὶ οἱ δύο εἰς Βάρνην.

Ἐρώτ. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσητε ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁ Κανισκέρης, ὡς ἐκ τῶν μεταξὺ σας θεοληψιδῶν, σᾶς ἔφειλε, καὶ πόσον ποσὸν, ἐὰν ἀπεναντίας εἶχε νὰ λαμβάνη;

Ἀπόκρ. Μακρὰν τοῦ νὰ ἔχη νὰ λαμβάνη παρ' ἡμῶν, ἀπεναντίας μᾶς ἦτον ὀφειλέτης τοῦλάχιστον χιλίας λίρας ἀγγλικὰς ἄνευ τῶν τόκων. Σᾶς ἐπισυνάπτω τὸν σχετικὸν λογαριασμὸν τῆς θέσεώς μας μετ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν ὅποιον μᾶς ὀφείλει ὁ Κανισκέρης λίρας ἀγγλικὰς 10618, 4, 7. καὶ 2816, 75 λίρας ὀθωμανικὰς μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων. Ἔχω δὲ εἰς χεῖρας μου 90060 κοιλῶν κριθῆς φορτωτικὰ καὶ 20840 κοιλῶν σίτου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀναβαίνει κατὰ τὴν ἀγορὰν εἰς λίρας ἀγγλικὰς 10254, 5 σελήνια ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων ἅτινα τρέχουν ταῦτα καὶ τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν. Ἔχω προσέτι νὰ συνάξω διὰ λογαριασμὸν τοῦ δι' ἐν ναύτιον λίρας ὀθωμανικὰς 900, ἥτοι λίρας ἀγγλικὰς 810, καὶ προπληρωμὰς εἰς διαφόρους πλοίαρχους τῶν φορτίων τοῦ ὡς ἔγγιστα λίρας ἀγγλικὰς 900, τὸ ὅλον ἔχω εἰς χεῖρας μου ἀγγλικὰς λίρας 11964, 4, ἀπέναντι τῶν ἄνω ποσοτήτων τὰς ὁποίας εἶπον ὅτι μὲ χρεωστέι (τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος λογαριασμὸν παρελάβαμεν καὶ τον ἐμονογράψαμεν ἐπισυνάψαντες ἐν τῇ παρουσίᾳ).

Ἐρώτ. Μεταβάντος τοῦ ἀνθρώπου σας εἰς Βάρνην τί συνέβη;

Ἀπόκρ. Ἄμα ἔφθασεν ὁ ἀνθρωπὸς μας Ἐλευθεριάδης εἰς Βάρνην ἔλαβον ἀπὸ Παρλασκευᾶν Νικολαΐδου τηλεγράφων, δι' οὗ μοι ἀνήγγειλε ὅτι ὁ Κανισκέρης μετὰ τῶν ἀνθρώπων του ἤρπασαν ἀπὸ τὸν Ἐλευθεριάδην τὰ χρήματα.

Κατόπιν ἔλαβον ἐπιστολὰς διαφόρους ἐν αἷς μὲ διαγοῦνται τὰ διατρέξοντα· ἰδίως ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τῆς ἀνακρίσεως εἰς μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Βάρνη Κυρίου Π. Νικολαΐδου, τὴν ὁποίαν ἔλαβον χθὲς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Νοεμβρίου 1663 εἰς ἀπάντησιν μιᾶς ἐπιστολῆς μου τῶν 2/14 Νοεμβρίου (μᾶς παρκατέθεσε τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ 4 Νοεμβρίου ε. ε. ἐπιστολὴν τοῦ

Ἀπόκρ. Γνωρίζω προσέτι ὅτι ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου, ὁ Κανισκέρης ἔγραψεν ἐν τηλεγράφημα πρὸς τὸν ἐν Βάρνη φίλον του Φραγκόπουλον καὶ ἔπεμψεν ἓνα καϊκτζήν εἰς τὸν Γαλατᾶ νὰ φωνάξῃ ἓνα κῆποιον Μιμῆ καφτεπώλην, εἰς τὸν ὅποιον ἐνεχείρισε τὸ τηλεγράφημα, «ἐν ᾧ ῥητῶς λέγει» τὴν ὑπόθεσίν μου δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν συμβιδάσῃ, καὶ ὅτι ἔρχεται μὲ ἀπεσταλμένον τοῦ κατ'ἀσπότημάς μας (καὶ ὅχι ἀνθρώπον του) καὶ τῷ λέγει νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς καλοὺς φίλους του· ἐκ τούτων δὲ ἐξάγω ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν ἠδύνατο νὰ νομίζῃ ὅτι ἔδωκα τὰ χρήματα εἰς αὐτόν.

Ἐρώτ. Ἠξεούρετε, ἂν ὁ Φωτεινὸς συνέπραξεν εἰς τὴν κλοπὴν ταύτην;

Ἀπόκρ. Κατὰ τὰς μαρτυρίας αἵτινες ἐδόθησαν εἰς τὸν Πασσᾶν ἐν Βάρνη, φαίνεται ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἐλευθεριάδης διέταττε τὸν Φωτεινὸν νὰ μεταφέρῃ τὴν τράπεζαν εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὁ Κανισκέρης ἔσκυψε καὶ τὴν ὥλησεν εἰς τὸ ὠτίον· ὁ Φωτεινὸς εἶναι σύντροφος μὲ ἓνα Τάταρον, ὁστις εἶχε νὰ λαμβάνῃ περὶ τὰς λίρας 9000 πρεσβίου ἀπὸ τοῦ Κανισκέρην, καὶ ὁ ὁποῖος, μετὰ τὸ γεγονός, ἔλαβεν ὡς ἔμαθον, ἀπὸ αὐτῶν τὰ χρήματα λίρας 600. Ἐκ τούτων λοιπὸν καὶ ἐκ τούτου ὅτι ὁ Φωτεινὸς, λαβὼν τὰ χρήματα ἐδραπέτευσε, εἰκάζω ὅτι ἦτον συννενοημένος.

Ἐρώτ. Γνωρίζετε ἂν ὁ Κανισκέρης, ὡς οὗτος διατείνεται, ἔχει ἀπαίτησιν καθ' ὑμῶν;

Ἀπόκρ. Ὡς μέχρι τοῦδε, ἐκτὸς τῶν ἐπανελημμένων αἰτήσεων του διὰ χορηγήσεις χρηματικὰς κάμριαν διαφωνίαν εἰς τὴν ἀνταπόκρισίν μας, ποτὲ δὲν εἶχομεν· πολλάκις μὲ εὐχαρίστησε διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν συμφερόντων του· εἰς κάμριαν δὲ πράξιν, οὔτε εἰς κανένα λογαριασμόν, δὲν ἀντέτεινε τὸ παραμικρόν.

Εἰς τὸς διὰ λογαριασμόν του πράξεις, ἃς ἔκαμνον, ἐλάβανον τὴν τακτικὴν προμήθειάν μου, ἀλλὰ πολλάκις βλέπων τὸ ὀρμητικὸν τοῦ σύστημα, τὸν ἐπαρακάλεσα νὰ ἐπακουμβήσῃ εἰς ἄλλον τινα τὰς ὑποθέσεις του, μὴ δυνάμενος νὰ τῷ κάμῃ τὰς πιστώσεις, ἃς μοι ἐζήτει.»

Ἀνεγνώσθη καὶ ὑπεγράφη.

(ὑπογρ.)

Ε. Δ. Ζαφειρόπουλος.

Ὁ ἀνακριτὴς

(ὑπογρ.)

Ν. Σακόπουλος.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Εὐσ. Γλυμενόπουλος.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφίκενον τῷ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ διαταγὴν τῆς Πρεσβείας.

Πέραν, τὴν 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΣΤ'.

Ἐνταῦθα, πρὶν σχολιάσω τὰς καταθέσεις ταύτας πρέπει νὰ σημειώσω, ὅτι πλὴν τούτων ἐξετάσθη ἐνόρκως ὁ Κύριος Γεωργίος Ζαρίφης, ὁ καὶ μνημονεύουμαι, ἀλλὰ καταθέσεις αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ φακέλλῳ τῆς ἀνακρίσεως. Ἀπὸ τοῦ φακέλλου δὲ τούτου ἐλλεῖπει ἐπίσης ὁ μνημονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ζαφειροπούλου (ιδὲ καταθέσιν τούτου), λογαριασμὸς, ὃν ὁ ἀνακριτὴς Κύριος Σακόπουλος ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐμονογράφησε καὶ παρέλαβεν. Ἐλλεῖπει ἐπίσης ἐκ τοῦ Φακέλλου τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου Η. Νικολαΐδου ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1863 πρὸς τὸν Κύριον Ζαρίφην, καθὼς καὶ τὸ τηλεγράφημα περὶ ὧν γίνεται μνεία ἐν τῇ καταμηνύσει τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη.

Τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τούτων πολλάκις ἐζήτησα παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Προξενείου Κυρίου Γλυμενοπούλου, ἀλλ' οὗτος μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν Φάκελλον καὶ πρέπει νὰ τὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ Κυρίου Σακοπούλου, οὗτος δὲ μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι τὰ ἔδωκεν εἰς τὸ μέρος τῶν, δηλαδὴ εἰς οὓς ἀνήκον, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὁ

Κύριος ἀνακριτῆς τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης πράξε-
ώς του.

Κατὰ τὰς ἐνόρκους ταύτας καταθέσεις ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ὁμολογεῖ ἐνόρκως ὅτι πίστῳσιν ποτὲ εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν μοὶ ἔκαμε, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐγγράφους διαβεβαιώσεις αὐτοῦ τούτου τοῦ Κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου ὁ ἀναγνώστης εἶδεν ὅτι τὸ μὲν πρῶτον συνεφωνήσαμεν νὰ μοὶ παρέχῃ πίστῳσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ εἰκοσιπέντε χιλιάδων φράγκων, ἔπειτα δὲ δύο χιλιάδων λιρῶν, καὶ ἔπειτα περισσότερον (ιδὲ τὰς πρὸς ἐμέ ἐπιστολάς τοῦ καταστήματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16|28 Νοεμβρίου 1861, 10|22 Δεκεμβρίου 1862. 27|8 Αὐγούστου 1863 καὶ 21|3 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.) Ὁ αὐτὸς δὲ οὗτος Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος, διὰ νὰ ἀποδείξῃ φαίνεται ὁ ἴδιος τὴν ἐπιτοκίαν του, ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει λέγει τοῦτο, «ὅτι ἔμεινα ἀνοικτός εἰς αὐτὸν χιλίας πεντακοσίας λίρας» ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει τοῦ ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος λέγει «ἐσχόπευον νὰ πέμψω εἰς Βάρναν ἀνθρώπον μου μὲ λίρας χιλίας ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρην» παρακατιῶν ὁ αὐτὸς Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει λέγει «εὗρον τοὺς συνεταίρους μου Ἀδελφοὺς Ζαρίφη δίδοντας διαταγὰς εἰς τὸν ἀνθρώπον μου Ἐλευθεριάδην, ὅπως παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ λίρας 2500, ὑπάγῃ εἰς Βάρναν καὶ καταθέσῃ αὐτὰς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κυρίου Νικολαΐδου.»

Ἐὰν αἱ λίραι αὗται ἦσαν προωρισμέναι νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κυρίου Νικολαΐδου, διατί ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος κατάθεσεν ἐνόρκως ὅτι ἐσχόπει νὰ πέμψῃ εἰς Βάρναν ἀνθρώπον του μὲ λίρας χιλίας ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρην; Ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει τοῦ λέγει, «ἔφωδίασα τὸν ἀνθρώπον μου μὲ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνῃ Π. Νικολαΐδην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12|24 Ὀκτωβρίου, ὅπως συντρέξῃ εἰς τὴν ἀπεστολὴν του, καὶ ἐν αὐτῇ (τῇ ἐπιστολῇ) γίνεται μνεία καὶ τῆς φορτώσεως τοῦ πλοΐ-

ου καὶ τῶν λιρῶν 2500 τὰς ὁποίας τῷ ἔδωκα, ὡς τὸ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον. » ἀλλὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦ ἀντιγράφου τούτου ζητῶ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἀνακριτοῦ καὶ οὗτος μοι ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ μέρους τοῦ.

Εἰς ποῖον μέρος ἐδόθη τὸ ἀντίγραφον τοῦτο; Τίς εἶχε συμφέρον νὰ τὸ ὑπεξαίρῃ; ὑπὸ τίνος ἐμπνεύσεις ἐνήργει ὁ Κύριος Ἀνακριτῆς Σακόπουλος; Ὁ μὲν κατήγορός μου Κύριος Γ. Ζαρίφης διὰ τοῦ συνεταίρου καὶ γυναικαδέλφου του Γ. Δ. Ζαφειροπούλου, ἐξετάσθοντας ὡς μάρτυρος, ἐν τῇ ἐνόρκῳ καταθέσει του λέγει «τὰ χρήματα εἶχεν ἤδη παραλάβει ὁ ἄνθρωπός μου καὶ ἀπῆλθεν ὁπότεν αὐτὸς (δηλαδὴ ὁ Κανισκέρης) ἤλλαξε γνώμην καὶ ἔφυγε δρομαίως ὅπως τὸν προσφθάσῃ (δηλαδὴ τὸν ἀνθρώπον του) » ἀλλ' ὁ ἄνθρωπός του οὗτος Γ. Ἐλευθεριάδης καταθέτει ἐνόρκως ἑλᾶθα αὐτὰς τὰς λίρας, τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τσάντα μου. Μετὰ ταῦτα ἀνταμώσας εἰς ἓν καφενεῖον καὶ τὸν Κανισκέρην, μολοντί δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς Βάρνην, τὸν παρακίνησα καὶ ἔγω, τὸν προέτρεψα δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὁ Κύριος Γ. Ζαρίφης, καὶ τοιοῦτο τοσοῦτος ἐπεβιδιάσθημεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιον διὰ τὴν Βάρναν. » Πῶς ἀπὸ ἀπῆλθεν ὁ Ἐλευθεριάδης καὶ μετ' ἄφησεν εἰς τὸ γράφεον τοῦ Ζαρίφη, ἀφ' ὅπου ἔτρεξα, κατὰ τὸν Κύριον Ζαφειρόπουλον, δρομαίως νὰ τὸν φθάσω, μετ' ἀπήντησεν οὗτος εἰς ἓν καφενεῖον; Τίς ἀπαντᾷται εἰς τὸ καφενεῖον; Ὁ φεύγων δρομαίως, ἵνα φθάσῃ τὸν προαπελθόντα, ἢ οὗτος ὡς προαπελθὼν; Καὶ ἤτο ποτὲ δυνατόν, ἀφ' οὗ ἔφυγα δρομαίως ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἵνα φθάσω τὸν Ἐλευθεριάδην, νὰ με ἀπαντήσῃ ἔπειτα οὗτος εἰς τὸ καφενεῖον μαζὶ μετὸν Ζαρίφην, καὶ ὁ μὲν νὰ με παρακινῇ, ὁ δὲ νὰ με προτρέπῃ ν' ἀπέλθωμεν εἰς Βάρναν; Τί ἐζητοῦσεν εἰς τὸ καφενεῖον ὁ ἀριστοκράτης κύριος Γ. Ζαρίφης; μήπως ἄρά γε ἔσπευσε κατόπιν μου, τρέχων δρομαίως νὰ με προλάβῃ νὰ μὴ ληστεύσω τὸν Ἐλευθεριάδην του; Ἀλλ' οὗτος ἐν μὲν τῇ ἐν Βάρνῃ καταθέσει του, τῇ γενομένῃ τὴν 19 Ὀκτωβρίου, λέγει ὅτι μετ' ἀπήντησεν εἰς τὸ καφενεῖον καὶ με

παρεκίνησε νὰ ἐπιβιθασθῶμεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιον διὰ τὴν Βάρνην, ἐν δὲ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ γενομένῃ τῇ 6 Νοεμβρίου, λέγει «ὅταν παρέλαβα τὰ χρήματα ὁ Κανισκέρης εὗρισκετο εἰς τὸ κατάστημα Ζαρίφη, καὶ ἐπειδὴ, ὡς συμπεραίνω, τοῦ εἶχον διακόψει τὴν πίστωσιν, ὁ Κανισκέρης ἔλλαβε καὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Βάρνην, μοι ἔδωκε μάλιστα καὶ ἐν γράμμα διὰ νὰ τὸ μεταφέρω εἰς Βάρναν· κατόπιν ὅμως μετενόησε, καὶ ὅταν ἐγὼ διευθυνομένην εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ἦλθε καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ ἐντὸς δὲ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκοιμήθημεν εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον.

Διὰ μὲν τῆς καταθέσεως τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου παρίσταμαι ὡς φυγὼν δρομολίῳ τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ τρέχων ἵνα φθάσω τὸν Ἐλευθεριάδην, διὰ δὲ τῆς πρώτης καταθέσεως τούτου, παρίσταμαι ὡς εὐρεθεὶς ἐκ τύχης ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ καφενείᾳ ὅπου ἐδέχθησε νὰ μὲ παρακινήσῃ ὁ Ἐλευθεριάδης καὶ μὲ προτρέψῃ καὶ ὁ ἐν τῇ καφενείᾳ φθάσας Γ. Ζαφειρός, ἵνα συγγραφῶμαι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου μετὰ τὸν Ἐλευθεριάδην καὶ ἀπέλθωμεν εἰς Βάρναν· διὰ δὲ τῆς δευτέρας καταθέσεως τοῦ αὐτοῦ Κυρίου Ἐλευθεριάδου παρίσταμαι κλαίων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ θέλω νὰ ἀπέλθω εἰς Βάρναν, καὶ ὡς δώσας μάλιστα γράμμα εἰς τὸν κύριον Ἐλευθεριάδην νὰ τὸ φέρῃ εἰς Βάρναν· τοῦτο δὲ μνημονεύει ἐν τῇ καταθέσει του καὶ ὁ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος. Ἀλλὰ τί ἔγινε τὸ γράμμα τούτο; εἰς ποῖον τὸ ἐνεχείρισεν ὁ Ἐλευθεριάδης; μήπως αὐτὸ εἶναι ἢ ἐν εἴδει ἐπιστολῆς ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς τῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων λιρῶν, τὴν ὁποίαν ἄφρησα εἰς τὸ κατάστημα, καὶ τὴν ὁποίαν ἀρνεῖται ὅτι ἔλαβεν ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ Ζαφειρόπουλος, ἵνα μὲ παραστήσωσιν ὡς ληστήν;

Τὰς προφάσεις καὶ ἀντιφάσεις ταύτας καὶ ἐπιπορκίας δὲν θέλω νὰ σχολιάσω ἐν ἐκτάσει, διότι οἰκοθεν καταδεικνύεται, ὅτι ἦτο ἀδύνατον κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ κλαίω γράφων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου Ζαρίφη γράμμα, νὰ τὸ δώσω τοῦ κυρίου Ἐλευθεριάδου, ἵνα τὸ

μεταφέρει εἰς Βάρναν, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ τρέχω, ἵνα προφθάσω αὐτὸν προαπελθόντα, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ εὐρεθῶ πρότερον αὐτοῦ, προαπελθόντος, εἰς ἓν καφφενεῖον, ὅπου μὲ παρεκίνησεν ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης, μὲ προέτρεψε ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ ἐπιβιβασθῶμεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο.

Ἐν τῇ πρώτῃ τῶν καταθέσεών του ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει «ἐπειδὴ ἤθελα νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον, ὁ Φωτεινὸς πέρνει τὴν τζάνταν μου καὶ προπορεύεται· ὅταν δὲ ἔφθασε πλησίον τοῦ καφφενείου τοῦ τζάκονα, ἐπειδὴ τὸν ἔχασα ἤρχισα νὰ φωνάζω». Χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης περιπίπτει εἰς τρομερὰν ἀντίφασιν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἀντίφασιν ταύτην δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σχολιάσω διὰ πολλῶν, διότι ὁ ἀφίνων τὸν ἄλλον νὰ προπορευθῇ μὲ τόσον μέγα πρὸς χρημάτων, ἀφ' οὗ τὸν ἔφθασε, καὶ ἂν πάλιν τὸν ἔχανε, ἦτο ἀδύνατον, νομίζω, ν' ἀρχίσῃ νὰ φωνάζῃ. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν καταθέσεών του ὁ αὐτὸς Γ. Ἐλευθεριάδης λέγει· ἐν ᾧ ἔδεικνυσεν εἰς τοὺς φύλακας (τοῦ τελωνείου) τὸ κιβώτιόν μου, ἡσθάνθη ὅτι μία χεὶρ ἔπιασε τὴν τζάντα, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχον τὰ χρήματα· στραφεῖς εἶδον τὸν Φωτεινὸν γνωστόν μου, ὅστις εἶχε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς τζάντας. Μπά! σὺ ἦσαι, τοῦ εἶπον, καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάντα καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, κρατῶν αὐτὴν· ἐν ᾧ λοιπὸν διευθυνόμεθα εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου, ὡς τῷ εἶπον, εἶχον σκοπὸν νὰ μεταβῶ, αἰφνης ὁ Φωτεινὸς τρέπεται εἰς φυγὴν, ἀμέσως ἤρχισα νὰ φωνάζω.»

Εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν καταθέσεών του ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει, ὅτι, «ἐπειδὴ ἤθελε νὰ ξεκουρασθῇ ὀλίγον, ἔδωκε τὴν τζάντα του εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ τὸν ἀφῆσε νὰ προπορεύηται» εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὅτι «ἐν ᾧ οἱ φύλακες παρετήρουν τὸ κιβώτιόν του, ὁ Φωτεινὸς ἔβαλε τὴν χεῖρά του εἰς τὴν τζάνταν τοῦ Ἐλευθεριάδου, καὶ οὕτω κρατοῦντες αὐτὴν ἀμφότεροι διευθύνθησαν εἰς τοῦ Νικολαΐδου, καὶ πρὶν φθάσωσιν ἐκεῖ αἰφνης εἶδε τὸν Φωτεινὸν νὰ τρέπηται εἰς φυγὴν.»

Εἰς τὴν πρώτην τῶν καταθέσεων τοῦ ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει, ὅτι πρῶτον εἶδε τὸν Φωτεινὸν καὶ τὸν ἐγνώρισεν ὡς ἀρχαῖον συνυπάλληλόν του καὶ ἔπειτα τοῦ ἐνεπιστεύθη τὴν τζάνταν του, εἰς δὲ τὴν δευτέραν λέγει μία χεὶρ ἀγνωστος ἐπίασε τὴν τζάνταν, στραφεὶς δὲ εἶδον τὸν Φωτεινὸν γνωστὸν μου καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάνταν, καὶ νὰ μὲ συνοδεύσῃ κρατῶν αὐτήν.

Εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν καταθέσεων τοῦ, ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης λέγει, ἐξελθὼν τότε τῆς οἰκίας (τοῦ Κανισκέρη) καὶ ἀπομακρυνθεὶς βήματά τινα κατηράσθην τὸν Φωτεινὸν εἰπὼν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὐρῃς, αὐτὸ ὅπου μοῦ ἔκαμες, αὐτὸς δὲ μοῦ ἀπήντησε τὰ ἐξῆς· «ἀντὶ νὰ ὑποφέρουν τὰ τέκνα μου ὑπόφερε σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.» Εἰς δὲ τὴν δευτέραν του καταθέσειν ὁ αὐτὸς Ἐλευθεριάδης λέγει· «Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας τοῦ Κανισκέρη διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ Προξενεῖον, λέγων ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὐρῃς, εἰς τὸ ὅποῖον ὅπως ὁ Κανισκέρης ἀπήντησεν ἀντὶ νὰ τὸ εὐρῶ ἐγώ, ἅς τὸ εὐρῃς σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.»

Πότε λοιπὸν λέγει ἀλήθειαν ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης; Τίς τῶν δύο ἀπήντησεν εἰς τὴν κατάραν τοῦ κυρ. Ἐλευθεριάδου, ὁ Φωτεινὸς ἢ ὁ Κανισκέρης; Ὁ μὲν Γ. Ἐλευθεριάδης ἰσχυρίζεται καὶ διὰ τῶν δύο καταθέσεων τοῦ ὅτι οὗτος ἔδωκεν εἰς τὸν Φωτεινὸν τὴν τζάνταν· ἀλλ' ὁ Φωτεινὸς καταθέτει ἐνόρκως «ἐμένα ὁ Κανισκέρης ὁ ἔμπορος μοὶ ἔδωκε μίαν τζάνταν, τὴν ὁποίαν λαβὼν ἔφερα εἰς τὸ σπῆτι του.»

Ὁ μὲν Ἐλευθεριάδης καὶ διὰ τῶν δύο καταθέσεων τοῦ σιωπᾷ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ τίς εἶχεν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ εἰς τὴν κατοχὴν του τὴν τζάνταν, ὁ δὲ λεμβούχος Κωνσταντῖνος Σχινᾶς, καὶ ὁ συνέταιρός του Ἰωάννης Μεχαήλ καταθέτουσιν ἐνόρκως «ιδὼν με (ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ) ὁ Κανισκέρης μὲ φωνάζει, καταβαίνομεν εἰς τὴν κάμαραν τοῦ βαποριοῦ καὶ δίδων μοι μίαν τζάνταν, πάρετὴν, μοὶ εἶπεν, πήγαινέ τὴν εἰς τὴν βάρκαν καὶ πρόσμενέ με· ἐπῆγα, μετ' ὀλίγον ἔρχεται καὶ ὁ Κανισκέρης συνοδεύ-

μενος, ἀπὸ τὸν Γεωργάκην (δηλ. τὸν Γ. Ἐλευθεριάδην) καὶ ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιον ἀνεψιὸν τοῦ Ἀρσενικοῦ. Ὄταν ἐδ-γρήκαμεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπειδὴ ὁ Κανισκέρης μοι εἶπε νὰ πάρω τὴν τζάνταν καὶ νὰ τὸν παρακολουθῶ, τὴν ἐπὶ-ρα καὶ τὸν παρηκολούθουν· μετὰ τινα βήματα βλέπομεν μακρόθεν ἐρχόμενον τὸν Ἀγγελῆν Φραγγόπουλον καὶ τὸν Φωτεινόν. Ὁ Κανισκέρης ἐπῆρε τότε τὴν τζάνταν ἀπὸ ἐμέ καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ τὸν πα-ρήγγειλε νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ σπήτι του.»

Κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν μαρτύρων τούτων, τὴν τζάν-ταν διέθετον ὡς ιδιοκτησίαν μου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου τὴν παρέδωκα εἰς τὸν λεμβοῦχον Σχινᾶν νὰ τὴν μετα-φέρῃ εἰς τὴν λέμβον του, τὴν παρέδωκα ἔπειτα εἰς τὸν ἴδιον καὶ τὸν εἶπον νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ· ἀπαντήσας δὲ καθ' ὁδὸν τὸν Φωτεινόν τὴν παρέδωκα εἰς αὐτὸν καὶ τὸν εἶπον ἐνώπιον τοῦ κυρίου Ἐλευθεριάδου νὰ τὴν πηγαίνη εἰς τὴν οἰκίαν μου. Εἰς ταῦτα πάντα κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν μαρτύρων τούτων ἔπο παρών καὶ ὁ Ἐλευθεριάδης· οὗ-τος δὲ κατέθεσεν ἐνόρκως ὅτι ἐμε εἶδε πρῶτον εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη, τοῖότι μου ἔκοψε τὴν π-στῶσιν· ὅτε λοιπὸν μὲ εἶδε καὶ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ καὶ ἐν τῇ λέμβῳ καὶ κατὰ τὴν ξηρὰν διαθέτοντα τὴν τζάνταν ὡς ιδιοκτησίαν μου καὶ πέμποντα μάλιστα αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου, πῶς δὲν διεμαρτύρετο τότε καὶ δὲν ἐφώναζεν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐγίνωσκεν, ὅτι τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη μου ἔκοψε τὴν πίστωσιν;

Ὁ μὲν Γ. Ἐλευθεριάδης, ὁ ὑπάλληλος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, κατέθεσεν ὅτι αὐτὸς ἔδωκε τὴν τζάνταν πού εἰς τὸν Φωτεινόν, ἀλλ' ὁ πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀξιοτίμος ἰατρός κύριος Ὁρέστης Φουν-τουκλῆς, καταθέτει ἐνόρκως «εἶδα τὸν Κανισκέρην ἐγχει-ρίσαντα τὴν τζάνταν πλησίον τοῦ Τελωνείου εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ παραγγείλαντα αὐτὸν νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του.» Τίς τῶν δύο τούτων μαρτύρων εἶναι ἀξιοπι-στότερος; ὁ ἐπὶ εἰχосιν ὅλα ἔτη ὑπηρετῶν τὸν ἀντίδι-κόν μου Ζαρίφην, ὁ ἀντιράσκειν οὐ μόνον πρὸς τὰς κα-

ταθέσεις ὅλων τῶν ἄλλων μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτὸν πολλάκις καὶ ἐπ' ἀναισθημένῳ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ μάλιστα καταθέσει; Τίς λέγω τῶν δύο τούτων μαρτύρων εἶναι ἀξιόπιστότερος, ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ἀντιδίκου μου ἢ ὁ ὑψηλὴν ἀνατροφὴν ἔχων καὶ ἐπιστήμην ἰατρός;

Ὁ τελευταῖος μάρτυς Ξενοφῶν καὶ τοι ἐν Βάρνῃ διαμένων τότε, ὁ γνωστὸς γνωστότατος καὶ φίλος μάλιστα τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου, μετὰ παρέλευσιν ὁμῶς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἄλλων μαρτύρων, ἐξετασθεὶς κατέθεσεν, ὅτι εἶδεν εἰς τὸ Τελωνεῖον τὸν Ἐλευθεριάδην κρατοῦντα τὴν τζάνταν του, ἀντικρὺ του δὲ ἐστέκετο ὁ Φωτεινός εἰς τὸν ὅποιον εἶπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου.

Χωρὶς νὰ προσβάλλω τὸ ἀξιόπιστον τοῦ μάρτυρος τούτου, παρατηρῶ μόνον καὶ ἰσχυρίζομαι, ὅτι διὰ μυρίων ἐπισήμων μέσων ἠδυνάμην ν' ἀποδείξω ἐνταῦθα ὅτι οὔτε εἶχε καθ' ὁλοκληρίαν τζάνταν ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης, οὔτ' ἔδωκε ποτε τοιαύτην εἰς τὸν Φωτεινόν, οὔτε ἠδύνατο νὰ ρικιοποιηθῇ τὴν ιδιότητά μου τζάνταν, οὔτε κατὰ διάνοιαν καὶ συνέβη, ὅτι ὁ κύριος Γ. Ζαρίφης ἰσχυρίσθη διὰ τῆς μηνύσεώς του.

Ταῦτα πάντα, λέγω, ἠδυνάμην ν' ἀποδείξω διὰ μυρίων μέσων, ἂν εἶχον τὴν πρὸς τοῦτο ἀνάγκην, ἀφ' οὗ καὶ δικαστικῶς ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης μου εἰς τὴν περίληστείας κατηγορίαν. Διὰ τοῦτο περιορίζομαι νὰ διηγηθῶ ἀπλῶς ἀπλούστατα τὰ περιστατικὸν τοῦτο ὅπως συνέβη.

Ἰδὼν τὸν κύριον Ζαρίφην δυστροποῦντα νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς ὅρους τῶν συμφωνιῶν μας καὶ τὰ διὰ τῶν ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων του ὑποσχεθέντα μοι, διότι τὴν μὲν φορτωτικὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Anne, ἔλαβεν, οὔτε τὰ συναλλάγματα μου ὁμῶς ἀπεδέχθη, οὔτ' ἐμβάσματα μοῦ ἔκαμε, ἰδὼν, λέγω, αὐτὸν δυστροποῦντα νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς υποχρεώσεις του, ἂν μὴ λάβῃ εἰς τοὺς ὀνυχὰς του καὶ τὸ φορτίον τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μεμβουργικοῦ πλοίου Anne Howintz, συνήνεσα νὰ μοὶ

δώση μόνον δύο ἡμισυ χιλιάδας λίρας, ἃς ἔλαβον παρ' αὐτοῦ, ὡς προεῖπον, ἐπὶ ἀποδείξει καθὼς καὶ τὸν Ἐλευθεριάδην διὰ νὰ κάμωμεν μαζῇ καὶ ἄλλα φορτία διὰ συντροφικὸν λογαριασμὸν ἢ διὰ λογαριασμὸν μου, ὡς πρὸ καιροῦ εἶχομεν ἀποφασίσει καὶ συμφωνήσει, καὶ οὕτως ἀνεχωρήσαμεν μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου διὰ Βάρναν, συνεταξειδεύσαμεν δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου, μὲ ἐν εἰσιτήριον δι' ἀμφοτέρους, καὶ μαζῇ εἰς τὴν ξηράν ἀπεβιβάσθημεν, μαζῇ εἰς τὴν οἰκίαν μου διευθύνθημεν χαιρετῶντες καὶ ἀντιχαιρετῶμενοι καθ' ὁδὸν παρὰ τῶν γνωστῶν φίλων.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐμείναμεν ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα ὥραν ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἀναπαυόμενοι ἐνώπιον πολλῶν φίλων, ἀπεσύρθημεν εἰς τὸ ἰδιαίτερον δωμάτιόν μου, ὅπου ἐδήλωσα πρὸς τὸν κύριον Ἐλευθεριάδην, ὅτι ἂν ὁ κύριος Γ. Ζαρίφης δὲν μοῦ πληρώσῃ ὅσα μοῦ χρεωστεῖ, δὲν τοῦ πέμπω τὸ φορτίον τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μακλεμβουργικοῦ πλοίου, οὔτ' ἄλλα φορτία καὶ ἄνω μετ' αὐτοῦ.

Τότε ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης ἐφυγε θυμωμένος καὶ ἐτήλεγραφῆσεν εἰς αὐτὸν τα πάντα καὶ οὗτος πρὸς ἐκδίκησιν ἐπλάσε τὸν μύθον τῆς ληστείας, ἡρνήθη τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκα ἀποδείξειν τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ἣν μὲ εἶδε γράφοντα ἐν τῷ καταστήματί του ὁ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος καὶ ἦν ἐβάπτισεν ὡς γράμμα διὰ τὴν Βάρναν ὁ εὐσυνείδητος κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης, ὁ εἰκοσαετῆς ὑπάλληλος τοῦ ἀντιδίκου μου.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ ἱστορικόν, τὸ ὁποῖον ἀκολούθως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλάς τραγικὰς σκηνάς. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ἐφ' ὅλης αὐτῆς τῆς σοβαροτάτης ὑποθέσεως, μάρτυρες ἐξετάσθησαν μόνον οἱ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου μου, αἱ δὲ πρὸς τὴν Πρεσβειάν καὶ τὸν ἀνακριτὴν αἰτήσεις μου περὶ ὧν ἀνωτέρω ἔκαμα λόγον ἐν περιλήψει οὔτε καὶ χάριν ἀβροφροσύνης ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Τοιοῦτοι εἶναι οἱ νενομισμένοι τύποι, οὓς ἐτήρησεν ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος, ὁ κύριος Πρόξενος Σ. Τριανταφύλλης καὶ ὁ κύριος ἀνακριτὴς Ν. Σακκό-

πουλος ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ νὰ μὲ πέμψωσιν εἰς τὰ Τουρκικὰ κάτεργα. Νομίζω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα, οὔτε εἶναι ἀναγκαῖον νὰ σχολιάσω τὰ λαβόντα χῶραν, ἵνα ἐννοήσῃ τὸ κοινὸν τὴν ὑπόθεσιν.

Βαθυπλούτου ἀριστοκράτου ἐμπορίου προσβληθείσης τῆς φιλοτιμίας, ἔπρεπε νὰ καταδειχθῇ ὅτι ὁ Κανισκέρης δὲν εἶναι οὔτ' ἐξυπνότερος, οὔτε τιμιώτερος, οὔτ' εὐποληπτότερος αὐτοῦ ἔμπορος, ἀλλὰ ληστής. Γενομένης δὲ ἀπαξ τῆς ἐπὶ ληστεία καταμηνύσεως ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ αὕτη διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου τρόπου, ἀδιάφορον δ' ἂν κατεπατοῦντο οὕτως ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως πάντες οἱ θεοὶ καὶ ἀνθρώπινοι νόμοι, ἀδιάφορον ἂν ἐσφαγιάζετο ἐκ τούτου ἔμπορος, ἢ ὑπόληψις καὶ τὰ συμφέροντα ὑπηκόου "Ελληνας. Μήπως ἔλαβε μετρημένους εἰς τὴν προστασίαν του τοὺς ὑπηκόους "Ελληνας ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος; μήπως ἐφρόντισέ ποτε νὰ καταστρώσῃ κατάλογον τούτων; μήπως ἓνας ἔμπορος Ζαρίφης δὲν εἶναι κατὰ τὴν λογικὴν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κυρίου Προξένου καὶ τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ ἀντὶ πολλῶν Κανισκέρηδων ἀντάξιός; «Θὰ πηγαίνῃς, ἐκεῖ, μοι ἔλεγεν ὁ εὐσυνειδήτος κύριος Τριανταφύλης, ὅτε μ' ἐπεμπεν εἰς τὸ Τουρκικὸν κάτεργον, διαμαρτυρόμενον ἐντόνως, ἵνα λάβῃς τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας σου.»

Βεβαίως ἐὰν μὴ ὑπῆρχε θεία πρόνοια, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἀνθρωπίνος κοινωνία, ἐφόσον εὐρίσκονται ἔμποροι τοσοῦτον ἀφιλότιμοι, οἷος ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ Ζαφειρόπουλος, διπλωμάται δὲ καὶ δικασταὶ τοσοῦτον ἀμερόληπτοι, οἷοι εἶναι ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος, ὁ κύριος Πρόξενος Σ. Τριανταφύλης καὶ ὁ ἀνακριτὴς Ν. Σακκόπουλος. Ἄλλ' ἄλλαι μὲν βουλαι ἀνθρώπων ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει. Εἰς τὸ κάτεργον ἐστάλην, ἵνα ἐξέλθῃ νεικρός.

Κατ' εὐτυχίαν ὅμως οἱ Τοῦρκοι εἶναι, ἐὰν οὐχὶ φιλανθρωπότεροι καὶ φιλογενέστεροι τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἢ νομομαθέστεροι καὶ εὐσυνειδητότεροι τοῦ κυρίου Τριανταφύλη, τοῦλάχιστον ὅμως ἀσυγκρίτως εὐθύτεροι πάντων τούτων.

Ἐντὸς 30 περίπου ἡμερῶν συνέλεξαν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες ἀπὸ τὰς ἐν Βάρνη τοπικὰς ἀρχάς, ἐνήργησαν ἀνακρίσεις καὶ μ' ἐδίκανσαν. Τίς δὲ ἤθελε τὸ πιστεῦσαι ὅτι ἐπὶ τῆς μεταξὺ ἐμοῦ, ὑπηκόου Ἑλλήνος, καὶ οὐχὶ πλέον τοῦ Γ. Ζαρίφη ἐπίσης ὑπηκόου Ἑλλήνος, ἀλλὰ τοῦ Γ. Δ. Ζαφειροπούλου ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ δίκης, ἡ Ἑλληνικὴ διερμηνεία παρίστατο οὐχὶ ἵνα προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ὑπηκόου τῆς, ἡ τοῦλάχιστον ἵνα προλάβῃ κακὴν τινα ἐρμηνείαν τοῦ Τουρκικοῦ Νόμου, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον ἵνα κατηγορήσῃ τὸν ὑπῆκοον Ἑλληνα ὡς ἄλλος Εἰσαγγελεὺς καὶ ἱκανοποιήσῃ οὕτω τὴν προσβληθεῖσαν δῆθεν φιλοτιμίαν τοῦ τιμίου καὶ φιλογενοῦς ἐμπόρου κυρίου Γ. Ζαρίφη;

Σημειωτέον δὲ ὅτι εἰς τὸ Τουρκικὸν δικαστήριον ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους παρίστατο οὐχὶ ὁ ὑπῆκοος Ὀθωμανὸς Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος συνετάρος καὶ γυναικάδελφος τοῦ Ἑλλήνος ὑπηκόου Γ. Ζαρίφη, ὁ δῆθεν καταμηνυτὴς μου ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ πραγματικὸς τοιοῦτος ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν, ὡς προείπον, Γ. Ζαρίφης, ὑπῆκοος Ἑλλήν, μετὰ τοῦ δευτέρου διερμηνέως κυρίου Δ. Ραζή. Οὐδέποτε δὲ ἡδυνήθη τις νὰ ἰδῇ μεγαλύτερον ἐξευτελισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος, παρὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ δίκη, ὅτε δύο ὑπῆκοοι Ἕλληνες, ὁ μηνυτὴς Γ. Ζαρίφης καὶ ἐγὼ ὁ καταμηνυόμενος, ἐδικάζοντο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δευτέρου διερμηνέως Ραζή ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, παρόντων καὶ τῶν διερμηνέων τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων!

Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πράγματά τινα, τῶν ὁποίων τὴν φύσιν, δι' οἵασδήποτε γλώσσης καὶ ἂν διερμηνεύσῃ τις, δι' οἷων δῆποτε νόμων καὶ δικαστηρίων καὶ ἂν δικάσῃ δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον ν' ἀλλάξῃ. Δὲν εὗρον ἔχνος ἐγκληματικῆς ἐνοχῆς εἰς τὴν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη κατ' ἐμοῦ κατηγορίαν, τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὰ δικαστήρια, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὗρωσι τοιαύτην καὶ τὰ Τουρκικὰ καὶ ταῦτα, μ' ὅλην τὴν ἐκ προθέσεως διαστροφὴν τῆς ἀληθείας εἰς

τὴν μεταγλώττισιν τῶν Ὀθωμανικῶν ἀνακρίσεών μου ἐκ μέρους τοῦ διερμηνέως Λ. Σιμωνίδου, μαθητευομένου καὶ ἀνευ μισθοῦ ὑπαλλήλου τῆς διερμηνείας, ἀπεφάνθησαν ὅτι οὐδ' ἔχνος ποινικῆς ἐνοχῆς ὑπῆρχεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, ἀλλ' ὅτι εἶναι καθαρῶς ἐμπορική, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐξῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ δευτέρου διερμηνέως τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κυρίου Δ. Ραζῆ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

« Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐγγράφου τῶν ἀνακρίσεων, οἱ ἐνάγοντες Ζαρίφης καὶ Ζαρειφόπουλος ἐδήλωσαν ὅτι ὁ Κανισκέρης ἤρπαξεν, κατὰ τὴν ἐν Βάρνη ἀφιζίν του, τὰς δύο χιλιάδας πεντακοσίας λίρας, τὰς ὁποίας οἱ διαληθθέντες εἶχον παραδώσει εἰς τὸν ἄνθρωπόν τους Ἐλευθεριάδην, καὶ ἐπειδὴ τὰς ἔδωκε νύκτωρ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, καὶ ἐν ᾧ ἦσαν ἐντὸς τοῦ σάκκου χωρὶς νὰ τὰς μετρήσῃ εἰς τὰ ἄτομα τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένα τὰ ὀνόματα, ζητοῦσιν ὅπως αἱ λίραι αὗται εἰσπραχθῶσιν παρὰ τοῦ ῥηθέντος καὶ ἀξιοῦσιν ὅτι ἂν θεωρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ των, θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχουν νὰ λαμβάνωσιν ἑτέρας δύο χιλιάδας λιρῶν. Ὁ δὲ Κανισκέρης εἶπεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν του, ὅτι ἔχων ληψοδοσίαν μετὰ τῶν ἐναγόντων, καὶ ἔχων νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν ἐκράτησε τὰ χρήματα ἀπέναντι τῶν ὧσων ἔχει λαμβάνειν, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα χωρὶς νὰ τὰ μετρήσῃ καὶ ὅπως ἦσαν ἐν τῷ σάκκῳ τὰ ἔδωκεν εἰς τὰ ῥηθέντα ἄτομα, καὶ ὅτι ἂν θεωρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ του θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει νὰ λαμβάνῃ ἔτι περισσότερα.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν πραγματικῶς εἶχεν ὁ ῥηθεὶς ἀπαιτήσεις, καθ' ἃ λέγει, ἔπρεπε νὰ τὰς διεκδικήσῃ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἢ δὲ παρὰ λαβὴν τοῦ Σάκκου διὰ τοῦ ὧς εἴρηται ἀνονικίου τρόπου εἶναι εἶδος ἀπάτης, πρέπει νὰ εἰσπραχθῶσι πάραυτα ἐπιτοπίως τὰ ἐν τῷ Σάκκῳ χρήματα παρὰ τῶν ἀτόμων παρὰ τῶν ὁποίων τὰ ἔλαβον, καὶ νὰ παρακατατεθῶσιν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἀφοῦ δὲ θεωρηθῶσιν ἐν τῷ ἐμποροδικεῖῳ οἱ μετὰ τῶν λογαριασμοῦ,

να δοθῶσι τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα εἰς ὃν τινα ἀποφασισθῇ.

Ὅσοι δὲ ἐναντιωθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων νὰ προσαχθῶσιν ἐκ Βάρνης ἐνταῦθα.

Ταῦτα ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑψηλῆς διαταγῆς ἡ.

Δεκάτη ἔκτη 16 Σεπτεμβρίου 1280.

Συμβούλιον Ἀστυνομίας.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς,

Πέρα, τὴν 17 Ἰουλίου 1864.

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁφείλω ἐνταῦθα χάριν αὐστηραῆς ἀληθείας νὰ μὴ παραιωπήσω τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φιλάνθρωπίαν ὧν ἔτυχον παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ Ζαπτιέ (Ἀστυνομίας) ἀπὸ τῆς ἀνακριτῆς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη, ὅταν ἐβεβαιώθησαν περὶ τῆς ἀθωότητός μου καὶ ἐβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἀμέλειαν, οὐχ' ἥττον δὲ καὶ τὴν κακὴν πρόθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Προσωπικῆς ἢ πολλοὶς ἐξηλεγξάν κατα τοῦ προσώπου καὶ τῶν σκόπων αὐτῆς· ὅταν ἐβλεπον τὴν ταλαιπωρουμένην σύζυγόν μου καὶ τὰ ἀθῶα τέκνα μου νὰ πηγαινοέρχωνται ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀδίκου κρατήσεώς μου πρὸς παραμυθίαν μου, ἐν ᾧ πρὸ πολλῶν μηνῶν τὸ δικαστήριον αὐτὸ εἶχεν ἐκδώσει τὴν ῥηθεῖσαν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπόφασίν του.

Γινώσκουσα καλῶς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία καὶ ἀναλογιζομένη τὰς συνεπείας τῆς εὐσυνειδήτου πρὸς ἐμὲ συμπεριφορᾶς τῆς ἀφινεν ἀδημοσίευστον τὴν ἀπόφασιν, ἵνα σήπωμαι εἰς τὰς φυλακάς, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ κακουχία, ἡ θλίψις, καὶ ἡ ἀπελπισία, ἥθελον ἀποπερατώσει ἴσως κατ' ἐμοῦ τὸ ἔργον, ὅπερ τόσον εὐσυνειδήτως ἤρξατο τῇ ἐπινεύσει ἐνὸς καυχωμένου ἐπὶ τιμιότητι ἐμπορίου καὶ σεμνυνομένου ἐπὶ φιλογενείᾳ Ἑλληνας Γεωργίου Ζαρίφη.

Μάταιαι ἀπέβησαν πᾶσαι αἱ ἐκ τοῦ κατέργου γοεραὶ

φωναὶ καὶ παρακλήσεις καὶ διαμαρτυρήσεις μου κατὰ τῆς Πρεσβείας, ματαίως ἐχύθησαν τόσα θερμὰ δάκρυα τῆς δυστυχοῦς συζύγου μου καὶ τῶν πέντε ἀνηλίκων τέκνων μου διαμαρτυρομένων ἐνώπιον τοῦ εὐσπλάγχχνου, τοῦ εὐσυνειδήτου, τοῦ εὐαισθητοῦ, τοῦ ἐναρέτου, τοῦ τιμίου πολίτου Ἑλληνος Γεωργίου Ζαρίφη. Ὁ ἐπὶ φιλάνθρωπία καὶ ἀγαθοεργίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ καυχώμενος κύριος Γεώργιος Ζαρίφης εἰς ὅλα ταῦτα ἀπήντησεν, ἀναλόγως τῆς ὑψηλῆς ἀνατροφῆς του, εἰς τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν, ἐνεκα τῆς θηριώδους πρὸς ἐμὲ καὶ ἀσυγγνώστου διαγωγῆς αὐτοῦ, σύζυγόν μου, ἐνώπιον καὶ ἄλλων τ' ἀκόλουθα. «**Δ**ὲν τὸν ἀφίνεις ν' ἀποθάνῃ εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐγὼ φροντίζω περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν τέκνων σου »;

Μάταιαι ἀπέδθησαν ἐπίσης καὶ αἱ θερμαὶ δεήσεις δύο σεβαστῶν γερόντων καὶ ἐντίμων ἐμπόρων, τοῦ πατρός μου δηλαδὴ καὶ τοῦ πενθεροῦ μου κυρίου Ν. Ἀλεξανδρῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου Π. Ζάνου, ἐνώπιον τοῦ κυρίου Προξένου Σ. Τριανταφύλλη καὶ ἐνώπιον τῆς Διερχομένης, ἵνα ἐπισπένδωσι τὴν ἐκδοσὶν τῆς ἀποφάσεως τῆς πρὸ πολλῶν μηνῶν δικασθείσης ὑποθέσεώς μου. Κατὰ τὴν λίαν εὐσυνειδήτην κρίσιν τούτων ἔπρεπε νὰ σήπωμαι εἰς τὸ κάτεργον μέχρις οὗ κατασβεσθῇ ἐν αὐτῷ τὸ φανερόν μου δίκαιον, ἵνα μὴ ἐξέλθω ζῶν καὶ ἐλέγξω ταῦτα πάντα ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἀλλὰ τέλος πάντων μετὰ ἐξάμηνον διαμονὴν μου ἐν τῷ κατέργω, ἐξέρχομαι αὐτοῦ ἁθῶς καὶ χάριτι θεῆς ὑγειῆς τὰς φρένας καὶ τὸ σῶμα, φέρων μόνον μίαν ἐπίσημον ἀπόφασιν τοῦ Ὁθωμανικοῦ δικαστηρίου, διότι, ὡς φαίνεται, ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ Πρόξενος κύριος Τριανταφύλλης καὶ ὁ ἀνακριτὴς κύριος Ν. Σακχόπουλος, κατόπιν τῶν ἀναφερομένων ἐνεργειῶν των, δὲν εἶχον τὴν βεβαιότητα ὅτι αἱ προϋστάμεναι αὐτῶν ἀρχαί, εἶχον τὴν ἱκανότητα νὰ διεξαγάγωσι τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν μου σύμφωνα μὲ τὴν δικαιοσύνην καὶ εὐσυ-

νειδησίαν ἣν ἀπένειμαν οἱ κύριοι οὗτοι ἐπ' αὐτῆς μέχρι τοῦ σημείου τούτου.

Ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος λοιπὸν Ὀθωμανικῇ ἀπόφασιν ὁρίζει ὅτι ἡ ὑπόθεσίς μου ἦτο ὅλως ἐμπορικὴ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ συλληφθῶ ὡς κακοῦργος, δὲν ἔπρεπε νὰ φυλακισθῶ ὡς ληστής, δὲν ἔπρεπε νὰ σαπίσω εἰς τὸ κάτεργον ὡς προκρούστης, δὲν ἔπρεπεν ἐπομένως νὰ δημευθῇ καὶ ἡ περιουσία μου, ὅπως ἐδημεύοντο ἄλλοτε αἱ περιουσίαι τῶν ἱεροσύλων.

οοτ

Ἀλλὰ πότε νομίζει ὁ ἀναγνώστης ἐγένετο ἡ δίκη καὶ ἐξεδόθη ἡ Ὀθωμανικὴ αὐτὴ ἀπόφασις καὶ πότε ἐφρόντισεν ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία νὰ μ' ἀπαλλάξῃ ἐν τῷ δικαιώματί μου κατόπιν ἐπιμόνων αἰτήσεων μου;

Ἡ μὲν δίκη ἐγένετο τὴν Δεκάτην Ἑκτὴν Δεκεμβρίου 1863, ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἐγὼ δὲ ἐξῆλθον τῶν Τουρκικῶν φυλακῶν τὴν 18 τοῦ Ἀπριλίου 1864, πλὴν καὶ ἐκείθεν αὐθαρεῖ μὲ διεύθυνεν ὁ διερμηνεὺς κύριος Λ. Σιμωνίδης κατ' εὐθείαν εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, κατὰ προφορικὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου, ἐνθα διῆλθον τὰς χαρμωστύνους ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας εἶχε δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὴν σύζυγόν μου καὶ τ' ἀνήλικα πέντε τέκνα μου νὰ μὲ ἐπισκεπτῶνται εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Προξενείου πρὸς μικρὰν παρηγορίαν τῶν πολυχρονίων δεινῶν μου καὶ τῆς κορυφωθείσης ἀπελπισίας μου. Δὲν ἐξῆλθον δὲ αὐτῶν εἰμὴ μετὰ τὰς ἐξῆς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις μου πρὸς τὴν Πρεσβείαν καὶ τοῦτο σιωπηλῶς πράξασαν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπίσημου πράξεώς της, καὶ τοι ζητούντος ἐμοῦ τὴν τε ἐπίσημον ἀπελευθέρωσίν μου, ὡς παρανόμως κρατουμένου, καὶ τὸ διαβατήριόν μου, καθ' ἃ ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΕΒΑΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Πέρα, τῇ 2 Μαΐου 1864.

Κύριε Ἐπιτετραμμένε.

« Ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Σεβαστὴν

ταύτην ἀρχήν μου, διατελῶ ἐστερημένος τῆς προσωπικῆς μου ἐλευθερίας· ριφθεὶς εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Ζαπτιέ, ἐστέναζον ἐπὶ ἕξ ὁλοκλήρους μῆνας, διακινδυνεύσας ἐν αὐταῖς οὐ μόνον τὴν καίριως προσβληθεῖσαν ὑγείαν μου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν μου τὴν ζωὴν, ἐκ τῆς διατηρήσεως τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ καὶ τὸ μέλλον συζύγου καὶ πέντε ἀθώων τέκνων ἐν νηπιῳδῇ ἡλικίᾳ διατελούντων. Δὲν ἀναφέρω τὴν παντελῆ τῆς κοινωνικῆς μου πίστεως καὶ ὑπολήψεως καταστροφὴν εἴτε ὡς πολίτου, εἴτε ὡς ἐμπόρου· ἡ συνείδησις ἐκάστου ἂς ὁμολογήσῃ, ἂν ἄνθρωπος καταδικωμένος ὡς ληστής καὶ ἐρριμμένος ἐπὶ τοσοῦτους μῆνας εἰς τὰ δεσμωτήρια, δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐμπορικὰς ἢ ἄλλας συναλλακτικὰς μετὰ τῶν ὁμοίων του σχέσεις. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ἠθικὴ τῆς τιμῆς μου προσβολὴ ἄρδην κατέστρεψε πᾶσαν μέλλουσαν ἀπικντάστασίν μου, ἀφοῦ αἱ ἐν Βάρνῃ ἀποθῆκαι μου διατελοῦσιν ἐτι ἐσφραγισμέναι μετὰ τοσοῦτους μῆνας, ὥστε οὔτε μέρος τι ἐλάχιστον ἐκ τῆς περιουσίας μου δὲν μοὶ μένει πρὸς συντήρησιν ἐμαυτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας μου, ἀφοῦ ἔνεκα τῶν ἀπηνῶν τούτων καταδιωγμῶν μου ἡ σύζυγός μου ὑπῆρξε τόσα μαρτύρια, ἀναγκασθεῖσα νὰ ἐγκαταλεφθῇ μεμονωμένα καὶ ἐν ξένῳ τόπῳ πέντε ἀθῶα τέκνα, καὶ νὰ μεταβῇ δις ἐνταῦθα, ὅπως διὰ τῆς παρηγορίας τῆς διαφυλάξης τοῦλάχιστον τὴν κορυφωθεῖσαν ἀπελπισίαν μου, ἀφοῦ διὰ τοσοῦτων παρκαλήσεων τῆς δὲν κατώρθωσεν αὕτη νὰ ἐπιτύχῃ, ὥστε νὰ πεισθῇ ὁ κύριος Γ. Ζαρίφης νὰ παρκαπεμφθῇ ἡ μετ' αὐτοῦ ἐμπορικὴ διαφορὰ εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον, ἢ τοῦλάχιστον ἐξωδίκως νὰ μοὶ δώσῃ λογαριασμὸν τῆς πωλήσεως τῶν τελευταίων πέντε σταλέντων πρὸς αὐτὸν φορτίων μου· ἀφοῦ ἔνεκα τῆς ἀδικιολογίᾳς ἐτι ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς μου ἀναγκάζεται ἤδη καὶ ὁλόκληρος ἡ οἰκογενεῖά μου νὰ διακμένη ἐνταῦθα καὶ νὰ ἐνοικῇ ἐν ἐτοιμῇ ῥόπῳ οἰκίᾳ ἄνευ προστασίας τινός· ἀφοῦ καὶ ἐκ τῆς σωματικῆς αὐτῆς κακοπαθείας καὶ τῶν ὡς ἐκ τῶν καταδιωγμῶν μου ἠθικῶν προσβολῶν ἔπαθεν ἤδη καὶ ἡ υγεία αὐτῆς, τὴν ὁποίαν οὐτ' ἐγὼ πλέον δὲν γνωρίζω, διὰ τίνος μέσου ἤθελε δυννηθῇ αὗτος νὰ ἀντικαταστήσῃ, ἀφοῦ ἐν συνόλῳ οὐδὲν οὔτε ἠθικόν, οὔτε σωμα-

τικόν, οὔτε ὑλικόν δὲν ἔμεινε εἰς ἐμὲ, ἄρα δὲν εἶναι νόμιμον, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δοθῇ πλέον πέρας εἰς τὴν ἐκκρεμῇ ταύτην διαφοράν; δὲν εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῶσιν ἤδη αἱ μετὰ τοῦ ἀντιδίκου μου ληψοδοσίαι μου, ὥστε νὰ γνωρίσῃ ὁποία ἡ θέσις μου, καὶ τί τὸ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενον; Ἡ αἰτησίς μου αὕτη, ἥτις κατ' οὐδένα λόγον δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ πραγματοποιηθῇ εἶναι καὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τὸ ἀντικείμενον.

Ἀ'Επειδὴ δὲ ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπέμεινα τὰ πάντα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἀρ' ἐτέρου δὲ ἐπιθυμῶ ὅπως ὡς οἶόν τε τάχιον ἀποπερατωθῇ ἐντελῶς ἡ ὑπόθεσις μου αὕτη, διὰ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου παρακαλῶ ὑμᾶς, κύριε ἐπιτετραμμένε, ὅπως ἐνεργήσητε, ὥστε ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη διορισθῶσι τέσσαραις διαιτηταί, ἀνά δύο ἐξ ἑκατέρου τῶν μερῶν, καθὼς καὶ ὁ ἐν περιπτώσει διαφωνίας τούτων ἐπιδιαιτητής, πρὸς ἐξομάλυνσιν τῆς ἐμπορικῆς ταύτης μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς μου· ὑποβαλλομένης δ' οὕτω ταύτης εἰς ἀνέγκλητον διαιτησίαν, θέλει δοθῇ ὅσον τάχος καὶ ἀνευ δικαστικῶν περιπλοκῶν ἐν οἷονδ' ἄν ποτε πέρας εἰς αὐτὴν.»

(Ἐλπίζων ὅτι θέλετε συναρπάσει πρὸς ἐπίτευξιν τῆς δικαίας ταύτης αἰτήσεώς μου.

ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ ἀφίεται κατὰ διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας εἰς τὸν ἀναφερόμενον κατ' αἴτησίν του.

Πέραν, 4 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γενικὸς Πρόξενος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΕΒΑΣΤΗΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 22 Μαΐου 1864.

Κύριε ἐπιτετραμμένε.

Ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ ὑπὸ ἡμεῶν Ἑλλήν Γ. Ζαρίφης με ἐνεκάλεσεν ἐνώπιον τῆς Σεβαστῆς ταύ-

της Πρεσβείας, κατηγορῶν με ὡς διὰ βιαιῶν μέσων ληστεύσαντα μετὰ τινος Ἰονίου Φωτισινοῦ Εὐαγγελάτου παρὰ τινος ὑπαλλήλου του 2,500 ὀθωμανικᾶς λίρας· συνεπεία τῆς μηνύσεως ταύτης ἡ Σεβαστὴ Πρεσβεία διέταξε τὴν σφράγισιν τῶν ἀποθηκῶν μου ἐν Βάρνῃ καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν τακτικῶν ἀνακρίσεων, αἵτινες καὶ μόλις ἀρχίσασαι ἀμέσως διεκόπησαν ἕνεκεν μεταγενεστέρως αἰτήσεως ἐτέρου συνεταίρου τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μὲ ἀποσπάσωσιν οὗτοι ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐλληνικῶν Ἀρχῶν, ὅπερ καὶ κατώρθωσαν οἱ κατήγοροί μου οὗτοι, χαρακτηρησθείσης ὡς μικτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ παραπεμφθείσης ἐπομένως ὅπως δικασθῇ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ὀθωμανικῶν ποινικῶν δικαστηρίων.

«Ἡ κατὰ τῆς τιμῆς μου προσαφθεῖσα αὕτη κατηγορία, τὴν ὁποίαν μὴ δηννηθέντες οὗτοι νὰ ὑποστηρίξωσιν ἐνώπιον τῶν ἐλληνικῶν Δικαστηρίων, ἐνόμιζαν ὅτι ἤθελον κατορθῶσαι νὰ ἐγκολάψωσιν εἰς τὸ μέτωπον ἐμπόρου, ὅστις γάρῃ αὐτῆς του καὶ μόνης τῆς τιμῆς δὲν ἀνεμίχθη πλέον εἰς τὴν φάρωσιν τοῦ διαλογησιασμοῦ τοῦ ναυλωθέντος παρ' αὐτῶν πλοίου, φροντίσας μόνον εἰς τὴν ικανοποίησιν τῶν δανειστῶν του, ἡ κατηγορία, λέγω, αὕτη οὐδεμίαν ὑπόστασιν εἶδεν οὔτε παρὰ τῷ ἐπιτοπίῳ τοῦ Ζαπτιᾶ Δικαστηρίῳ, ἀπαλλαχθέντος μάλιστα ἀμέσως καὶ τοῦ ἐτέρου συγκατηγορουμένου Φ. Εὐαγγελάτου. Παρῆλθον ἤδη ἕξ μῆνες, ἀφ' ὅτου τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς παραπομπῆς τῆς μετὰ τοῦ ἀντιδίκου μου Γ. Ζαρίφη ἐμπορικῆς διαφορᾶς μου εἰς τὸ ἀρμόδιον ἐμποροδικεῖον, καὶ ἐν τούτοις πᾶσαι τῆς δικαιοσύνης αἱ θύραι μοὶ ἐκλείσθησαν· ἐκνειλημμένοι αἰτήσεις τῆς συζύγου μου, τοῦ πατρός μου, κατ' ἐντολήν μου, ὅτε ἐγὼ ἤμην κεκλεισμένος εἰς τὰ σκόπη τῶν φυλακῶν μεταξὺ τῶν κακούργων, περὶ τῆς παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς μου εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον, καὶ ἐν τούτοις ἄνευ λόγου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἀδικαιολογήτως μένει αὕτη ἐκκρεμῆς διὰ τῶν ἀντενεργειῶν τοῦ ἀντιδίκου ἐπὶ τῷ δολίῳ καὶ μόνῳ σκοπῷ παρατάσεως καὶ δικιωνίσεως τῆς προσωποκρατήσεώς μου.

Δὲν γνωρίζω πλέον ἂν ἡ ἐπιμονὴ αὕτη τοῦ ἀντιδίκου, κατ' οὐδένα τρόπον μὴ συναινοῦντος εἰς τὴν θεώρησιν τῶν μετ' αὐτοῦ λογαριασμῶν μου, οὔτε δικαστικῶς, οὔτε δικαιοτηρικῶς, οὔτε συμβιβαστικῶς νὰ λυθῇ αὕτη, μὴ πειθομένου οὔτε ἐξωδίκως καὶ νὰ μοὶ δώσῃ τὸν γενικὸν ἀλληλόχρεον μετ' αὐτοῦ λογαριασμόν μου μετὰ τῶν ἐκκαθάρσεων τῶν πέντε τελευταίων σταλέντων πρὸς αὐτὸν φορτίων μου, ὑπεκρεύγοντος πάντοτε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς συμβιβαστικὰς προτάσεις, ἃς τῇ μεσολαβήσῃ τῆς Σεβαστῆς ταύτης ἀρχῆς πολλάκις καθυπέβαλον αὐτῷ, κατακρατοῦντος τοσαύτην περιουσίαν μου, τὴν μὲν εἰς χεῖράς του χωρὶς νὰ δίδῃ λόγον, τὴν δὲ ἐσφραγισμένην ἐν Βάρνῃ· δὲν γνωρίζω λέγω, ἂν ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, ἡ παράλογος ἐπιμονὴ καὶ τὸ φιλέκδικον ἐνὸς ιδιώτου δύναται νὰ κατισχύσῃ τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας, τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, τῆς Ἠθικῆς καὶ αὐτῆς τῆς τιμῆς, δι' ἐνὸς δὲ διστίχου Ἀρχιεπισκόπου του φέροντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γυναικαδέλφου του Λαφειροπόλου, διὰ τῶν ἀορίστων λέξεων «ἔχω νὰ λαμβάνω» νὰ βλαπῇ ἀδίκως ἓνα οἰκογενειάρχην μετὰ συζύγου καὶ πέντε νηπίων τέκνων, προσωποκρατῶν με, ἀνευ λόγου, ἀνευ χρεωστικοῦ τίτλου, ἀνευ ἀποφάσεώς τινος! !

Ἀρὰ γε τὸ πολυτιμώτατον πάντος ἀνθρώπου δικαίωμα, αὕτη ἡ προσωπικὴ του ἐλευθερία, ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τὰς ιδιοτροπίας καὶ τὴν θέλησιν τῶν ἀτόμων, ἢ εἶνε διαγεγραμμένα ἐν πάσῃ Πολιτείᾳ αἱ περιπτώσεις καὶ τὰ λοιπὰ προαπαιτούμενα, ὅπως ὑποβλήθῃ τις εἰς αὐτήν; Ἐπὶ τίνι δικαίωματι μὲ προσωποκρατεῖ ἤδη ὁ ἀντίδικος; Ἐὰν προσωποκρατῶμαι συνεπεῖα τῆς προσφθείσσης κατ' ἐμοῦ κατηγορίας περὶ ληστείας, ποῦ εἶνε τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις; Ἐὰν μὲ προσωποκρατῇ λόγῳ ἐμπορικῶν δῆθεν πρὸς αὐτὸν ὀφειλῶν μου, ποῦ εἶνε ἡ καταδικάζουσά με εἰς τὴν πληρωμὴν χρέους τινὸς πρὸς τὸν ἀντίδικον ἀπόφασις τοῦ ἐμποροδικείου; Ἐὰν μὲ προσωποκρατῇ συντηρητικῶς, διατὶ δὲν εἰσάγει τὴν ἐμπορικὴν δίκην εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον; ἢ νομίζει ὅτι δύναται νὰ δικαιωνίζεται τοιοῦτοτρόπως ἡ κρᾶτησίς μου, ὥς συντηρητικὸν δῆθεν μέτρον, χωρὶς νὰ ὑποχρεῖται οὗτος ἐντὸς βραχυτάτης ὀλί-

γων μόνον ἡμερῶν προθεσμίας νὰ ζητήσῃ ὥστε νὰ τῷ ἐπιδικά-
σθῶσι δικαστικῶς αἱ ἀπαιτήσεις του, ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει νὰ
διαταχθῇ ἡ ἀπόλυσίς μου ;

Ἐπειδὴ ἤδη ἡ Σεβαστὴ Πρεσβεία ἐξήντηλσε πάντα τὰ μέσα
τῆς πειθοῦς, τὰ τε συμβιβαστικὰ καὶ τὰ δίκαια, ἀδυνατή-
σασα ν' ἀποπερατώσῃ τῇ μετολαβῇ αὐτῆς τὴν διαφορὰν μου
ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ κράτησίς μου αὕτη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσε-
ως τοῦ Ζαπτιᾶ, διατάξαντος τὴν ἀπόλυσίν μου ἔκτοτε ἐπὶ ἀτο-
μικῇ ἐγγυήτει χάριν τῆς θεωρήσεως τῆς διαφορᾶς μου, δὲν εἶνε
εἰμὴ συντηρητικὸν μέτρον διὰ τὴν μὴ φυγὴν μου μέχρι ἐκδικά-
σεως αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Δικαστηρίου, ὡς τοιοῦτον δὲ δὲν
δύναται ἐπὶ πλέον νὰ παραταθῇ, ἀφοῦ ὁ ἀντίδικος ἐπὶ ἐπτὰ μῆνας
δὲν εἰσέγαγε τὴν δίκην εἰς τὸ Δικαστήριον, ἵνα τῷ ἐπιδικά-
σθῶσι δικαστικῶς αἱ ἀπαιτήσεις του.

Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω κράτησίς μου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε πάντῃ
παράνομος, δύναται νὰ ἐπενέγκῃ καὶ τὸν παντελῆ τῆς οἰκογε-
νείας μου ὄλεθρον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀδίκου ταύτης φυλακισέως μου, ὅπως καὶ διὰ
τῶν προηγουμένων αἰτήσεών μου, ἐξέθεσα, κατεστράφη ἐξ ὅλο-
κληροῦ ἡ τε ἡθικὴ μου τιμὴ καὶ ἡ περιουσία μου.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ὅπως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς νομίμους καὶ δικαίας ταύτας
παρατηρήσεις μου, διατάξῃτε ἐγγράφως τὴν νόμιμον ἀποφυλά-
κισίν μου.

Παρακαλῶ δὲ ὅπως μοι δοθῇ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς
παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῇ ὑμετέρας πράξεως.»

Εὐέλπις περὶ τοῦ δεκτοῦ τῆς αἰτήσεώς μου ὑποσημειοῦμαι
εὐσεβᾶστως.

(ὕπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

(Ἐπισημείωσις.)

Διευθύνεται εἰς τὴν Διεργνησίαν παρακαλουμένην νὰ λύσῃ
οἰφδ' ἥποτε νομίζει, κατὰλλήλῳ τρόπῳ τὸ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν

ἐγγωρίων ἀρχῶν ἐκκρεμῆς ζήτημα περὶ Κανισκέρη, ἐννοοῦμεν δηλαδὴ νὰ εὐκρινισθῇ τὸ ἐγκληματικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ νὰ καθαρισθῇ βεβαίως ἀμέσως ἐὰν ἡ Ἀστυνομία μᾶς δώσῃ ἀντίγραφον τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου, ἢ ἂν δι' ἀμέσου μετὰ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ συνεννοήσεως δυνηθῶμεν νὰ μάθωμεν ὁποίας ἔχουσι πλέον ἀξιώσεις αἱ Ὀθωμανικαὶ Ἀρχαί, καὶ ἂν πρέπη ν' ἀρῇσωμεν τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον διὰ νὰ θεωρήσῃ τὴν ὑπόθεσίν του ἐνωπιον τοῦ ἐμποροδικείου.

Πέραν, 14 Ἰουνίου 1864.

(ὑπογρ.)

ZANOS.

Πρὸς τὸν Κύριον 'Ραζήν.

Πέραν, 10 Ἰουνίου 1864.

(ὑπογρ.)

K. Ἀφθονίδης.

Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον δύναιται νὰ δώσῃ ἀντίγραφον.

(ὑπογρ.)

ZANOS.

Ἴσον ἀπαράλλακτον ἀφίσταται εἰς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Πέραν, τῇ 10 Ἰουνίου 1864.

(ὑπογρ.)

Ὁ Ὑποδιευθυντῆς

I. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σ. Ἑλληνικὴν

Πρεσβείαν.

Πέραν, 15 Ἰουνίου 1864.

Κύριε ἐπιτετραμμένε.

Οὐδόλως εἶναι ἄγνωστα πρὸς ὑμᾶς τὰ καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως μου διαδραματιζόμενα· αἱ ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν Σ. ταύτην Πρεσβείαν ἀπευθυνόμεναι αἰτήσεις μου οὐδὲν μέχρι τοῦδε παρήγαγον ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ ὁ ἀντίδικος οὔτε ἐξωδίκως πείθεται νὰ μοι δώσῃ τὸν γενικὸν ἀλληλόχρεον μετ' αὐτοῦ λογαριασμόν μου μετὰ τῶν ἐκκαθαρίσεων τῶν τελευταίων πέντε φορτίων μου, οὔτε εἰσάγει τὴν δίκην εἰς τὸ Δικαστή-

ρισαν πρὸς ἐπιδίκασιν αὐτῶ τῶν κατ' ἐμοῦ μεγάλων δῆθεν ἀ-
παιτήσεων του.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριε ἐπιτετραμμένε, θέλετε
συνομολογήσει ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις δὲν δύναται ἐπὶ
πλέον νὰ παραταθῇ ἀφοῦ οὔτε εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὁ ἀντίδικος δὲν
δίδει τὸν κανονικὸν αὐτῆς δρόμον δικαστικῶς, οὔτε κατ' ἄλλον
τρόπον συναινεῖ ὥστε νὰ δοθῇ οἰονδῆποτε πέρας εἰς αὐτήν.

Κατὰ πόσον μίᾳ τοιαύτῃ ἀκλόνητος θέλησις ἐνὸς ιδιώτου,
οὐ μόνον μὴ συμμορφουμένου πρὸς τοὺς Νόμους, ἀλλὰ καὶ πε-
ριφρονούντος αὐτοῦς, δύναται νὰ ᾔνε ἀνωτέρα τῶν διαταγῶν
τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν τοῦτο εἰς ἐμὲ εἶνε ἐντελῶς ἀκατανόη-
τον· ἂν ἡ μερικὴ θέλησις οἰουδῆποτε ιδιώτου ᾔθελεν ὑπερσχύ-
ει τῆς γενικῆς ἐκείνης θελήσεως τῶν Ἀρχῶν, τότε βεβαίως
εἰς πάντα ᾔθελεν εἶναι εὐκόλον διὰ μιᾶς καὶ μόνης λακωνι-
κωτώτης διστιγῆς ἀναφορᾶς του, ὅτι δικαιούται δῆθεν νὰ λαμ-
βάνῃ, ἄνευ ὑποστηρίξεως αὐτῆς, ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσε-
ως, ἄνευ ἀποφάσεως, ἄνευ τίτλου, νὰ κρατῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἄ-
παιτῶν ὄντινα ἡ παράνομος αὐτοῦ θέλησις ᾔθελεν ἐπιθυμῆσαι
νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐπειδὴ ἤδη, Κύριε ἐπιτετραμμένε, ἡ ἀπειθεία αὕτη πρὸς
τοὺς Νόμους καὶ ἡ ὑπεκφυγὴ τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ νὰ ἐπιδιώ-
ξῃ δικαστικῶς τὰς ἀπαιτήσεις του δὲν δύναται νὰ κρατῇ με-
τέωρον τὴν θέσιν μου.

Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμονή μου ἄνευ
ἔργου, ἀφοῦ τὸ κέντρον τῶν ὑποθέσεων μου εἶνε ἀλλαχοῦ, δύ-
ναται νὰ ἀποβῇ καὶ ἐπιζήμιος εἰς τὰ συμφέροντά μου καὶ κα-
ταστρεπτικὴ εἰς τὴν πολυμελῆ οἰκογενειάν μου. Ἐπειδὴ ἐπο-
μένως κατεπεύγουσαι ἀνάγκαι πρὸς συντήρησιν καὶ περίθαλψιν
τῆς οἰκογενείας μου ἀπαιτοῦσι τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησίν μου
πρὸς τοῦτο δὲ ἀποβαίνει ἀναγκαία ἡ προηγουμένη ἀδεία ὑμῶν.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ὅπως χορηγουμένης πρὸς ἐμὲ ἐγγράφως τῆς ἀδείας ταύτης,
διαταχθῇ καὶ ὁ ἀρμοδίος τοῦ γραφείου ὑπάλληλος πρὸς ἐκ-
δοσιν τοῦ τακτικοῦ διὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησίν μου διαβα-

τηρίου, ἀφοῦ μοι ἀφῆθῃ καὶ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῇ πράξεως ὑμῶν.

Εὐέλπεις περὶ τοῦ δεκτοῦ τῆς αἰτήσεώς μου ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Τὸ ἐμπορικὸν Γραφεῖον δύναται νὰ δώσῃ τῆς παρούσης ἀντίγραφον ἐὰν ζητηθῇ.

(ὑπογρ.)

Π. ΖΑΝΟΣ.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ τῆς παρούσης ἀναφορᾶς τοῦ Κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη ἀφίσταται πρὸς αὐτὸν κατ' αἵτησίν του συμφώνως μὲ τὴν ἀνωτέρω διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Ὁ Ὑποδιευθυντής

(ὑπογρ.)

Ι. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἀνωτέρω ὑπεσχεθὴν εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐκθέσω λεπτομερῶς καὶ πιστῶς τὴν μετὰξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ζαρίφη ἐμπορικὴν γέσιν μου. Ἰδοὺ ἔρχομαι νὰ πράξω τοῦτο. Παρκαλῶ οὖν τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι ὁ Κύριος Ζαρίφης μὲ κατεμήνυσεν, ὅτι τὸν ἐλήστευσα 2500 ἢ 2000 ὀθωμανικὰς λίρας, καὶ ὅτι τοῦ μένω χρεώστης καὶ ἄλλων μεγάλων ποσῶν.

Ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ ἐνόρκῳ καταθέσει του λέγει τὰ ἑξῆς.

«Μακρὰν τοῦ νὰ ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ παρ' ἡμῶν, ἀπ' ἐναντίας μᾶς ἦτο ὀφειλέτης τοῦλάχιστον χιλιάς λίρας Ἀγγλικὰς ἄνευ τῶν τόκων.

Σᾶς ἐπιουνάπτω τὸν σχετικὸν λογαριασμὸν τῆς θέσεώς μας μετ' αὐτοῦ κατὰ τὸν ὁποῖον μᾶς ὀφείλει ὁ Κανισκέρης 10816, 4, 7, λίρας Ἀγγλικὰς καὶ 2816, 75 λίρας ὀθωμανικὰς μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων. Ἔχω δὲ εἰς χεῖράς μου 90060, Κοιλῶν Κριθῆς φορτωτικὰ καὶ 20840 Κοιλῶν Σίτου, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀναβαίνει κατὰ τὴν ἀγορὰν εἰς λίρας Ἀγγλικὰς

10254, 5. Σελήνια, ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων ἅτινα τρέχουν ταῦτα καὶ τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν. Ἐχω προσέτι νὰ συνάξω διὰ λογαριασμόν του δι' ἐν ναυάγιον λίρας ὀθωμανικᾶς 900, ἤτοι λίρας Ἀγγλικᾶς 810, καὶ προπληρωμὰς εἰς διαφόρους πλοιάρχους τῶν φορτίων του ὡς ἔγγιστα λίρας Ἀγγλικᾶς 900· τὸ ὅλον ἔχω εἰς χεῖράς μου λίρας Ἀγγλικᾶς 11964, 4, ἀπέναντι τῶν ἄνω ποσοτήτων τὰς ὁποίας εἶπον ὅτι μὲ χρεωστεῖ.»

Ἐκ τῆς καταθέσεως λοιπὸν ταύτης τοῦ Κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου, καὶ τοι γενομένης τῆς ἐκτιμήσεως τῶν φορτίων μου κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, καταδεικνύεται λεπτομερῶς ἡ ἐμπορικὴ θέσις μου μὲ τὸ κατάστημα Γ. Ζαρίφη. Ἀλλ' ὁ λογαριασμός οὗτος ἔγεινε κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν χωρὶς τὸν οἰκοκύριον, διότι τὸ πρὸς τὸ κατάστημα Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη ὑπόλοιπον τοῦ τρεχομένου λογαριασμοῦ μου σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 14000, συμπεριλαμβανομένου ἐν αὐταῖς καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δῆθεν ληστευθεισῶν 2500 λιρῶν ὅπως ὁ ἰσχυρισμός μου οὗτος ἀποδεικνύεται ἐνεργετικῶς, κοινῶς πρὸς κοινὸν, ἐκ τῆς τοῦ τρεχομένου μετὰ τοῦ καταστήματος λογαριασμοῦ μου καὶ ἐξ ὅλων τῶν ἐπιστολῶν του· ἀπέναντι τοῦ χρέους μου τούτου, ἔχω νὰ λαμβάνω τὰ ἐξῆς ποσά·

Ἐκ κριθῆς Κωσταντινουπόλεως κοιλὰ 91688, τὰ ὀποῖα (πρὸς 816 κοιλὰ τὰ 100 Κουάρτερ μέτρου Ἀγγλικοῦ) φέρουν Κουάρτερ 11233, καὶ πρὸς σελήνια 25 ἑκαστον Κουάρτερ κατὰ τὴν ὑποδεεστέραν ἐκτίμησιν σύμφωνα μὲ τὴν ἀπὸ 30|12 Ὀκτωβρίου 1863 πρὸς ἐμὲ ἐπιστολὴν του ὡς ἐξῆς·

«Αἱ τελευταῖαι γραφαὶ τῶν Λονδρέζων μας μᾶς λέγουν ὅτι ἐπὶ τῶν φθασμένων κριθαρίων δὲν ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ὀρεξίς, καὶ ἄνω τῶν 25 σεληνίων δὲν φαίνονται εὐδιάθετοι νὰ δώσουν.»

Καὶ ἀφαιρέσει πέντε μὲν σελήνια διὰ ναῦλον σύμφωνα μὲ τὰ ἐπίσημα ναυλοσύμφωνα τῶν πλοιάρχων, καὶ ἐτέρων σεληνίων δύο ὡς ἀνώτατον ὅρον διὰ προμήθειαν καὶ ἐξόδα, μένει καθαρὸν προῖδὸν σελήνια 18 δι' ἑκαστον

Κουάρτερ, ὥστε τὰ ῥηθέντα 11233 Κουάρτερ, πολυπλασιαζόμενα μὲ τὸ 18, φέρουν λίρας Ἀγγλίας 10109,14, ἤτοι τουρκικὰς 11120, 70.

Τὸ δὲ Σίτου φορτίον μου μὲ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne ἐκ κοιλῶν 20840, ἰσοδυναμεῖ μὲ Κουάρτερ ὡς ἀνωτέρω 2558, πρὸς σελήνια 40 κατὰ τὴν τότε τρέχουσαν τιμὴν, ἀφαιρέσει δὲ σελήνια ἕξ διὰ ναῦλον κατὰ τὸ ἐπίσημον ναυλοσύμφωνον τοῦ πλοιάρχου, καὶ σελήνια τρία διὰ προμήθειαν καὶ ἔξοδα ὡς ἀνωτέρω κατὰ ἀνώτατον ὅρον μένουν σελήνια 31 ὡς καθαρὸν προϊόν. Τὰ Κουάρτερ λοιπὸν 2553 πολυπλασιαζόμενα μὲ σελήνια 31 φέρουν λίρας Ἀγγλικὰς 3957,3, ἤτοι ὀθωμανικὰς 4352, 80 ἐκτὸς δὲ τούτου δικαιοῦμαι νὰ λάβω λίρας ὀθωμανικὰς 1000, ἀπὸ τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου *Μπαχρὲ καθ'* ὅσον τὸ φορτίον τοῦ πλοίου τούτου ἦτο ἠσφαλισμένον διὰ λίρας 1100 κατὰ τὴν ἀνὰ χεῖράς μου ἐπιστολὴν τοῦ καταστήματος.

Ἐπίσης δικαιοῦμαι νὰ λάβω ἑτέρας λίρας ὀθωμανικὰς 1100, διότι τόσας ἐπλήρωσα εἰς τοὺς πλοιοάρχους ἀπέναντι τοῦ ναυλοῦ των. Ἐκ τῶν σαφεστάτων λοιπὸν τούτων ἀποδείξεων ἐξάγεται, ὅτι τὸ πρὸς τὸ κατάστημα ὑπόλοιπον τοῦ τρεχομένου λογαριασμοῦ μου, ἤτοι τὸ χρέος μου κατὰ ἀνώτατον ὅρον σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 14000, τὸ δὲ ἐνεργητικόν μου κεφάλαιον, ἤτοι τὸ λαβεῖν μου, σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 11120,70 καθαρὸν προϊόν τῶν Κριθοφορτίων μου· ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 4,352,80, καθαρὸν προϊόν τοῦ Σιτοφορτίου μου, ἐκ λιρῶν 1000 τοῦ ναυαγηθέντος φορτίου μου, καὶ ἐκ λιρῶν 1100 τῶν προπληρωμῶν ναύλων εἰς τοὺς πλοιοάρχους· τὸ ὅλον τοῦ λαβεῖν μου λίρας ὀθωμανικὰς 17573, 50. Ἀφαιρουμένης τῆς κατὰ ἀνώτατον ὅρον ὀφειλῆς μου, τῆς συγχειμένης ἐκ λιρῶν 14000, μένει νὰ λαμβάνω ὑπόλοιπον λίρας ὀθωμανικὰς 3573,50 μὲ πᾶσαν ἄλλην ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων μου ἐπὶ τε τοῦ λαβεῖν καὶ δοῦναι.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ λίραι ὀθωμανικαὶ

1000, ἐκ τῆς δημεύσεως τῆς ἐν Βάρνη περιουσίας μου ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ ἄλλαι ἄπειροι πραγματικαὶ ἀπαιτήσεις μου, προερχόμεναι ἐκ καταχρήσεως, γενομένης εἰς τὴν πώλησιν τῶν προλαβόντων σιτοφορτίων μου ἐπὶ κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως 246408 ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων.

Τὴν τακτικὴν λογοδοσίαν τῶν ἀπαιτήσεών μου τούτων πολλάκις καὶ δι' ἀναφορῶν μου πρὸς τὴν Σ. Πρεσβείαν καὶ διὰ τοῦ Προξενικοῦ ἑλληνικοῦ δικαστηρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει δι' ἀγωγῆς μου ἐζήτησα παρὰ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, ἀλλ' οὗτος ἀπέφυγε καὶ ἀποφεύγει νὰ δώσῃ πᾶσαν λογοδοσίαν, χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἣν παρέχουν αὐτῷ ὁ Κ. Π. Ζάνος καὶ Σ. Τριανταφύλης. Εἶναι μὲν ἴσως ἀπίστευτον, ἀλλ' ὅμως εἶναι ἀληθές, ἀληθεστατον ὅτι ἐγὼ μὲν ὁ καταμνηνθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὡς ληστής, ἐνάγω τούτον, ὑπήκοον ὄντα Ἑλληνα, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μοι δώσῃ λογοδοσίαν, οὗτος δὲ, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ καθόλου εἰς τὸ δικαστήριον, προσάγει εἰς αὐτὸ ὑπόμνημα, δι' οὗ ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ κατὰστημά του ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ζαφειροπούλος καὶ Ζαρίφης» ὅπερ ἀποτελεῖ ὁμόρρυθμον ἐταίρειον καὶ σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, εἶναι ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν πρέπει νὰ δικασθῇ κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους. Ὁ δὲ Κύριος Τριανταφύλης, παρατρέχων ἀβρόχοις ποσὶ πάσας τὰς ἐγγράφους προτάσεις μου, καὶ στηρίζων, ἴσως κατὰ πλειονοψηφίαν τοῦ Δικαστηρίου, τὴν ἀπόφασιν τούτου ἐπὶ μόνου τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, δέχεται αὐτὸ ὡς νόμιμον καὶ ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν μου. Ἐπειδὴ ὑπεσχέθην νὰ στηρίξω τοὺς ἰσχυρισμούς μου μόνον εἰς πράγματα καὶ εἰς ἐπισήμους ἀποδείξεις, δημοσιεύω ἐνταῦθα χάριν συντομίας μόνον τὴν ἀγωγὴν μου, τὸ περιβόητον ὑπόμνημα τοῦ Κυρίου Ζαρίφη καὶ τὴν ἀπόφασιν ὡς ἑξῆς.

Α Γ Ω Γ Η

Δημητρίου Καρακέρη ἐμπόρου "Ε.λ.ληνος κατοίκου
Κωνσταντινουπόλεως,

Κ α τ ᾶ

Τῆς ἐνταῦθα ἐμπορικῆς ἐταιρίας Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη δι-
ευθυνομένης ὑπὸ τῶν ὁμοῤῥύθμων συνεταίρων Γεωργίου Ζαρίφη,
Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἐμπόρων κατοί-
κων Κωνσταντινουπόλεως,

Ἐρώπιον τοῦ Ἑ.λ.ληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου,

Περὶ λογοδοσίας καὶ πληρωμῆς τῶν ἐκ ταύτης προκυψάντων
χρηματικῶν ποσῶν παρ' αὐτῆς ὀφειλομένων.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόξενον Διευθυντὴν τοῦ ἐμπορικοῦ
Γραφείου τῆς Β. Ἑ.λ. Πρεσβείας.

Κύριε Γεν. Πρόξενε,

Εὐρισκόμενος ὁ ἐνάγων εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῆς ἐνα-
γομένης ἐταιρίας, ἐξῆλθε ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ
1861 ἔτους μέχρι τῶν μέσων Ὀκτωβρίου 1863, ἐκ Βάρης
δεκαεπένεκα φορτία γεννημάτων, 16 Σιτοφορτία καὶ 3 Κρι-
θοφορτία, ἧτοι σίτον μὲν κατὰ Κωνσταντινουπόλεως 267248,
κριθῆς δὲ 91688, κατὰ τὴν συνημμένην σημείωσιν.

Τὰ φορτία ταῦτα ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ
παραγγελιοδόχου ἐπώλησε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐνάγοντος, ἄλλα
μὲν ἐνταῦθα καὶ ἄλλα ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Λονδίνοις διὰ τῶν εἰς
τὰς πόλεις ἐκείνας ἐμπορικῶν αὐτῆς καταστημάτων, τῶν τριῶν
μάλιστα κριθοφορτίων μου καὶ τοῦ τελευταίου σιτοφορτίου (διὰ
τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Anne) ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ἐπραγματο-
ποίησε τὴν πώλησιν ἐναντίον τῶν ῥητῶν διαταγῶν μου δοθει-
σῶν διὰ τῆς ἀπὸ 19/31 Ὀκτωβρίου 1863 ἐπιστολῆς μου καὶ
διὰ τοῦ τηλεγραφήματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας, δι' ὧν παρήγγειλα
νὰ μὴ ἐνεργηθῇ ἡ πώλησις πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν φορτίων εἰς τὸν
πρὸς ὅν ὅρον, παρ' ἀφοῦ εἰδοποιηθῶ περὶ τούτου καὶ δώσω τὰς
διαταγὰς μου περὶ τῶν τιμῶν καὶ συμφωνιῶν τῆς πωλήσεως.

Τὰς ἐκκαθάρσεις τῶν 14 σιτοφορτίων μοι ἔπεμψεν ἡ ἐνα-

γομένη εταιρία, έλλιπείς όμως και παρατύπους, διότι εις αυτάς ούτε τὸ ὄνομα και ἐπώνυμον τοῦ ἀγοραστοῦ και τοῦ μεσίτου, ούτε ἡ χρονολογία τῶν προπωλήσεων και παραδόσεων ἐκάστου φορτίου ἀναφέρονται, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμία τακτική και ἄδολος ἐκκαθαρίσις δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐκτὸς δὲ τούτων, εἰς τὰς ἰδίαις ἐκκαθαρίσεις ἡ ἐναγομένη εταιρία μὲ χρεώνει μὲ διαφόρους δαπάνας ἐπὶ τῶν φορτίων μου, ἥτοι μὲ ἐκπτώσεις εἰς τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος, μὲ δικαιώματα ἀσφαλείας, μὲ τελωνιακὰ δικαιώματα, μὲ δικαιώματα τῆς πόλεως, μεσιτείας, ἀχθοφορικὰ ἐκφορτώσεως κλπ. χωρὶς νὰ ἐμφανίξῃ τὰς ἀποδείξεις περὶ τῆς πραγματικότητος τῶν δαπανῶν τούτων και τῆς πληρωμῆς αὐτῶν και τῶν ἐκπτώσεων.

Τὰς ἐκκαθαρίσεις τῶν ὑπολοίπων δύο σιτοφορτίων και τριῶν κριθοφορτίων, ἡ ἐναγομένη εταιρία, ἂν και παλλακίς ζητηθεῖσα, δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ μὲ παρουσιάσῃ.

Ἐπειδὴ ὅθεν ἡ ἐναγομένη εταιρία ὡς παραγγελιοδόχος μου, εἶναι ὑπόχρεος νὰ μὲ δώσῃ τακτικὴν λογοδοσίαν τῆς διαχειρίσεως τῶν φορτίων μου και μοὶ παρουσιάσῃ τὰς ἐφ' ἐκάστου κωνδουλίου ἀποδείξεις (*Ἀρθ. 695—701, Πολ. Δικονομίας).

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Α'. Τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς μου.

Β'. Νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εταιρία εἰς τὰ πρόσωπα τῶν διευθυντῶν ταύτης και ὁμορρύθμων συνεταίρων, Γεωργίου Ζαρίφη, Νικολάου Ζαρίφη και Γεωργίου Ζαφειροπούλου, δι' ὅλων τῶν νομίμων καταναγκαστικῶν μέσων, εἰς τακτικὴν λογοδοσίαν τῶν πωλήσεων τῶν 16 σιτοφορτίων και 3 κριθοφορτίων μου, φανερόνουςα τὸ ὄνομα και ἐπώνυμον τῶν ἀγοραστῶν και μεσιτῶν ἐκάστης πωλήσεως και τὴν χρονολογίαν τῆς προπωλήσεως και παραδόσεως ἐκάστου φορτίου, νὰ προσαγάγῃ δὲ τὰ ἀσφαλιστικὰ συμβόλαια διὰ τὰς λεγομένας ἀσφαλείας και τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις δι' ἐκάστην δαπάνην και ἐκπτώσιν.

Γ'. Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προκύψαντος ἐκ τῆς λογοδοσίας ποσοῦ, ὡς ὀφειλομένου εἰς ἐμὲ, ἡ ἐν ἀπειθείᾳ

αὐτῆς εἰς τὸ εἰκαζόμενον κατ' ἐλάχιστον ὅρον ποσὸν ὀφειλόμενον εἰς λίρας ὀθωμανικὰς 14378.

Δ'. Νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀπόφασις προσωρινῶς ἐκτελεστὴ, ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Ε'. Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τόκων καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Παρακαλεῖται ὁ κύριος γενικὸς Πρόξενος νὰ διατάξῃ τὴν νόμιμον ἐπίδοσιν τῆς παρούσης εἰς τοὺς Γεώργιον Ζαρίφην, Νικόλαον Ζαρίφην καὶ Γεώργιον Ζαφειρόπουλον καλουμένους εἰς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὴν ὁρισθησομένην ὑπὸ τοῦ κυρίου Γενικοῦ Προξένου διάκασimon, νὰ διαταχθῇ δὲ καὶ ἡ ἐπίδοσις τῆς συνημμένης σημειώσεως τῶν φορτίων γεννημάτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 18 Ἰουλίου 1864.

Εὐπειθέστατος

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἐορίζομεν δικάσαντες τὴν 28 Ἰουλίου ε. ε. ἡμέραν τρίτην καὶ ὥραν τέτην Π. Μ. Ὁ δικαστικὸς κλητὶς Μιχαλοβίτς παραγγέλλεται νὰ κοινοποιήσῃ νομίμως τὴν παρούσαν εἰς τοὺς ἐναγομένους μετὰ τῶν ἐπισυνηγμένων λογαριασμῶν καὶ ἐπιστρέψῃ τὸ πρωτότυπον μετὰ τῶν ἐπιδοτηρίων εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Πέραν, 21 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ἐμπόρων
κατοίκων ἐνταῦθα

Κατὰ

Δημητρ. Κανισκέρη πρώην ἐμπόρου διαμένοντος ἐνταῦθα,
ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ
Δικαστηρίου.

Ὁ ἀντίδικος Δημήτριος Κανισκέρης ἐκίνησε καθ' ἡμῶν

τὴν ἀπὸ 18 Ἰουλίου ε. ε. ἀγωγὴν τοῦ ἰσχυριζόμενος ὅτι εἴμε-
θα διευθυνταὶ τῆς ἐνταῦθα ἐμπορικῆς ἐταιρείας «Ζαφειρόπουλος
καὶ Ζαρίφης» καὶ ἀξιῶν λογοδοσίαν φορτίων κλπ. Ἐπειδὴ δὲ
ἡ ἐμπορικὴ ἐταιρεία «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» δὲν εἶναι
εἰς τὴν ἐλληνικὴν ὑπηκοότητα, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ τόπου ἐν ᾧ
καθεδρεῖται, ἔχουσα μέλη ὑπηκόους τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ὥστε
ὁ Δ. Κανισκέρης ἀπευθυνόμενος κατὰ τῆς ἐταιρείας, πρέπει ν'
ἀπευθυνθῇ ἀρμοδίως.

Ἐπειδὴ προσέτι τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ταύτης ὑπάρ-
χει ἐκκρεμὲς ἐνώπιον τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἐπελήφθη-
σαν ποινικῆς ἀνακρίσεως κατὰ τοῦ Δ. Κανισκέρη, ὡς ἐνεργοῦ
ὑπαίρεσεως ἢ ἀπάτης, ὥστε ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκκρεμῆς ἐνώπιον
ἄλλων Δικαστηρίων ἢ αὐτῇ ὑπόθεσις ὁ Δ. Κανισκέρης δὲν δύ-
νεται νὰ τολμήσῃ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ἄλλης ἀρχῆς ἢ Δι-
καστηρίου, μάλιστα ἀφοῦ ἡ Τουρκικὴ Ἀρχὴ τὸν ὑποχρέωσε νὰ
καταθέσῃ πρῶτον τὰ ὁποῖα ἀφῆρπασε χαρτὰτα, ἢ νὰ δώτῃ
διὰ τὸ ἀφῆρπασθὲν ποσὴν περίπου 2500 λίτρων ἐγγύησιν, καὶ
ἔπειτα νὰ θεωρηθῇ ἡ μεταξὺ αὐτοῦ ὁσολογία, καὶ τῆς ἐται-
ρείας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» εἰς τὸ Τίζαρετ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς οὐδεμίαν δίκην εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἀνάγκῃ
νὰ ὑποκύψωμεν ἤδη·

Διὰ ταῦτα.

Παρακαλοῦμεν τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Δικαστήριον νὰ δεχθῇ
τὸ παρὸν ὑπόμνημά μας καὶ ν' ἀπορρίψῃ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἄκυρος
καὶ ἀπαράδεκτος.

Ἐν Γαλατᾷ τῇ 22 Ἰουλίου 1864.

(ὕπογρ.)

Εὐπειθέστατοι

Γ. Ζαρίφης.

Ν. Ζαρίφης.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Κωνσταντινουπόλις 13 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ
Δικαστηρίου. Πετ. Ἀντωνιάδης.

Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸν Προξενικὸν
Δικαστήριον,

Συγκείμενον ἀπὸ τοὺς δικαστὰς Σπυρίδωνα Τριανταφύλλην
Γενικὸν Πρόξενον Διευθυντὴν Πρόεδρον, Νικόλαον Σακόπουλον
καὶ Γεώργιον Ἰσχομάχον Παρέδρους. Συνεδριάσαν δημοσίως
κ. λ. π.

Διελθὼν τὴν Δικογραφίαν

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐναγόμενοι Γ. καὶ Ν. Ζαρίφης καὶ ὁ Γ. Ζαφειρόπου-
λος κλητευθέντες δὲν ἐνεφανίσθησαν μὲν, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀπὸ
22 Ἰουλίου ε. ε. ὑπόμνημά των ὑπογεγραμμένον ὑπὸ μόνον
τῶν δύο ἀδελφῶν Ζαρίφη δι' οὗ προτείνουνσι τὸ ἀναρμόδιον τοῦ
δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ περὶ Προξεν. δι-
καιοδοσίας νόμου, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τοῦ δικαστηρίου τὰ
ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενα.

Ἐπειδὴ ἡ πραγματικὴ βᾶσις τῆς ἀγωγῆς ἀποτεينوμένη κα-
τὰ τῆς ὁμορρύθμου ἐταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ζαφειρόπουλος
καὶ Ζαρίφης» ἔχει ἀντικείμενον τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἐνάγων ἐχθρὸν
σχέσον ἐμπορικὴν μὲ τὴν ἐνταῦθα καθιδρυμένην ἐταιρίαν ὑπὸ
τὴν ῥηθεῖσαν ἐπωνυμίαν ἐπεμψεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὴν
αὐτὴν ἐταιρίαν φορτία Σίτου καὶ Κριθῆς τὰ ὅποια ἡ ἐταιρία
ἐπώλησεν ἐν μέρει ἐναντίον τῆς παραγγελίας του χωρὶς νὰ
δώσῃ εἰς αὐτὸν δικαιολογημένας ἐκκαθαρίσεις καὶ τὸ προῖόν
αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ μέλη ὁμορρύθμου τῆς ἐταιρίας ταύτης εἰσὶ
καὶ οἱ Ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Νικόλαος Ζαρίφη πολῖται Ἕλλη-
νες, ἐνάγει αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ φόρου καὶ σὺν αὐ-
τοῖς καὶ τὸν ὑπὸ ὀθωμανικὴν ὑπερηκοσύτητα διατελοῦντα συνέ-
ταιρον Γ. Ζαφειρόπουλον, καὶ ἐξαίτεται νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ
τῷ δώσωσι λόγον τῶν πράξεών των ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀπο-
στολῶν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ μηδόλως ἀμφισβητούμενα ταῦτα πραγμα-
τικὰ περιστατικὰ, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἀναρ-
μοδιότης κρίνεται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου νόμιμος καὶ ὑποστη-
ρικτὴ διὰ τοὺς λόγους α) ὅτι ἐξ ἀναλογίας καὶ ἐμμέσως στη-

ρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 17, § 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣ
αἱ ἐμπορικαὶ ἐταιρίαι ὑπάγονται λόγῳ γενικῆς δικαιοδοσίας εἰς
τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου ἔνθα εἶναι αὗται καθιδρυμέναι· (ιδὲ
καὶ τὴν ὑπ' Ἀριθ. 29 Α. Π. τοῦ ἔτους 1846) β) ὅτι πᾶσα
ὁμορρυθμὸς ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἰκανότητι ἀποτελεῖ ἠθικὸν πρόσω-
πον, καὶ ἐνάγεται πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεων τῆς διὰ τοῦ
διευθύνοντος. Ἰδὲ ἄρθρ. 145 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ συν-
δύασον αὐτὸ μὲ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 118 καὶ
ἐπόμενα τοῦ ἐμπορικῶν νόμου· γ) ὅτι ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐν-
αγομένης ἐταιρίας ὁ Ζαφειρόπουλος, ὅστις καὶ διευθύνων μέλος
αὐτῆς εἶναι ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας, διατελεῖ
ὑπήκοος Ὁθωμανός, καὶ δ) ὅπερ εἶναι καὶ τὸ ἐπικρατέστερον
ἐπιχείρημα εἰς στήριξιν τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος προτάσεως,
ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ περὶ προξενικῆς δικαιοδοσίας ἑλλην.
Νόμου, ἐξαίρουνται τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἑλληνικῶν προξενι-
κῶν δικαστηρίων, τῶν ἐν Τουρκικαῖς χώραις καθιδρυμένων, ὅ-
λαι αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὁθωμανῶν ὑπηκόων διφοραὶ,
διεξιζόμεναι κατὰ τοὺς ἐγγχωρίους Τουρκικοὺς Νόμους. Ἡ δι-
τάξις δὲ αὕτη οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν ποιεῖται τῆς περιπτώσεως,
καὶ πρὸς τὰς ὁμορρυθμοὺς ἐν Τουρκικῇ κράτει καθιδρυμένας ἐ-
ταιρίας, εἰς ἃς ἀναμιγνύονται καὶ πρόσωπα ἔχοντα Ἑλληνικὴν
Ἰθαγένειαν, οὐδὲ καθιεροῦ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἐνά-
γοντος πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν κατὰ τοιαύτης ἐταιρίας ἀπαιτήσε-
ων του, εἴτε ἐνώπιον τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης δικαιοδοσίας, καὶ
τοῦτο εὐλόγως, διότι καὶ ἂν ἐπιτρέπετο ἀπὸ τὸν Νόμον τοι-
αύτη δικαιοδοσία εἰς τὰ Προξενικὰ Δικαστήρια, ἤθελεν εἰσθαι
ἐπὶ ματαίῳ, καθότι ἡ ἐγγχωρία ἀρχὴ, μὴ ὑπαρχούσης περὶ τούτου
ῤητῆς συνθήκης, κωλύει ἀποτελεσματικῶς πᾶσαν ἐκτέλεσιν τοι-
ούτων ἀποφάσεων καθ' ἐταιρίας ἐγκαθιδρυμένης εἰς τὴν χώραν
τῆς, καὶ συνεχομένης μὲ τὸ συμφέρον τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπηκόων·
τὸ δὲ ἄρθρ. 24 τῆς ἀπὸ 27 Μαΐου 1855 ἐμπορικῆς συνθήκης
μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος ἀφαιρεῖ πάντα περὶ τοῦ ἀναρμο-
δίου τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τοῦ προκειμένου δι-
σταγμὸν.

Ἐπεὶ δὴ προσέτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἐξ ὧν οὐδ' ὅλως ἀπομακρύνεται καὶ ὁ περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἐν Τουρκίᾳ καθιδρυμένων Προξενικῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν, ἂν ἡ δικαιοδοσία εἶνε δικαίωμα κυριαρχικὸν τῆς ἐπικρατείας ἐν ᾗ κεῖται τὸ ἀμφισβητούμενον ἀντικείμενον ἢ ἀνεφύη ἢ διαφορὰ καὶ ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα καὶ πρόκειται ἐν τῇ αὐτῇ καὶ νὰ δικασθῇ, ὥστε ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος ἀποτελεῖ ἡ ἑτεροδικία καὶ ἡ σύστασις δικαιοδοσίας ἐν ξένη ἐπικρατείᾳ, ἀλλὰ πᾶσα ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται στενῶς, διὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπεται ὅτι ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἐταιρίας καθιδρυμένης ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ περιχούσης μέλη Ἑλληνικά καὶ μέλη Ὀθωμανικά θέλει ἐπικρατήσῃ ἡ ἐγχώριος δικαιοδοσία ὡς καὶ τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ προσημειωθέντος Ἑλληνικοῦ Νόμου ἐν γένει παραδέχεται, καὶ τὸ ὁποῖον παραβάλλεται μὲ τὸ ἄρθρ. 17, καὶ 24 ἐδαφ. 2. τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος συνθήκης ὑποχρονολογίαν 27 Μαΐου 1853.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τὴν ἐνστάσιν τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας Ζαφειρόπουλου καὶ Ζαρίφη, ἀποφαίνεται αὐτὸ ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου ε. ε. ἀγωγὴν τοῦ Δ. Κανισκέρη περὶ λογοδοσίας κατὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καθιδρυμένης ὁμορρύθμου ἐταιρίας Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης, καὶ ἐπιβάλλει τὰ τέλη τῆς σημάνσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος Δημητρ. Κανισκέρη.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ ἐννάτῃ Αὐγούστου 1864.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ἐδημοσιεύθη δὲ τῇ 12 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

"Οτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Κωνσταντινουπόλις, 13 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς

Π. Ἀντωνιάδης.

Η'.

Ἀφίνω εἰς τὸν νοήμονα ἀναγνώστην νὰ σχολιάσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ ἂν δύω Φιλογενεῖς μεγαλέμποροι ἔπρεπε νὰ διαφιλονεικῶσιν ἐνώπιον Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητά των. Παρατηρῶ μόνον ὅτι θὰ ἦτο ἐντιμώτερον ἀντὶ νὰ ὑπεκφεύγουν διὰ τοιούτων ἀναξίων ἐπιχειρημάτων τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Δικαστηρίων τῆς Πατρίδος των, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατ' ἀρχὰς ἐζήτησαν τὴν καταδίωξίν μου. νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραγμάτων, ὥς ἀντὶ εἰς ἐμπόρους μὴ θέλοντες χάριν ἰδιοτελείας νὰ διαπραγματευθῶσι θεῖα καὶ ἀνθρώπινα.

Δὲν θέλω ἄλλως νὰ προσθέσω πολλὰ σχόλια εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἵνα μὴ ἐλαττώσω τὴν ἀξίαν του, ἀλλὰ ποῦ ἤκούσθη πρὸς θεοῦ, ὅταν θέλῃ νὰ καταστρέψῃ ἓνα ἔμπορον ὑπήκοον Ἑλληνα ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ μεταχειρίζεται, ὥς ὑπήκοος Ἑλλήν τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια, ὅταν δὲ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ λογοδοσία νὰ καταφεύγῃ ὑπὸ τὴν Ἀσιατικὴν χλαμίδα τῆς ὑπηκοότητος τοῦ γυναικαδέλφου του ; Εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου τακτικὸν δικαστήριον, ἤθελε καταδεχθῇ νὰ ἀναγνώσῃ καὶ τοιαῦτα ἔγγραφα ; Δὲν ὑβρίζει αὐτὸ τοῦτο τὸ Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσκαλούμενοι πρέπει νὰ προσέρχωνται μετὰ σεβασμοῦ ἅπαντες οἱ πολῖται ; Διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸν Κανισκέρην ὁ καλὸς καὶ ἐνάρετος πατριώτης κύριος Γεώργιος Ζαρίφης ἀνεγνώρισεν αὐτὸν ὡς Ἑλληνα καθὼς καὶ τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια διὰ νὰ δώσῃ ὅμως λογοδοσίαν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν καταστραφέντα, τὸν κηρύττουν ὑπήκοον ὀθωμανὸν τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια. Οὕτω λοιπὸν μετὰ τὴν

ἐκ τοῦ κατέργου ἐξοδόν μου καὶ τῶν Προξενικῶν φυλακῶν, ζητῶ δι' ἀγωγῆς μου τὴν ἐν Βάρνη περιουσίαν μου, ἀλλ' αὕτη ἔμαθον ὅτι μετὰ τὴν κατὰ τοὺς νενομισμένους!!! τύπους σφράγισιν ἐδημεύθη. Ζητῶ ἐμπορικὴν λογοδοσίαν τῶν φορτίων μου, τὰ ὅποια καὶ παρὰ τὴν διαταγὴν μου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς μου, ἐξεποίησε καὶ ἄχρι τῆς σήμερον κατακρατεῖ ὁ ἀντιδίκος, ἀλλ' οὗτος προστατευόμενος ὑπὸ τῶν κυρίων ἐπιτετραμμένον, Προξένου, καὶ ἀνακριτοῦ, ζητεῖ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων καὶ νὰ εὕρῃ ἄσυλον εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια.

Ζητῶ διὰ νέας ἀγωγῆς μου ἀτομικῆς κατὰ μόνου τοῦ φιλογενεστάτου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ὅστις εἶναι ὁ μὴνυτής μου κατὰ τὴν προσεκτεθεῖσαν μήνυσιν αὐτοῦ, ἀποζημιώτιν ὅσων ὁ Νόμος καὶ τὸ δίκαιόν μου χορηγοῦν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς τιμῆς μου καὶ τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστην, ἀλλ' ὁ ἐγκτίμος, εὐσυνείδητος, καὶ φιλογενής οὗτος κύριος Γεώργιος Ζαρίφης με στωϊκὴν ἀπάθειαν διΐσχυρίζεται ἀναιδῶς καὶ ἀσυστολῶς διὰ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ὅτι δὲν με κατεμήνυσε διὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου, τὸ δὲ Δικαστήριον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κυρίου γενικοῦ Προξένου Σ. Τριανταφύλλου κατὰ πλειονοψηφίαν, δι' ἄλλης λογικωτέρας σκέψεώς του (διότι ἂν παρεδέχετο τὴν ἄρνησιν τῆς κατ' ἐμοῦ μηνύσεως τοῦ Ἑλλήνου Γ. Ζαρίφη ἐνόμιζε ὅτι ἤθελε ἐνοχοποιήσῃ περισσότερον τὸν προϊστάμενον κύριον Ζάνον) ἀπορρίπτει καὶ ταύτην τὴν ἀγωγὴν μου. Οἱ ἰσχυρισμοί μου οὗτοι ἐξάγονται ἀριδῆλως ἐκ τῆς ἀγωγῆς μου, ἐκ τῶν κυριωτέρων χωρίων τῶν προτάσεων τοῦ ἀντιδίκου καὶ ἐκ τῆς αποφάσεως τοῦ Προξενικοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν παραθέτω ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς.

Α Γ Ω Γ Η

Δ. Π. Κανισκέρη ἑμποροῦ Ἑλλήνος διαμένοντος προσωρινῶς
ἐνταῦθα

Κατὰ

Γ. Ζαρίφη ἑμποροῦ Ἑλλήνος, κατοικοῦ ἐνταῦθα

Π ε ρ ῖ ἀ π ο ζ η μ ι ὡ σ ε ω ς

Ἐνώπιον τοῦ Ἑλλήν. Προξ. Δικαστηρίου.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόξενον Διευθυντὴν τοῦ ἑμπορικοῦ
Γραφείου τῆς Β. Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

Κύριε Πρόξερε !

Ὁ ἐναγόμενος Γ. Ζαρίφης ἑμπορος Ἑλλήν κάτοικος Κωνσταν-
τινουπόλεως, διὰ μηνύσεώς του ἀπὸ 14/26 Ὀβρίου 1863 κα-
τεμήνυσε τὸν ἐνάγοντα ἐνώπιον τῆς ἐνταῦθα Β. Ἑλληνικῆς
Πρεσβείας ἐπὶ ληστεύσει 2000 λιρῶν ἀνηκόντων ὀφθέν εἰς αὐτόν.

Συνεπεία τῆς μηνύσεως ταύτης ὑποβλήθητις εἰς ἀνάκρισιν ἡ
Β. Ἑλληνικὴ Πρεσβεία παραδεχομένη τὴν ὀφθέν αἴτησιν τοῦ
Γ. Ζαρίφη διέταξε τὸν ἐν Βάρνη ὑποπρόξενον τῆς Ἑλλάδος διὰ
πράξεώς του νὰ συλλάβῃ τὸν ἐνάγοντα καὶ τὸν ἀποστείλῃ ἐν-
ταῦθα καὶ νὰ κατὰσχῃ ὅλην τὴν ἐν Βάρνη κινήτην καὶ ἀκίνη-
την περιουσίαν του.

Ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη τῶνόντι ἐν Βάρνη μὲ τὸν πλέον
αὐθαίρετον καὶ παράτυπον τρόπον, συνελήφθη ὁ ἐνάγων ὡς λη-
στής καὶ μετεκομίσθη ἐνταῦθα διὰ τῆς βίας, κατεσχέθη ὅλη ἡ
κινήτῃ περιουσία του, δηλαδὴ ἑμπορεύματα, σιτηρὰ, σάκκοι
καὶ πᾶν ὅ,τι εἶχεν εἰς τὰς ἀποθήκας του, καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας
φίλων ὡς ὑποτιθέμενα ἰδικά του, ἄνευ δὲ νομικῶν διατυπώσεων,
ἐδημοπρατήθησαν τὰ σιτηρὰ ὅσα εἶχον κατασχεθῇ.

Μετὰ τὴν ἐνταῦθα μετακόμισιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκρατήθη αὐ-
τος εἰς τὰς φυλακὰς πλέον τοῦ ἐνὸς μηνός, δηλαδὴ ἐπροσω-
ποκρατήθη τὴν 14 Ὀβρίου 1863 καὶ ἔμεινεν αὐτόθι κρατημένος
ἐνεκα ἀσθενείας του ἐπὶ 16 ἡμέρας, μετακομισθεὶς δὲ ἐνταῦθα
μὲ ἔνοπλον δύναμιν ἔμεινεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς φυλακὰς μέχρι
τέλους Νοεμβρίου.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα κρατήσεώς μου, ἐγένετο ἀνάκρισις ἐν τῷ Β. Προξενίῳ ἐξ ἧς ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ὤφειλον τίποτε εἰς τὸν Γ. Ζαρίφην, καὶ ὅτι οὐδεμίαν χρηματικὴν ποσότητα ἀνήκουσαν αὐτῷ ἔλαβον παρανόμως.

Κατ' εἰσήγησιν τότε τοῦ ἐναγομένου, ἡ ὀθωμανικὴ ἀρχὴ ἐζήτησε νὰ ὑποβληθῶ εἰς ἀνάκρισιν διὰ τὴν αὐτὴν πράξιν ἐνώπιόν της, καὶ ἀποσταλεῖς παρανόμως εἰς τὰς ὀθωμανικὰς φυλακάς, ὅπου ἔμεινα πλέον τῶν πέντε μηνῶν, κινδυνεύσας εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ν' ἀπολέσω καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου, ἀλλ' ἡ ἐνεργηθεῖσα ὀθωμανικὴ ἀνάκρισις ἀπέδειξε καὶ αὐτὴ τὴν ἀθωότητά μου, καὶ τοιουτοτρόπως ἀπελύθη τῶν φυλακῶν.

Ἐπειδὴ ταῦτα πάντα τὰ ἀδικήματα ὑπέστην ἔνεκα τῆς μὴ νόσεως τοῦ ἐναγομένου Γ. Ζαρίφη καὶ τῶν αἰτήσεων αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἐπομένως ὁ ἐναγόμενος ν' ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν τῆς ὁποίας μοὶ ἐγένετο πρόξενος.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς μὴ νόσεως ταύτης καὶ τῶν συνεπειᾶ αὐτῆς ἐνεργειῶν κατεστράφη ἡ ἐμπορικὴ μου ὑπόληψις καὶ τὸ πρὸ εἰρησίου περιπτὸν ἐτῶν ἐμπορικόν μου σταδίον τὸ ὅποτον εὐρίσκειτο εἰς τὴν πλέον ἀνθηρὰν κατάστασιν καὶ ἠναγκάσθην νὰ ἐγκαταλείψω ἐπιχειρήσεις ὠφελιμώτατας ἃς εἶχον ἀναλάβῃ, ἐπομένως μοὶ ὀφείλει ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ὑπόληψίν μου καὶ τὸ διακοπὴν ἐμπορίου μου τοῦλάχιστον λίρας 14000.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἀποζημιώσιν διὰ τὴν κατασχεθεῖσαν περιουσίαν μου καὶ διὰ τὰ παρανόμως δημοπρατηθέντα σιτηρὰ μου λίρας ὀθωμανικὰς 6400 κατὰ τὸν συνημμένον κατάλογον παρὰ πόδας.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς μου.

Νὰ καταδικασθῇ ὁ Γεώργιος Ζαρίφης εἰς τὴν πληρωμὴν λιρῶν Ὀθωμανικῶν 21000, διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τὰς ὁποίας μοὶ ὀφείλει.

Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα.

Νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀπόφασις προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Παρακαλείται ὁ Κύριος Γενικός Πρόξενος τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου νὰ ὀρίσῃ δικάσιμον τῆς παρούσης καὶ διατάξῃ τὴν ἐπίδοσιν τῆς εἰς τὸν ἐναγόμενον, καλούμενον εἰς συζήτησιν κατὰ τὴν ὀρισθησομένην δικάσιμον.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 31 Αὐγούστου 1864.

(ὕπογρα.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Κατάλογος

Τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Δ. Π. Κανισκέρη.

Σίτον Κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 1670 κοσκινισμένον πρὸς γρόσια 20 ἑκαστον Κοιλόν· τὸ ὅλον Κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 1670 . . . . . Γρ. 33400.

Κισμίκια Κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 2200 ἃ 10, 22000.

Κενὸς Σάκκος 860 ἃ 10 . . . . . Γρ. 8600.

Τρεῖς μηχανὰς . . . . . » 16000.

Ἐνοίκιον ἀποθηκῶν . . . . . » 20000.

Γρ. 100000.

Ἡ τοὶ λίρας Ὁθωμανικῆς . . . . . Λ. 1000.

Προαγορά Σίτου Κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως 40000, διαφορά τιμῆς . . . . . » 1600.

Ὁμοία Κριθῆς 30000 ὁμοῦ . . . . . » 600.

Ἐγκατάλειψις τῆς ἐν Βάρνη οἰκίας μου, φθορὰ ἐπίπλων καὶ ἄλλα διάφορα . . . . . » 1000.

Διατροφή καὶ ἔξοδα γενικά τῆς οἰκογενείας μου » 1000.

Μισθοδοσία ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἕνεκα τῆς δεινῆς θέσεως τῆς οἰκογενείας μου, ὑποχρεωθείσης ἐν καιρῷ χειμῶνος νὰ μεταβῇ δις ἐνταῦθα, ἱατρικαὶ ἐπισκέψεις, ναύλους καὶ διάφορα ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 1200.

Λίρ. Ὁθ. 6400.

Ἀποζημίωσιν διὰ τὴν βλαφθεῖσαν ἐμπορικὴν πίστιν καὶ ὑπόληψίν μου . . . . . » 14600.

Τὸ ὅλον λίρας Ὁθωμ. 21000.

Αὐθήμερόν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

(ὕπογρα.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ὁρίζομεν δικάσιμον τὴν ὁγδόην Σεπτεμβρίου 1864 ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10 π. μ. καὶ παραγγέλλομεν τὸν κλητῆρα Π. Μιχάλοβιτς νὰ ἐπιδώσῃ προσηκόντως ἀντίγραφον τῆς παρούσης ἀγωγῆς μετὰ τῆς ἡμετέρας πράξεως εἰς τὸν ἀναφερόμενον καὶ ἐπιστρέψῃ τὸ πρωτότυπον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 31 Αὐγούστου 1864.

Ὁ γενικὸς Προξένος Διευθυντῆς

καὶ ἀντ' αὐτοῦ

Ὁ Ὑποπρόξενος

(ὑπογρ.)

Ι. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Χωρία ἐκ τῶν προτάσεων Γεωργίου Ζαρίφη

Κατὰ

Διηγετοῦ Κανισκέρη

Ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ

Δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἀντίδικος βαρύνει τὴν ἀγωγὴν του εἰς μίαν μὴνυσιν ἀπὸ 14/26 Ὀκτωβρίου 1863 καθ' ἣν δῆθεν τὸν κατεμήνυσα, ἀλλ' ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ μήνυσις προήρχετο παρ' ἐμοῦ, ἐγὼ ἀποτελῶν μέρος τῆς ἐμπορικῆς ἐταιρίας Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη, καὶ τῆς πράξεως ταύτης ἀφορώσης τὴν ἐταιρίαν (ὡς καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀντιδίκου πηγάζει) καὶ οὐχὶ ἐμὲ ἀτομικῶς, οὗσης δὲ τῆς ἐταιρίας ὑπηκοότητος ὀθωμανικῆς καὶ μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἐλληνικὸν φόρον ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἡ μήνυσις ἦν ἐπικλείεται ὁ ἀντίδικος εἶναι ὡς μὴ ὑπάρχουσα, διότι δὲν ἐγένετο παρ' ἐμοῦ προσωπικῶς, οὔτε παρὰ νομίμου πληρεξουσίου μου, ὅστις νὰ παρακατεθῇ ταύτην νομίμως (ὅρα ἀρθρ. Ποιν. Δικονομίας) ὁ δὲ Γ. Ζαφειρόπουλος οὐδεμίαν ἐντολὴν τοιαύτην εἶχεν καὶ αἱ πράξεις του ὡς ἀτόμου πρὸς ἄτομον καὶ κατ' ἀτόμου δὲν μὲ ἀφορῶσιν· ὁ δὲ ἀντίδικος

ἦτο προφυλακισμένος καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμῃ, ἐὰν ὁ Κύριος Π. Ζάνος, (εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένος τῆς Πρεσβείας, εἴτε ὡς ἄτομον) καμπτόμενος ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἴσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ νὰ ἐκτίθεται τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα, δὲν ἤθελε δώσῃ ἐγγύησιν 2000 λιρῶν εἰς τὴν Πύλην, ὅπως ἀποφυλακισθῇ μόνον ὁ Κανισκέρη, ὅστις ἐὰν ταύτην τὴν στιγμὴν ἀποσυρθῇ ἡ ἐγγύησις, θέλει ἐπανεέλθῃ εἰς τὰς φυλακάς· δὲν δύναται δὲ ν' ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν, διότι δὲν δύναται νὰ λάβῃ διαβατήριον. Ταῦτα δὲ εἶναι γνωστὰ τῷ δικαστηρίῳ, ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἡ ἀγωγή εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὑπεύθυνος δι' ὅσας αἱ ἀρχαὶ ἐνήργησαν νομίμους ἢ παρὰ νόμους πράξεις κλπ.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ν' ἀπορρίψῃθ' ὁλοσχερῶς ἡ ἀγωγή τοῦ ἀντιδίκου καὶ τὰ ἔξοδα.

Πέραν, τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1861.

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(ὑπογρ.)

Ἰωάν. Γεωργαντάπουλος.

ΑΘΗΝΩΝ

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τὴν 20 Νοεμβρίου 1864.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Ἀθ. Ματάλας.

Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικὸν Προξενικὸν δικαστήριον συγκαίμενον ἀπὸ τοὺς δικαστὰς Σπυρίδωνα Τριανταφύλην γενικὸν Πρόξενον πρόεδρον, Νικόλαον Σακόπουλον καὶ Γεώργιον Ἰσχύμαχον κ τ λ.

Διελθὼν τὴν Δικογραφίαν

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον·

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή στηρίζεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὁ Γ. Ζαφειρόπουλος ὑμῶρρυθμος συνεταῖρος τοῦ ἐναγομένου ἀπηύθυνε κατὰ τοῦ ἐνάγοντος μῆνυσιν ἀνυπόστατον ἀποδίδων εἰς αὐτὸν ἀξιοποιον πράξιν καὶ οὕτως ἐγένετο παραίτιος εἰς αὐτὰς τὰς ζημίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς συζήτησεως καὶ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ἐξάγεται ὅτι ὁ Γεώρ. Ζαφειρόπουλος ὁμορρύθμος συνεταῖρος τοῦ ἐναγομένου Γεώρ. Ζαρίφη κλπ. καὶ διευθυντῆς τῆς ἐταιρίας ταύτης ἔδωκεν ἐνώπιον τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τὴν ἀπὸ 4 Ὀβρίου 1863 μῆνυσίν του δι' ἧς καταγγέλλει τὸν ἐνάγοντα Κανισκέρην ὡς αὐτογνωμόνως ἀφαιρέσαντα παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτῶν Γ. Ἐλευθεριάδου ἐν Βάρνῃ δύο χιλιάδας πεντακοσίας λίρας καὶ ἡτήσατο νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ καταμνηνυμένου καὶ ἀνάκρισις κατ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνεπεία τῆς μηνύσεως ταύτης συνελήφθη ὁ καταμνηνυθείς, προσήχθη ἐνταῦθα καὶ ἐνηργήθη κατ' αὐτοῦ ἀνάκρισις ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς θεωρηθείσης ἀρμοδίας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου ἐνεργήσαντος ὡς διευθυντοῦ τῆς ὁμορρύθμου ἐταιρίας πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον τῶν συνεταίρων εὐθύνεται οὗτος (Βασιλ. (18.1) §, 1.3. καὶ § ἄρθρ. 92 τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου) ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐναγόμενος ὡς συνεταῖρος εὐθύνεται διὰ τῆς ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ πράκτορος ἢ διευθυντοῦ τῆς ἐταιρίας.

Ἐπειδὴ ναι μὲν ἕκαστος ὁμορρύθμος εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεος διὰ τὰ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον τῆς ἐταιρίας ἐνεργηθείσας πράξεις τοῦ διευθυντοῦ, δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι ὁ ἐκ τοιούτων πράξεων παράγων δικαίωματα δύναται ν' ἀπευθυνῇ αὐτὰ κατὰ παντὸς συνεταίρου ἀτομικῶς πρὶν ἢ ἀπευθυνθῇ κατὰ τῆς ἐταιρίας, καθὼς Κύριος ὀφειλέτης εἶναι τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἐταιρίας, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἱκανοποιηθῇ παρ' αὐτῆς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τῶν συνεταίρων οἵτινες εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι. Bardessus ἄρθρ. 1036 Molinier ἄρθρ. 352, 355· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀγωγὴ τοῦ Κανισκέρη παραγομένη ἐκ πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐταιρίας τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου δι' οὗ εὐθύνεται τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἐταιρίας, δὲν δύναται νὰ κινηθῇ ἀμέσως κατὰ τοῦ ἐναγομένου Ζαρίφη, πρὶν ἢ ἀπευθυνθῇ κατὰ τῆς ἐταιρίας, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἂν ὑποτεθῇ ἔχων δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ

τοῦ ἐναγομένου συνεταίρου, πάλιν ἡ προκειμένη ἀγωγή εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι ὁ καταμνηνυτής δὲν κκτήγγειλε ψευδῶς τὸν ἐνάγοντα, ἀλλ' εἶχεν εὖλογον ἀφορμὴν καὶ θεωρεῖ αὐτὸν ὡς αὐτουργὸν ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ ἐπομένως συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 146 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐνήργησε, καθῆκον εἰς πάντα πολίτην ἐπιβαλλόμενον· ὅτι δὲ τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως ἐξάγεται ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπιτοπίου Ἀστυνομίας ὑπὸ χρονολογίαν 16 Σεμπάν 1280 τῆς ἐγίρας (ὅπερ ἐθεωρήθη ἀρμόδιον πρόσωπον πρὸς ἀνάκρισιν τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τῆς ἐθνικότητος τῆς καταμνηνυοῦσης ἐταιρίας) δι' ἧς θεωρεῖται ὅτι ὁ ἐνάγων Κανισκέρης δι' ἀνοικείου τρόπου ἀφῆρσε τὸν περιέχοντα τὰ χρήματα Σάκκον, καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ εἶναι «εἶδος ἀπάτης»· ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον ἐθεώρησε τὴν πρᾶξιν ὡς ἀπάτην, ὁ μνηνυτής ἐδικαιούτο καὶ εἶχεν εὖλογον αἰτίαν νὰ καταγγεῖλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἀρμόδιαν ἀρχήν.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθρ. 210 καὶ 219 τῆς Πολ. Δικονομίας κηρύττει ἀπαράδεκτον τὴν ἀπὸ 31 Ἀυγούστου 1864 ἀγωγήν τοῦ Δ. Κανισκέρη κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη περὶ ἀποζημιώσεως λιρῶν 21000, καταδικάζει αὐτὸν εἰς τὰ δικαστικὰ ἐξόδα τοῦ ἐναγομένου μετριαζόμενα εἰς δραχμὰς τεσσαράκοντα (40) καὶ ἐπιβάλλει εἰς βάρος τοῦ ιδίου τὰ νόμιμα τέλη τῆς σημάσεως.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ εἰκοστῇ ἐξιδόμῃ Σεπτεμβρίου 1864.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ἐδημοσιεύθη δὲ τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ἔστι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 17 Νοεμβρίου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὕπογρ.)

Ἀθ. Ματάλας.

Ζητῶ τοῦλάχιστον τὸ τακτικὸν διαβατήριόν μου, ἵνα ἔλθω ἐνταῦθα καὶ κάμω ἔφρουν τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου ἀπορρίφθαισάντων ἀγωγῶν μου, ἀλλ' ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος με περιπαί-
ζει ἐπὶ πέντε ἄλλους μῆνας μετὰ τὸ σήμερον καὶ μετὰ τὸ αὔριον. Διαμαρτύρομαι ἐντόνως, ἀλλ' ἐν τῇ εὐρυτάτῃ εὐ-
συνειδησίᾳ του ἐπικαλεῖται εἰς βοήθειάν του καὶ τὰς Τουρ-
κικὰς ἀρχὰς ἵνα με ρίψωσι καὶ αὐθις αὐταὶ εἰς τὸ κάτε-
ρον, ἐπεὶ δὲ ἡ ἐξοχότης του ἐπέισθη ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ
παρατείνῃ πλείοντον τὴν ἀρνήσιν τῆς παραχωρήσεως
τοῦ διαβατηρίου μου. Καὶ ἐπεὶ οὐδὲν πρατίθεται νὰ
ἐκχωρηθῶ ἀνεὺ ἀποδείξεων δημοσιεύω ἐνταῦθα τὴν τε-
λευτικὴν τῶν πολλῶν διαμαρτυρήσεων μου, καὶ τὴν προᾶξιν
τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας ταύτης
πρὸς τὴν Διερμηνείαν.

Διαμαρτύρησις καὶ ἐπαναληπτικὴ αἵτησις πρὸς ἑκδοσιν
διαβατηρίου Δ. Η. Κανισκέρη, Ἑλληνοῦ ἐμπόρου
προσωρινῶς διαμένοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κύριε ἐπιτετραμμένε!

Παρήλθον ἤδη δέκα μῆνες, ἀπ' οὗ μίᾳ ψευδῆς μῆνυσιν
ἐνὸς Ἑλλήνου ὑπηκόου Γ. Ζαρίφη ἐγένετο ἀφορμὴ πρωτοφανῶν
αὐθαιρεσιῶν καὶ παρανομιῶν ἐναντίον μου.

Αἱ διαπραγεῖσαι κατ' ἐμοῦ ἀδικίαι, αἱ συλλήψεις, αἱ προφυ-
λακίσεις μου, αἱ σφραγίσεις τῶν ἐν Βάρνῃ ἀποθηκῶν μου ἀνευ-
τινὸς δικονομικῆς διατυπώσεως, ἡ ἐκποίησης τῶν ἐν αὐταῖς γεν-
νημάτων μου, ἥτις διὰ τῶν ὧν ἐνηργήθη μέσων δὲν εἶναι εἰμὴ

γενικὴ δήμευσις τῆς περιουσίας μου, τὸ κυριώτατον δὲ, ἡ συνεπειὰ τῶν ἀνακριτικῶν τῆς Πρεσβείας ταύτης ἐνεργειῶν, μετὰ τὴν ἀναφνεῖσθαι καὶ ἀποδειχθεῖσαν πλήρη ἀθωότητά μου, ἐπακολουθήσασα παράδοσίς μου παρὰ τὰς συνθήκας καὶ παρὰ τὰ κανονισμένα εἰς τὰ ἐγγώρια Ποινικὰ Δικαστήρια, ἢ κατὰ τὴν παράνομον ταύτην παράδοσίν μου μὴ χορήγησις πρὸς ἐμὲ οὐ μόνον ἡμερῶν τινων ἀλλὰ οὔτε εἰκοσιτεσσάρων ὥρων προθεσμίας πρὸς διορισμὸν πληρεξουσίου κλπ. ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς Προξενικαῖς φυλακαῖς· ἢ πρὸς τὸν Ἰατρὸν τῆς Πρεσβείας ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ μ' ἐπισκερθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην νοσοῦντα, ὅτε ἐπιμόνως ἐζήτουν τὴν γνωμοδότησιν αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀσθενείας μου· ἢ ἐκ τῆς κλίνης ἀμέσως ἐντὸς φορείου εἰσαγωγὴ μου, δι' οὗ διέταξεν αὕτη τὴν αὐθωρεὶ μετὰδοσίν μου εἰς Ζαπτιεὶ· τὸ σμῆνος ἐκεῖνο τῶν κατ' εὐφρομίαν καλουμένων Προξενικῶν κλητήρων, οὓς ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν, ὡς νὰ παρέκετο ἡ παράδοσις ἐνὸς Νταβέλη ἢ ἄλλου ἐπικινδυνοῦ καὶ ἀποτροπαίου ἀρχιληπτοῦ· ἢ μετὰ τὴν παράδοσίν μου, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀκόμη ταῖς ἐπισκερθεῖσι Δικαστηρίοις τὴν γινώσκουσαν ἀθωότητά μου ὑποστηρίξαι τῶν δικαιωμάτων μου καὶ αὐτῆς τῆς ἀθωότητός μου, καὶ ἡ τούναντιον ἄνομος προθυμία πρὸς παροχὴν πάσης συνδρομῆς καὶ εὐκολίας χάριν ὑποστηρίζεω, τῶν κακούργων καὶ φιλεκδίκων τοῦ ἀντιδίκου προθέσεων· αἱ διὰ τῶν περ' αὐτῇ διερμηνέων ἐνεργειῶν τῆς, λαμβανόντων καθ' ἑκάστην συνεντευξεις μετ' αὐτοῦ τοῦ ἀντιδίκου μου· ἢ ἐξάμηνος εἰς τὰς φρικώδεις ἐκείνας τοῦ Ζαπτιεῖ φυλακὰς προφυλάκισίς μου, ἐνῶ μετὰ τινος μόνον ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραδόσεώς μου τὸ Δικαστικὸν τοῦ Ζαπτιεῖ συμβούλιον, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν διερμηνέων αὐτῆς, ἀπεφάνθη, ὅτι οὐδόλως ἐγκληματικὸν στοιχεῖον ὑφίσταται εἰς τὴν διαφορὰν ταύτην, παραπέμψεν ἀμέσως αὐτὴν εἰς τὰ ἀρμόδια ἐμποροδικεῖα, καθὼ καθαρῶς ἐμπορικὴν. Αἱ τῆς Πρεσβείας ταύτης καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς ἐνεργεῖαι, αἱ ἀδιάκοποι παραβιάσεις καὶ αἱ πρωτοφανεῖς καὶ πρωτάκουστοι, ὑπερμεσοῦντος ἤδη τοῦ 19 Λίβνου παραβιάσεις τῶν δημοσίων τῆς καθηκόντων, ἐναντίον ἐνὸς ὑπηκόου τῆς, πρὸς ὑπεράσπισιν ἐνὸς βχθυταλάντου ἰσχυροῦ ἀντιδίκου,

διαπραττόμεναι ἀναφρανδὸν ἐν τῇ Πρωτευσύσῃ ταύτῃ παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Α. Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος· τελευταῖον δὲ ἡ παράλογος καὶ αὐθαίρετος ἐπιμονὴ τῆς Πρεσβείας τοῦ νὰ μὲ κατακρατῇ ἀκόμη ἐνταῦθα, μὴ χορηγούσης μοι τὸ τακτικὸν διαβατήριόν μου, ἀλλ' ἀναγκάζουσας με, πρὸς βλάβην τῶν τε συμφερόντων καὶ τῆς πολλὰ παθούσης οἰκογενείας μου, νὰ διαμένω ἔτι, ἐνῶ εἶχον ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅπως συνοδεύσω τὴν ἐντεῦθεν μεμονωμένην καὶ ἄνευ τινὸς προστασίας ἀπελθοῦσαν οἰκογένειάν μου.

Αἱ ἐπὶ δέκα μῆνας ἀλληλοδιάδοχοι, λέγω, αὗται κατ' ἐμοῦ ἐνέργειαι τῆς Πρεσβείας καὶ ὁ ἐξακολουθῶν ἔτι περιορισμὸς τῆς προσωπικῆς μου ἐλευθερίας διὰ τῆς ἀποποιήσεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ διαβατηρίου μου, μὲ ἀναγκάζουσι καὶ ἤδη, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἀκρόασιν αὕτη δίδει εἰς τὰς ἐπαγγειλημένας αἰτήσεις μου, ἀλλ' ἀπαθῆς θεατὴς τῶν δεινῶν μου καὶ ἀτάραχος ἐξακολουθεῖ ἔτι βραδίζουσα τὴν αὐτὴν πλαγίαν ὁδὸν, ἣν ἐξ ἀρχῆς διεχόραξεν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς μου, καὶ αὐτὴ ἡ φωνὴ μου σὺν αὐτῇ κατέστη στη φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρημίᾳ, μὲ ἀναγκάζουσι, λέγω, νὰ διαμαρτυρηθῶ καὶ σήμερον διὰ τοῦ ἐπιστημοτέρου τρόπου ἐναντίον τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς Πρεσβείας ταύτης καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς, ὡς αὐτουργῶν καὶ συνεργῶν τῶν ἀδικημάτων τούτων, ἐπιφυλαττόμενος ὅπως ἐν κεντρῷ τῷ δέοντι ἐγκαλέσω αὐτοὺς ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ παραβάσει τῶν δημοσίων αὐτῶν καθηκόντων, πρὸς ἐκανοποίησιν τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς μου ὡς πολίτου, ἐμπόρου καὶ οἰκογενειάρχου, καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἕνεκα τῶν παραβιάσεων τούτων ἐντελῶς καταστραφείτης περιουσίας μου.

Τὴν δικαμαρτύρησίν μου ταύτην καθ' ὑμῶν καὶ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ὀργάνων ὑποβάλλων σήμερον, Κύριε ἐπιτετραμμένε, πρὸς τὴν Σεβαστὴν ταύτην Πρεσβείαν, ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν νὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἐκδοσιν τοῦ τακτικοῦ διαβατηρίου, ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως καὶ πάλιν, ἐννοῶ ὑμᾶς καθολοκληρίαν ὑπευθύνους καὶ διὰ πᾶσιν μέλλουσιν ἀκόμη νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῆς βλάβην τῆς τιμῆς, τῶν συμφερόντων καὶ τῆς περιουσίας μου.

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῷ πράξεως ὑμῶν,
κεκυρωμένον, παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῇ.

ὑποστημειοῦμαι εὐσεβάστως

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 18 Αὐγούστου 1864.

(Ἐπιστημείωσις.)

Διευθύνεται ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὴν Διερχομένην διὰ νὰ λάβῃ
γνώσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου. Δὲν εἶναι δὲ αἱ διαμαρτυρήσεις
τοῦ ἀναφερομένου αἰτινες ὅα μᾶς ὡδηγήσωσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν
τοῦ καθήκοντός μας. Πρὸς ἐκπλήρωσιν λοιπὸν ἐνὸς καθήκοντος,
καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν διαμαρτυρήσεων ἐπηρεαζόμενοι, ἐπιθυμοῦμεν νὰ
δοθῇ ἐν πέραις εἰς ὑπόθεσιν τόσον δυσάρεστον καὶ ἐνοχλητικὴν
δι' ἡμᾶς, ὥστε ἂν εἰσέτι οὐδεμίαν ἐδόθη εἰς τὴν ὑψηλὴν Πύλιν ἀ-
πάντησις ἐκ μέρους τῆς Ἀστυνομίας, παρακαλοῦμεν νὰ ἀναγγεί-
λετε σήμερον ἡμέσως, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν Υ. Πύλιν ἐγγράφως
ὅτι, ἂν μέρει τῆς Πέμπτης δὲ μᾶς ἀπάντησωσιν ὀριστικῶς περὶ
τῆς προσωπικῆς θέσεως τοῦ Κανισκέρη, δὲν δύναμεθα πέραν
τῆς προθεσμίας ταύτης νὰ ἀφήσωμεν τὴν ὑπόθεσιν ταυτὴν εἰς
τὴν εὐρίσκεται ἀοριστίαν, θέλομεν δὲ θεωρήσει τὴν Πρεσβείαν
ἐλευθέραν πάσης προγενεστέρας ὑποχρέωσης.

Πέραν, 24 Αὐγούστου 1864.

(ὑπογρ.)

Π. ΖΑΝΟΣ.

Καὶ ὁμῶς, καὶ κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον μοὶ ἤρ-
νεῖτο τὸ διαβατήριόν μου!

Κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐγγράφον ὁ κύριος ἐπι-
τετραμμένος λέγει ναθαρά καθαρά εἰς τὰς τοπικὰς ἀρ-
χάς, ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ καταπνίξω πλείοτερον
ἐνταῦθα τὴν φωνὴν τοῦ ὑπηκόου μου, ἀντιδίκου τῶν
πεφιλημένων μας Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, καὶ ἐπει-
δὴ οὗτος ἂν κατέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ προσφύγῃ εἰς
τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κατα-
δείξῃ τὴν τε τιμιότητα καὶ τὴν φιλογένειαν τῶν λίαν
πεφιλημένων μας Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, καὶ ἐπει-

δὴ καταδεικνύων ταύτας εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἐξελέγ-
ξῃ καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν ἐμοῦ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
καθηκόντων μου, καὶ τὴν νομομάθειαν καὶ φιλάνθρω-
πίαν τοῦ ἀγαπητοῦ Τριανταφύλλη καὶ τὴν ἄκραν δι-
καιοσύνην καὶ αὐστηρὰν ἠθικὴν τοῦ καλοῦ μας Σακχο-
πούλου, διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ εὑρετε ὑμεῖς, τῶν ὁ-
ποίων οἱ νόμοι εἶναι ἐκλεκτότεροι τῶν Ἑλληνικῶν, εὖ-
λογοφανῆ τινα πρόφασιν, καὶ ρίψατε τὸν Κανισκέρην
καὶ πάλιν εἰς τὸ Κάτεργον, ἵνα ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοῦ χο-
λέρα ἢ κακοήθης πυρετὸς ἢ καὶ ἀπλοῦν τι ἀποτέλεσμα
ἀπελπισίας καὶ ἀπαλλαγῶμεν οὕτω τῆς ἐξελέγξεως τῆς
ἐνοχῆς μας.

Καὶ ταῦτα μὲν παρεκάλει ὁ κύριος ἐπιτετραμμέ-
νος Π. Ζάνος τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς. Ταῦτα δὲ ἔπρα-
ξεν οὗτος ὁ ἐντιμος καὶ φιλογενὴς κύριος Ζαρίφης,
ὁ εὐσυνειδήτος κύριος Τριανταφύλλης καὶ ὁ ἠθικώτα-
τος κύριος Σακχοπούλος, ἵνα καταπνίξωσι τὴν φωνὴν
τῆς ἀνθρωπίνου δικαιοσύνης, ἢ τοῦλάχιστον ἀνα-
βάλλωσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ἐπικράτησιν αὐτῆς, λησμο-
νησαντες, ἐκ κακῆς βεβαιῆς προθέσεως, τὴν ἀπόφα-
σιν τῆς Ὁθωμανικῆς ταύτης ἀρχῆς καὶ προκαλοῦντες
τὴν προσοχὴν τῆς ὁπίας ὑποδείξωσι τὴν ἐξακολού-
θησιν τῶν περαιτέρω βασάνων μου, ἀντὶ ν' ἀναλά-
βωσι τὴν ὑπεράσπισίν μου, καὶ ἂν ἡ Υ. Πύλη ἤθελεν εὑ-
ρεῖ προφάσεις ἀδίκους.

Χάριτι δὲ Θείᾳ διασωθεῖς ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς
περιπετειάς, ἀλλὰ μὴ δυνηθεῖς νὰ λάβω τὰς δικαίας
ἀποφάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ δικαστηρίου
Κωνσταντινουπόλεως, ἢ τοῦλάχιστον τὸ τακτικὸν δια-
βατήριόν μου, διέφυγον ἄχρι τοῦδε πάντα κίνδυνον,
ἐξέφυγον λάθρα καὶ ὥς ὑπὸ ληστῶν διωκόμενος τῆς
δικαιοδοσίας τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου, τοῦ κυρίου
Προξένου καὶ τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ, καὶ παρίσταμαι
ἤδη ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικα-
στηρίων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἵνα αἰτήσω
δικαιοσύνην κατὰ τῶν χαρακτηρισάντων με ὡς λη-

στην καὶ κατὰ τῶν πεμφάντων με εἰς τὸ Τουργικὸν Κάτεργον παρὰ τὰς συνθήκας καὶ τὰ νενομισμένα, ὅπως μὴ ἐξέλθω ζῶν.

Ἦρὶν ὁμως δώσω πέρασ εἰς τὴν ἐξιστόρισιν ταύτην, ἃς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐξετάσω λεπτομερέστερον εὐσιωδέστατόν τινα ἰσχυρισμὸν τοῦ κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη. Οὗτος ἐν τῇ μηνύσει του λέγει, ὅτι ἐλήστευσα διὰ τῆς βίας μετὰ τῶν ἀνθρώπων μου παρὰ τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου, ὑπαλλήλου του, λίρας ὀθωμανικὰς 2500 ἢ 2000, καὶ ὅτι εἶχε νὰ λαμβάνῃ παρ' ἐμοῦ σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων καὶ ὅτι ἀπεποιήθη νὰ μοὶ κάμῃ, ὥς λέγει, «τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν.» Ὁ δὲ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος εἰς τὴν ἐνορκον αὐτοῦ κατάθεσιν μετὰ τῶν ἄλλων λέγει, ὅτι «Ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐξετάσας τὸν λογαριασμὸν Κανισκέρη, εὔρεν ὅτι λογιζομένων τῶν ἀνὰ χεῖρας μου φορτίων του ὅχι πλέον εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀπορίας ἐν Εὐρώπῃ ἀξίας των, ἀλλ' εἰς τὴν πλὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἔμενον εἰς αὐτὸν ἀνοικτὰς διὰ λίρας 1500 ἢ 2000.»

Κατὰ τὴν ἐπίσημον λοιπὸν ταύτην κατάθεσιν τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου, πρὶν πέμψω εἰς παραλαβὴν τοῦ καταστήματος Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη τὸ σιτοφορτίον μου ἐκ κοιλῶν 20840 μετὰ τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον Anne, μόνον χιλίας πεντακοσίας λίρας ἔμενα χρεώστης εἰς τὸ κατάστημα. Παρακαλῶ ἤδη τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐνθυμηθῇ, ὅτι τοῦ φορτίου μου τούτου ἡ ἀξία ἀναβαίνει εἰς λίρας ὀθωμανικὰς 4352,80· μετὰ τὴν παραλαβὴν δὲ τοῦ φορτίου μου τούτου οὐδ' ὀβολὸν μοὶ ἔπεμψεν ὁ κύριος Ζαρίφης, ὥστε, ἂν ὑποθέσω πρὸς στιγμὴν ἀληθεῖς ἀπαντας τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν κυρίων Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, ὥφειλον εἰς τὸ κατάστημα λίρας 1500, ἐλήστευσα δὴθεν παρὰ τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου κατὰ μέγιστον μὲν ὅρον 2500 κατ' ἐλάχιστον δὲ 2000, ὥς με κατεμήνυσεν ὁ κύριος Γεώργιος Ζαρίφης, ἐπι-

πομένου χάριν τοῦ κυρίου Ζαρίφη τοῦ ἀνωτάτου ὄρου (τῶν 2500), ἐκπιπτομένων πρὸς τούτοις τῶν 1500, ἃς ὤφειλον εἰς τὸ κατάστημα, ἐκπιπτομένων, λέγω, ὅλων τούτων ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ σιτοφορτίου μου, μένει νὰ μοὶ ὀφείλῃ τὸ κατάστημα λίρας 352, 80 ἐκτὸς τῶν δημευθέντων ἐν Βάρνη γεννημάτων μου ἀξίας λιρῶν 1000, καὶ τῶν λοιπῶν πραγματικῶν ἀπαιτήσεών μου.

Ποῦ χωρεῖ λοιπὸν ἡ ληστεία;

Ἄλλ' ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη μετὰ τοῦ ἀναγνώστου καὶ ὑπὸ μίαν ἄλλην ἔποψιν τὴν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὑπόθεσιν. Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὅσα μὲν ἰσχυρίζεται ὁ κύριος Γεώργιος Ζαρίφης εἶναι ἀληθῆ, ὅσα δὲ ἰσχυρίζομαι ἐγὼ, καὶ τοι ἐπὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ ἐπὶ γνησίων ὑπογραφῶν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη στηριζόμενα, εἶναι ψευδῆ. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι τὰς 2500 λίρας ὁ Γ. Ἐλευθεριάδης ἔφερεν εἰς τὴν τράπεζάν του, ἵνα τὰς παραδώσῃ εἰς τὸν Κ. Παρασκευᾶν Νικολαΐδην καὶ ἐκείθεν νὰ τὰς παραλάβῃ ἐγὼ ἀναλόγως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς φορτώσεως τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου. Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ λήσταρχος ἐγὼ ἀντὶ νὰ προσμείνω νὰ τὰς λάβω οὕτω τὰς ἤρπαξα καὶ τὰς οἰκειοποιήθην καὶ δὲν ἤθελα ἔπειτα νὰ πέμψω εἰς παραλαβὴν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη τὸ ὑπὸ φόρτωσιν φορτίον. Ἄς παραδεχθῶ πρὸς στιγμὴν ὅλους τούτους τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη ὡς ἀληθεῖς, καὶ ὅλους τοὺς ἰδικούς μου ὡς ψευδεῖς· ἐρωτῶ ἤδη τὸν ἀναγνώστην, τί ἐξάγεται ἐκ τούτων ὅλων, ἅμα ὡμολόγησα ὅτι εἶμαι κάτοχος τῶν 2500 λιρῶν, καὶ ὅτι οἰκειοποιουμαι αὐτάς, ἀπέναντι τῶν ὧν ἔχω νὰ λαμβάνω παρὰ τοῦ καταστήματος «Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη;» Ἐξέλιπε καθ' ὁλοκληρίαν, νομίζω, ὁ χαρακτήρ τῆς ληστείας ἀπὸ τὰς πράξεις ταύτας καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ καὶ φυσικωτάτου ἐμπορικοῦ χαρακτήρος.

Ὁ κύριος Ζαρίφης ἤθελε νὰ μὲ βαστᾷ πάντοτε

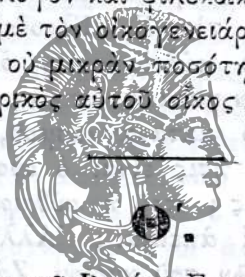

ἀπὸ τὰ μαλλιά. * Ἄν δὲ ὑποθεθῇ ὅτι ἐγὼ εὔρεθεις εἰς τὴν ἀνοικονόμητον ἀνάγκην, κατόπιν τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης τοῦ τιμίου καὶ ἐναρέτου κυρίου Ζαρίφη, νὰ κρατήσω ἀπέναντι τοῦ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ μου μὲ τὸ κατάστημά του τὰς 2500 λίρας καὶ τὰς ὁποίας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς μου ἔδωσα πρὸς τοὺς πιστωτάς μου, χωρὶς νὰ κρατήσω ἐξ αὐτῶν οὐδεμίαν λίραν διὰ τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τῆς πολυαριθμοῦ οικογενείας μου, ὡς καὶ ὁ ἴδιος Ζαρίφης θετικῶς γνωρίζει τὸ τοιοῦτον, ποῖος νόμος ἢ τίς νομος συνείδησις δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ληστρικὴν τὴν πράξιν ταύτην; Τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον περὶ βίας οὐδεὶς τῶν μαρτύρων κατέθεσεν. Οὐδεὶς π. χ. εἶπεν, οὔτε αὐτὸς ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης, οὔτε ὁ κύριος Ζαφειρόπουλος εἰς τὴν ἑνορχον κατέθεσιν των, ὅτι ἐγὼ ἑνοπλος ἐδίασα τὸν Γ. Ἐλευθεριάδην νὰ παραδώσῃ τὴν τζάντα του· οὐδεὶς εἶπεν ὅτι ὁ Ἐλευθεριάδης παρέδωκεν αὐτὴν κατὰ συνέπειαν ἀπειλῶν καὶ βασάνων, ἢ καὶ ἀπλοῦ καταναγκασμοῦ, ἢ λόγου· ποῦ λοιπὸν εἶναι ἡ βία ἥτις εἶναι ὁ οὐσιωδέστατος χαρακτηριστὴρ τῆς ληστείας; ποῦ ἡ αὐθαρεσία, ποῦ ὁ καταναγκασμός, ποῦ αἱ ἀπειλαί; Ἄλλ' ἐπέπρωτο φαίνεται, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ κυρίου Ζάνου, τοῦ κυρίου Τριανταφύλλου καὶ τοῦ κυρίου Σακχοπούλου, τῇ ἐπινεύσει δὲ ἐνὸς βαθυπλούτου Ζαρίφη, νὰ καταπατηθῶσι πάντες οἱ θεοὶ καὶ ἀνθρώπινοι νόμοι, καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς ληστής ἄνθρωπος, ὅστις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐνορχων καταθέσεων αὐτοῦ τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου, γυναικαδέλφου καὶ συνεταίρου τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας των, οὐδέποτε θεωρήθη παρ' αὐτῶν δώσας τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν ψυχρότητος, πολλῶ δὲ μᾶλλον παραδιάσεως τῶν ὑποσχέσεών του.

Ἀνεξαρτήτως ὅλων τούτων τῶν τρανωτάτων καὶ ἀδιαφιλονεικῶν γεγονότων, ἐὰν πρὸς στιγμὴν ὑποθεθῇ ὅτι μία αἰφνίδιος ἐμπορικὴ ζήμια, ὅπερ εἰς ἕκα-

στον ἔμπορον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ, ἐπαπῆλιν τὴν ἐμπορικὴν μου ὑπόληψιν, καὶ ὅπως προλάβω τὸν παρ' αὐτῆς κίνδυνον ἠναγκαζόμενη νὰ κρατήσω τὸ δῆθεν ληστευθὲν ποσὸν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπόν του Ἑλευθεριάδην, ὅπως προλάβω τὴν τοιαύτην κινδυνώδη θέσιν μου—Ἐρωτῶ τὸν ἐπὶ φιλογενεῖᾳ ἐγκαυχώμενον κύριον Γ. Ζαρίφην, ὅστις, ὡς ἔλεγεν, ὅτι ἐκῆδετο τῆς μελλούσης ἀποκαταστάσεως τῶν ἀθῶων τέκνων μου καὶ ἐσέβετο τὴν φιλίαν τοῦ κυρίου πενθεροῦ μου, καὶ ὅστις εἶχε μύρια ἕτερα ἠθικὰ καὶ νομικὰ μέσα ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὸ κινδυνεῦον δῆθεν ποσὸν αὐτοῦ, ἐν τοιαύτῃ, λέγω, περιπτώσει ἦτον ἴδιον τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεώς του νὰ μεταχειρισθῇ κατεπειγόντως ταῦτα πάντα τὰ ἀπάνθρωπα καὶ βάρβαρα μέσα ὅπως ἱκανοποιῶν παράλογον καὶ φιλέκδικον αἰσθημὰ του ἐξοντώσῃ ἐν τέλει ἐμὲ τὸν οἰκαγενειάρχην, ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ὁποίου οὐ μικρὰν ποσότητα χιλιάδων λιρῶν ἐκαρπώθη ὁ ἐμπειρικός αὐτοῦ οἶκος;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, τὸν ὁποῖον ἡ κοινὴ φήμῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποκαλεῖ ἐντιμότατον, ἐλεήμονα, φιλόανθρωπον, εὐεργετικὸν κλπ. ὅστις ὅμως ἐμπαίζει καὶ θρησκείαν καὶ ἔθνος χάριν τῶν ἰδιοτελῶν σκοπῶν του! Ὄταν ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἡ ἐκλεχθεῖσα ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἐπιτροπὴ ὅπως συγχαρῇ τὸν σεβαστὸν Βασιλέα μας διὰ τὴν αἰσίαν ἀφίξίν του, συμπεριληφθεὶς καὶ οὗτος εἰς αὐτὴν καταχρηστικῶς ἀπὸ τὸν ἐπιτετραμμένον κύριον Ζάνον, ἐφαίνετο ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα καὶ προσέφερε μάλιστα εἰς τὰ φιланθρωπικὰ καταστήματα ἐνταῦθα ἀπὸ τοὺς ἰδρωτάς τῶν ἀνταποκριτῶν του δύο χιλιάδας δραχμὰς διὰ νὰ δείξῃ τὸ μεγαλεῖον του καὶ τὴν φιλογενεῖάν του.

Ὁ ὁπαδὸς οὗτος τῆς Φρισαϊκῆς Σχολῆς δύναται νὰ κυχῆθῃ ὅτι εἶναι ἄριστος μαθητὴς, διότι ἔμαθε κάλλιστα νὰ ὑποκρίνεται τὸν φιλογενῆ καὶ ἐλεήμονα, ν' ἀποδεκατίζει τὸ ἡδύοσμον καὶ ἀνθρον καὶ κύμινον καὶ νὰ ἀφήνῃ τὰ βαρύτερα τοῦ Νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον, καὶ τὴν πίστιν, νὰ διυλίζει τὸν κώνωπα, τὴν δὲ Κάμηλον νὰ καταπίνῃ.

Εὐτυχεῖς οἱ ἐμπορευόμενοι ἂν θέσωσι καλῶς εἰς τὰς καρδίας των ὅτι πρέπει νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῆς τῆς τῶν Φρισαϊῶν, οἵτινες καθαρίζουσι τὸ ἔξωθεν τοῦ πατρῆιου καὶ τῆς προσοψίδος, ἔσωθεν ὁμῶς γέμουςιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. Ἀλλὰ πῶς ἡδύνατο διαφορετικὰ ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ κρύπτῃ τὸ δηλητήριο τὸ ὅποιον προσφέρει εἰς τοὺς ἐμπιστευομένους εἰς αὐτὸν τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν κατάστασιν των ἂν μὴ ὑπεκρίνετο τὸν φιλογενῆ καὶ φιλάνθρωπον;

Ὅταν τὸ πρῶτον με καταμήνυσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, ἐπαρουσιάσθη ὡς ὁ πιστότερος ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ ἐξήγγιστο ἐν ὀνόματι τῶν Νόμων καὶ τῆς δικαιοσύνης νὰ ληθῶσιν ὅλα τὰ αὐστηρὰ καὶ δραστήρια μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν δῆθεν τῶν κινδυνευόντων συμφερόντων του, ἀφοῦ ὁμῶς κατόπιν ἀνεκαλύφθη πασιφανῶς ἡ ἀχρειότης καὶ συκοφαντία του καὶ ἐγὼ δὲν ἐνέδιδά εἰς τὸ νὰ καλυφθῇ τοιαύτης φύσεως στυγερά κατ' ἐμοῦ κατηγορία, χάριν τοῦ φιλεχθικοῦ καὶ αἰσχροκερδοῦς αἰσθήματός του, ἀπεφάσισε νὰ καταπατήσῃ τὴν συνεργεῖα καὶ συνενοχῇ τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμμένου Π. Ζάνου τὴν λαμπρὰν στολὴν τῆς ἰσονομίας, ἣν παρέχει ἐξ ἴσου καὶ ἀδιακρίτως εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους ἢ νομοθεσία τῶν δικαστηρίων τῆς Πατρίδος μας, καὶ νὰ σκεπασθῇ ὑπὸ τὴν χλαμίδα τῆς ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος τοῦ γυναικαδέλφου του Ζαφειροπούλου, ὅπως, καταστρέφων με ἀνιλεῶς διὰ τῶν ἀθεμίτων ἐνεργειῶν του, δυνηθῇ νὰ καλύψῃ τὴν εὐθύνην ἣν ἀνέλαβον αὐτός τε καὶ ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ἐνώπιον τῶν Νόμων καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον διὰ τῶν ἐπιστολῶν μου ὀνομάζω ὑποστηρικτὴν τῆς οἰκογενείας μου. Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐσέβετο τὴν παλαιὰν φιλίαν τοῦ Κυρίου Πενθεροῦ μου καὶ ἐκήδετο τῆς μελλούσης ἀποκαταστάσεώς μου. Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφώναζεν ὅτι ἐληστεύθη καὶ ἐπεκαλεῖτο τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἀρχῶν νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν του, ἀφοῦ ἐξήντηλυσεν ὅλας τὰς παρανομίας καὶ ὅλα τὰ μέσα τῆς δολιότητος καὶ αὐθαιρεσίας, ὅταν διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς περὶ λογοδοσίας προσεκλήθη ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων, ἐπρότεινε δολίως τὴν ἀναρμοδιότητα αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν περὶ λογοδοσίας ὑποχρεώσεών του, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἰς τὴν ἀμόρφυμον ἐταιρίαν του ὑπάρχουν καὶ μέλη ὑπαγόμενα εἰς τὴν ὁθωμανικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἀρμόδια τὰ ἐλληνικὰ δικαστήρια νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐξήττησε τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς μου, ἐνῶ τὸ πρόσωπον τοῦ ὁθωμανοῦ ὑπάρχου, ὅπερ ἀναφέρει, εἶναι ὁ Γ. Ζαφειρόπουλος, αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις, ὡς ἐνθυμεῖται ὁ ἀναγνώστης, ὑπεγράψεν ὡς πληρεξούσιος τοῦ φιλογενεστάτου Γεωρ. Ζαλοῦρη τὴν καὶ ἐμοῦ μὴνυσιν. Ταῦτα δὲ πάντα δι᾿ ἰσχυρίσθη ἐπὶ μόνῳ τῷ δολίῳ καὶ ἀπατηλῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀναπόφευκτον ὑποχρέωσίν του, ἵνα δώσῃ ὡς ἐντολοδόχος καθαρὰν καὶ ἄδολον λογοδοσίαν τῶν πράξεων του, ὅπως ὑπαγορεύῃ τὸ ἱερὸν καθήκον ἐκάστου τιμίου ἐμπόρου καὶ ὑποχρεοῦται κατὰ νόμον νὰ πράξῃ, Ἄλλ' οὗτος τοῦναντίον καταγίνεται διὰ τοιούτων ἐπινοημάτων νὰ καταβροχθίσῃ τὴν δι' ἰδρώτων καὶ αἵματος ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν ἐμοῦ τοῦ ἐντολοδότου, συνάμα δὲ νὰ ἀδικήσῃ καὶ ἄλλους οἰκογενειάρχας.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὅταν διὰ νέας ἀτομικῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς μου περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς μου καὶ ὡς ἐμπόρου, καὶ ὡς πολίτου, καὶ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκ τούτου προερχομένας θετικὰς ζημίας μου προσεκλήθη νὰ

δικασθῇ ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων τῆς Πατρίδος μας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξητήσατο πρὸ μικροῦ ὡς ὑπήκοος ἑλλην τὴν σύλληψίν μου, τὴν σφράγισιν τῶν ἐν Βάρνη ἀποθηκῶν μου καὶ τὴν δήμευσιν τῶν ἐν αὐταῖς γεννημάτων μου (ἅπερ καὶ ἐξετελέσθησαν παραχρῆμα κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπιτετραμμένου Κυρίου Π. Ζάνου ἀνευ τῆς ἐλαχίστης διατυπώσεως) ἀντὶ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀγωγὴν μου μετὰ ζήλου καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του, ἀποδεικνύων τὴν βασιμότητα αὐτῶν καὶ τὴν πραγματικότητα τῆς κατ' ἐμοῦ στυγεραῆς καὶ ἀτιμωτικῆς κατηγορίας του, τοῦναντίον δι' ἰσχυρίσθη ἀναιδῶς καὶ ἀυστόλως ὅτι αὐτὸς οὐδέποτε μὲ κατήγγειλε καὶ ὅτι ὁ γυναικάδελφός του Ζαφειρόπουλος οὐδεμίαν ἐντολὴν τοῦ τοιαύτην εἶχε νὰ μὲ καταμηνύσῃ, καὶ ἀφίνη τὰς εὐθύνas εἰς αὐτὸν καὶ τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον, οὐχ ἦτον ὁμῶς ὡμολόγησεν ὅτι τὸ περιστατικὸν αὐτὸ ἔλαβε χώραν καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ ἐγκώρια ποινικὰ δικαστήρια, διὰ δὲ τῆς προτάσεως τοῦ ταύτης ἐχόμενον ὅτι θὰ δυνήθῃ νὰ ἀπαλλαγθῇ ἀπὸ τὰς εὐθύνas αὐτῆς ἀνεδεχθῇ ἐξ ἀρχῆς, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη διαγωγὴ του ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπιβαρύνει ἐπὶ περισσότερον τὴν θέσιν του, προσβάλλει συνάμα καὶ αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καθόσον εἰς τὰς συζητήσεις τῶν σπουδαίων ὑποθέσεων παρευρίσκονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διάφοροι ἀπεσταλμένοι οἵτινες περιεργάζονται καὶ προσέχουν εἰς ὅλην τὴν σειρὰν τῆς διαδικασίας, ὅπως βεβαιωθοῦν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ποῖος ἐκ τῶν διαμαχομένων ἔχει τὸ δίκαιον.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ὁποῖον ἐν διαστήματι εἰκοσιδύω μόνον μηνῶν ἀπέστειλα φορτία γεννημάτων 358 936, κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμόν μου, καὶ ὅστις ὠφελήθη παρ' ἐμοῦ ἀπὸ τακτικὰ δικαιώματα περὶ τὰς 4000 λίρας ὀθωμανικὰς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καταχρήσεών του ἐπὶ τῆς πωλήσεως αὐτῶν.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐγνώριζε κάλλιστα ὅτι ὁ ἐν Βάρνη Κύριος Π. Νικολαΐδης καὶ οἱ παρ' αὐτῷ ἀπὸ φθόνον καὶ μοχθηρίαν παρακινούμενοι ἐπεβουλεύοντο τὰ συμ-

φέροντά μου, διότι ἔβλεπον τὰς κολοσσίας ἐπιχρηρήσεις μου καθεκαστήν λαμβανούσας νέαν ἐπίτασιν, καὶ ὅτι εὐωδούντο ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς. Ἐνῶ λοιπὸν ἐγνώριζε τὴν κατ' ἐμοῦ διάθεσιν τοῦ Κυρίου Νικολαΐδῃ καὶ μοι σινίστα ἵνα ἀποφεύγω τοῦτον, καὶ ταυτοχρόνως, ὅπως δῆθεν με εὐχαριστήσῃ, ἐκοινοποιεῖ πρὸς ἐμέ ἄλλοτε τὰς ἐπιζημίους πράξεις του, καὶ ἄλλοτε ὅτι ἐνείχετο εἰς πτώχευσίν τινα κατὰ τὴν πρὸς ἐμέ ἐπιστολήν του ἀπὸ 13[25 Μαΐου 1863 ἔχουσιν οὕτω,

« Τελευταίως ἔπαυσε τὰς πληρωμὰς τοῦ ὁ ἀτμόμυλος τοῦ Κυρίου Γεράρδου· εἰς αὐτὸν ἐνέχεται ὁ φίλος σας Κύριος Νικολαΐδης. Ἐν τούτοις σὰς παρακαλοῦμεν τοῦτο νὰ ᾖ πρὸς ἀπλὴν σας ὁδηγίαν χωρὶς νὰ κάμετε χρῆσιν εἰς κανένα. »

Αὐτὸν λέγω τοῦτον τὸν Κύριον Π. Νικολαΐδην κατόπιν μετεχειρίσθη ἐπιδεικνύων πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν κατ' ἐμοῦ ὡς τυφλὸν ὄργανον, ὅπως ἐπιτύχῃ ψευδομάρτυρας πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κατ' ἐμοῦ στυγεραῆς συκοφαντίας του, ἀλλὰ κατ' ἐλπίδα ἐκεῖνοι πρὸς οὓς αὐτὸς ἀπατήθη, καὶ τοι ἐχόντες ἀνάγκην χρημάτων, εὐθέτησαν καὶ τόσον εὐσυνειδήτοι ὥστε περιφρόνησαν τὴν καταχθόνιον ἀποπειράν των. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἐάν εἶχον ἐλαχίστην τύψιν συνειδήσεως, οἱ Κύριοι οὗτοι, ἔπρεπε νὰ τοὺς κάμῃ νὰ συναισθανθῶσι τὴν βαρεῖαν εὐθύνην ἣν ἀνελάμβανον ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἰδοὺ τέλος ὁ ἄνθρωπος ὅστις χάριν ἀπλῆς καὶ μόνης κενοδοξίας του, ἄνευ οὐδενὸς τίτλου ἢ δικαιώματος, ἐπεμβαίνων καὶ εἰς αὐτὰ τὰ θρησκευτικὰ, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Α'. Παναγιότητι τὸν νῦν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἢ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀντικανονικὴν αὐτοῦ πρότασιν, ἢ νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του· ἀλλ' εἰς τοῦτο ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῆς προπετείας του, διότι δι' ἐπισήμου πράξεως ἐν πλήρει συνεδριάσει ἢ Συνέλευσις τοῦ Γένους ἀπεδοκίμασε καὶ κατέκρινε τὴν αὐθάδη διαγωγὴν του.

Βεβαίως ἡ τόση πρὸς ἐμέ καταφορά τοῦ φιλογενεστά-

του Κυρίου Γ. Ζαρίφη ἐξεκαύθη καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1863 Ε. Ν. ἐπιστολῆς μου πρὸς τὸ κατάστημα Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης καὶ ἀπὸ τὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας τηλεγράφημά μου, γραφέντα συνεπέα τῶν αὐθαιρέτων καὶ ἀπηνῶν τούτων διωγμῶν μου, τῆς καταπατήσεως τοῦ ἀσύλου τῆς οἰκίας μου ἐν νυκτερινῇ ὥρᾳ καὶ τῆς ὡσεὶ λησταποδοχείου περιφρουρήσεως αὐτῆς. Τὰ δίκαια ταῦτα παράπονά μου ἐκέντησαν ἐτι μᾶλλον τὴν προλαβοῦσαν παράλογον αὐτοῦ τοῦ ἐντίμου καὶ φιλανθρώπου ἀνδρὸς ὀργήν. Θέλων ἀκολούθως διὰ τῶν βασάνων τούτων καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου νὰ καλύψῃ τὰς φιλεχδίκους καὶ ἀσυγγνώστους πράξεις του, ἐπεθύμει ἴσως νὰ προσέσω ὑπὸ τοὺς πόδας του, ἀφοῦ ζῶντα μὲ ἐνεταφίασεν, καὶ διὰ τῆς ὑποκλίσεώς μου ταύτης νὰ καλύψῃ οὗτος τὰς στυγεράς συκοφαντίας του. Ἄλλ' ἐὰν ᾔτῃς τίμιος ἄνθρωπος, ὁ προσποιούμενος τὸν καλὸν πατριώτη Κύριος Γ. Ζαρίφης ἔπρεπε τοῦλάχιστον τὸν ἀκόλουθον παράγραφον τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς μου ὅτι «θὰ ἔλθῃ ὥρα καὶ στιγμή καὶ τὰ τὴν ὁποίαν θέλει ἀποδείξῃ πάντῳ ὅπως ὁ Τίμιος ἀπὸ τὸν Δόλιον, νὰ διατηρῇ καλῶς εἰς τὴν μνήμην του· διότι εἰς αὐτὴν βεβαίως ἔχνος φιλοτιμίας καὶ δὲν ἐσθίριζε τὰς καταχθονίους προθέσεις του μόνον εἰς τὰ ὑλικά μέσα, ἀναμφιβόλως οὔτε τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν ἤθελε προσβάλλει, ἀλλ' οὔτε ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Ὁρησκείας του ἤθελε ἐπιорκίσῃ. Ἄλλ' ἔστω. Ἰδοὺ ἡ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα. Ἰδοὺ λοιπὸν τέλος πάντων ὅπου ἤλθεν ἡ ἀνεκτίμητος ὥρα καὶ στιγμή κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐν εὐσυνειδησίᾳ, καθυποβάλλω πρῶτος εἰς τὸ ἀνώτατον καὶ ἀμερόληπτον δικαστήριον, ὅπερ Κοινὴ Γνώμη ἀποκαλεῖται, τὰ μέχρι τοῦδε διαδραματισθέντα ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεώς μου, πρωτάκουστα ἴσως εἰς τὸν Ἰθ'. Αἰῶνα καθ' ὃν ζῶμεν γεγονότα, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσκαλῶ τὸν ἐντίμον Κύριον Γ. Ζαρίφην καὶ πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενον νὰ διαψεύσῃ δι' ἐνδείξεων καὶ διὰ τῆς υπογραφῆς του τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ

μου· ἄς Κάθη δὲ ὑπ' ὄψιν ὁ Κύριος οὗτος ἢ ἄλλος οἷος-
δήποτε ὅτι εἰς ἀνωνύμους διατριβάς δὲν θὰ καταδεχθῶ
ν' ἀπαντήσω, ἐπεὶ οἱ καταφεύγοντες νὰ ὑπερασπισθῶ-
σιν ἑαυτοὺς ἢ τοὺς φίλους των διὰ τοιούτων πλαγίων μέ-
σων θεωροῦνται παρὰ τῶν πράγματι τιμίων καὶ ἠθικῶν
ἀνθρώπων ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ "Ατιμοι, Δόλιοι.

Ὁ τοιοῦτος λοιπὸν ἄνθρωπος, οἷος ὁ Τίμιος Κύ-
ριος Γεώργιος Ζηρίφης, ὅστις ὡς ἀνωτέρω τρανῶς ἀπε-
δείχθη, ἐκ φιλεκδίκου καὶ ἰδιοτελοῦς αἰσθήματος ὀρμώ-
μενος καὶ τὴν ἐθνικὴν του ἀξιοπρέπειαν ἀμυροῖ, καὶ ἐγ-
γράφους ὑποσχέσεις καὶ ὑποχρεώσεις ἀθετεῖ καὶ παρα-
βιάζει, καὶ συχνότατα ἐπιорκεῖ, καὶ τοῖς πτεροῖς δὴθεν τῆς
φιλανθρωπίας περιϋπτάμενος ὡς «Γ' ὕ ψ» κατὰ τῶν ἀσθε-
νεστέρων καθορμᾷ, καὶ τοὺς γαμψοὺς αὐτοῦ ὄνυχας εἰς
τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐμπηρύνμενος ἀνιλεῖως κατασπαράτ-
τει, ὅστις λέγω, ἀναστὰς μὲν αἰετὴν τὴν φιλοπατρίαν ἔ-
χει, ὁσάκις ὁμῶς τὰ συμφέροντά του ἀπαιτοῦσιν, προ-
πυλακίζει αὐτήν, καλυπτόμενος μὲ τὴν γλῆμίδα τοῦ
Τοῦρκικοῦ γυναικαδέλφου του, ὡς πρᾶττει καὶ ἡδὴ,
προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ θύλατός του ν' ἀποδείξῃ ἐνώπιον
τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων πάντα, δι' ὅσα κατ' ἀρχὰς ἐνε-
κάλεσεν αὐτόν, ἀποποιεῖται τοῦτο καὶ ὑπὸ τὴν Αἰγίδα
ξένων ἀρχῶν νὰ καταφύγῃ πειράται, ὁ τοιοῦτος, ἐπανα-
λέγω, ἄνθρωπος, ὑπὸ τῶν χρηστῶν καὶ ἠθικῶν πῶς πρέπει
νὰ καλεῖται; Τίμιος ἢ "Ατιμος, Εἰλικρινὴς ἢ Δόλιος,
Φιλογενὴς ἢ Προδότης, ἐν τοῖς ὅρκοις ἐμμένων, ἢ Ἐ-
πίορκος, Φιλάνθρωπος ἢ Ἀπάνθρωπος, Εὐσπλαγχνος
ἢ Ἀσπλαγχνος, Φιλογενὴς ἢ Προδότης, Δίκαιος ἢ Ἀ-
δικος, Εὐσυνείδητος ἢ Ἀσυνείδητος; — Τοῦτο ἐναπόκειται
εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ ἀμερολήπτου ἀναγνώστου.

I.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνυποστάτων καὶ ψευδῶν ἰσχυρι-
σμῶν τοὺς ὁποίους ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ ἐκθέτει
ὁ Πληρεξούσιος Δικηγορίσκος καὶ γνωστὸς τοῖς πᾶσι

Κύριος Ίω. Γεωργαντόπουλος, ὅπως, διαστρέφων τὴν ἀλήθειαν παραστήσῃ μὲ χρώματα νομιμότητος τὴν συκοφαντίαν τοῦ πελάτου του Κυρίου Γ. Ζαρίφη, καὶ καλύψῃ τὰς αὐθαιρεσίας καὶ παρανομίας τῶν ἀρχῶν, προσθέτει καὶ τὰ ἑξῆς.

«Ὁ δὲ ἀντίδικος ἦτο προφυλακισμένος καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμη ἐὰν ὁ Κύριος Π. Ζάνος, (εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένος τῆς Πρεσβείας, εἴτε ὡς ἄτομον) καμπτόμενος ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἴσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ νὰ ἐκτίθεται τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, δὲν ἤθελε δώσῃ ἐγγύησιν 2000 λιρῶν εἰς τὴν Πύλην, ὅπως ἀποφυλακισθῇ μόνον ὁ Κανισκέρης, ὅστις, ἐὰν ταύτην τὴν στιγμὴν ἀποσυρθῇ ἡ ἐγγύησις θέλει ἐπανέλθει εἰς τὰς φυλακάς· δὲν δύναται δὲ νὰ ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν, διότι δὲν δύναται νὰ λάβῃ διαβατήριον. Ταῦτα δὲ εἶναι γνωστὰ τῷ δικαστηρίῳ, ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην ἡ ἀγωγή εἶναι ἀπαράδεκτος.»

Ἀναγινώσκων πᾶς τὸν κοινὸν ἔχων νοῦν μετὰ προσοχῆς τὰ λεγόμενα ταῦτα τοῦ Νομικοῦ Κυρίου Γεωργαντοπούλου, δὲν δύναται παρὰ νὰ οἰκτερῇ αὐτὸν καὶ τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον, τὸν ὁποῖον θέλει νὰ ὑπερασπισθῇ μὲ τὴν ἐπίνοιαν ταύτην περὶ ἐγγυήσεως. Τίς ἀπήτησε τὴν ἐγγύησιν ταύτην, τὴν ὁποῖαν λέγει ὅτι ἔδωκεν ὁ Κύριος Ζάνος διὰ νὰ ἐξέλθω τῶν φυλακῶν; Εἰς τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ζαπτιέ τὴν ὁποῖαν ἀπέκρουπε τὸ Προξενεῖον ἐπὶ πέντε μῆνας διὰ νὰ διατελῶ φυλακισμένος παρανόμως, δὲν φαίνεται οὐδεμίᾳ τοιαύτῃ διάταξις περὶ ἐγγυήσεως· λοιπὸν ἐπὶ τίνι βάσει ἀπηγεῖτο ἡ ἐγγύησις ἄνευ τῆς ὁποίας θὰ ἤμην ἀκόμη προφυλακισμένος;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον ἐξετέθη καὶ τὸ ἑλλην. ὄνομα ἐξυθρίσθη ὅχι ὀλίγον, ἀλλ' ἡ προσβολὴ αὕτη προήλθεν ἐκ προθέσεως καὶ ἀπὸ μόνον τὸν Κύριον Ζάνον, ὅστις βεβαίως δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀποφύγῃ τὴν βαρεῖαν ταύτην εὐθύνην ἣν ἀνέλαβεν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἔθνους. Ἄν ἐκῆδετο τῆς ὑπολήψεως τοῦ

ἐλληνικοῦ ὀνόματος καὶ ἐκάμπτετο τῷ ὄντι ἀπὸ τὰ εὐ-
γενῆ αἰσθήματα, ὅπως μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ ἐμπορίου, τὸ ὅποσον ἦτο κεκλημένος νὰ προστα-
τεύῃ ἐναντίον πάσης ὕβρεως, ὥφειλε νὰ προβῇ μετὰ συνέ-
σεως καὶ ἀμεροληψίας εἰς τὰ διαβήματα αὐτοῦ. Δὲν ἡδύ-
νατο νὰ ὑπάρξῃ τῶντι μεγαλειτέρα αἰσχύνῃ διὰ τοὺς
Ἕλληνας παρὰ νὰ κρατῇται παρανόμως καὶ νὰ σήπεται
εἰς τὰς Τουρκικὰς φυλακὰς εἰς ὑπήκοος Ἕλληνα δι' οὐδέ-
να ἄλλον λόγον εἰμὴ μόνον διότι τὸ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν
Πρεσβείαν ὁ καταμηνυτὴς ὑπήκοος Ἕλληνα, ὁ φιλογενὴς
Κύριος Γεώργ. Ζαρίφης, στενὸς φίλος τοῦ Κυρίου Ζάνου,
ἐνδόντος βεβαίως εἰς τὴν παράλογον καὶ παράνομον ἀ-
παίτησιν τοῦ φίλου του αὐτοῦ χάριν τοῦ πλοῦτου, χωρὶς
νὰ παρουσιάσῃ οὗτος τὸ ἐλάχιστον τηκμήριον δικαιώμα-
τος κατ' ἐμοῦ, τοῦ ψευδῶς ὑπ' αὐτοῦ καταμηνυθέντος.
Ἄλλως τε παρίσταται καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων φανερά
ψευδόμενος ὁ Κύριος Γεωργαντόπουλος, ὅτι ἐδόθη ἐγ-
γυήσις τις ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ζάνου πρὸς τὴν Ὑ.
Πύλιν, καθότι ὡς ἐκ περισσοῦ, τοιαύτης φύσεως ἐγγυή-
σις ἐδόθη παρὰ τοῦ Πατρὸς μου κατὰ τὸ ὑπ' Ἀριθ. 3689
συμβόλαιον ἐγγυήσεως δι' ἀναφορὰς του πρὸς τὸ ἐπὶ
τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπερ καὶ ἐντόνως διέτα-
ξε τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον περὶ τῆς ἀποφυλακίσεώς
μου. Ἄρα καὶ ὁ λόγος τῆς ἐγγυήσεως εἶναι ἀνυπόστατος,
καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ διαβατηρίου παρανόμως μοι ἐγένετο,
μόνον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὲ ὑποχρεώσωσι νὰ υποχύ-
ψω εἰς τὰς αὐθαιρεσίας των καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπι-
καλεσθῶ τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν διαπρα-
χθέντων ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ τῶν ὀργάνων του παντοει-
δῶν καὶ πολυτρόπων κακουργημάτων, καὶ τῆς κατὰ τοῦ
δικαίου συνωμοσίας καὶ τῶν σκευωριῶν αὐτῶν. Ἐπρε-
πε δὲ νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον ὁ Νομομαθὴς Γεωργαν-
τόπουλος διὰ τίνος νομίμου τρόπου θὰ ὑπεχρεοῦμην νὰ
ἐπανέλθω εἰς τὰς φυλακὰς, ἀποσυρομένης τῆς δοθείσης
δὴθεν ἐγγυήσεως τοῦ Κυρίου Ζάνου, καὶ ὅτι δὲν ἡδυνά-
μην ν' ἀπέλθω ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ διατί

δὲν ἡδυνάμην νὰ λάβω τὸ τακτικὸν διαβατήριον, ἀφ' οὗ ὡς προεῖπον καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὁθωμανικοῦ Συμβουλίου (μολονότι ἦτον ἀναρμόδιον κατὰ τὰς συνθήκας νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως) ὅχι μόνον δὲν διατάττει ἐγγύησιν, ἀλλ' ἀπεναντίας μὲ κηρύττει ἄλῳον καὶ χαρακτηρίζει τὴν ὑπόθεσιν ὅλως ἐμπορικὴν, ἀποφαίνεται δὲ νὰ θεωρηθῶσιν αἱ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ ψευδῶς καταμηνύσαντός με Γεωρ. Ζαρίφη διαφοραὶ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον καὶ ἀφ' οὗ περιπλέον ὑπῆρχεν εἰς χεῖρας τοῦ ἐπιτετραμμένου ἢ διὰ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσα ἐγγύησις τοῦ Πατρὸς μου καὶ ἡ διαταγὴ τῆς προϊσταμένης ταύτης ἀρχῆς περὶ τῆς ἀποφυλακίσεώς μου. Ἡ ἀρνήσις λοιπὸν τοῦ διαβατηρίου καὶ ἡ περαιτέρω κράτησίς μου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ καθαρά καὶ προφανῆς καταπάτησις τοῦ Νόμου καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐρωτῶμεν δὲ τὸν Κύριον Ζάνον νὰ μᾶς εἴπῃ εἰς ποίαν Ἀκαδημίαν ἐσπούδασε καὶ εἴμεθα τόσον καλῶς νὰ ἐκτελῇ τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ νὰ κρατῇ χρηματοδόματα ἀποδιδόμενα αὐτῷ ἐξωθεν μὲ ἀναφοράν νὰ οὐδῶσι εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν του, ν' ἀποσφραγίσῃ ταῦτα, νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν δι' ἐκυτόν καὶ νὰ σιωπῇ, χωρὶς νὰ διευθύνῃ καὶ οὔτε τὰ ἐγγράφα εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον των διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν καὶ ἐπέκεινα μηνῶν, κατόπιν ἐπανειλημμένων καταζητήσεων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ν' ἀνακαλύπτεται ἡ κατάχρησις, καὶ αὐτὸς τότε μόνον ἐξ ἀνάγκης νὰ ὁμολογῇ τὴν ἀξιοποιήσιν πρᾶξίν του. Τὴν πρᾶξίν του δὲ ταύτην τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἐτοιμοὶ ν' ἀποδείξωμεν δι' ἐπισήμων ἐγγράφων ἃς μᾶς εἴπῃ αὐτὸς μόνον ὁ κύριος Π. Ζάνος πῶς πρέπει νὰ ὀνομάσωμεν, διότι ἡμεῖς οἱ ἰδιῶται ἐν τῇ κοινωνίᾳ θεωροῦμεν τῆς τοιαύτης φύσεως πρᾶξιν αὐτόχρημα Κακούργημα.

Ἀφοῦ δὲ αὐτὸς ὁ κύριος Ζάνος ὡς ἐπιτετραμμένος διατάττει νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ παντελής καταστροφή μου μετὰ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας μου, ἐπὶ λόγῳ ν' ἀσφαλισθῶσι δῆθεν τὰ συμφέροντα τοῦ πεφλημένου τοῦ Γεωρ.

Ζαρίφη, χωρίς νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ὑπῆρχε σκιά ὑποστάσεως εἰς τὴν δοθεῖσαν κατ' ἐμοῦ κατηγορίαν, ὁποῖαν ποινὴν ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλῃ εἰς ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀξιόποιον ταύτην πράξιν του; Ἄν λοιπὸν διὰ τοιοῦτον ἀσήμενον ποσὸν ὁ κύριος Π. Ζάνος, ὡς ἐπιτετραμμένος, ἐπραξέ τοιαύτην ἀξιόποιον πρᾶξιν, ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόθεν παρακινούμενος αὐτὸς οὗτος ὁ κύριος Ζάνος μετὰ τῶν ὀργάνων του προσέδῃ αὐθαδῶς καὶ ἀσυστόλως εἰς ἅπαντα τὰ αὐθαίρετα καὶ παράνομα μέτρα ἐπὶ τῆς πρωτακούστου ταύτης τραγικῆς ὑποθέσεώς μου καὶ περιεφρόνησε τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸ ἐλληνικὸν ἐμπορικὸν ὄνομα, ὅπως ἐκτελέσῃ δι' ὅλων τῶν ἀθεμίτων μέσων τὰς διαθέσεις τοῦ ἀπανθρώπου, φιλεκδίκου καὶ πολυταλάντου φίλου του κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὑπηκόου Ἑλλήνος.

Ἀνθρωπος λοιπὸν τοιοῦτος οἷος ὁ Κύριος Π. Ζάνος, ὅστις περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὴν πλουτοκρατίαν διέστρεψε τὴν ἀλήθειαν, παρημέλησε καὶ παρεβίασε τὸ ἱερὸν καθήκον τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Προσέλευς, προσέβαλε καὶ ἐξουδένισε τὴν Ἑθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ὅστις ἐπὶ τέλους κατήντησεν εἰς τοσαύτην ἀπονενοημένην τόλμην ὥστε διέρρηξε τὰς σφραγίδας χρηματοδέματος, ὅπως νοσφίσσῃται τὸ ἐμπεριεχόμενον χρηματικὸν ποσὸν, ἥτις πράξις τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 383, § 3 Ποινικοῦ Νόμου, ἄνθρωπος λέγω τοιοῦτος ἀρμόζει νὰ κατέχῃ ὑψηλὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν; καὶ ἐρωτῶ τὸν Νομομαθῆ Νεανίσκον κύριον Γεωργαντόπουλον νὰ μοὶ εἴπῃ, οἱ καμπτόμενοι ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ἔχουν ὡς ἴδιον αὐτῶν χαρακτηριστικὸν τοιαύτας ἀξιοποίνους πράξεις;

Ἄλλ' ὁ κύριος Γεωργαντόπουλος ἐν τῇ πολυμαθείᾳ του ἠθέλησε νὰ παίξῃ μὲ τὸν Νόμον καὶ τὴν ἠθικὴν, καὶ ἀντὶ νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ κύριος Π. Ζάνος καμπτόμενος ἀπὸ τὰς ψευδοπαραστάσεις καὶ τὴν πλουτοκρατίαν τοῦ πελάτου του κυρίου Γ. Ζαρίφη ἐπραξέ τὰς ἀνηκούστους παρανομίας καὶ αὐθαιρεσίας καταστρέφων ἀνιλεῶς ἐμὲ καὶ ἅπασαν

τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν μου, λέγει ὅτι καμπτόμενος ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα χάριν τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος ἐφάνη λίαν εὐεργετικός.

Ἐνῷ ὁ κύριος Π. Ζάνος καὶ εὐπαιδευτος εἶναι καὶ εκπαιδευτήρια τῆς Εὐρώπης εἶδε, μολαταῦτα τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις ἀσπάζεται, εὐκαιρίας τυχοῦσης, καθὼς λέγει τὸ γνωμικὸν «Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ράδιον.»

Χωρὶς δὲ νὰ ἐπέμβω ποσῶς εἰς συζήτησιν περὶ τῶν προηγουμένων ἀρετῶν ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ κυρίου Π. Ζάνου, προσκαλῶ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτῆς καὶ μόνῃς τῆς ὑποθέσεώς μου, καὶ τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῷ Φυλλαδίῳ μου τούτῳ, τὸν εὐφυστάτον κύριον Γεωργαντόπολον καὶ πάντα ἄλλον προτιθέμενον νὰ υπερασπισθῇ καὶ δικαιολογήσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ κυρίου Π. Ζάνου, εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένου εἴτε ὡς ἀτόμου, νὰ διαφευσθῇ, ὡς δύναται, διὰ τῆς ὑπογραφῆς του τὰ ἐκτεθέντα, καταδεικνύων τὸ ἀδάσιμον καὶ τὸ μὴ ἀληθὲς ἢ παραμεμρφωμένον. Ἐὰν δέ τις, οἷος-δὴ πατε καὶ ἂν ἦται, ἤθελε ἐπιχειρήσῃ νὰ καταχωρήσῃ ἁγνῶν ὠμῶς διατριβὰς εἴτε ὑπὲρ τοῦ κυρίου Ζάνου εἴτε κατ' ἐμοῦ μὲ λέξεις καὶ φράσεις ἀορίστους, τὰς τοιαύτας πράξεις θέλω περιφρονῆσαι ὡς ξένας καὶ ἀλλοτρίας εἰς τοὺς πράγματι ἡθικοὺς καὶ τιμίους ἀνθρώπους.

Ἴδου, τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ κυρίου Π. Ζάνου ὡς ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν ἄλλων λειτουργῶν τῆς Θέμιδος, ἥτοι τοῦ Γενικοῦ Προξένου καὶ τοῦ Ἀνακριτοῦ. Ἐκαστος λοιπὸν ἀμερόληπτος καὶ εὐσυνείδητος, ἀφοῦ ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς ταῦτα πάντα, ἃς ἐκφέρῃ γνώμην περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν προσώπων τούτων εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀνατεθειμένη ἡ προστασία καὶ ἡ υπεράσπισις τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῶν ὑπηκόων καὶ ἃς κρίνῃ κατὰ πόσον ἐξεπλήρωσαν τὸ καθήκον αὐτῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. Ἐκ τούτων ἐννοεῖ πᾶς τις πόσον ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπανειλημμέναι ἀναφοραὶ καὶ πόσον εἰσηγούοντο τὰ δίκαια παράπονα τῶν παρεπιδημούντων ἐν

Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαγῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων ἀπὸ τὰς προΐσταμένας ἀρχάς.

Ἄλλ' ὅ,τι παρέλιπον γὰ ἐκτελέσουν νομίμως καὶ κατὰ καθήκον, τὸ ἐπραττον ἐναντίον τοῦ Νόμου μὲ μεγαλήτερον ζῆλον οἱ κύριοι Π. Ζάνος, Γ. Τριανταφύλλης καὶ Ν. Σακόπουλος χάριν τῆς πλουτοκρατίας, ἵνα ἀπολαύσωσι τὰ ἴσα, καὶ ἀπόδειξιν φέρω, ὅτι μεταξὺ ἴσως πολλῶν ἄλλων ἀμοιβῶν ἐκ μέρους τοῦ πολυταλάντου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη εἶναι καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ κυρίου Τριανταφύλλη εἰς τὴν νεοσυστηθεῖσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὀθωμανικὴν Τράπεζαν.

Ἐχέσας εἰλικρινῶς, ἀκριβῶς, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπερβολῆς, καθ' ἃ βλέπει ὁ ἀναγνώστης καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω γνωμοδοτήσεως τῶν σπουδαιότερων δικηγόρων τῆς Πρωτεύουσας ταύτης, δοθείσης μετὰ λεπτομερῆ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐγγράφων ἔρευναν, τὰς περιπετείας τῆς ἐμπορικῆς μὲν τὸ πρῶτον, τραγικῆς δὲ ἔπειτα κατασταθείσης ὑποθέσεώς μου, παραδίδω αὐτὴν εἰς τὴν ἀμερόληπτον κρίσιν καὶ εὐσυνείδησιν τῆς ἑορταστικῆς Γνώμης ἣν ἐξ ἀρχῆς ἐπεκαλεσθῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι Δικηγόροι παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις καὶ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη ἵνα γνωμοδοτήσωμεν ἐπὶ τῶν διαφορῶν αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐμπορικῆς Ἑταιρίας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» καὶ τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ἐλάβαμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑποβληθέντα ἡμῖν ἐγγράφα, ἐξάγομεν δὲ ἐξ αὐτῶν τὰ ἐξῆς·

Ὁ Κύριος Δ. Κανισκέρης πρὸ πολλοῦ συνῆψε σχέσεις ἐμπορικὰς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικῆς οἰκίας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» συγκειμένης ἐκ τῶν Κυρίων Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη πολιτῶν Ἑλλήνων, καὶ τοῦ Γεωργ.

Ζαφειροπούλου Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου κατὰ τὸν ἰσχυρισμόν των· ἐκ Βάρνης δὲ τοῖς ἐπεμψεν ἐν διαστήματι εἴκοσι δύο μηνῶν ἤτοι ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον 1861 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1863, δεκαεννέα φορτία σιτηρῶν, ἤτοι 16 Σίτου κοιλῶν 267248 καὶ τρία Κριθῆς κοιλῶν 91688 ἵνα ὡς παραγγελιοδόχοι αὐτοῦ, τὰ ἐκποιῶσι· ἐξ αὐτῶν ἐπώλησαν τὰ 14 φορτία ἐναντίον τῆς ῥητῆς αὐτοῦ ἐντολῆς τοῦ νὰ συνεννοηθῶσι προηγουμένως καὶ λάβωσι τὴν συγκκτάθεσιν του περὶ τῶν τιμῶν καὶ τῶν συμφωνιῶν τῆς πωλήσεως, τῷ ἔστειλλον δὲ ἐκκαθαρίσεις ἐλλειπτεῖς καὶ ἐπιβαρυνούσας αὐτὸν μὲ δαπάνας καὶ ἐκπτώσεις ἀσυνήθεις καὶ ἀναποδείκτους, περὶ δὲ τῶν ἄλλων 5 φορτίων οὐδένα ἔδωσαν αὐτῷ λόγον, δι' ὃ ἠναγκάσθη νὰ κινήσῃ κατ' αὐτῶν, τὴν ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1864 ἀγωγὴν του, ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου, ζητῶν ἵνα ὑποχρεωθῶσιν εἰς λογοδοσίαν, καὶ κατὰ τὸ ἐξ αὐτῆς προκύψον ἀποτέλεσμα νὰ τῷ ἀποδώσωσι πρὸς ἐξόλησιν τῶν δοσοληψιῶν των, 14738 Ὁθωμανικὰς λίρας. Οἱ Κύριοι Γ. καὶ Ν. Ζαρίφης χωρὶς νὰ παραταθῶσιν εἰς τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον, ἀπῆλθον κατὰ τῆς ἀγωγῆς δι' ὑπομνήματα, παρὰστῆσαντες ὅτι ἡ Ἑταιρίᾳ των, ὡς ἔχουσα καὶ μέλη Ὁθωμανικῆς ὑπηκοότητος, δὲν δύναται νὰ υποβληθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν. Ὁ Κύριος Δ. Κανισκέρης εὐρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ κινήσῃ καὶ ἄλλην ἀγωγὴν κατὰ μόνον τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, κατὰ τὴν 31 Αὐγούστου 1864, διότι οὗτος διὰ μηνύσεώς του, τῆς 14/26 Ὀκτωβρίου 1863, υπογραφείσης ὑπὸ τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου ὡς πληρεξουσίου του, τὸν κατήγγειλεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν, ἐπὶ ληστεύσει 2000 λιρῶν Ὁθωμανικῶν ἀνηκουσῶν αὐτῷ δῆθεν, καὶ ἐζήτησε τὴν τε καταδίωξίν του καὶ τὴν κατάσχεσιν ἀπάσης τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας του. Ἡ δὲ Πρεσβεία παρήγγειλεν διὰ πράξεώς της, καὶ ὁ ἐν Βάρνῃ ἑλληνικὸς Πρόξενος ἐξετέλεσε τὴν σύλληψιν καὶ τὴν βιαίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταφορὰν αὐτοῦ, τὴν δὲ περιουσίαν του κατέσχε, συνισταμένην εἰς ἐμπορεύματα, σιτηρὰ, σάκκους, καὶ διάφορα ἄλλα ἐντὸς τῶν

ἀποθηκῶν του, εὑρεθέντα πράγματα, καὶ ἐξεποίησεν αὐτὴν ἐπὶ δημοπρασίας ἄνευ τῆς τηρήσεως νομίμων διατυπώσεων. Μετενεχθεὶς δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Δ. Κανισκέρης ὑπεβλήθη εἰς ἀνάκρισιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐλληνικῶν ἀρχῶν καὶ ἰδίως τοῦ Παρέδρου Κυρίου Σακοπούλου ὡς ἀνακριτοῦ, καὶ ἐφυλακίσθη ἀμέσως μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1363· ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνακρίσεως δὲν προέκυπτε τι κατ' αὐτοῦ, καὶ προσεδοκᾶτο ἡ ἀπόλυσίς του, ὅτε ἄνευ φαινομένου τινὸς λόγου, καὶ συνεργείᾳ τοῦ Γ. Ζαρίφη παρεδόθη ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἀρχὴν, καὶ ἀπήχθη εἰς τὰς Τουρκικὰς φυλακὰς, ἔνθα ἐκρατήθη πέντε μῆνας, μὲ κίνδυνον τῆς υἰείας καὶ ζωῆς αὐτοῦ. Καὶ τέλος ἀπελύθη τῶν φυλακῶν διὰ πράξεως, ὑπὸ χρονολογίαν 16 Σεπτεμβρίου 1280, τῆς ἀρμοδίας Τουρκικῆς ἀρχῆς, ἥτοι τοῦ Συμβουλίου τῆς ἀστυνομίας· ἀπήγαγε δὲ δι' ὅλα ταῦτα νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ Κύριος Γεώργιος Ζαρίφης νὰ τῷ ἀποδώσῃ λόγῳ ἀποζημιώσεως λίρας 21000. κτλ.

Ἡ προσαφθεῖσα πράξις τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη περὶ ἧς ὁ λόγος, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Γεωργίου Ἐλευθεριάδου ὑπεβλήθη τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, μετανεχθόντος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως λίρας 2500, ἵνα δοθῇ τῷ Κανισκέρῃ ἐκ διαλειμάτων, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι Φωτεινὸς εἰς πρῶν ἐμπορικὸς ὑπηρετὴς τοῦ Ζαρίφη λαβὼν τὴν περιεχούσαν τὰς 2500 λίρας τζάνταν, τῇ συναινέσει τοῦ Ἐλευθεριάδου ἵνα οὗτος ἐλαφρωθῇ τοῦ βάρους, προηγήθη, ἀφῆκε δὲ αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κανισκέρη, ὅστις ἐποιήτατο χρῆσιν τῶν λιρῶν, εἰς πληρωμὴν διαφόρων πιστοτῶν του. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἠρνήθη ὁ Κανισκέρης, διατεινόμενος ὅτι τὰς λίρας εἶχε λάβει αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸν οἶκον, διὰ νὰ συμπληρώσῃ ἐν φορτίον, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐδήλωσεν εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην ἐν Βάρνῃ, ὅτι πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ τῷ σταλῶσιν ἄλλα χρήματα, καὶ ὁ Φωτεινὸς ἐβεβαίωτο ὅτι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κανισκέρη ἐξεληθόντος τοῦ πλοίου, ἔλαβε καὶ μετέφερε ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ τὴν τζάνταν. Συνεπεία τούτων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς γενομένων ἀνακρίσεων, ἐπῆλθεν ἡ ἄνω μνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Τουρκικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀστυνομί-

ας, δι' ἧς τοῦτο παρεδέχθη ὅτι ὁ Κύριος Κανισκέρης δι' ἀνοικείου τρόπου οἰῶνται ἀπάτης λαβὼν τὰ χρήματα διέθεσεν αὐτὰ, καὶ ἀπεφάσισεν νὰ εἰσπραχθῶσι παρὰ τῶν λαβόντων αὐτὰ, καὶ παρακατατεθῶσιν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἀφοῦ δὲ θεωρηθῶσιν ἐν τῷ ἐμποροδικεῖῳ οἱ μεταξὺ τῶν διαφερομένων λογαριασμοί, νὰ δοθῶσιν τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα εἰς ὄντινα ἀποφασισθῇ.

Τὸ δὲ Προξενικὸν ἐλληνικὸν Δικαστήριον διὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ὑπ' Ἀρθ. 346. καὶ 447. ε. ε. ἀπεφάσισε, ἐπὶ μὲν τῆς περὶ λογοδοσίας ἀγωγῆς ὅτι εἶναι ἀναρμόδιον, ὡς ὑπαγομένης δῆθεν τῆς ὑποθέσεως· εἰς τὴν Ὁθωμανικὴν δικαιοδοσίαν· ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς, ὅτι εἶναι αὕτη ἀπαράδεκτος λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπευθυνθῇ κατὰ τοῦ ἡθικοῦ τῆς ἐταιρίας Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης προσώπου καὶ ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον εἶναι δῆθεν ἀναρμόδιον, καὶ ὅτι ἡ καταγγελία ἐγένετο εὐλόγως κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Τουρκικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀστυνομίας, καὶ κατὰ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον δῆθεν εἰς πάντα πλῆρη κατὰ τὸ Ἀρθ. 146 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδόλως δὲ τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον ἐθίξεν τὴν οὐσίαν τῶν ὑποθέσεων τούτων.

Ὅθεν ζητεῖται κατὰ πόσον αἱ ἀποφάσεις αὗται εἰσὶν βάσιμοι, καὶ ἂν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη ἔχονται ὑποστάσεις.

Ἀπαντῶμεν.

Α'. Ὡς πρὸς τὴν περὶ λογοδοσίας ἀγωγὴν.

Ὅτι αἱ διατάξεις 17 § 4, 145 § 4 Πολ. Δικονομίας καὶ 18 καὶ ἐπόμενα τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου, οὐδεμίαν ἔχουν ἐπιρροὴν εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου περὶ ἀναρμοδιότητος ζητήματος.

Ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 13 τοῦ Προξενικοῦ Νόμου, καὶ ἄρθ. 24 ἐδ. 2. τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης, αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων διαφοραὶ, ὑπάγονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν· τοῦτο δὲ εἶναι δικαίωμα παραχωρηθὲν τῇ Ἑλλάδι καὶ τοῖς ἄλλοις εὐνοουμένης ἔθνεσι, ὑπὸ τῆς Τουρκίας, εἰς οὐδένα ὑποβαλλόμενον περιορισμόν· ἐὰν τοιοῦτος τις περιο-

ρισμός υπεβάλλετο, ἤθελεν ἐπιβληθῇ ῥητῶς καὶ καθαρῶς ἀναμφιβολίας δὲ ὑπαρχούσης, ἡ συνθήκη, ἥτις πρὸς τὸ συμφέρον ὄλων τῶν Ἑλλήνων ἀνεξαίρετως ἐγένετο, ἐρμηνεύεται κατὰ τῆς Τουρκίας, τῆς παραχωρησάσης τὸ προκείμενον ἑτεροδικίας δικαίωμα, καθότι, κατὰ Νομ. 39 Πανδ. de pactis (2. 14) placet pactionem obscuram, iis nocere in quorum potestate fuit legem apartius conscribere.) Τοῦτο ὑποστηρίζει καὶ ὁ Dalloz. Traité diplomatique· εἰς τὸν ἀριθμὸν 143 λέγων, l'interpretation doit être faite contre celui qui donne parcequ'il est censé avoir donné sans restriction, tout ce qui comporte la nature de la chose donnée. Βεβαίως ἐὰν ἡ Τουρκία διενεοῖτο νὰ ἐξαίρεσῃ τῆς παραχωρηθείσης εἰς τοὺς Ἕλληνας ἑτεροδικίας τὰς ὑποθέσεις ἐν αἷς, δύνανται μὲν νὰ μετὰσχῃ καὶ ὀθωμανοὶ, χωρὶς ὅμως νὰ προσγῶνι κίνδυνόν τινα ἢ φόβον ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Προξενικῶν ἀποφάσεων, ὥρπει καὶ ἤθελε φροντίσει νὰ ἐκτεθῇ ῥητῶς καὶ σαφῶς ἐν τῇ συνθήκῃ ἡ περὶ τούτου ἐξαίρεσις, ἀλλὰ δὲν ἐπράξεν οὕτω, ἀρκουμένη εἰς τὴν παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι ἀναμνηστέαν ἀρχὴν ὅτι ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ ἑαυτῆς, ἀποφάσεις τοιαύται δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἐκτελεσταὶ κατὰ τῶν ὑπηκόων τῆς, εἰμὴ ἐὰν ἤθελε τὸ ἐπιτρέψῃ καὶ καθόσον ῥητῶς ἤθελε τὸ ἐπιτρέψει. Ὅτι αἱ συνθήκαι ἐρμηνεύονται κατὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν Dalloz αὐτόθι N. 147. les traités de nation à nation s'apprecient par leurs effets réels, et non seulement . . . . par la lettre de leurs texte . . . . affectent les intérêts des parties par leurs résultats et non par leurs formes etc· ἐπομένως καὶ ἂν συμπεριληφθῇ Ὀθωμανός τις ἐν δίκῃ τινί, ὡς τὴν προκειμένην, ἡ συνθήκη δὲν κωλύει τὸ ἑλληνικὸν Προξενικὸν Δικαστήσιον νὰ δικάσῃ, δηλοῦν ὡς ἐκ περισσοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει του, τὸν λόγον ὅτι αὕτη ἰσχύει μόνον καθόσον ἀφορᾷ τοὺς Ἕλληνας, οὕτω δὲ οὐδεὶς φόβος παραπόνων ἢ ἀντιτάσεως (rétorsion) ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὅτι ἡ συνθήκη οὐδαμοῦ ἀναφέρει ὅτι αἱ ἔχουσαι μέλη ἑλληνικά καὶ ὀθωμανικά ἐταιρίαι εἰσὶ Τουρκικαί, οὐδ' ἔθιμόν τι ὑπάρχει περὶ τούτου, διότι καὶ ἡ Προξενικὴ ἀπόφασις ἤθελε τὸ ἀναφέρει ἐὰν ὑπῆρχε, ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε, ἔπρεπε νὰ εἰσῆχθῃ μετὰ τὴν συνθήκην, συναφθεῖσαν τὸ 1855 ἔτος πρὸς κατάργησιν τῶν προῖσχυόντων κανόνων, καὶ οὐδεμίαν περὶ ἐθίμου μνησκάν ἐξαίρετικὴν ποιοῦσαν.

Ὅτι οἱ Κύριοι Γεώργιος καὶ Νικόλαος Ζαρίφης ἐξ ὧν μάλιστα ὁ Γ. Ζαρίφης διὰ τῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Πρεσβείαν μηνύσεώς του, ἀνεγνώρισε τὴν ἑλληνικὴν Δικαιοδοσίαν, Ἕλληνες ὄντες δὲν ἠδύναντο νὰ προτείνωσι τοιαύτην ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος, προκειμένου μάλιστα περὶ λογοδοσίας, ἐξ ἧς ἤθελεν ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν ἐναργέστερον, προκύψει ἡ ἀλήθεια. Ἡ πρότασις τῶν δὲ αὐτῶν, καὶ ἡ εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐπιμονή των, ὡς καὶ ἡ τοῦ Κυρίου Ζαφειροπούλου, ὅστις καθὼς Ἕλλην τὸ γένος ἠδύνατο νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν, λησμονῶν τὴν ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα τοῦ πρὸς στιγμὴν, χωρὶς κινδύνου ἐνταῦθα τοῦ νὰ ἀναγκασθῇ τὸ ἀδύνατον καὶ κινδυνεύσῃ τὸ ἑλληνικὸν Κράτος ἢ Πατρίδα! εἰσὶ τεκμήρια κατ' αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κυρίου Κανισκέρη· εὐλόγως δύνανται πᾶς τις νὰ εἰκόσῃ ὅτι ἐφοβήθησαν, αὐτοὶ, οἱ καθ' ὅλα ἐν Τουρκίᾳ ἰσχυροὶ, τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, ὡς παρέχουσιν ἐγγυήσεις, ἐπιστήμης, ἀκριβείας, ἀμεροληψίας, ἀνεξαρτησίας καὶ τιμιότητος.

Ὅτι καὶ ἂν κλεισθῶσιν αἱ θύραι τῶν Προξενικῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, τῷ Κανισκέρη, ἔχει οὗτος τὸ Ἄρθ. 28 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ δύναται καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐναγάγῃ τὴν ἐταιρίαν, καὶ ἂν Τουρκικὴ ἤθελεν αὕτη χαρακτηρισθῇ, νὰ ἐκτελέσῃ δὲ κατὰ τῶν Ἑλλήνων Ζαρίφη τὰς Ἑλληνικὰς ἀποφάσεις, νὰ εἶπῃ δὲ ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν, τὰ λόγια τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας *on ne peut dire qu'un gouvernement soit injuste, et s'expose à des represailles meritées, quand il ne fait aucune exception de personnes, et qu'il place les étrangers pour l'exercice de*

leurs intérêts privés, dans la même position que ses nationaux, rejet 10 Août 1813· ὅτι ἐπομένως αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Κανισκέρη, χορηγήσαντος 19 φορτία, καὶ λαβόντος μόνον λίρας 64500 κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ Ζαφειροπούλου κατάθεσιν τεκμαίρονται βάσιμοι, καὶ οὕτως ἢ ἄλλως δύνανται νὰ ἐπιδιωχθῶσιν ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων.

Β'. Ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν.

Ὅτι, καὶ ἂν ἀναρμόδιον ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον ὡς πρὸς τὴν ἐταιρίαν, οὐχ' ἤττον κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη Ἕλληνας ἡ ἀγωγὴ αὕτη καλῶς εἰσέχθη, καθὼ προσωπική εἶναι δὲ ἀνυπόστατος ἡ αἰτιολογία τῆς Προξενικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐναχθῇ πρῶτον ἡ ἐταιρία, καθ' ὅσον ἡ καταγγελία εἶναι ἔργον προσωπικὸν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Δ. Κανισκέρη κατὰ τῶν μελῶν τῆς ἐναγομένης Ἑταιρίας, εἴτε ὅλων, εἴτε τινῶν μόνων, προέρχεται ἐξ αἰτίας ποινικῆς, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ ποινικοῦ δικαίου οὐδέποτε τὰ ἠθικὰ πρόσωπα πράττουσιν ὡς τοιαῦτα ἀξιοπονοῦν πράξιν, ἀλλὰ καὶ ἂν ὅλα τὰ μέλη, τὰ το ἠθικὰ παρτίζοντα πρόσωπον, συμπράξωσιν εἰς τὸ ἀδίκημα, εἴτε ὡς συναυτουργοί, εἴτε ὡς συνεργοί, ἕκαστον τῶν μελῶν τούτων ἀτομικῶς εὐθύνεται εἰς τὸ διαπραχθὲν ἐγκλημα, συνάγεται ὅτι ὁ Κανισκέρης συκοφαντήθεις, καὶ ἐπὶ τῇ συκοφαντίᾳ ταύτῃ ὑποστὰς ζημίας, ἡδύνατο ἐνθεν μὲν ποινικῶς νὰ μηνύσῃ, ἐνθεν δὲ τὴν πολιτικὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν νὰ ἐγείρῃ καθ' ἑνὸς ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας χωριστὰ ἐνώπιον τῆς, διὰ τὴν διάφορον ἐκάστου αὐτῶν ἐθνότητα, ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, ἅρα σφάλλει ἡ ἀπόφασις τοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως ἀποφαινομένη, ὅτι ὥφειλεν ὁ Κανισκέρης νὰ ἐναγάγῃ πρῶτον τὴν Ἑταιρίαν, ἐνῷ μάλιστα ἂν τοιοῦτόν τι ἔπραττεν ἥθελε περιπέσῃ εἰς λάθος, διότι ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, οὐδέποτε ἠθικὸν πρόσωπον ὡς τοιοῦτον, πράττει ἀδίκημα, μὴ πράττον δὲ οὐδ' εὐθύνεται ἐπὶ ἀδικήματι.

Ὅτι δύνανται πᾶς τις νὰ καταγγείλῃ κατὰ τὴν διάταξιν 146 Ποιν. Δικηγομίας τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ' ὅταν ᾖ βέβαιος περὶ

τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν· ἄλλως ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, καὶ ἂν ἐξ ἀπλῆς ἀμελείας καὶ ὀλιγωρίας ἐγένετο διὰ τῆς μνηύσεως τοῦ παραίτιος τῆς βλάβης, τοῦ καταγγελλέντος προσώπου.

Ὅτι ἡ προσαφθεῖσα τῷ Κυρίῳ Κανισκέρῃ πράξις τῆς ληστείας, διότι κατὰ Νόμον ἡ βίαία ἀφαίρεσις ξένης περιουσίας εἶναι ληστεία, δὲν ἔχεται ὑποστάσεως τινὸς, ὡς εὐλόγως δύναται τις νὰ εικάσῃ, ἐκ τῆς γενομένης ἀφαιρέσεως τῆς ἀνακρίσεως ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν, καὶ τοι γενομένης κατὰ πρῶτον τῆς μνηύσεως ὑπὸ τοῦ Ζαφειροπούλου ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Ζαρίφη εἰς τὴν ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Τουρκικὴν ἀρχήν, ὡς ἐπηρεαζομένην εὐκόλως καὶ αὐθαίρετον· ἥτις μολοντοῦτο, καίτοι ἐνδιαφερομένων τῶν παρ' αὐτῇ ἰσχυρῶν Κυρίων Ζαρίφη, δὲν ἐθεώρητε διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τῆς τὴν προσαφθεῖσαν τῷ Κυρίῳ Κανισκέρῃ πράξιν, ἐγκληματικὴν, καὶ διέταξε νὰ κατατεθῶσιν τὰ περὶ τὴν ἥ ἐρις χρήματα εἰς τὴν ἀστυνομίαν, νὰ ἀποδοθῶσιν δὲ ἐν καιρῷ εἰς ὅντινα ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου, ἥτοι εἰς ὅντινα ἀνήκουν, μὴ ἐμπιστευθεῖσα καὶ τοῖς πλουσίοις καὶ ἰσχυροῖς Κυρίοις Ζαρίφη, ὅθεν ὁ Κανισκέρης ὑποστὰς πολλὰ μὲν οὐ φιλικά, αὐθαίρετον ἐκποίησιν τῆς περιουσίας του, διακοπὴν τοῦ ἐμπορίου του, κλονισμὸν τῆς ἐμπορικῆς πίστεώς του κλπ. δικαιούται κατὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ν' ἀποζημιωθῇ.

Ὅτι ἡ κακὴ πίστις τῶν Ζαρίφη εἰκάζεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, μολονότι χάριν, αὐτῶν, προθυμοτάτη καὶ αὐστηροτάτη ἐδείχθη ἡ ἑλληνικὴ Ἀρχή, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥς οὐδὲ ἀπολογίαν ἐπέτρεψεν ὁ ἐν Βάρνῃ ὑποπρόξενος εἰς τὸν Κύριον Κανισκέρην, ἐπιστρέψας αὐτῷ τὴν περὶ τούτου αἵτησίν του, δι' ἧς τὸν παρεκάλει νὰ υποβάλλῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν Πρεσβείαν ἀπολογητήριον αὐτοῦ ἀποτόμως μὲ τὴν γραπτὴν ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του σημειώσιν ἀπορρίπτεται ἡ αἵτησίς σας καὶ ἐπιστρέφεται αὐθημερόν· μολοντοῦτο οἱ Κύριοι Ζαρίφη ἐπεκαλέσθησαν διὰ τοῦ Ζαφειροπούλου τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς τὴν μεσολάβησιν. !!!

Δι' ὅλα ταῦτα γνωμοδοτοῦμεν

Ὅτι ἀμφοτέραι αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐν Κωνσταντινου-

πόλει Γενικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου εἰσὶ μεταρρυθμιστέαι
ὕπὲρ τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη.

Ἀθῆναι, 12 Δεκεμβρίου 1864.

Οἱ Δικηγόροι

<i>N. I. Σαρίπολος.</i>	<i>Π. Καλλιγᾶς.</i>
<i>Εὐστ. Ἡλιόπουλος.</i>	<i>Γ. Α. Πάλλης.</i>
<i>Κωρστ. Κυπριάδης.</i>	<i>N. Στεφανίδης.</i>

Ἐπικυροῦται ἡ γνησιότης τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν τῶν
παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις δικηγόρων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1865.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν

Σ. Ἀναστασιάδης.

Μετὰ τὰ ἐκτελέντα δεῶν νὰ γίνῃ γνωστὴ καὶ ὁλό-
κληρος ἡ ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν, ὡς προανέφερα, ἐκ
Βάρνης ἔγραψα, ὅσα ἀρᾶς αὐτῆς τῆς καταδιώξεώς μου, ὡς
καὶ τὸ συγχρονὸν τηλεγραφεῖόν μου, διὰ τὴν ἐννοήθητι πρὸς
τις ἐναργέστερον ποῖα, μετὰ τότε ἡ ἀπέναντι τῶν Κυ-
ρίων Ζαρίφη καὶ Χαρίτραπούλου θέσις μου. Ἐνῶ διὰ πο-
σὸν ἀσήμαντον καὶ ἀνεῦ ἀφορμῆς με καταδίωκον, τέσ-
σαρα ἄλλα φορτὰ μου συνιστάμενα ἐκ Κριβῆς Κοιλῶν
91688 καὶ Σίτου Κοιλῶν 20840 ἦσαν καθ' ὁδόν, τὰ
ὅποια ἐπίσης ἐναντίον τῶν διαταγῶν μου παραλαβόντες
διέθεσαν, χωρὶς καὶ περὶ τούτων νὰ ἔχουν διάθεσιν νὰ
μοὶ δώσουν λόγον.

Ἴδου ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολή.

Κύριοι Ζαφ. καὶ Ζαρίφη!

Ἐν Βάρνη, τῇ 19/31 Ὀκτωβρίου 1863.

Σᾶς βεβαιῶ τὰς προλαβούσας μου τῶν 7/19 καὶ 12/24
πνέοντος τῶν ὁποίων τὴν ἀπάντησιν ὕστεροῦμαι.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὅσα ἀπεπειράθητε καὶ ἐνηργήσατε κατὰ
τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς μου, καὶ ὡς ἐμπόρου καὶ ὡς πολίτου,
ἀνεῦ λόγου καὶ νομίμου τίτλου, καὶ δι' ὅσα ἀκόμῃ ἐξετέλεσε

ένταῦθα κατὰ διαταγὴν σας ὁ Γ. Ἐλευθεριάδης τὸν ὁποῖον εἶ-
χον δεχθῆ ὡς βοηθὸν τῶν πράξεών μου μισθοδοτούμενον παρ' ἐ-
μοῦ, ἐπιφυλάττομαι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι να ἐξασκῆσω ἐναντίον
ὑμῶν καὶ καθ' οὔτινος ἄλλου ἀνήκει, πᾶν ὅ,τι ὁ Νόμος καὶ τὸ
Δίκαιον μοῦ χορηγοῦν, καὶ τότε θέλει διακριθῆ πανδήμως
ὁ Γίμιος ἀπὸ τὸν Δόλιον.

Λάβετε δὲ εἰς καλὴν σημείωσιν ὅτι διὰ τὰ καθ' ὁδὸν τρία Κρι-
θοφορτία μου καὶ ἐνός Σιτοφορτίου, καὶ διὰ ταύτης μου σᾶς
ἐμποδίζω ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργήσετε τὸ παραμικρὸν περὶ τῆς ἐκ-
ποιήσεώς των· ὅταν μὲ εἰδοποιήσετε τὸ φθάσισόν των εἰς τὰ
μέρη διὰ διαταγὰς, τότε μόνον θέλω σᾶς δώσῃ τὰς ὁδηγίας
μου· εἰς κάθε ὅμως παραβίασιν τῆς ῥητῆς ταύτης ἐντολῆς μου,
θεωρῶ ὑμᾶς, καὶ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Μασσαλίᾳ Καταστήματά
σας ἀλληλεγγύως ὑπευθύνους ὡς πάντοτε πρὸς ἐμέ.

Ἐνεκα τῶν διαδραματισθέντων πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν
συμβάντων μου, ἀπὸ κακῆν πρόθεσιν σας, δὲν θέλω ἀναμιχθῆ
τελείως εἰς τὴν φόρτωσιν τοῦ Μεκλεμβουργικοῦ Barch Anne
Howitz καὶ λάβετε πένονιαν νὰ τὸ φορτώσετε.

Ὁ ἐντολοδόχος σας

Δ. Η. Βαυαρσκήρης.

Ἴδου καὶ τὸ ὡς εἴρηται Τηλεγράφημά μου.

Κύριοι Ζαρ. καὶ Ζαρίφη!

Αὐθιμερόν.

Σᾶς ἐπικυρῶ τὴν ἐπιστολὴν μου μὲ τὸ σημερινόν Αὐστρια-
κόν. Γνωρίζω καλῶς ὅτι ὑμεῖς καταγίνεσθε διὰ τρόπου σκλη-
ροῦ καὶ ἀπανθρώπου εἰς δυσπρόνοιαν τῆς παρὰ τῷ κοινῷ ὑπο-
λήψεώς μου· τούτου ἔνεκα εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην πρὸς
ἀποφυγὴν παντός σκανδάλου ν' ἀναθέσω εἰς ὑμᾶς τὴν φροντίδα
πρὸς ἀνέυρεσιν τρόπου καταλλήλου δημοσίας ικανοποιήσεως τῆς
προσβληθείσης ὑπολήψεώς μου, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐθυσίασα τὸ
πᾶν εἰς κάθε ἐμπορικὴν κρίσιμον περίστασιν, καὶ τοῦτο ἔπραξα
κατὰ συνείδησιν· τοσούτῳ δὲ μᾶλλον θέλω ἐπιμείνει εἰς τὴν

παροῦσαν περίσταν ἣν ὑμεῖς κακῶς ἐκτιμήσαντες τὰ πράγματα, ἐκ προθέσεως ἀσυγγνώστου ἐξηγεῖσθε καὶ προεκαλέσατε.

Μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον ἀποστείλατέ μοι 1500 λίρας ἀπέναντι λογαριασμοῦ μου.

Ἀναμένω ἀπάντησιν.

Καρισκέρης.

Ὡς προεῖπον, σκοπὸν εἶχον ἐνταῦθα γὰ παύσω, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ, συζητηθεισῶν τῶν ὑποθέσεών μου ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ἀπεφάσισα νὰ προσθέσω εἰς τὴν ἔκθεσίν μου καὶ περὶ τῶν ἐκδοθεισῶν Ἀποφάσεων τὰ ἐπόμενα.

Διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 ε. ε. ἀποφάσεως μετερρύθμισθη ἡ ἀφορῶσα τὴν περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη ἀγωγὴ μου ἀποφάσις τοῦ Προξενικοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως, ἀπερρίφθησαν αἱ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις τοῦ Ζαρίφη, καὶ διετάχθησαν ἀποδείξει περὶ τῆς οὐσίας.

Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ε. ε. ἀποφάσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσις, κατὰ πλειονοψηφίαν, στηριχθεῖσαν κυρίως εἰς τὴν κακῶς ἐφαρμοσθεῖσαν καὶ ὑπὸ καὶ Προξενικοῦ Δικαστηρίου ἀρχήν, ὅτι, ἐν Τουρκίᾳ ἡ Προξενικὴ δικαιοδοσία εἶναι ἐξαιρετικὴ.

Ἄλλ' οἱ λόγοι τῆς μειονοψηφίας (ἐπὶ κεφαλῇς τῆς ὁποίας εἶνε ὁ λίαν εὐσυνείδητος καὶ ἀνεξάρτητος τὸν χαρακτῆρα Κύριος Π. Σπηλιάδης Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου, διότι εἶδον τὸ σχέδιον ἐν τῇ δικογραφίᾳ, διὰ χειρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ὡς ὅλοι οἱ ἰδόντες αὐτὸ μὲ ἐβεβαίωσαν) ἱκανοποιοῦσιν δεόντως τὴν δικαιοσύνην, καὶ δεικνύουν τίνες οἱ ἐπὶ πατριωτισμῷ καὶ φιλογενεῖᾳ καυχώμενοι Ζαρίφαι καὶ Ζαφειρόπουλος.

Ἴδου ἡ σκέψις τῆς μειονοψηφίας.

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικὰ Προξενικὰ Δικαστήρια εἰσὶν ἀρμόδια νὰ δικάζωσιν οὐχί

μόνον τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων διαφορὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς μεταξὺ τούτων καὶ ὑπηκόων ἄλλων δυνάμεων, ὡς καὶ Ὀθωμανῶν, ἀρκεῖ μόνον οἱ Ἕλληνες νὰ ᾤσιν ἐναγόμενοι, καθότι ὁ Ἕλλην οὐδὲν δικαιοῦται ν' ἀποφύγῃ τὸν φυσικὸν τοῦ φόρον προσάπτων οὕτω μῶμον εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς ἐθνικότητός του, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐναγόμενα εἰσαίρεσις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφη διευθυνομένη ὑπὸ τῶν Γεωργίου Ζαρίφη, Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου ἀρμοδίως ἠνοιχθὴ ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου, ἥτοι ἐν ᾧ τόπῳ ἔχει τὴν ἑδραν τῆς διότι οἱ δύο πρῶτοι διευθύνονται αὐτῆς εἰσὶν ἀναμφισβητήτως Ἕλληνες καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν ἠδύναντο καὶ αὐτοὶ νὰ προτείνωσι τὴν τῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν λόγῳ ὅτι ὁ εἰς τῶν διευθυντῶν, ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος, ὁ σιωπῶν ἐντελῶς καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς, μήτε ἀπολογηθεὶς εἰς τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον εἶναι ὑπήκοος Ὀθωμανὸς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου ἔλλογον νὰ καλυπτοῦσαν ἀποφεύγοντες τὸν φυσικὸν καὶ νομίμον δικαστὴν τῶν διότι καὶ ἂν ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος εἶναι Ὀθωμανὸς ἀναγκαιῶς ὑπεβλήθη εἰς τὸν φόρον τῶν δύο ἄλλων Διευθυντῶν τῆς Ἑταιρίας καθ' ὅσον οὐδεὶς ἰσχυρισμὸς ἐγένετο ὅτι διὰ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑταιρίας ἢ ἄλλως ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸ κοινὸν ὅτι ἡ Ἑταιρία αὕτη διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς ὑπάγεται εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν δικαιοδοσίαν ὡς ἐκ τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος, τὴν ὁποίαν εἰς τῶν διευθυντῶν αὐτῆς ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος ἔχει· τούτου δὲ μὴ γενομένου τεκμαίρεται ὅτι οὗτος ὑπεβλήθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δύο, καθ' ὅσον μάλιστα οὗτοι οὐδὲν ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸ ἐπικρατέστερον αὐτῶν πρόσωπον κατὰ τὰ κεφάλαια ἦν τὸ τοῦ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἄλλως καὶ ἂν οὗτος δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἄλλων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμπαραλάβῃ μεθ' ἐαυτοῦ εἰς τὸν φόρον τοῦ καὶ τοὺς ἄλλους, ὥστε ἡ ἀγωγή τοῦλάχιστον κατὰ τούτων τῶν δύο Γεωργίου Ζαρίφη καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὡς διευθυντῶν τῆς αὐτῆς Ἑταιρίας καλῶς εἰσῆχθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενικὸν Δικαστήριον, δὲν ἔχει δὲ

σημασίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος τῆς ἀρμυδιότητος ὅτι ἡ Ἑταιρία εἶναι ἠθικὸν πρόσωπον, διότι καὶ αὕτη ἔχει τοὺς ἀντιπροσώπους της καὶ δι' αὐτῶν ἐνάγεται, δὲν εἶναι δὲ ἀπολύτως ἀναγκασίον νὰ ᾧσιν ὅλα τὰ πρόσωπα τῶν διευθυντῶν εἰς τὴν δίκην, καθ' ὅσον καὶ ἕκαστον αὐτῶν παριστᾷ τὴν Ἑταιρίαν, ἐπομένως ὁ Ὀθωμανὸς ὑπήκοος ἡδύνατο τὸ πολὺ νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς δίκης καὶ οὕτω νὰ προφυλάξῃ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ εἰς τὴν Ἑταιρίαν περιουσίαν του, ἂν ἡ ἀπόφασις ἀπέβαινε κατὰ τῆς Ἑταιρίας.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην θέλομεν προσφύγει καὶ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, καὶ ἐπὶ τέλους εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι Δικαστήρια, ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, ὅπου ἐπὶ τέλους ἀφεύκτως οὐ μόνον ἠθικῶς ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς θέλομεν θριαμβεύσει.

Τὸν θ ρ ι α μ β ο ν τοῦτον, θ ρ ι α μ β ο ν ἠθικῆς καὶ δικαιοσύνης, φοβούμενοι αἱ Κύριοι Ζαρίφαι καὶ Ζαφειρόπουλος Ἕλληνας ὄντες καὶ χριστιανοὶ !!! ἀργοῦνται ἑαυτοὺς, ἀρνοῦνται Ἡ α τ ρ ι ε α καὶ Π ι σ τ ι ν ἂν δὲν ἦσαν κακῆς πίστεως καὶ ἐν συνησθάνοντο ὅτι τὰ πρὸς ἐμὲ ἀδικήματα τῶν εἶναι τερατώδη καὶ εὐαπόδεκτα, βεβαίως εἰς ἄλλα Δικαστήρια παρὰ τὰ Ἑλληνικὰ δὲν ἤθελον στηρίζει τὰς ἐλπίδας των. Ἄλλ' «ὁ τῶν ἄλλοτρίων ἐρῶν μετ' οὐ πολὺ θρηνήσει τῶν ἰδίων ἀποστερούμενος» .

Ἐλπίζω τέλος ὅτι καὶ ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις εἰς ἣν ἐκοινοποιήθη λεπτομερῆς τῶν ἀνωτέρω ἔχθεσις, θέλει λάβει τὰ προσήκοντα μέτρα εἰς τὴν σοβαρὰν αὐτὴν ὑπόθεσιν καὶ παράσχει συνάμα πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κύριον Η. Δελιγιάννην, Πρέσβυν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα δυνηθῇ διὰ τῆς ἐγνωσμένης ἱκανότητός του καὶ δραστηριότητος, οὐ μόνον νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἀδικήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ φέρῃ ριζικὴν τινα διόρθωσιν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωσιν ἅπαντες οἱ ἐν Τουρκίᾳ παρεπιδημοῦντες καὶ ἐμπορευόμενοι Ἕλλη-

νες ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις περὶ τῆς δεομένης προστασίας τῶν ἑαυτῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἀμερολήπτου ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης, ὡς ἀρμόζει εἰς Ἕθνος ἀνεξάρτητον καὶ εὐνομούμενον· διότι οἱ Νόμοι πρέπει νὰ ᾔναι Σεβαστοὶ παντοῦ καὶ πάντοτε ἐξ ἴσου ἀπὸ τε τοὺς ἀρχοντας καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχομένους κατὰ τὴν ἀξιωματημόνευστον Ῥήτραν τοῦ Συνταγματικοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως μας.

Προτιθέμενος κατόπιν νὰ δημοσιεύσω καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μέχρι τῆς ἀποπερατώσεώς της, προσκαλῶ κατ' ἐπανάληψιν, ὡς προεῖπον, καὶ τον ἀντίδικον, καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον νὰ μὲ διαφύσωσι δημοσίᾳ μὲ τὴν ὑπογραφήν των, ἂν νομίζουν ὅτι ἐγὼ διέστρεψα καὶ κατὰ ἐν ἰῶτα ἢ μίαν κεραίαν τὴν ἀλήθειαν· ἅς μὴ δειλιάσωσι δὲ νὰ προβῶσιν εἰς τὸ στάδιον τῆς κοινῆς γνώμης, ἥς πρῶτος προεκάλεσα τὴν σεβαστὴν ἐτυμηγορίαν.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 18 Ἰανουαρίου 1865.

Δ. Π. ΚΑΝΙΣΚΕΡΗΣ.

